

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०२४

विद्युत अधिनियम, २००३

क्रमांक - मविनिआ/तांत्रिक/विनियम/२०२४/०५१२- विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६) च्या कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (एच), (आय), (जे), (एल), (एम), (ओ), (वाय), (झेडडी), (झेडइ), (झेडएफ), (झेडजी), (झेडएच) आणि (झेडपी) सह कलम ३६ च्या उप-कलम १ चे परंतुक, कलम ३९ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (डी)चा उप-खंड (२), कलम ३९ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (डी) च्या उप-खंड (दोन) चा दुसरा परंतुक, कलम ४०च्या खंड (सी) चा उप-खंड(दोन), कलम ४०च्या खंड (सी) च्या उप-खंड(दोन) चा दुसरा परंतुक, कलम ४१ चा पहिला परंतुक, कलम ५१चा पहिला परंतुक, कलम ६१, कलम ६२ चे उप-कलम (२) आणि (५), कलम (६४) चे उप-कलम (१) आणि (३), कलम ६५, आणि कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (बी) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा तसेच या संबंधात त्यास समर्थ करणाऱ्या अन्य सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग याद्वारे खालीलप्रमाणे विनियम करीत आहे. हे विनियम “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९” ला अधिक्रमित करतील.

१ संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती आणि प्रारंभ

- १.१ या विनियमांना “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०२४” असे म्हणावे.
- १.२ हे विनियम संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात लागू राहतील.
- १.३ हे विनियम, सध्या अस्तित्वात असलेल्या आणि भविष्यातील सर्व विद्युत निर्मिती कंपन्या, पारेषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक, मानीव वितरण परवानाधारक, परवान्या घेण्यापासून वगळलेल्या वितरण/किरकोळ पुरवठा कंपन्या, महाराष्ट्र राज्य भार प्रेषण केंद्र (एमएसएलडीसी), महाराष्ट्र राज्य पारेषण कंपनी (एसटीयु) आणि त्यांचे वारसदार, ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक यांना या विनियमांखाली समाविष्ट असलेल्या सर्व प्रकरणी एकूण महसुली गरज, वीज दर आणि एमएसएलडीसीचे शुल्क व आकार आणि एसटीयुचे शुल्क व आकार निश्चित करण्यासाठी १ एप्रिल २०२५ पासून ३१ मार्च, २०३० पर्यंत, लागू राहतील.
- १.४ हे विनियम अशा सर्व प्रकरणांना लागू राहतील ज्यामध्ये निर्मिती कंपनीने त्यांना वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणीमधून कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या पुरवठ्याची व्यवस्था त्यांच्या एक किंवा अधिक विनिर्दिष्टीत अंतिम उपयोग (एण्ड-

युज) निर्मिती केंद्रांसाठी, ज्यांचे वीज दर अधिनियमांच्या कलम ८६ सह कलम ६२ अंतर्गत आयोगाकडून निश्चित करणे आवश्यक आहे, केली आहे.

१.५ हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

परंतु असे की, ३१ मार्च, २०२५ पर्यंतच्या कालावधीतील आढावा बाबींसह सर्व प्रयोजनांसाठी, एकूण महसुली गरज आणि वीज दराच्या निश्चितीकरणाच्या संबंधातील बाबींचे नियमन त्यावेळी लागू असणाऱ्या मविनिआ वीज दर विनियमांतील तरतुदींनी करण्यात येईल.

२ व्याख्या

२.१ या विनियमांत, संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसेल तर: -

- (१) “लेखा विवरणपत्र” म्हणजे प्रत्येक वर्षाकरिता, खालील विवरणपत्रे म्हणजेच -
- (एक) आयोगाने वेळोवेळी विहित केलेल्या नमुन्यानुसार प्रत्येक परवानाप्राप्त किंवा विनियमित व्यवसायाच्या संदर्भात वेगवेगळा तयार केलेला, वैधानिक लेखापरीक्षकांनी उचितपणे प्रमाणित केलेला, ताळेबंद;
 - (दोन) आयोगाने वेळोवेळी विहित केलेल्या नमुन्यानुसार प्रत्येक परवानाप्राप्त किंवा विनियमित व्यवसायाच्या संदर्भात वेगवेगळा तयार केलेला, वैधानिक लेखापरीक्षकांनी उचितपणे प्रमाणित केलेला, नफा-तोटा लेखा;
 - (तीन) आयोगाने वेळोवेळी विहित केलेल्या नमुन्यानुसार प्रत्येक परवानाप्राप्त किंवा विनियमित व्यवसायाच्या संदर्भात वेगवेगळे तयार केलेले, वैधानिक लेखापरीक्षकांनी उचितपणे प्रमाणित केलेले, रोकड आवक-जावक विवरणपत्र;
 - (चार) कंपनी अधिनियम, १९५६ किंवा कंपनी अधिनियम, २०१३ मध्ये, लागू असेल त्याप्रमाणे, समाविष्ट असलेल्या नमुन्यानुसार तयार केलेला ताळेबंद;
 - (पाच) कंपनी अधिनियम, १९५६ किंवा कंपनी अधिनियम, २०१३ मध्ये, लागू असेल त्याप्रमाणे, समाविष्ट असलेल्या आवश्यकतांची पूर्तता करणारे नफा आणि तोटा पत्रक;
 - (सहा) भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेच्या लागू असलेल्या लेखा मानकांनुसार तयार करण्यात आलेले रोकड आवक-जावक (कॅश फ्लो) विवरणपत्र;
 - (सात) वैधानिक लेखापरीक्षकांचा अहवाल;

(आठ) एक कंपनी म्हणून असलेला संस्थेचा एकूण खर्च, महसूल, मत्ता आणि दायित्वे आणि आयोगाने विनियमित केलेल्या आणि विनियमित न केलेल्या प्रत्येक व्यवसायाच्या कामकाजाचा खर्च, महसूल, मत्ता आणि दायित्वे यांच्यामधील ताळमेळ दाखविणारे, वैधानिक लेखापरीक्षकांनी उचितपणे प्रमाणित केलेले, ताळमेळ विवरणपत्र;

(नऊ) कंपनी अधिनियम, १९५६ किंवा कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत, लागू असेल त्याप्रमाणे, केंद्र शासनाने विहित केलेले खर्चाचे अभिलेखे;

यासह त्यासंबंधीच्या टिपण्या व आयोग वेळोवेळी निर्देश देईल त्यानुसार इतर पुष्टी देणारी विवरणपत्रे व माहिती.

परंतु असे की, परवान्याच्या अटीनुसार प्रत्येक परवानाप्राप्त व्यवसाय आणि प्रत्येक विनियमित व्यवसायासाठी वेगवेगळी लेखा विवरणपत्रे तयार करून आयोगाला सादर करण्यात येतील;

परंतु आणखी की, परवान्याच्या अटीनुसार प्रत्येक परवानाप्राप्त व्यवसायासाठी आणि प्रत्येक विनियमित व्यवसायासाठी आर्थिक वर्ष २०२५-२६ पासून वेगवेगळी लेखा विवरणपत्रे सादर करण्यात आली नाहीत तर, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी दाखल केलेल्या याचिका, याचिकाकर्त्याला त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर, आयोगाकडून फेटाळल्या जाऊ शकतील;

परंतु आणखी असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु लेखा विवरणपत्रांसह वैधानिक लेखापरीक्षकाचे अभिप्राय, निरीक्षणे आणि लेख्यांवरील टिपण्या सादर करतील आणि त्यासोबत वैधानिक लेखापरीक्षकांनी अधोरेखित केलेल्या महत्वाच्या प्रश्नांचा सारांश आणि असे प्रश्न सोडवण्यासाठी केलेल्या कार्यवाहीची माहिती देखील जोडण्यात येईल;

परंतु असेही की, स्थानिक प्राधिकरणातर्फे वीज वितरणाचा व्यवसाय करण्यात येत असल्यास, लेखा विवरणपत्रे यांचा अर्थ अशा स्थानिक प्राधिकरणाने, त्यास लागू असलेल्या संबंधित संविधीनुसार, वर उल्लेखलेल्या बाबींच्या संदर्भात तयार केलेली व ठेवलेली माहिती;

परंतु असेही की, महाराष्ट्र राज्य भार प्रेषण केंद्र (एमएसएलडीसी) आणि एसटीयु जोपर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड आणि एसटीयुचा भाग असेल तोपर्यंत एमएसएलडीसी आणि एसटीयुकरिता महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनीला वेगळी लेखा पुस्तके ठेवावी लागतील आणि ही लेखा पुस्तके वैधानिक लेखापरीक्षकाकडून लेखापरीक्षित व प्रमाणित करून घ्यावी लागतील;

परंतु आणखी असेही की, एसटीयु करिता वेगळी लेखा पुस्तके ठेवण्यात येत नाहीत तोपर्यंत, हा कालावधी या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक वर्षापेक्षा जास्त नसावा, तोपर्यंत एसटीयु बहु-वर्षीय वीज दर याचिका दाखल करण्याच्या प्रयोजनासाठी वैधानिक लेखापरीक्षकाने यथोचित प्रमाणित केलेल्या लेखापरीक्षित लेख्यांसह मत्ता, दायित्वे, महसूल आणि एसटीयुच्या कामकाजासाठीचा खर्च आणि त्याचे ताळमेळ विवरणपत्र समाविष्ट असणाऱ्या वाटप विवरण पत्राच्या आधारावर अंतरीम लेखे सादर करेल.

- (२) **“अधिनियम”** म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६), वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांसह;
- (३) **“एकूण महसुली गरज”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएस यांना लागू असलेल्या महसुली गरजेमध्ये अनुज्ञेय खर्च आणि भांडवलावरील परतावा किंवा पुरवठा मार्जिन समाविष्ट असतील व ही महसुली गरज या विनियमांतील तरतुदीनुसार वीज दरातून किंवा शुल्क व आकारांतून वसूल करावयाची असते;
- (४) **“वाटप विवरणपत्र”** म्हणजे प्रत्येक आर्थिक वर्षासाठी, निर्मिती कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक त्यांच्या मत्तांच्या इष्टतम वापरासाठी करित असलेल्या प्रत्येक अन्य व्यवसायाच्या संबंधातील एक विवरणपत्र, ज्यामध्ये कोणत्याही महसूल, खर्च, मत्ता, दायित्व, राखीव निधी किंवा तरतूद, इ. ची रक्कम दाखविलेली असते, जी अशा प्रत्येक अन्य व्यवसायांमधून किंवा व्यवसायामध्ये, त्या आकाराच्या आधाराच्या तपशीलासह, खर्ची घातलेली असते; किंवा निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाच्या वेगवेगळ्या व्यवसायांमध्ये विभाजन किंवा वाटणीद्वारे, विभाजन किंवा वाटणीच्या आधाराच्या तपशीलासह, निश्चित करण्यात आलेली असते;

परंतु असे की, या विनियमांच्या प्रयोजनासाठी, वितरण परवानाधारकाचा परवानाप्राप्त व्यवसाय त्याच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रासाठी वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायामध्ये विभागण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती केंद्राचा मालक वितरण परवानाधारक असल्यास आणि/किंवा त्याची देखभाल आणि/किंवा संचालन करित असल्याच्या संबंधात असे वाटप विवरणपत्र अशा रीतीने तयार करण्यात येईल की, जेणेकरून वीज दराचे निश्चितीकरण टप्पा-निहाय, संच-निहाय आणि/किंवा संपूर्ण निर्मिती केंद्रासाठी करता येणे शक्य होईल.

(५) **“वाटप केलेली क्षमता”** या संज्ञेचा अर्थ आयोगाने पारेषण मुक्त प्रवेश किंवा वितरण मुक्त प्रवेशासाठी लागू असलेले नियमन करण्यासाठी केलेल्या विनियमांमध्ये नमूद केलेल्या व्याख्यांनुसार;

(६) **“वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाण किंवा एटीक्यु”** एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात एटीक्यु म्हणजे खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार अशा एकात्मिक खाणींमधून वर्षभरादरम्यान काढण्यात यावयाचे कोळसा किंवा लिग्नाईटचे प्रमाण होय;

परंतु असे की, जर कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या एकात्मिक खाण/खाणी, खनन योजनेनुसार कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या पुरवठ्यासाठी तयार असल्यास, परंतु निर्मिती कंपनीशी संबंधित नसणाऱ्या अशा कारणामुळे त्यास प्रतिबंध करण्यात आल्यास, आयोग खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार वर्षभरादरम्यान काढण्यात यावयाच्या कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या प्रमाणाच्या जास्तीत जास्त १५ टक्क्यांपर्यंत वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाणामध्ये सूट देऊ शकेल;

परंतु आणखी असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापूर्वी निर्मिती कंपन्यांनी स्वाक्षरी केलेल्या कोळसा खाण कराराच्या तरतुदीनुसार वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाण शिथिल करण्याची परवानगी देण्यात येईल;

(७) **“लेखापरीक्षक”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने नियुक्त केलेला लेखापरीक्षक, जो अशा नियुक्तीसाठी कंपनी अधिनियमातील संबंधित तरतुदीनुसार, अर्हताप्राप्त असेल;

(८) **“सहाय्यकारी ऊर्जा वापर”** निर्मिती केंद्र/संचाच्या बाबतीत एका ठराविक कालावधीच्या संबंधात, सहाय्यकारी ऊर्जा वापर म्हणजे, त्यांच्या सहाय्यकारी उपकरणांनी, जसे की - निर्मिती केंद्राचे स्वचयार्डसह आणि निर्मिती केंद्रातील रोहित्र गळती, संयंत्र आणि मशीनरी चालविण्यासाठी वापरण्यात येत असणाऱ्या उपकरणांनी वापरलेले ऊर्जेचे परिमाण होय आणि ते विद्युत निर्मिती केंद्राच्या सर्व संचांच्या जनरेटर टर्मिनल्सनी निर्माण केलेल्या एकूण ऊर्जेच्या बेरजेच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येईल;

परंतु असे की, यामध्ये निर्मिती केंद्रातून त्यांच्या निवासी वसाहती आणि अन्य सुविधांसाठी आणि निर्मिती केंद्र व एकात्मिक खाणीच्या ठिकाणच्या बांधकामांसाठी वापरलेल्या विजेचा समावेश करण्यात येणार नाही;

(९) **“उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी सहाय्यकारी ऊर्जा वापर”** किंवा **“एयुएक्स”** म्हणजे कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत

कालावधीच्या संबंधात एयुएक्स म्हणजे कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक निर्मिती केंद्राच्या उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या सहाय्यकारी उपकरणांनी, या विनियमांच्या खंड (८) अंतर्गत येणाऱ्या सहाय्यकारी ऊर्जा वापराच्या शिवाय, वापरलेल्या विजेचे प्रमाण होय.

- (१०) (ए) **“उपलब्धता”**- औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र/संचाच्या संबंधात कोणत्याही कालावधीकरिता उपलब्धता म्हणजे त्या कालावधीतील सर्व दिवसांकरिता एमएसएलडीसीने प्रमाणित केल्यानुसार दैनंदिन सरासरी घोषित क्षमतांची सरासरी जी, विद्युत निर्मिती केंद्र/संचाच्या स्थापित क्षमतेमधून, या विनियमांत विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, मेगावॅटमधील प्रमाणकानुसार (normative) सहाय्यकारी वापर आणि उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी सहाय्यकारी ऊर्जा वापर वजा केल्यावर येणाऱ्या वजाबाकीच्या टक्केवारीत, व्यक्त करण्यात येईल व तिची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:-

$$\text{उपलब्धता} = 100 \times \sum_{i=1}^N DC_i / \{ N \times IC \times (1 - AUX_n - AUX_{en}) \} \%$$

जेथे- N = दिलेल्या कालावधीतील काल-गटांची संख्या

DC = अशा कालावधीतील i^{th} काल-गटासाठी मेगावॅटमधील सरासरी घोषित क्षमता

IC = विद्युत निर्मिती केंद्र/संचाची मेगावॅटमधील स्थापित क्षमता

AUX_n = मेगावॅटमधील प्रमाणानुसार सहाय्यकारी वापर, जो एकूण वीज निर्मितीच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येतो:

AUX_{en} = उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी मेगावॅटमधील प्रमाणानुसार सहाय्यकारी वापर, जो एकूण वीज निर्मितीच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येतो:

परंतु असे की, कोणत्याही कालावधीसाठी औष्णिक विद्युत केंद्र/संचाची उपलब्धता शंभर टक्क्यांपेक्षा अधिक असणार नाही.

(बी) **“उपलब्धता”** पारेषण यंत्रणेच्या संबंधी एका ठराविक कालावधीसाठी उपलब्धता म्हणजे त्या कालावधीतील तासांमधील वेळ, ज्यामध्ये पारेषण यंत्रणा तिच्या प्रमाणित दाबाने विजेचे पारेषण करू शकते, जी त्या ठराविक कालावधीतील एकूण तासांच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते व जिची परिगणना या विनियमांतील **जोडपत्र - ६** मधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल;

परंतु असे की, कोणत्याही कालावधीसाठी पारेषण यंत्रणेची उपलब्धता शंभर टक्क्यांपेक्षा अधिक असणार नाही.

(११) **“बँक दर”** म्हणजे रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने वेळोवेळी जाहीर केलेला बँक दर;

(१२) **“आधारभूत (बेस) दर”** म्हणजे भारतीय स्टेट बँकेने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार, ‘निधीवर आधारितव्याज दराने कर्जावर एक वर्षात होणारा सीमान्तिक खर्च’ (‘one-year marginal Cost of Funds-based Lending Rate’ (MCLR));

(१३) **“विलंब भरणा आकारासाठी आधारभूत (बेस) दर”** म्हणजे भारतीय स्टेट बँकेने घोषित केल्यानुसार, निधीवर-आधारित व्याज दराने कर्जावर एक वर्षात होणारा सीमान्तिक खर्च (‘one-year marginal Cost of Funds-based Lending Rate’ (MCLR)) जो त्या कालावधीतील आर्थिक वर्षाच्या १ एप्रिल रोजी लागू होतो, अधिक पाच टक्के आणि एमसीएलआरच्या अनुपस्थितीत, त्या ऐवजीची अन्य कोणतीही व्यवस्था, जी केंद्र सरकार, अधिसूचनेद्वारे, शासकीय राजपत्रात, विनिर्दिष्ट करील;

परंतु असे की, थकबाकीचा कालावधी दोन किंवा अधिक आर्थिक वर्षांचा असेल तर विलंब भरणा आकाराच्या आधारभूत दराची गणना वेगवेगळ्या वर्षामध्ये येणाऱ्या कालावधीसाठी स्वतंत्रपणे करण्यात येईल;

(१४) **“बॅटरी एनर्जी स्टोअरेज सिस्टम” किंवा “बीइएसएस” किंवा “प्रकल्प”** म्हणजे इलेक्ट्रोकेमिकल बॅटरीज (लीड ॲसिड, ली-आयन, सॉलिड स्टेट बॅटरीज, फ्लो बॅटरीज इ.) सारख्या पध्दती आणि तंत्रज्ञानाचा वापर करणाऱ्या यंत्रणा किंवा प्रकल्प होय, जे रासायनिक ऊर्जेची साठवण करण्याची आणि साठवलेली ऊर्जा विजेच्या स्वरूपात देण्याची सुविधा, आनुषंगिक सुविधांसह परंतु त्यापुरतेच मर्यादित नाही (उदा. ग्रिड सहाय्य) प्रदान करतात. अशा यंत्रणा नूतनशील ऊर्जा (आरई) निर्मिती केंद्रासह सह-स्थित असू शकतात किंवा स्वतंत्रपणे कार्यान्वित केल्या जाऊ शकतात;

(१५) **“लाभधारक”** म्हणजे,

(ए) निर्मिती केंद्राच्या संबंधात ज्या निर्मिती केंद्राचे विजेचे दर या विनियमानुसार निश्चित करण्यात येतात अशा केंद्रातून विजेची खरेदी करणारा खरेदीदार;

(बी) पारेषण परवानाधारकाच्या संबंधात, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता;

- (सी) वितरण वायर्स व्यवसायाच्या संबंधात, वितरण यंत्रणेला जोडलेल्या निर्मिती कंपनी आणि ग्राहक;
- (डी) किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या संबंधात, ग्राहक;
- (इ) एमएसएलडीसी, एसटीयु, वितरण परवानाधारक आणि मुक्त प्रवेश ग्राहक यांच्या संबंधात, जे विजेच्या पारेषणासाठी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करतात आणि / किंवा विजेच्या वहनासाठी राज्यातील परवानाधारकाच्या वितरण यंत्रणेचा वापर करतात आणि / किंवा शेड्युलिंग आणि रिअल टाइम ग्रिडचे प्रचालन, राज्यातील ऊर्जेचे हिशोब ठेवणे, पूल लेख्यांचे प्रचालन, जोडणीयता, जीएनए कार्यान्वित करणे, पारेषण आकारांचे पुलिंग आणि वसुली इ. च्या संबंधात एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुच्या सेवेचा लाभ घेतात.
- (१६) **“गट (ब्लॉक)”** कम्बाइन्ड सायकल औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात गट म्हणजे ज्यामध्ये कम्बशन टर्बाइन- जनरेटर्स, असोसिएटेड वेस्ट हिट रिकव्हरी बॉयलर्स, कनेक्टेड स्टीम टर्बाइन-जनरेटर्स अँड ऑक्झीलरीज् यांचा समावेश होतो;
- (१७) **“ठोक वीज पारेषण करार”** म्हणजे केलेला असा करार की ज्यातील अटी व शर्तीनुसार पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यास, पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये प्रवेश करण्याचा, हक्क प्राप्त होतो;
- (१८) **“भांडवली खर्च”** म्हणजे निर्मिती केंद्र किंवा पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणा, जसे असेल तसे, यांच्या संबंधात या विनियमांच्या विनियम २४ मध्ये निश्चित केल्यानुसार आणि एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधात विनियम ५९ मध्ये निश्चित केल्यानुसार भांडवली खर्च होय;
- (१९) **“कायद्यातील बदल”** म्हणजे खालीलपैकी कोणतीही घटना घडणे होय;
- ए. कोणताही नवीन भारतीय कायदा अधिनियमित करणे, अंमलात आणणे किंवा घोषित करणे; किंवा
- बी. कोणत्याही विद्यमान भारतीय कायद्याची स्वीकृती, सुधारणा, फेरबदल, रद्द करणे, किंवा पुन्हा अधिनियमित करणे; किंवा
- सी. सक्षम न्यायालय, न्यायाधिकरण किंवा भारतीय शासकीय संस्था (instrumentality) यांनी, जे अशी अर्थनिश्चिती किंवा वापर करण्यासाठी कायदांतर्गत अंतिम प्राधिकरण असेल, कोणत्याही भारतीय कायद्याच्या अर्थनिश्चितीमध्ये किंवा वापरामध्ये केलेला बदल; किंवा

डी. प्रकल्पासाठी उपलब्ध असलेली किंवा प्राप्त केलेली कोणतीही संमती किंवा परवानगी किंवा मान्यता किंवा परवान्याच्या कोणत्याही अटीमध्ये किंवा प्रसंविदेमध्ये कोणत्याही सक्षम वैधानिक प्राधिकरणाने केलेला बदल; किंवा
इ. केंद्र किंवा कोणत्याही राज्य शासनाने लावलेल्या कोणत्याही कर किंवा शुल्कातील बदल किंवा लागू केलेले कोणतेही नवीन कर किंवा शुल्क.

- (२०) **“आकार”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडीने त्यांनी दिलेल्या सेवांसाठी वसूल करावयाच्या रकमा;
- (२१) **“एकाच वेळी असलेली (कोइन्सीडेन्ट) सर्वोच्च मागणी”** म्हणजे राज्याची सर्वोच्च मागणी असण्याच्या वेळी वितरण परवानाधारकांसाठी निर्मिती-पारेषणाच्या जोडणीच्या ठिकाणी मापन केलेली मागणी;
- (२२) **“आयोग”** म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग;
- (२३) **“स्पर्धात्मक बोली”** म्हणजे वीज, उपकरणे, सेवा आणि कामांच्या प्राप्तीसाठीची पारदर्शक प्रक्रिया, ज्यामध्ये प्राप्तकर्त्याकडून खुल्या जाहिरातीद्वारे विजेची गरज, उपकरणे, सेवा आणि आवश्यक असलेली कामे यांची व्याप्ती आणि विनिर्दिष्ट तपशील, आणि प्रस्तावित कंत्राटाच्या बोलींचे ज्याद्वारे मूल्यांकन करण्यात येईल त्या शर्ती आणि अटी तसेच निकष यांचा समावेश करून बोली आमंत्रित करण्यात येतात, आणि यामध्ये देशांतर्गत स्पर्धात्मक निविदा आणि आंतरराष्ट्रीय स्पर्धात्मक निविदा यांचा समावेश असेल;
- (२४) **“करारबद्ध क्षमता”** म्हणजे दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने त्याच्या दीर्घ-कालीन आणि मध्यम-कालीन वीज प्राप्तीच्या योजनेचा एक भाग म्हणून वीज खरेदी कराराच्या किंवा व्यवस्थेच्या माध्यमातून करारबद्ध केलेली मेगावॉटमधील क्षमता आणि ही क्षमता, पारेषण मुक्त प्रवेशाचे नियमन करणाऱ्या आयोगाच्या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याच्या मानीव पारेषण क्षमता हक्कांच्या सममूल्य असेल.
- (२५) **“नियंत्रण कालावधी”** म्हणजे १ एप्रिल २०२५ ते ३१ मार्च, २०३० दरम्यानचा पाच वर्षांचा कालावधी, जो आयोगाद्वारे वाढविला जाऊ शकेल;
- (२६) **“अंतिम मुदतीचा दिनांक” (कट-ऑफ डेट)** म्हणजे प्रकल्पाचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांकापासून छत्तीस महिन्यांनंतरच्या आर्थिक वर्षाचा अंतिम दिनांक, एकात्मिक खाण/खाणीच्या व्यतिरिक्त;

- (२७) **“ऊर्जा साठवण यंत्रणेची सायकल कार्यक्षमता”** म्हणजे इएसएसची स्वयं-विभारण (सेल्फ-डिस्चार्ज) हानि विचारात न घेता, एकल चक्रात इएसएसच्या प्रभार (चार्ज) क्षमतेची इएसएसच्या विभारण (डिस्चार्ज) क्षमतेचे गुणोत्तर होय.
- (२८) **“दिवस”** म्हणजे ०००० वाजता सुरु होणारा २४ तासांचा कालावधी;
- (२९) **“उत्पादनास प्रारंभ होण्याचा दिनांक”** एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधात उत्पादनास प्रारंभ होण्याचा दिनांक म्हणजे निर्मिती कंपनीने घोषित केल्यानुसार कोळसा किंवा लिग्नाईट, जसे असेल तसे, खाणीत सापडण्याचा दिनांक होय.
- (३०) **“वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याचा दिनांक” (सीओडी)** औष्णिक निर्मिती केंद्र किंवा जल-निर्मिती केंद्र किंवा पारेषण यंत्रणा किंवा संसूचन यंत्रणा यांच्या संदर्भात सीओडीचा अर्थ वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, मविनिआ (राज्य ग्रीड संहिता) विनियम, २०२० मध्ये दिलेल्या अर्थाप्रमाणे राहिल.

परंतु असे की,

एकात्मिक खाण/खाणींच्या बाबतीत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याचा दिनांक म्हणजे खालीलपैकी जे लवकर असेल ते -

ए) ज्या वर्षात खनन योजनेनुसार सर्वोच्च क्षमतेच्या २५ टक्के क्षमता साध्य केली त्या वर्षानंतरच्या पुढील वर्षाची पहिली तारीख; किंवा

बी) ज्या वर्षात या विनियमांतील तरतुदीनुसार उत्पादनाचे अंदाजित मूल्य त्या वर्षातील एकूण खर्चापेक्षा जास्त असेल त्या वर्षानंतरच्या पुढील वर्षाची पहिली तारीख; किंवा

सी). उत्पादनास प्रारंभ झाल्याच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा दिनांक.

परंतु असे की, या विनियमांच्या खंड (२) च्या उप-खंड (ए) ते (सी) अंतर्गत येणाऱ्या कोणत्याही घटना आधी घडल्यास, निर्मिती कंपनी, अंतिम उपयोगकर्ता किंवा संबंधित निर्मिती केंद्राच्या (केंद्रे) लाभधारकांना एक आठवडा आधी कळवून, संबंधित उप-खंडांतर्गत एकात्मिक खाण/खाणींच्या वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजाचा दिनांक घोषित करील.

परंतु आणखी असे की, जर एकात्मिक खाण/खाणी वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्यासाठी तयार असल्यास, परंतु निर्मिती कंपनी किंवा तिचा पुरवठादार किंवा कंत्राटदार किंवा खाण विकासक आणि प्रचालकाशी संबंधित नसणाऱ्या अशा कारणामुळे त्यास प्रतिबंध करण्यात आल्यास, आयोग, निर्मिती कंपनीने केलेल्या अर्जावर, या विनियमांच्या खंड (२) मधील कोणत्याही उप-खंडांतर्गत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्यास प्रतिबंध केला ती संबंधित कारणे विचारात

घेतल्यानंतर, त्यास उचित वाटेल असा अन्य कोणत्याही दिनांकास वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्याचा दिनांक म्हणून मान्यता देईल;

परंतु आणखी असे की, याआधीच्या परंतुकांतर्गत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांकास परवानगी मागितलेली निर्मिती कंपनी, वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांका संबंधात, एकात्मिक खाण/खाणीच्या अंतिम-उपयोगकर्ता किंवा संबंधित निर्मिती केंद्राच्या (केंद्रांच्या) लाभधारकांना एक महिना आधी नोटीस देईल;

ए. उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या संबंधात, सर्व लागू असलेल्या तांत्रिक आणि पर्यावरणीय मानकांची पूर्तता केल्यानंतर उत्सर्जन नियंत्रण प्रणाली वापरात आणल्याबाबत, कंपनीच्या संचालक मंडळाने पदनिर्देशित केलेल्या, निर्मिती कंपनी किंवा निर्मिती व्यवसायाच्या संचालक दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसणाऱ्या, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या यथोचित स्वाक्षरीने व्यवस्थापकीय प्रमाणपत्राद्वारे प्रमाणित केलेला दिनांक होय;

बी. एकात्मिक खाण/खाणीच्या बाबतीत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याचा दिनांक म्हणजे खालीलपैकी जे लवकर असेल ते -

एक. ज्या वर्षात खनन योजनेनुसार सर्वोच्च क्षमतेच्या २५ टक्के क्षमता साध्य केली त्या वर्षानंतरच्या पुढील वर्षाची पहिली तारीख; किंवा

दोन. ज्या वर्षात या विनियमांतील तरतुदीनुसार उत्पादनाचे अंदाजित मूल्य त्या वर्षातील एकूण खर्चापेक्षा जास्त असेल त्या वर्षानंतरच्या पुढील वर्षाची पहिली तारीख; किंवा

तीन. उत्पादनास प्रारंभ झाल्याच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा दिनांक.

परंतु असे की, या विनियमांच्या खंड (२) च्या उप-खंड (ए) ते (सी) अंतर्गत येणाऱ्या कोणत्याही घटना आधी घडल्यास, निर्मिती कंपनी, अंतिम उपयोगकर्ता किंवा संबंधित निर्मिती केंद्राच्या (केंद्रे) लाभधारकांना एक आठवडा आधी कळवून, संबंधित उप-खंडांतर्गत एकात्मिक खाण/खाणीच्या वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजाचा दिनांक घोषित करील.

परंतु आणखी असे की, जर एकात्मिक खाण/खाणी वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्यासाठी तयार असल्यास, परंतु निर्मिती कंपनी किंवा तिचा पुरवठादार किंवा कंत्राटदार किंवा खाण विकासक आणि प्रचालकाशी संबंधित नसणाऱ्या अशा कारणामुळे त्यास प्रतिबंध करण्यात आल्यास, आयोग, निर्मिती कंपनीने केलेल्या अर्जावर, या विनियमांच्या खंड (२) मधील कोणत्याही उप-खंडांतर्गत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्यास

प्रतिबंध केला ती संबंधित कारणे विचारात घेतल्यानंतर, त्यास उचित वाटेल असा अन्य कोणत्याही दिनांकास वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्याचा दिनांक म्हणून मान्यता देईल;

परंतु आणखी असे की, याआधीच्या परंतुकांतर्गत वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांकास परवानगी मागितलेली निर्मिती कंपनी, वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांका संबंधात, एकात्मिक खाण/खाणीच्या अंतिम-उपयोगकर्ता किंवा संबंधित निर्मिती केंद्राच्या (केंद्रांच्या) लाभधारकांना एक महिना आधी नोटीस देईल;

परंतु आणखी असे की, एकात्मिक खाणीच्या संबंधात वाणिज्यिक कामकाजाचा दिनांक, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापूर्वी निर्मिती कंपन्यांनी स्वाक्षांकित केलेल्या कोळसा खाण कराराच्या तरतुदीनुसार, विचारात घेण्यात येईल;

- (३१) **“निर्भाडवलीकरण”(डी-कॅपिटलायझेशन)** म्हणजे आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार काढून टाकावयाच्या मत्तांना अनुरूप एकूण स्थिर मत्तांमधील कपात;
- (३२) **“घोषित क्षमता”** निर्मिती केंद्राकरिता घोषित क्षमता म्हणजे, राज्य ग्रिड संहितेमध्ये व्याख्या केलेल्या दिवसाच्या कोणत्याही काल-गटाच्या बाबतीत किंवा संबंध दिवसाकरिता, इंधन आणि/किंवा पाण्याची उपलब्धता विचारात घेऊन आणि संबंधित विनियमांत घालण्यात आलेल्या इतर मर्यादांच्या अधीन राहून, अशा विद्युत निर्मिती केंद्राने एक्स-बस मेगावॅटमध्ये वीज पुरविण्याची घोषित केलेली क्षमता;
- (३३) **“मानीव वितरण परवानाधारक”** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम १४ अंतर्गत वितरण परवानाधारक म्हणून मानण्यात आलेली व्यक्ति;
- (३४) **“विभारणाची गहनता” (डेथ ऑफ डिस्चार्ज (डीओडी))** बॅटरीच्या विभारणाची गहनता बॅटरीच्या एकूण क्षमतेच्या तुलनेत विभारित झालेल्या बॅटरीची टक्केवारी दर्शविते. पूर्ण प्रभारित झालेल्या बॅटरीमधून विभारित होणारी क्षमता ज्यास बॅटरी नाममात्र क्षमतेने गुणण्यात येते, अशी विभारणाच्या गहनतेची व्याख्या केली जाते.
- (३५) **“डिझाईन ऊर्जा”** जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात डिझाईन ऊर्जा म्हणजे, ९० टक्के भरवशाच्या वर्षात ९५ टक्के स्थापित क्षमता असलेल्या विद्युत निर्मिती केंद्राकडून, निर्माण होऊ शकणारी ऊर्जा;
- (३६) **“वितरण व्यवसाय”** म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात विजेचा पुरवठा करण्याकरिता वितरण यंत्रणेचे संचालन व देखभाल करण्याचा व्यवसाय;

- (३७) **“वितरण परवानाधारक”** म्हणजे मानीव वितरण परवानाधारक, परवान्यातून सूट दिलेला परवानाधारक, ज्याला त्याच्या पुरवठा क्षेत्रातील ग्राहकांना विजेचा पुरवठा करण्यासाठी वितरण यंत्रणेचे संचालन आणि देखभाल करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले असेल असा परवानाधारक;
- (३८) **“वितरण वायर्स व्यवसाय”** म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात विजेचे वहन करण्याकरिता वितरण यंत्रणेचे संचालन व देखभाल करण्याचा व्यवसाय;
- (३९) **“सविस्तर प्रकल्प अहवाल योजना” (किंवा “डीपीआर योजना”)** म्हणजे या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेली अंदाजित भांडवली खर्चाची कमाल मर्यादा ओलांडणारी भांडवली खर्च योजना, ज्यासाठी निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ नुसार एक सविस्तर प्रकल्प अहवाल सादर करून तत्त्वतः पूर्व-मंजूरी घेणे आवश्यक आहे;
- (४०) **“देय दिनांक”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा इसएसडीने पुरविलेल्या विजेसाठी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा एसटीयु किंवा एमएसएलडीसीने पुरविलेल्या पारेषण सेवेसाठी अशा निर्मिती कंपनी किंवा इसएसडी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा एसटीयु किंवा एमएसएलडीसीने सादर केलेल्या देयकाच्या दिनांकापासून पंचेचाळीस दिवसांच्या आत अदा करावयाचा देयकाचा दिनांक;
- (४१) **“उत्सर्जन नियंत्रण प्रणाली”** म्हणजे सुधारित उत्सर्जन मानकांची पूर्तता करण्यासाठी कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचामध्ये स्थापित करणे आवश्यक असलेल्या उपकरण किंवा साधनांचा संच;
- (४२) **“ऊर्जा साठवण यंत्रणा” (किंवा “इएसएस”)** म्हणजे विद्युत यंत्रणेच्या संबंधात इएसएस म्हणजे अशी सुविधा ज्यामध्ये विद्युत ऊर्जा कोणत्याही प्रकारच्या ऊर्जेत रुपांतरीत केली जाते, जी साठवली जाऊ शकते आणि त्यानंतर विद्युत ऊर्जेमध्ये पुनरुपांतरित करण्यात येते आणि ग्रीडमध्ये पुन्हा अंतःक्षेपित केली जाते;
- (४३) **“ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक” (किंवा “इएसएसडी”)** म्हणजे या विनियमांतर्गत विजेची साठवण आणि लाभधारकांना विजेचा पुरवठा करणारी इएसएस सुविधेची मालकी/संचालन करणारी व्यक्ती किंवा संस्था (एन्टीटी);
- (४४) **“अति उच्च दाब” किंवा “इएचटी”** म्हणजे ३३ किलो व्होल्ट वरील सर्व व्होल्टेज्स;

- (४५) **“वीज दर आणि आकारांपासून अपेक्षित महसूल”** म्हणजे निर्मिती कंपनीला किंवा पारेषण परवानाधारकाला किंवा वितरण परवानाधारकाला विनियमित व्यवसायापासून प्रचलित वीज दर आणि आकारांपासून प्राप्त होऊ शकणारा अंदाजित महसूल;
- (४६) **“अस्तित्वात असलेले निर्मिती संच/केंद्र”** म्हणजे १ एप्रिल, २०२५ पूर्वी वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याचे घोषित केलेला विद्युत निर्मिती संच किंवा केंद्र;
- (४७) **“घटना”** म्हणजे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील पूर्व-निर्धारित किंवा पूर्व-नियोजित नसलेले प्रसंग ज्यात दोष, घटना व बिघाड यांचा समावेश असेल;
- (४८) **“वाढवलेले आयुर्मान”** म्हणजे आयोगाकडून प्रकरण-निहाय तत्त्वावर परवानगी दिल्यानुसार, निर्मिती केंद्र किंवा त्याचा संच किंवा पारेषण यंत्रणा आणि त्याचा भाग यांच्या उपयुक्त आयुर्माना पलीकडे वाढवलेले आयुर्मान;
- (४९) **“शुल्क”** म्हणजे एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने नोंदणी, सदस्यत्व किंवा आयोगाने निश्चित केल्यानुसार अन्य कोणत्याही कारणासाठी दिलेल्या सेवांकरिता वसूल करावयाच्या रकमा;
- (५०) **“दैवी आपत्तीची घटना”** कोणत्याही व्यक्ती/संस्थेच्या संदर्भात दैवी आपत्तीची घटना म्हणजे, कोणतीही घटना किंवा परिस्थिती किंवा घटना किंवा परिस्थितीचा संयोग, जी त्या व्यक्तीच्या वाजवी नियंत्रणाखाली नसते आणि त्या व्यक्तीने एखादी कृती केल्यामुळे किंवा न केल्यामुळे होत नाही आणि जी, त्या व्यक्तीला योग्य काळजी आणि दक्षता घेऊनही टाळता येणे शक्य होत नाही व जी उपरिनिर्दिष्ट बाबींच्या सर्वसाधारणतेपुरती मर्यादित न ठेवता त्यात खालील घटनांचाही समावेश असेल:-
- ए) दैवी प्रकोप की जे वीज, वादळ, अॅक्शन ऑफ एलिमेंट, भूकंप, पूर, मुसळधार पाऊस, दुष्काळ आणि नैसर्गिक आपत्ती यापुरतेच मर्यादित नाहीत;
- बी) राज्य स्तरावर परिणाम करणारा आणि परवानाधारकाच्या पुरवठा क्षेत्रात व्यापक परिणाम करणारा संप आणि औद्योगिक अशांतता, परंतु यामध्ये परवानाधारकाच्या स्वतःच्या कंपनीमधील संप आणि औद्योगिक अशांतता वगळून;
- सी) युद्ध, आक्रमण, सशस्त्र संघर्ष किंवा परदेशी शत्रुची कृती, बंडाळी, दंगल, क्रांती, अतिरेकी किंवा लष्करी कारवाई अशी कोणतीही कृती;

- डी) न टाळता येणारा अपघात, की जे आग, स्फोट, किरणात्सर्गी प्रदूषण, आणि विषारी रासायनिक प्रदूषण यापुरेतच मर्यादीत नाहीत;
- इ) भार प्रेषण केंद्राच्या आवश्यकतेनुसार किंवा त्यांनी निर्देशित केल्याप्रमाणे ग्रीडमध्ये करण्यात आलेला बंद किंवा व्यत्यय;

- (५१) **“वीज निर्मिती व्यवसाय”** म्हणजे (एक) कोणत्याही जागेस विजेचा पुरवठा करण्यासाठी किंवा पुरवठा शक्य करण्यासाठी, किंवा (दोन) अधिनियम आणि त्या अंतर्गत करण्यात आलेल्या नियम व विनियमांनुसार कोणत्याही वितरण परवानाधारकाला विजेचा पुरवठा करण्याच्या प्रयोजनासाठी किंवा (तीन) कलम ४२ च्या उप-कलम (२) अंतर्गत करण्यात आलेल्या विनियमांच्या अधीन राहून, कोणत्याही ग्राहकाला विजेचा पुरवठा करण्याच्या प्रयोजनासाठी, विद्युत निर्मिती केंद्रामधून विजेची निर्मिती करण्याचा व्यवसाय;
- (५२) **“निर्मिती कंपनी”** म्हणजे, वीज निर्मिती केंद्राची मालकी असलेली किंवा ते चालवित असलेली किंवा त्याची देखभाल करत असलेली अशी कोणतीही कंपनी किंवा कॉर्पोरेट संस्था किंवा व्यक्तींचा संघ किंवा संस्था, मग तो विधिसंस्थापित असेल किंवा नसेल, किंवा कृत्रिम न्यायिक व्यक्ती;
- (५३) **“निर्मिती केंद्र”** (किंवा **“केंद्र”**) म्हणजे विजेच्या निर्मितीसाठीचे केंद्र किंवा त्यांचा संच, ज्यामध्ये वीज निर्मितीच्या प्रयोजनासाठी वापरण्यात येणारे स्टेप-अप ट्रान्सफॉर्मर, स्विचगिअर, स्विचयार्ड, केबल्स किंवा अन्य संलग्न उपकरण यांचा समावेश असलेली कोणतीही इमारत आणि संयंत्र आणि त्याची जागा; या जागेचा वापर निर्मिती केंद्रासाठी करण्याचा हेतू असतो आणि निर्मिती केंद्रात काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या वसाहतीची कोणतीही इमारत, आणि जेथे पाण्याच्या शक्तीपासून विजेची निर्मिती करण्यात येते, त्यामध्ये पेनस्टॉक्स (जलनिस्सारक, जलमार्गी), हेड अॅण्ड टेल वर्क्स, मेन आणि रेग्युलेटिंग रिझव्हायर, धरणे आणि अन्य जलविद्युत कामांचा समावेश असतो, परंतु यामध्ये कोणत्याही उप-केंद्राचा समावेश नसतो;
- (५४) **“एकूण कॅलरीफिक मूल्य”** (किंवा **“जीसीव्ही”**) औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात **“एकूण कॅलरीफिक मूल्य”** म्हणजे एक किलोग्रॅम घन इंधनाच्या किंवा एक लिटर द्रवरूप इंधनाच्या किंवा एक स्टॅण्डर्ड घन मिटर वायुरूप इंधनाच्या, जसे असेल तसे, पूर्ण प्रज्वलनातून निर्माण झालेली किलो कॅलरीजमधील उष्णता;

- (५५) **“केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण”** म्हणजे जनरेटर टर्मिनल्समध्ये एक युनिट (kWh) विद्युत ऊर्जा निर्माण करण्यासाठी पुरवावी लागणारी किलो कॅलरीजमधील उष्णता;
- (५६) **“उच्च दाब”** (किंवा **“एचटी”**) म्हणजे ११ किलो व्होल्टसह आणि ३३ किलो व्होल्टपर्यंत आणि त्यासह सर्व व्होल्टेज्स;
- (५७) **“भारतीय शासकीय संस्था” (इंडियन गव्हर्नमेंटल इन्स्ट्रुमेंटॅलिटी)** म्हणजे भारत सरकार, राज्य सरकार आणि भारत सरकार किंवा ज्या राज्यात प्रकल्प स्थित आहे अशा राज्य सरकारद्वारा नियंत्रित केले जाणारे कोणतेही मंत्रालय किंवा विभाग किंवा मंडळ किंवा एजन्सी किंवा भारतातील संबंधित संविधीतर्गत गठीत करण्यात आलेले नियामक किंवा अर्ध-न्यायिक प्राधिकरण;
- (५८) **“अनिश्चित वीज”** म्हणजे निर्मिती केंद्राच्या संच किंवा गटाचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्यापूर्वी ग्रिडमध्ये अंतःक्षेपित करण्यात आलेली वीज;
- (५९) **“स्थापित क्षमता”** म्हणजे विद्युत निर्मिती केंद्राच्या सर्व संचांच्या नामपट्टीवर नमूद करण्यात आलेल्या क्षमतांची बेरीज किंवा विद्युत निर्मिती केंद्राची क्षमता (जिची जनरेटर टर्मिनल्समध्ये दखल घेतली जाते);
- (६०) **“राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा”** (किंवा **“InSTS”**) म्हणजे महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रामध्ये पारेषण वाहिन्यांद्वारे विजेचे वहन करणारी कोणतीही यंत्रणा आणि त्यामध्ये राज्यातील पारेषण परवानाधारकांच्या सर्व पारेषण वाहिन्या, उप-केंद्रे आणि संलग्न उपकरणे यांचा समावेश होतो;
- परंतु असे की, पारेषण यंत्रणा व वितरण यंत्रणा यांच्यामधील आणि वीज निर्मिती केंद्र व पारेषण यंत्रणा यांच्यामधील विभाजनाच्या ठिकाणाची व्याख्या ही अधिनियमाच्या कलम ७३ च्या खंड (बी) अंतर्गत केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाने अधिसूचित केलेल्या विनियमांना अनुसरून असेल;
- (६१) **“परवानाधारक”** या विनियमांच्या प्रयोजनासाठी परवानाधारक म्हणजे आयोगाने यथोचितपणे प्राधिकृत केलेला पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक, जसे असेल तसे;
- (६२) **“लाईफ सायकल खर्च विश्लेषण”** म्हणजे मत्तेचे संपादन, मालकी, देखरेख आणि विल्हेवाट लावण्याचे सर्व खर्च विचारात घेतल्यानंतर, अशा मत्तेच्या संपूर्ण उपयुक्तता आयुर्मानातील मत्तेच्या मालकीच्या एकूण खर्चाचे मूल्यांकन करण्याची प्रक्रिया;

- (६३) **“लोडींग पॉईंट”** एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात लोडींग पॉईंट म्हणजे रेल्वे सायडींग किंवा सिलोचे ठिकाण किंवा कोळसा हाताळणी संयंत्र किंवा, कन्व्हेयर बेल्ट सारखी अन्य अशी व्यवस्था जी कोळसा किंवा लिग्नाईट पाठवण्यासाठी, जसे असेल तसे, खाणीच्या जवळ असते;
- (६४) **“लघु दाब”** (किंवा **“एलटी”**) म्हणजे ११ किलोव्होल्ट खालील सर्व व्होल्टेज्स;
- (६५) **“बाजारपेठ प्रचालन कार्य”** (**“मार्केट ऑपरेशन फंक्शन”**) म्हणजे विजेचे शेड्युलिंग, प्रेषण, माहिती मिळविणे, ऊर्जेचे लेखे ठेवणे आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती, पारेषण हानिची परिगणना आणि विभाजन, पूल लेख्यांचे कामकाज आणि अतिभार आकार लेखा, पूरक सेवांचे प्रशासन, माहितीचे प्रसारण आणि अधिनियम किंवा विनियम किंवा आदेशाद्वारे एमएसएलडीसीला नेमून दिलेली अन्य कोणतीही कार्ये;
- (६६) **“कमाल अखंडित प्रमाण”** (**“एमसीआर”**) औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या युनिटच्या संबंधात कमाल अखंडित प्रमाण म्हणजे प्रमाणित मापदंडांना अनुसरून उत्पादकाने हमी दिलेले जनित्राच्या टर्मिनल्सच्या ठिकाणचे कमाल अखंडित वीज उत्पादन, आणि कम्बाइन्ड सायकलवर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या गटाच्या संबंधात म्हणजे उत्पादकाने हमी दिलेले, पाणी किंवा वाफेचे अंतःक्षेपण (लागू असल्यास), आणि ५० हर्ट्झ ग्रिड फ्रिक्वन्सी आणि विनिर्दिष्ट केलेल्या जागेवरील स्थितीनुसार, जनित्राच्या टर्मिनल्सच्या ठिकाणी कमाल अखंडित वीज उत्पादन;
- (६७) **“खाणीच्या पायाभूत सुविधा”**मध्ये एकात्मिक खाण/खाणीची मत्ता जसे की, खाणीच्या कामकाजासाठी वापरण्यात येणारी मूर्त मत्ता, सिव्हिल कामे, कार्यशाळा, अचल विनिंग उपकरण, पाया, तटबंध, पदपथ, विद्युत यंत्रणा, दळणवळण यंत्रणा, मदत केंद्रे, साईट प्रशासकीय कार्यालये, स्थिर मांडणी, हाताळणी व्यवस्था, क्रशिंग आणि वाहतूक यंत्रणा, रेल्वे सायडींग, पिट्स, शाफ्ट्स, इन्क्लाइन, भूमिगत वाहतूक व्यवस्था, हलवण्याची व्यवस्था (चल उपकरणे वगळता, जोपर्यंत ती कायमस्वरूपी लाभप्रद उपभोग घेण्यासाठी जमिनीत अंतःस्थापित केली जात नाहीत तोपर्यंत), वनीकरणासाठी सिमांकित केलेली जमीन आणि संबंधित कायद्यांतर्गत खाणकामामुळे प्रभावित झालेल्या व्यक्तींच्या पुनर्वसन आणि पुनस्थापनेसाठी जमीन यांचा समावेश असतो;
- (६८) **“खनन योजना”** किंवा **“खनन योजना”** एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात खनन योजना म्हणजे, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, खनिज सवलत नियम, १९६० च्या तरतुदीनुसार तयार केलेली योजना आणि खाणी व खनिजे (विकास आणि

पुनर्वसन) अधिनियम, १९५७ च्या कलम ५ च्या उप-कलम (२) च्या खंड (बी) अंतर्गत केंद्र सरकार किंवा राज्य सरकार, जसे असेल तसे, यांनी मंजूर केलेली योजना होय;

- (६९) **“नवीन निर्मिती संच/केंद्र”** म्हणजे १ एप्रिल, २०२५ रोजी किंवा त्यानंतर वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात झाल्याचे घोषित करण्यात आले आहे असा विद्युत निर्मिती संच किंवा केंद्र;
- (७०) **“नव्वद (९०) टक्के भरवशाचे वर्ष”** म्हणजे संयंत्र कार्यरत राहण्याच्या अपेक्षित कालावधीच्या ९०% इतकी किंवा त्यापेक्षा जास्त वार्षिक ऊर्जा निर्मिती होण्याची संभावना असणारे वर्ष;
- (७१) **“एकाच वेळी नसलेली (नॉन-कोइन्सिडेन्ट) कमाल मागणी”** म्हणजे एखाद्या कालावधी दरम्यान वितरण परवानाधारकासाठी निर्मिती-पारेषणाच्या (जी-टी) जोडणीच्या ठिकाणी मोजण्यात आलेली सर्वोच्च मागणी आणि जी संपूर्ण राज्यातील यंत्रणेच्या सर्वोच्च मागणीच्या वेळी असू शकते किंवा असू शकणार नाही;
- (७२) **“सविस्तर प्रकल्प अहवाल आवश्यक नसणारी योजना”** म्हणजे विद्युत निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी आयोगाची तत्त्वतः पूर्व-मंजूरी घेणे आवश्यक नसेल अशी अंदाजित भांडवली खर्चाची या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मर्यादेच्या आत असणारी भांडवली खर्च योजना;
- (७३) **“वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न”** म्हणजे वीज दरापासूनच्या उत्पन्ना व्यतिरिक्त अन्य विनियमित व्यवसायापासून मिळालेले उत्पन्न, ज्यात अन्य व्यवसायापासूनच्या कोणत्याही उत्पन्नाचा समावेश नसेल आणि वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ विद्युत पुरवठा व्यवसायाच्या बाबतीत, क्रॉस-सबसिडी अधिभार आणि अतिरिक्त अधिभार आणि अन्य व्यवसायापासून जमा होणाऱ्या रकमांचा समावेश नसेल;
- (७४) **“प्रमाणकानुसार वार्षिक संयंत्र उपलब्धता घटक”** (किंवा **“एनएपीएएफ”**) जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात म्हणजे जल-विद्युत निर्मिती केंद्राकरिता विनियम ४९ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेला उपलब्धता घटक;
- (७५) **“अधिकारी”** म्हणजे आयोगाचा अधिकारी;
- (७६) **“संचालन व देखभाल खर्च”** (किंवा **“ओ अॅण्ड एम खर्च”**) निर्मिती कंपनीच्या बाबतीत म्हणजे निर्मिती कंपनीच्या किंवा त्याच्या भागाच्या संचालन व देखभालीवर

झालेला खर्च आणि त्यामध्ये मनुष्यबळ, दुरुस्ती, सुटे भाग, वापरून संपणाऱ्या वस्तु, विमा आणि वरकड खर्च या बाबींवरील खर्चाचा समावेश असेल, परंतु त्यामध्ये इंधन खर्चाचा समावेश नसेल; आणि परवानाधारकाच्या बाबतीत, पारिषण परवानाधारकाने किंवा वितरण परवानाधारकाने किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएस किंवा त्यांच्या भागाने संचालन व देखभालीवर किंवा त्याच्या भागावर केलेला खर्च आणि त्यामध्ये मनुष्यबळ, दुरुस्ती, सुटे भाग, वापरून संपणाऱ्या वस्तु, विमा आणि वरकड खर्च या बाबींवरील खर्चाचा समावेश असेल;

परंतु असे की, एकात्मिक खाण/खाणीसाठी, संचालन आणि देखभाल खर्चांमध्ये निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाला, असल्यास, अदा केलेल्या खनन आकारांचा आणि खाण समापन खर्चाचा समावेश असणार नाही.

- (७७) **“मूळ प्रकल्प खर्च”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक यांनी प्रकल्पाच्या मूळ व्याप्तीनुसार अंतिम मुदतीच्या दिनांकापर्यंत केलेला व आयोगाने मान्य केलेला भांडवली खर्च;
- (७८) **“प्रलंबित देय रक्कम”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुची प्रलंबित देय रक्कम, ज्यास करारामध्ये निर्देशित केल्याप्रमाणे सक्षम न्यायालय किंवा न्यायाधिकरण किंवा वाद निवारण अभिकरणाने स्थगिती दिलेली नाही, जी लाभधारकाने देय दिनांकानंतर अदा केलेली नाही आणि त्यामध्ये विनियम ३७.६ अंतर्गत फेर-निश्चित केलेल्या देय दिनांकानंतर अदा न केलेल्या हप्त्याचा समावेश असतो.
- (७९) **“सर्वोच्च प्रमाणित क्षमता”** एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे सर्वोच्च क्षमता होय.
- (८०) **“याचिकाकर्ता”** म्हणजे निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएस विकासक, ज्यांनी अधिनियम आणि या विनियमानुसार वीज दर किंवा शुल्क व आकारांच्या निश्चितीकरणासाठी किंवा अचूक समायोजनासाठी याचिका दाखल केलेली असेल आणि यामध्ये अशा निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएस यांचा समावेश होतो, की ज्यांचा वीज दर किंवा शुल्क व आकार ठरविण्यासाठी किंवा अचूक समायोजन करण्यासाठी आयोगाने स्वतःहून पुढाकार घेतला आहे;

(८१) “संयंत्र उपलब्धता घटक” (किंवा “पीएएफ”) जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात कोणत्याही कालावधीकरिता संयंत्र उपलब्धता घटक म्हणजे एमएसएलडीसीने प्रमाणित केल्याप्रमाणे त्या कालावधीतील सर्व दिवसांकरीता दैनंदिन घोषित क्षमतांची सरासरी जी मेगावॉटमधील स्थापित क्षमतेच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते, जी प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी ऊर्जा वापराने कमी करण्यात येते;

(८२) “संयंत्र भार घटक” (किंवा “पीएलएफ”) औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात ठराविक कालावधीकरिता संयंत्र भार घटक म्हणजे, अशा कालावधीतील प्रत्यक्ष विद्युत निर्मितीस अनुरूप बाहेर पाठविलेली एकूण ऊर्जा, जी त्या कालावधीतील स्थापित क्षमतेस अनुरूप बाहेर पाठविलेल्या ऊर्जेच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते व जिची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल;

$$\text{संयंत्र भार घटक (\%)} = 100 \times \frac{\sum_{i=1}^N SG_i}{N \times IC \times (1 - AUX_n - AUX_{en})} \%$$

जेथे, N = दिलेल्या कालावधीतील काल-गटांची संख्या

SG_i अशा कालावधीतील ith काल-गटासाठी मेगावॉटमधील नियोजित निर्मिती

IC = विद्युत निर्मिती केंद्र/संचाची मेगावॉटमधील स्थापित क्षमता

AUX_n = मेगावॉटमधील प्रमाणानुसार सहाय्यकारी वापर, जो एकूण वीज निर्मितीच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येतो:

AUX_{en} = उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी मेगावॉटमधील प्रमाणानुसार सहाय्यकारी वापर, जो एकूण वीज निर्मितीच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येतो:

(८३) “पूल लेखा” म्हणजे आंतर-राज्य उपलब्धतेवर आधारित वीज दर (एबीटी) पध्दती अंतर्गत लागू असलेले अनिर्धारित आंतरबदल (युआय लेखा) किंवा राज्यांतर्गत एबीटी पध्दती अंतर्गत निश्चित करण्यात आलेले राज्यांतर्गत एबीटी हिशोबपूतीर् आकार यांच्याशी संबंधित प्रदानांसाठी राज्यामध्ये चालविण्यात येत असलेले लेखे किंवा रिअॅक्टिव्ह एनर्जी एक्सचेंजीज (रिअॅक्टिव्ह एनर्जी अकाउंट) किंवा महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूतीची कार्यपध्दती आणि संबंधित

बाबी) विनियम, २०१९ किंवा आयोगाच्या निर्देशांनुसार किंवा विनियमांनुसार एमएसएलडीसीकडून चालविण्यात येत असलेले असे कोणतेही अन्य लेखे;

(८४) **“प्रकल्प”** म्हणजे विद्युत निर्मिती केंद्र, ऊर्जा साठवणूक प्रणाली किंवा पारेषण यंत्रणा, जसे असेल तसे, आणि जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत, निर्मिती सुविधेच्या सर्व भागांचा म्हणजे पेनस्टॉक्स, हेड अँड टेल वर्क्स, मेन अँड रेग्युलेटिंग रिझर्वायर्स धरणे आणि अन्य हायड्रॉलिक वर्क्स, इनटेक वॉटर कंडक्टर सिस्टिम, विद्युत निर्मिती केंद्र आणि निर्मिती संच, जे वीज निर्मितीसाठी वाटून घेण्यात आले आहेत, या सर्वांचा समावेश होतो;

परंतु असे की, पम्प स्टोअरेज जल-विद्युत प्रकल्पाच्या बाबतीत, उंच पातळीवरील जलसाठा, खालच्या पातळीवरील जलसाठा, जलप्रवाहनियंत्रक (पेनस्टोक्स), हेड अँड टेल वर्क्स, मुख्य आणि नियमन करणारा जलसाठा धरणे आणि अन्य जल-विद्युत कामे, इनटेक वॉटर कण्डक्टर सिस्टिम, टेल वॉटर कण्डक्टर सिस्टिम, सर्ज वेल, विद्युत केंद्र आणि निर्मिती/पम्पिंग संच यासारख्या साठवण सुविधेच्या सर्व घटकांचा समावेश असतो;

(८५) **“काळजीपूर्वक छाननी”** म्हणजे एकूण महसुली गरज आणि वीज दर किंवा शुल्क व आकार निश्चित करण्यासाठी, निधी उभारण्याची योजना, कार्यक्षम तंत्रज्ञानाचा वापर, खर्च आणि वेळेमध्ये झालेली वाढ आणि आयोगाकडून उचित म्हणून विचारात घेण्यात येणारे असे अन्य घटक यांच्यावर केलेला किंवा प्रस्तावित केलेल्या खर्चाच्या वाजवीपणाची केलेली तपासणी;

(८६) **“पम्प स्टोअरेज जल विद्युत निर्मिती केंद्र”** म्हणजे असे जल विद्युत केंद्र जे खालच्या पातळीवरील जलसाठ्यातून उंच पातळीवरील जलसाठ्यात पम्पाने खेचून जल शक्तच्या रूपात साठवलेल्या ऊर्जेमधून वीज निर्माण करते;

(८७) **“प्रमाणित दाब”** म्हणजे पारेषण यंत्रणा ज्या दाबावर चालावी असा डिझाइन करण्यात आलेला दाब किंवा त्या खालील असा कमी दाब ज्याने पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याशी विचारविनिमय करून, वाहिनी तात्पुरती भारीत केली जाते;

(८८) **“सुधारित उत्सर्जन मानके”** औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत सुधारीत उत्सर्जन मानके म्हणजे पर्यावरण (संरक्षण) सुधारणा नियम, २०१५ किंवा वेळोवेळी अधिसूचित करण्यात येणाऱ्या अन्य कोणत्याही नियमांनुसार अधिसूचित करण्यात आलेले सुधारित निकष;

(८९) **“किरकोळ विद्युत पुरवठा व्यवसाय”** म्हणजे वितरण परवानाधारकाने त्याच्या परवान्यातील अटींना अनुसरून त्याच्या ग्राहकांना विजेची विक्री करण्याचा व्यवसाय;

- (९०) “नदीच्या पाण्यावर चालणारे निर्मिती केंद्र” म्हणजे निर्मिती केंद्राच्या आधी जलाशय नसणारे जल-विद्युत निर्मिती केंद्र;
- (९१) “नदीच्या पाण्यावर चालणारे जलाशयासह असणारे निर्मिती केंद्र” म्हणजे जल-विद्युत निर्मिती केंद्र ज्याच्या जलाशयामध्ये दैनंदिन फरकानुसार वीज निर्मिती करण्यासाठी आवश्यक पाण्याचा साठा असतो;
- (९२) “निर्धारित ऊर्जा” म्हणजे दिलेल्या कालावधीत निर्मिती केंद्राकडून ग्रिडमध्ये अंतःक्षेपित करण्यासाठी संबंधित भार प्रेषण केंद्राने निर्धारित केलेले ऊर्जेचे परिमाण;
- (९३) “निर्धारित निर्मिती” किंवा “एसजी” कोणत्याही वेळेत किंवा कोणत्याही कालावधीसाठी किंवा काल-गटासाठी निर्धारित निर्मिती म्हणजे संबंधित भार प्रेषण केंद्राने मेगावॉट किंवा मेगावॉट तासामध्ये एक्स-बस निर्मितीचे दिलेले वेळापत्रक;
- (९४) “लहान गॅस टर्बाइनवर आधारित निर्मिती केंद्र” म्हणजे ५० मेगावॉट किंवा त्यापेक्षा कमी क्षमता असलेल्या गॅस टर्बाइन्ससह ओपन सायकल गॅस टर्बाइन किंवा कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्र;
- (९५) “जल-साठवण पध्दतीचे विद्युत केंद्र” म्हणजे मोठ्या प्रमाणावर जल साठवणुकीची क्षमता असलेले जल-विद्युत निर्मिती केंद्र जेथे विजेच्या मागणीतील बदलांना अनुरूप असे बदल वीज निर्मितीमध्ये करणे शक्य होते;
- (९६) “राज्य ग्रिड संहिता” म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (एच) अंतर्गत आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली संहिता;
- (९७) “औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र” म्हणजे असे निर्मिती केंद्र किंवा त्याचा संच जे खनिज इंधनाचा - जसे की, कोळसा, लिग्नाइट, वायू, द्रव इंधन किंवा त्यांचे मिश्रण यांचा वापर ऊर्जेचा प्राथमिक स्रोत म्हणून करून विजेची निर्मिती करते;
- (९८) “कामकाजाचे नियम विनियम” म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (कामकाजाचे नियम आणि शुल्क व आकार) विनियम, २०२२;
- (९९) “पारेषण यंत्रणा” म्हणजे संलग्न उप-केंद्रासह किंवा त्याशिवाय असलेली वाहिनी किंवा वाहिन्यांचा गट, आणि त्यामध्ये पारेषण वाहिन्या व उप-केंद्रांशी संलग्न असलेल्या उपकरणांचा समावेश होतो;
- (१००) “पारेषण क्षमता हक्क” म्हणजे ठोक विद्युत पारेषण करारात ठरवून दिल्याप्रमाणे पारेषण यंत्रणेत विजेचे अंतःक्षेपण करण्याच्या आणि वीज खेचण्याच्या

ठिकाणांमध्ये, सर्वसाधारण परिस्थितीत, मेगावॉटमध्ये वीज हस्तांतरित करण्याचा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा हक्क;

(१०१) **“पारेषण परवानाधारक”** म्हणजे पारेषण वाहिन्या टाकण्याचे किंवा त्यांचे संचालन करण्यासाठी अधिनियमाच्या कलम १४ अंतर्गत आयोगाकडून प्राधिकृत करण्यात आलेला परवानाधारक;

(१०२) **“पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता”** या विनियमांच्या प्रयोजनासाठी पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता म्हणजे वितरण परवानाधारक आणि दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता;

(१०३) **“संच”** (कम्बाइन्ड सायकलवर चालणाऱ्या औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांव्यतिरिक्त अन्य) औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात संच म्हणजे, वाफेवर चालणारे जनित्र, टर्बाइन-जनित्र आणि सहाय्यकारी साधने किंवा कम्बाइन्ड सायकलवर चालणाऱ्या औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात संच म्हणजे टर्बाइन-जनित्र आणि सहाय्यकारी साधने आणि जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या संबंधात संच म्हणजे टर्बाइन-जनित्र व त्याची सहाय्यकारी साधने;

(१०४) **“उपयुक्त आयुर्मान”** निर्मिती केंद्राचा संच, पारेषण यंत्रणा आणि वितरण यंत्रणा आणि संपर्क यंत्रणेच्या संबंधात उपयुक्त आयुर्मान, वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांकापासून, खालीलप्रमाणे असेल -

१. कोळसा / लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक वीज निर्मिती केंद्र	-	-	-	२५ वर्षे
२. वायु / द्रव इंधनावर आधारित औष्णिक वीज निर्मिती केंद्र	-	-	-	२५ वर्षे
३. जल विद्युत निर्मिती केंद्रासह जल विद्युत निर्मिती केंद्र पम्पड स्टोअरेज	-	-	-	४० वर्षे
४. (ए) बॅटरी एनर्जी स्टोअरेज सिस्टमचा बॅटरी पॅक - (बी) बॅटरी एनर्जी स्टोअरेज सिस्टमची उर्वरित यंत्रणा-	-	-	-	१२ वर्षे २५ वर्षे
५. एसी आणि डीसी उप-केंद्र	-	-	-	२५ वर्षे
६. गॅस इन्सुलेटेड उप-केंद्र	-	-	-	२५ वर्षे
७. पारेषण वाहिनी (उच्च-दाब एसी आणि उच्च-दाब डीसी सह)	-	-	-	३५ वर्षे
८. वितरण वाहिनी	-	-	-	३५ वर्षे
९. ऑप्टिकल ग्राऊण्ड वायर (ओपीजीडब्ल्यु)	-	-	-	१५ वर्षे
१०. आयटी यंत्रणा, स्काडा आणि संपर्क यंत्रणा, ओपीजीडब्ल्यु वगळून	-	-	-	१५ वर्षे
११. एकात्मिक खाण/खाणी	-	-	-	खनन योजनेनुसार

परंतु असे की, कोळसा/लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक निर्मिती केंद्रे आणि जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, कार्यान्वयन आयुर्मान अनुक्रमे ३५ वर्षे आणि ५० वर्षे असू शकेल.

परंतु आणखी असे की, उपयुक्त आयुर्मान पूर्ण केलेल्या प्रकल्पाचे आयुर्मान आणखी वाढविण्याबाबत आयोग निर्णय घेईल;

(१०५) “वर्ष” म्हणजे आर्थिक वर्ष (“आ.व.”) वर्ष म्हणजे १ एप्रिल रोजी सुरु होणारे आणि ३१ मार्च रोजी संपणारे आर्थिक वर्ष;

परंतु असे की, नवीन प्रकल्प किंवा एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधात प्रथम वर्ष वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजाच्या दिनांकापासून प्रारंभ होऊन त्यानंतर लगेच येणाऱ्या ३१ मार्च रोजी संपेल;

(१०६) “झेड घटक आकार” म्हणजे या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे इंधन अधिभार समायोजन आणि निश्चित केलेल्या नियंत्रण करण्यासारख्या नसलेल्या घटकांशी संबंधित खर्च, यासारख्या नियंत्रण करण्यासारख्या नसलेल्या घटकांमुळे निर्मिती कंपनी, पारिषण परवानाधारक आणि वितरण परवानाधारक यांना संबंधितांकडून वसूल करण्याची परवानगी असलेला आकार;

२.२ या विनियमांत वापरण्यात आलेले शब्द किंवा उक्ती परंतु ज्यांची येथे व्याख्या करण्यात आलेली नाही त्यांचा अर्थ, अधिनियम किंवा त्याखाली करण्यात आलेल्या नियम किंवा विनियमांत, त्यांना दिलेल्या अर्थानुसार राहिल.

या विनियमांच्या मराठी अनुवादातील व इंग्रजी विनियमांमधील कोणत्याही शब्दांचा/मजकुराचा अर्थ निश्चित करताना कोणताही वाद उद्भवल्यास आणि/किंवा कोणतीही विसंगती आढळल्यास मूळ इंग्रजीतील विनियम ग्राह्य धरण्यात येतील.

३ विनियमांची व्याप्ती

३.१ अधिनियमाखाली ज्या बाबींसंबंधात आयोगास अधिकारिता आहे त्या सर्व बाबींसाठी, या विनियमांनुसार एकूण महसुली गरज, विजेचे दर आणि शुल्क व आकार, त्याबाबतच्या अटी व शर्तीसह, आयोग निश्चित करील व त्यामध्ये खालील बाबींचाही समावेश असेल :-

(एक) नूतनशील ऊर्जा स्रोतांपासूनचा वीज पुरवठा वगळून, विद्युत निर्मिती कंपनीने वितरण परवानाधारकास करावयाचा वीज पुरवठा;

(दोन) ऊर्जा साठवण यंत्रणा वापरण्यासाठी

(तीन) विजेचे राज्यातर्गत पारिषण करण्यासाठी;

- (चार) मधली (इंटरव्हिनिंग) पारेषण सुविधा वापरण्यासाठी;
- (पाच) विजेचे वहन करण्यासाठी;
- (सहा) विजेचा किरकोळ पुरवठा करण्यासाठी;
- (सात) एमएसएलडीसीकरिता शुल्क आणि आकारांच्या बाबतीत;
- (आठ) एसटीयुकरिता शुल्क आणि आकारांच्या बाबतीत,
- (नऊ) वितरण मुक्त प्रवेशाचे नियमन करणारे आयोगाचे विनियम आणि आयोगाने निर्गमित केलेल्या आदेशांनुसार, अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उप-कलम (२)च्या पहिल्या परंतुकांतर्गत विजेचे वहन आकार व अधिभारासाठी;
- (दहा) वितरण मुक्त प्रवेशाचे नियमन करणारे आयोगाचे विनियम आणि त्यात आयोगाच्या आदेशांनुसार, अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उप-कलम (४) अंतर्गत विजेच्या वहन आकारांवर अतिरिक्त अधिभार;

परंतु असे की, या विनियमांच्या अनुक्रमे **भाग इ, एफ, जी, एच, आय, जे, के** आणि **एल** अंतर्गत असलेल्या अटी व शर्ती विचारात घेऊन, लागू असतील त्याप्रमाणे, आयोग वीज दर आणि शुल्क व आकार निश्चित करील;

३.२ या विनियमांत कोणतीही तरतूद असली तरी, जर केंद्र शासनाने अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार पारदर्शक बोली प्रक्रियेतून वीज दर निश्चित करण्यात आला असेल तर, आयोग असा वीज दर स्वीकारील;

परंतु असे की, केंद्र सरकारने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे यथोचितपणे पालन करण्यात आले आहे याबाबत आयोग आपली खात्री पटण्यासाठी आवश्यक वाटणारी माहिती मागवेल ती याचिकाकर्ता आयोगास पुरविल;

भाग - ए : सर्वसाधारण तत्त्वे

४ बहु-वर्षीय वीज दराची चौकट

४.१ आयोग, बहु-वर्षीय वीज दराच्या चौकटीच्या अंतर्गत, दिनांक १ एप्रिल, २०२५ पासून, विनियम ३.१ मध्ये समाविष्ट असलेल्या बाबींकरिता, वीज दर आणि शुल्क व आकार निश्चित करील.

४.२ बहु-वर्षीय वीज दराची चौकट, निर्मिती कंपनी, ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक (इएसएसडी), पारेषण परवानाधारक, वितरण वायर व्यवसाय आणि विजेचा किरकोळ पुरवठा व्यवसाय, यांच्याकरिता एकूण महसुलाची गरज आणि वीज दर व आकारांपासूनच्या अपेक्षित महसुलाची आणि एमएसएलडीसीच्या शुल्क आणि आकार आणि एसटीयुच्या शुल्क आणि आकार यांची परिगणना करण्यासाठी, खालील घटकांवर आधारीत असेल:-

(एक) अंदाजित एकूण महसुली गरज, विद्यमान वीज दर किंवा एमएसएलडीसी आणि एसटीयुच्या बाबतीत शुल्क व आकारांपासून अपेक्षित महसूल, अपेक्षित महसुली तूट, आणि नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाकरिता प्रस्तावित वीज दर किंवा शुल्क आणि आकार, असणारी बहु-वर्षीय वीज दराची याचिका निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांच्याकडून सादर करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी वर्गवारी-निहाय वीज दर प्रस्तावित करील.

परंतु आणखी असे की, कामगिरीचे मापदंड, ज्यांच्या मार्गदर्शिका या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आहेत त्यांच्या आधारे, संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी एकूण महसुली गरजेचा अंदाज करण्यात येईल.

(दोन) नियंत्रण कालावधीच्या सुरुवातीला, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी आयोगाकडून निर्मिती कंपनी, इएसएसडी, पारेषण परवानाधारक, वितरण वायर्स व्यवसाय, विजेचा किरकोळ पुरवठा व्यवसाय, आणि एमएसएलडीसी, आणि एसटीयु यांच्याकरिता एकूण महसुली गरज आणि वीज दर किंवा शुल्क व आकार निश्चित करणे;

परंतु असे की, आयोग, नियंत्रण कालावधीसाठी पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमधील एमएसएलडीसीच्या शुल्क आणि आकारांच्या आणि एसटीयुच्या शुल्क आणि आकारांच्या विभागणीच्या प्रमाणास देखील मान्यता देईल;

(तीन) वितरण परवानाधारकांसाठी

- (ए) नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या तीन वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या अंदाजांच्या तुलनेत कामकाजविषयक व वित्तीय कामगिरी आणि एकूण महसुली गरज, विद्यमान वीज दरापासून अपेक्षित महसूल, अपेक्षित महसुली तूट किंवा शिल्लक, जसे असेल तसे, यांचे सुधारीत अंदाज आणि नियंत्रण कालावधीच्या चौथ्या व पाचव्या वर्षासाठी प्रस्तावित वर्गवारी-निहाय वीज दर यांच्या मध्यावधी आढाव्यासाठी, वितरण परवानाधारकाकडून वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी याचिका सादर करण्यात येईल;
- (बी) मध्यावधी आढाव्यासाठीच्या याचिकेसोबत, वितरण परवानाधारकाकडून वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या व दुसऱ्या वर्षासाठी लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे अचूक समायोजन आणि नियंत्रण कालावधीच्या तिसऱ्या वर्षासाठी तात्पुरते अचूक समायोजन सादर करण्यात येईल;
- (सी) मध्यावधी आढाव्याच्या आधारावर नियंत्रण कालावधीच्या चौथ्या व पाचव्या वर्षासाठी आयोगाकडून वितरण वायर्स व्यवसाय आणि विजेचा किरकोळ पुरवठा व्यवसाय यांच्याकरिता सुधारित एकूण महसुली गरज आणि वीज दराचे निश्चितीकरण करणे;
- (डी) मध्यावधी आढाव्यासाठीच्या याचिकेसोबत, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांच्याकडून, संबंधित वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या अंदाजाच्या तुलनेत, नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या चार वर्षासाठी लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे अचूक समायोजन आणि नियंत्रण कालावधीच्या पाचव्या वर्षासाठी कामकाजविषयक व वित्तीय कामगिरीचे तात्पुरते अचूक समायोजन, सादर करण्यात येईल;
- (डी) मध्यावधी आढावा याचिकेमध्ये संबंधित वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या अंदाजांच्या तुलनेत लेखा परीक्षित लेख्यांच्या आधारावर नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या व दुसऱ्या वर्षासाठी अचूक समायोजन, नियंत्रण कालावधीच्या तिसऱ्या वर्षासाठी कामकाजविषयक व वित्तीय कामगिरीचे तात्पुरते अचूक समायोजन आणि याचिकाकर्त्याच्या नियंत्रणाखालील (नियंत्रण करण्यासारखे घटक) घटकांमुळे व नियंत्रणाबाहेरील (नियंत्रण न करण्यासारखे घटक) घटकांमुळे झालेल्या कामगिरीतील तफावतीचे आयोगाकडून वितरण वायर्स व्यवसाय आणि विजेचा किरकोळ पुरवठा व्यवसाय यांच्याकरिता वर्गीकरण करण्यात येईल;

- (इ) वितरण परवानाधारकाकडून पुढील नियंत्रण कालावधीसाठी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीच्या याचिकेसह वितरण वायर्स व्यवसाय आणि विजेचा किरकोळ पुरवठा व्यवसाय यांच्याकरिता मान्यता दिलेल्या अंदाजांच्या तुलनेत लेखा परीक्षित लेख्यांच्या आधारावर नियंत्रण कालावधीच्या तिसऱ्या आणि चौथ्या वर्षासाठी अचूक समायोजन, नियंत्रण कालावधीच्या पाचव्या वर्षासाठी कामकाजविषयक व वित्तीय कामगिरीच्या तात्पुरत्या अचूक समायोजनासाठी याचिका दाखल करण्यात करण्यात येईल;
- (चार) **निर्मिती कंपनी, पारेषण कंपनी, एमएसएलडीसी, एसटीयु आणि इएसएसडी यांच्यासाठी:**
- ए. निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी, किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु पुढील नियंत्रण कालावधीसाठी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीच्या याचिकेसह मान्यता दिलेल्या अंदाजांच्या तुलनेत लेखा परीक्षित लेख्यांच्या आधारावर नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या चार वर्षासाठी अचूक समायोजन, नियंत्रण कालावधीच्या पाचव्या वर्षासाठी कामकाजविषयक व वित्तीय कामगिरीच्या तात्पुरत्या अचूक समायोजनासाठी याचिका दाखल करण्यात करण्यात येईल;
- (पाच) आयोगाने या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेल्या नियंत्रण न करण्यासारख्या घटकांमुळे झालेल्या मान्यताप्राप्त नफ्याचा लाभ ग्राहकांना देणे किंवा झालेला तोटा ग्राहकांकडून वसूल करणे, यासंबंधीचे सूत्र;
- (सहा) आयोगाने या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेल्या नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांमुळे उद्भवणारा मान्यताप्राप्त नफा किंवा तोटा ग्राहकांत विभागून घेण्याचे सूत्र;

५ नियंत्रण कालावधीमध्ये दाखल करावयाच्या याचिका

- ५.१ या विनियमांखाली नियंत्रण कालावधीमध्ये दाखल करावयाच्या याचिका खालीलप्रमाणे आहेत :
- ए) या विनियमांनुसार सर्व दृष्टीने परिपूर्ण असलेली बहु-वर्षीय वीज दराची याचिका निर्मिती कंपनी आणि पारेषण परवानाधारक आणि इएसएसडी आणि एमएसएलडीसी आणि एसटीयु यांच्याकडून १ नोव्हेंबर, २०२४ पर्यंत आणि वितरण परवानाधारकांकडून ३० नोव्हेंबर, २०२४ पर्यंत दाखल करण्यात येईल. यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल:
- एक) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२२-२३ आणि आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता अचूक समायोजन;

परंतु असे की, आर्थिक वर्ष २०२२-२३ पूर्वीच्या वर्षाचे अचूक समायोजन अद्याप पूर्ण व्हावयाचे असेल तर त्या वर्षीचे अचूक समायोजन आयोग, जर त्यास उचित वाटले तर, आर्थिक वर्ष २०२२-२३ च्या अचूक समायोजनासोबत महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करील;

दोन) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२४-२५ करीता तात्पुरते अचूक समायोजन;

तीन) या विनियमांतर्गत नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी एकूण महसुली गरज;

चार) या विनियमांतर्गत नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी विद्यमान वीज दर आणि आकारांपासून विजेच्या विक्रीतून मिळालेला महसूल आणि अंदाजित महसुली तूट;

पाच) या विनियमांतर्गत नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी प्रस्तावित वर्गवारी-निहाय वीज दर किंवा शुल्क व आकार;

(बी) या विनियमानुसार सर्व दृष्टीने परिपूर्ण असलेली मध्यावधी आढाव्यासाठीची याचिका वितरण परवानाधारकांकडून ३० नोव्हेंबर, २०२७ पर्यंत दाखल करण्यात येईल. यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :

एक) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी अचूक समायोजन;

दोन) या विनियमांतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२५-२६ आणि आर्थिक वर्ष २०२६-२७ साठी अचूक समायोजन;

तीन) या विनियमांतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२७-२८ साठी तात्पुरते अचूक समायोजन;

चार) एकूण महसुली गरज, विद्यमान वीज दर आणि आकारांपासून अपेक्षित महसूल, अपेक्षित महसुली तूट यांचे सुधारित अंदाज, आणि नियंत्रण कालावधीच्या चौथ्या व पाचव्या वर्षासाठी प्रस्तावित वर्गवारी-निहाय वीज दर;

(सी) या विनियमानुसार सर्व दृष्टीने परिपूर्ण असलेली अचूक समायोजनासाठीची याचिका, निर्मिती कंपन्या, ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक, पारिषण परवानाधारक, एमएसएलडीसी आणि एसटीयु यांच्याकडून १ नोव्हेंबर, २०२९ पर्यंत दाखल करण्यात येईल. यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :

- एक) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी अचूक समायोजन;
- दोन) या विनियमांतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२५-२६, आर्थिक वर्ष २०२७-२८ आणि आर्थिक वर्ष २०२८-२९ साठी अचूक समायोजन;
- तीन) या विनियमांतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२९-३० साठी तात्पुरते अचूक समायोजन;
- (डी) या विनियमानुसार सर्व दृष्टीने परिपूर्ण असलेली अचूक समायोजनासाठीची याचिका वितरण परवानाधारकांकडून ३० नोव्हेंबर, २०२९ पर्यंत दाखल करण्यात येईल. यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल
- एक) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२७-२८ आणि आर्थिक वर्ष २०२८-२९ साठी अचूक समायोजन;
- दोन) या विनियमांतर्गत करावयाचे आर्थिक वर्ष २०२९-३० साठी तात्पुरते अचूक समायोजन;
- (इ) परवानाधारक, ज्यांचा वीज दर ३१ मार्च, २०२५ पर्यंत आयोगाने निश्चित करावयाचा आहे त्यांच्याबाबतीत, अशा वितरण परवानाधारकाने विशिष्ट सूट मागितली असेल तर बहु-वर्षीय वीज दर याचिका आणि अचूक समायोजन याचिका सादर करण्याची कालमर्यादा आयोग शिथिल करू शकेल. अशा मानीव वितरण परवानाधारकाला प्रथम त्याच्या पुरवठा क्षेत्रातील कमाल मर्यादा किंवा अन्य तात्पुरत्या वीज दराच्या मान्यतेसाठीची याचिका दाखल करण्याची परवानगी देण्यात येईल, त्यापाठोपाठ वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या मान्यतेसाठीची याचिका आणि त्यानंतर बहु-वर्षीय वीज दराची याचिका दाखल करता येईल;
- (एफ) जर याचिका विनिर्दिष्ट कालमर्यादेत दाखल करण्यात आली नाही आणि/किंवा याचिकेवर कार्यवाही सुरु करण्यासाठी आयोगाने मागितलेली माहिती ठरवून दिलेल्या वेळेत सादर करण्यात आली नाही तर, आदेश निर्गमित होण्यामधील आनुषंगिक विलंबामुळे होणाऱ्या निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु, जसे असेल तसे, संबंधित महसुलातील तोटा आणि संलग्न येणे असलेल्या व्याजास (कॅरिंग कॉस्ट) परवानगी देण्यात येणार नाही.
- ५.२ या विनियमांतर्गत वीज दराच्या किंवा शुल्क आणि आकारांच्या निश्चितीकरणासाठीच्या याचिकेसह, याचिकाकर्ता प्रचलित विनियम आणि/किंवा

आयोगाच्या आधीच्या आदेशातील निर्देशांच्या (वीज दर तसेच वीज दरेतर आदेशांसह) पूर्ततेबाबतच्या सद्यस्थितीचे एकत्रित विवरणपत्र, अ-पूर्तता असल्यास त्याच्या समर्थनासह, सादर करेल;

परंतु असे की, प्रचलित विनियम आणि/किंवा आयोगाच्या आधीच्या आदेशातील निर्देशांच्या (वीज दर तसेच वीज दरेतर आदेशांसह) अ-पूर्ततेच्या बाबतीत, असमाधानकारक समर्थनासह, आयोग, याचिकाकर्त्याच्या एआरआरच्या मंजूरीच्या वेळी प्रत्येक कसुरासाठी रु. एक कोटीचे प्रोत्साहन-अधिदान न लागू करण्याचा विचार करू शकेल.

५.३ याचिकाकर्ता, या विनियमांतर्गत वीज दर किंवा शुल्क व आकारांचे निश्चितीकरण आणि अचूक समायोजन यासाठीच्या याचिकेसोबत वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ पुरवठा व्यवसाय यांचे वेगवेगळे लेखापरीक्षित लेखा विवरणपत्र सादर करील;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाच्या वितरण वायर्स व्यवसाय आणि विजेच्या किरकोळ पुरवठ्याच्या व्यवसायाचे लेखे संपूर्णपणे अलग करण्यात आलेले नसतील तर, वितरण परवानाधारकाची एकूण महसुली गरज ही वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय या दोघांमध्ये या विनियमांच्या **भाग एच** मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वाटप सुत्रानुसार विभागण्यात येईल;

५.४ आयोगाने बहुविध वितरण परवाने निर्गमित केलेले आहेत त्या क्षेत्रांच्या बाबतीत पदस्थ वितरण परवानाधारकाला या विनियमांखाली वेगवेगळ्या याचिका दाखल करण्याचा पर्याय खुला असेल;

परंतु असे की, ज्या क्षेत्रासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल अशा प्रत्येक वेगळ्या क्षेत्रासाठी एकूण महसुली गरज आणि वीज दर निश्चित करणे आयोगाला शक्य व्हावे यासाठी अशा प्रत्येक वेगळ्या याचिकेमध्ये खर्च, महसूल, मत्ता, दायित्वे, भांडवलीकरण आणि वर्गवारी-निहाय वीज दर यांचा तपशील समाविष्ट असेल;

परंतु आणखी असे की, अशा प्रत्येक क्षेत्रासाठी विचारात घेतलेला असा खर्च, महसूल, मत्ता, दायित्वे आणि भांडवलीकरण उर्वरित पुरवठा क्षेत्रासाठी याचिका सादर करताना वगळण्यात येईल;

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक, संपूर्ण कंपनी आणि ज्या पुरवठा क्षेत्रासाठी वितरण परवानाधारकाने वेगळी याचिका दाखल केली असेल अशा प्रत्येक क्षेत्रासाठी खर्च, महसूल, मत्ता, दायित्वे आणि भांडवलीकरण यांचे ताळमेळ पत्रक सादर करील.

- ५.५ नवीन परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ६२ अंतर्गत, ज्याने नियंत्रण कालावधी दरम्यान वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजाचा दिनांक साध्य केला आहे, एकूण महसुली गरज आणि वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी उर्वरित नियंत्रण कालावधीकरिता अधिनियमांच्या कलम ६२ अंतर्गत याचिका दाखल करेल.

६. बहु-वर्षीय वीज दर याचिका

- ६.१ बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेमध्ये, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या पध्दतीनुसार, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी एकूण महसुली गरजेचे अंदाज आणि वीज दरापासून अपेक्षित महसूल यांचा समावेश असेल आणि अशा याचिकेसोबत लागू असलेले शुल्क असेल.
- ६.२ एकूण महसुली गरजेचे अंदाज, नियंत्रण कालावधीदरम्यान प्रत्येक घटकाशी संबंधित गृहितकांसह आयोगाकडून विहित करण्यात येतील अशा मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे व नमुन्यांनुसार वर्गवारी-निहाय विक्री आणि मागणीचे अंदाज, वीज खरेदीची योजना, भांडवल गुंतवणूक योजना, निधी उभारणी योजना आणि भौतिक लक्ष्यांक, यांच्या आधारावर असतील.
- ६.३ भांडवल गुंतवणूक योजनेमध्ये, सध्या चालू असलेले प्रकल्प, जे मागील नियंत्रण कालावधीमध्ये चालू झाले असतील, आणि नवीन प्रकल्प (समर्थनासह) ज्यांचा प्रारंभ नियंत्रण कालावधीमध्ये होणार असेल परंतु जे नियंत्रण कालावधीमध्ये किंवा त्यानंतर पूर्ण होणार असतील ते, वेगवेगळे दाखविण्यात येतील आणि त्यासाठी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम २०२२ आणि त्यातील सुधारणा यामधील तरतुदीनुसार संबंधित तांत्रिक आणि वाणिज्यिक तपशील देण्यात येईल.
- ६.४ वितरण परवानाधारक, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम २०२४ आणि त्यातील सुधारणा यामधील तरतुदी विचारात घेऊन ऊर्जा साठवण यंत्रणा/यंत्रणांसह सर्व निर्मिती केंद्रांकडून करावयाच्या वीज खरेदीच्या गरजेचे वास्तववादी अंदाज तयार करील. वितरण परवानाधारक बहु-वर्षीय वीज दर याचिका सादर करताना आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज प्राप्तीच्या योजनेचा तपशील आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम २०२४ च्या तरतुदींचे पालन करण्याकरता मान्यता दिलेल्या वीज खरेदी योजनेच्या तुलनेत प्रत्यक्ष वीज प्राप्तीतील तफावत सादर करेल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक वीज प्राप्तीची योजना तयार करताना, आयोगाने संबंधित विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेले कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्याचे तत्त्व (मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच), नूतनशील ऊर्जा खरेदीचे बंधन (आरपीओ),

आणि ऊर्जा साठवण बंधन (इएसओ) तसेच ऊर्जा संवर्धन (सुधारणा) अधिनियम, २०२२ आणि त्यासंबंधीच्या मार्गदर्शक सूचना आणि/किंवा या संबंधातील विनियमानुसार ऊर्जा कार्यक्षमता (ईई), ऊर्जा संवर्धन (इसी) व वीज मागणी व्यवस्थापनाच्या (डीएसएम) योजनांसाठी दिलेले लक्ष्यांक, असल्यास, या बाबी विचारात घेईल;

परंतु असे की, नूतनशील ऊर्जा प्रकल्पांकडून करावयाच्या विजेच्या खरेदीला मेरीट ऑर्डर डिस्पॅचचे तत्व लागू राहणार नाही.

६.५ वीज दर आणि आकारांपासूनच्या अपेक्षित महसुलाचा अंदाज खालील बाबींच्या आधारे राहिल :-

(ए) निर्मिती कंपनीच्या बाबतीत, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षासाठी प्रत्येक संच/केंद्राने निर्माण करावयाच्या विजेच्या परिमाणाचे अंदाज;

(बी) पारेषण परवानाधारकाच्या बाबतीत, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी एकूण महसुली गरजेचे अंदाज किंवा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांना वाटलेल्या पारेषण क्षमतेचे उचित अंदाज;

(सी) वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षासाठी ग्राहकांना पुरविण्यात यावयाच्या आणि वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या वतीने वहन करावयाच्या विजेच्या परिमाणाचे अंदाज;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक इनपुट ऊर्जा आणि इनपुट दरासह, प्रत्येक वितरण फ्रॅन्चायसी क्षेत्रासाठी वर्गवारी-निहाय विक्रीचा संबंधित तपशील वेगवेगळा सादर करील;

(डी) याचिका दाखल करण्याच्या दिनांका रोजी प्रचलित असलेला वीज दर;

६.६ एकूण महसुली गरज आणि वीज दर व आकारांपासूनचा अपेक्षित महसूल यांच्या अंदाजांच्या आधारावर निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी प्रस्तावित वीज दर किंवा शुल्क व आकार, लागू असल्यास, वर्गवारीनिहाय सादर करील, जो एकूण महसुली गरजेमधील तूट, असल्यास, भरून काढू शकेल तसेच त्यामध्ये प्रस्तावित वसूल करावयाच्या मर्यादेपर्यंतच्या मागील वर्षातील वसूल न करण्यात आलेल्या महसुली तुटीचा समावेश असेल.

६.७ आयोगाला अंदाजाच्या वाजवीपणाचे मूल्यांकन करणे शक्य व्हावे यासाठी, मागील कामगिरी, कार्यक्षमता किंवा उत्पादकतेतील लाभ साध्य करण्यासाठी प्रस्तावित पुढाकार, तांत्रिक अभ्यास, कंत्राटांतर्गत व्यवस्था आणि दुय्यम संशोधन यांच्यासह, परंतु त्या पुरतेच मर्यादित न राहता, अंदाजांच्या समर्थनासाठी संपूर्ण तपशील सादर करण्यात येईल;

- ६.८ याचिका प्राप्त झाल्यानंतर, आयोग नियंत्रण कालावधीसाठी एकूण महसुली गरज आणि वीज दरामध्ये योग्य ते फेरबदल करून आणि शर्ती घालून, आदेश निर्गमित करील; किंवा याचिकाकर्त्याला त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर, लेखी कारणे नोंदवून, याचिका नाकारू शकेल;

७. काही अस्थिर घटकांसाठी विशिष्ट मार्गदर्शिका

- ७.१ आयोग, बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेला मान्यता देताना, काही अस्थिर घटकांसाठी म्हणजेच पारिषण हानि, वितरण हानि, विश्वासार्हता निर्देशांक, पुरवठा उपलब्धता आणि वायर्स उपलब्धतेचे संनियंत्रण करण्यासाठी आणि रिपोर्ट देण्यासाठी प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI) आणि प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI), एकूण तांत्रिक आणि वाणिज्यिक तोटे (ए टी अॅण्ड सी लॉस), वसुलीतील कार्यक्षमता आणि प्रदानातील कार्यक्षमता या बाबींसह, परंतु त्यांच्यापुरतेच मर्यादित न राहता, मार्गदर्शिका ठरवून देईल.

८. वितरण परवानाधारकांकडून मध्यावधी आढावा याचिका

- ८.१ याचिकेमध्ये आयोगाने ठरवून दिलेल्या नमुन्यातील माहितीसह, एकूण महसुली गरज आणि वीज दर व आकारांपासून अपेक्षित महसुलाच्या मान्यता दिलेल्या अंदाजापासून कामकाजविषयक आणि वित्तीय कामगिरीमध्ये झालेल्या कोणत्याही फरकाची कारणमीमांसा व व्याप्ती अजमावण्यासाठी लेखा विवरणपत्रे, लेखा पुस्तकांमधील उतारे आणि परिव्यय लेख्यांचे अहवाल व त्यांच्या उताऱ्यांसह आयोग मागेल अशी अन्य माहिती, यांचा समावेश असेल;

- ८.२ मध्यावधी आढाव्याच्या व्याप्तीमध्ये नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या तीन वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या अंदाजांशी प्रत्यक्ष कामकाजविषयक आणि वित्तीय कामगिरीची तुलना आणि नियंत्रण कालावधीच्या चौथ्या व पाचव्या वर्षासाठी एकूण महसुली गरज, विद्यमान वीज दरापासून अपेक्षित महसूल, अपेक्षित महसुली तूट यांचे सुधारित अंदाज आणि प्रस्तावित वर्गवारी-निहाय वीज दर यांचा समावेश असेल.

परंतु असे की, मध्यावधी आढाव्याचा भाग म्हणून, आयोग नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या तीन वर्षांच्या उपलब्ध असलेल्या माहितीच्या आधारावर उचित वाटेल वाटेल त्याप्रमाणे, इतर बाबींबरोबरच, वर्गवारी-निहाय विक्री, वीज खरेदी खर्च, संचालन आणि देखभाल खर्च, भांडवली खर्चाशी संबंधित खर्च, वीज दराच्या वर्गीकरणाची तत्त्वे/आधार, आकारांची प्रयोज्यता, वहन आकार आणि वर्गवारी-निहाय वीज दर यांच्यामध्ये सुधारणा करील.

परंतु आणखी असे की, मध्यावधी आढावा आदेशामध्ये मध्यावधी आढाव्यामध्ये केलेल्या फेरबदलांसाठी आवश्यक समर्थन विस्तृतपणे देण्यात येईल.

८.३ विनियम ८.२ मधील आढावा पूर्ण झाल्यानंतर, आयोग, खालील विनियम ९ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अस्थिर घटकांच्या कामगिरीतील तफावत किंवा अपेक्षित तफावतीचा संबंध याचिकाकर्त्याच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या (नियंत्रण करण्यासारख्या) घटकांशी किंवा त्याच्या नियंत्रणाबाहेरील (नियंत्रण न करण्यासारख्या) घटकांशी जोडेल;

परंतु असे की, विनियम ९.१ अंतर्गत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अस्थिर घटकांशिवाय अन्य अस्थिर घटकांसाठी जर कोणत्याही तफावती किंवा अपेक्षित तफावती आढळल्या तर, नियंत्रण कालावधीत आयोगाकडून त्यांचा सामान्यपणे आढावा घेतला जाणार नाही आणि या तफावतीचा संबंध पूर्णतः नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांशी जोडण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जर याचिकाकर्त्याची अशी खात्री झाली असेल की, विनियम ९.१ मध्ये विनिर्दिष्ट न केलेल्या अस्थिर घटकांच्या कामगिरीत कोणत्याही वर्षात तफावत किंवा अपेक्षित तफावत नियंत्रण न करण्यासारख्या घटकांमुळे झाली असेल तर, असा याचिकाकर्ता अशा अस्थिर घटकाचा समावेश करण्यासाठी आयोगाकडे अर्ज करू शकेल.

८.४ कामगिरीचा मध्यावधी आढावा पूर्ण झाल्यानंतर, आयोग खालील बाबींकरिता आदेश पारित करील :-

(ए) वितरण परवानाधारकाला नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांमुळे झालेला मान्यताप्राप्त एकूण नफा किंवा तोटा आणि अशा नफा किंवा तोट्याची विनियम ११ नुसार विभागून घेता येईल अशी रक्कम;

(बी) वितरण परवानाधारकाला नियंत्रण न करण्यासारख्या घटकांमुळे झालेला मान्यताप्राप्त एकूण नफा किंवा तोटा आणि अशा नफा किंवा अशा तोट्याची रक्कम, जी संबंधित वर्षादरम्यान वसूल करण्यात आलेली नव्हती आणि जी विनियम १० नुसार विभागून घेता येईल;

(सी) नियंत्रण कालावधीच्या उर्वरित कालावधीकरिता एकूण महसुली गरज आणि वीज दर किंवा शुल्क व आकार यासाठी मान्यता देण्यात आलेले फेरबदल.

९ नियंत्रण करण्यासारखे आणि नियंत्रण न करण्यासारखे घटक

९.१ "नियंत्रण न करण्यासारख्या" घटकांमध्ये आयोगाने निश्चित केलेल्या खालील घटकांचा समावेश असेल, जे अर्जदारांच्या नियंत्रणा बाहेरील असतील आणि जे अर्जदार सुसह्य करू शकणार नाही असे असतील. अशा घटकांची सूची खालीलप्रमाणे आहे:-

(ए) दैवी आपत्तीच्या घटना;

- (बी) कायद्यांतील बदल;
- (सी) प्राथमिक आणि/किंवा दुय्यम इंधनाच्या किंमतीमधील तफावतीमुळे इंधन खर्चातील बदल;
- (डी) विक्रीतील तफावत;
- (इ) वीज खरेदीच्या करारांत किंवा व्यवस्थेमधील आयोगाने मान्यता दिलेल्या खंडांच्या (clauses) अधीन राहून, मान्यताप्राप्त स्रोतांकडून वीज खरेदीच्या दरातील तफावतीमुळे वीज खरेदीच्या खर्चातील तफावत;
- (एफ) आंतर-राज्य पारिषण आकारातील तफावत;
- (जी) राज्यांतर्गत पारिषण आकारातील तफावत;
- (एच) दीर्घ-कालिन कर्जासाठी बाजारपेठेतील व्याजाच्या दरातील तफावत; आणि
- (आय) माल-वाहतूक दरातील तफावत.

१.२ याचिकाकर्त्याच्या कामगिरीतील तफावती किंवा अपेक्षित तफावती ज्याचा संबंध नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांशी आयोगाकडून जोडला जाऊ शकेल अशा खालील घटकांचा, परंतु ते त्याच्यापुरतेच मर्यादित न राहता, अंतर्भाव असेल :-

- (ए) तांत्रिक आणि वाणिज्यिक हानीमधील तफावत;
- (बी) कामगिरीच्या मापदंडामधील तफावत;
- (सी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाच्या रकमेतील तफावत;
- (डी) संचालन व देखभाल खर्चातील तफावत;
- (इ) कोळशाच्या वाहतुकीतील हानिमधील तफावत.

१०. नियंत्रण न करण्यासारख्या घटकांमुळे झालेला नफा किंवा तोटा ग्राहकांना लागू करण्याची पध्दत

- १०.१ वीज दराच्या आदेशात विचारात घेतलेल्या स्रोतांकडून खरेदी केलेल्या इंधनाच्या खर्चातील तफावतीमुळे, वेगवेगळ्या स्रोतांकडून खरेदी केलेल्या कोळशाच्या मिश्रणाच्या गुणोत्तरासह, निर्मिती कंपनीला झालेला एकूण नफा किंवा तोट्याचे विनियम ५१.१० मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, मासिक तत्वावर निर्मिती कंपनीच्या ऊर्जा आकारांमध्ये समायोजन करून ग्राहकांना लागू करण्यात येईल.
- १०.२ विनियम ९.१ मध्ये समाविष्ट असलेल्या इंधन खर्च आणि वीज खरेदी खर्च आणि आंतर-राज्य पारिषण आकार आणि राज्यांतर्गत पारिषण आकारातील तफावतीमुळे वितरण परवानाधारकाला होणारा एकूण नफा किंवा तोटा ग्राहकांना झेड-घटक आकाराच्या (Z_{FAC}) इंधन समायोजन आकार या भागाखाली लागू करण्यात येईल; त्यासाठी या आकाराचे मासिक तत्वावर त्याच्या वीज दरात समायोजन, या विनियमांखाली विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे आणि या विनियमांखाली आयोगाने

पारित केलेल्या आदेशात निश्चित करण्यात येईल त्याप्रमाणे आणि त्यास आयोगाच्या तिमाही तत्त्वावर कार्योत्तर पूर्व-मंजूरीच्या अधीन राहून, करण्यात येईल; परंतु असे की, वितरण परवानाधारक या विनियमांमध्ये निर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेत Z_{FAC} ची परिगणना करण्यात आणि आकारण्यात अपयशी झाला तर, दैवी आपत्तीच्या घटना वगळून, अशी वसुली करण्याचा त्याचा हक्क समपहृत करण्यात येईल आणि वितरण परवानाधारकाला अचूक समायोजनामध्ये देखील अशा खर्चाची वसुली करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, कोणत्याही महिन्यासाठी Z_{FAC} ची परिगणना निगेटिव्ह आली, म्हणजेच खर्चात बचत झाली, तर अशी बचत एफएसी स्थिरीकरण निधीमध्ये (स्टॅबिलायझेशन फंड) जमा करण्यात येईल. अशा निधीमध्ये देणे असलेल्या व्याजासह (होल्डींग कॉस्ट) उपार्जित झालेली रक्कम, ग्राहकांकडून वसूल करण्यापूर्वी, पॉझिटिव्ह Z_{FAC} , म्हणजेच वाढीव खर्च भरून काढण्यासाठी वापरण्यात येईल.

१०.३ Z_{FAC} वितरण परवानाधारकाच्या संपूर्ण विक्रीवर, कोणत्याही ग्राहकाला कोणतीही सूट न देता, लागू राहिल.

१०.४ या विनियमानुसार कोणत्याही महिन्यात खरेदी केलेल्या विजेच्या संबंधात असा खर्च केल्यानंतर, इंधन खर्च आणि वीज खरेदी खर्च आणि आंतर-राज्य पारिषण आकार आणि राज्यांतर्गत पारिषण आकार यामधील प्रत्यक्ष तफावतीच्या आधारावर Z_{FAC} भागाची परिगणना व आकारणी करण्यात येईल आणि इंधन खर्च आणि/किंवा वीज खरेदी खर्चाचे अंदाज किंवा अपेक्षित तफावत यांच्या आधारे, ही परिगणना करण्यात येणार नाही;

१०.५ वितरण परवानाधारक, नियंत्रण कालावधीच्या पुढील महिन्यांसाठी त्याच्या स्वतःच्या निर्मिती केंद्रामधून निर्माण केलेल्या विजेवरील इंधन खर्च आणि खरेदी केलेल्या विजेवरील खर्च आणि आंतर-राज्य पारिषण आकार आणि राज्यांतर्गत पारिषण आकार यामधील तफावतीचा तपशील, प्रत्येक तिमाहीनंतर साठ (६०) दिवसांच्या आत तिमाही तत्त्वावर, कार्योत्तर मंजूरीसाठी, सादर करील;

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक, वसूलीयोग्य Z_{FAC} च्या तुलनेत मागील तिमाहीकरिता सर्व ग्राहकांना लागू करण्यात आलेला Z_{FAC} व त्यासोबत आयोगाला पडताळणीसाठी आवश्यक असलेला परिगणनेचा तपशील आणि पुष्टी देणारी कागदपत्रे सादर करील;

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, Z_{FAC} लागू करण्यासाठी आयोगाने दिलेल्या मंजूरीचा तपशील, त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर, प्रदर्शित करील.

१०.६ झेड-घटक आकाराच्या इंधन समायोजन आकार (एफएसी) भागाच्या परिगणनेसाठी वापरावयाचे सूत्र पुढीलप्रमाणे आहे :-

$$Z_{FAC} \text{ (INR crore)} = F + C + B$$

जेथे,

$$Z_{FAC} = \text{इंधन समायोजन आकारांकरिता(एफएसी) भाग - झेड-घटक आकार;}$$

$$F = \text{विनियम ९.१ मध्ये समाविष्ट असलेला स्वतःच्या वीज निर्मितीसाठीच्या इंधन खर्चात आणि वीज खरेदीच्या खर्चात आणि आंतर-राज्य पारेषण आकार व राज्यांतर्गत पारेषण आकारातील बदल;}$$

$$C = \text{कोणत्याही कमी वसुली/ज्यादा वसुलीवर महिन्याच्या सुरुवातीला प्रचलित असलेल्या आधारभूत (बेस) दरात १५० बेसिस अंशाने वाढ करून येणाऱ्या दराने द्यावयाचे व्याज;}$$

$$B = \text{जादा वसुली/कमी वसुलीकरिता समायोजन घटक;}$$

१०.७ “एन” महिन्यासाठी आकारावयाच्या इंधन समायोजन आकारासाठी परिगणना पुढीलप्रमाणे :

$$Z_{FAC \ n} \text{ (INR crore)} = F_{n-2} + C_{n-2} + B_{n-2},$$

जेथे,

$$F_{n-2} = \text{“एन-२” महिन्यासाठी स्वतः निर्माण केलेल्या विजेच्या इंधनाचा खर्च आणि खरेदी केलेल्या विजेचा खर्च आणि आंतर-राज्य पारेषण आकार आणि राज्यांतर्गत पारेषण आकारातील बदल आणि त्याची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल;}$$

$$F \text{ (INR Crore)} = A_{FC,Gen} + A_{FC,PP} + A_{ITC} + A_{InTC} ,$$

जेथे,

$$A_{FC,Gen} = \text{स्व-निर्मितीच्या इंधन खर्चातील बदल. या बदलाची परिगणना, उष्मांक दर, सहाय्यकारी वापर, इ.साठी आयोगाने मान्यता दिलेले निकष आणि निर्देश यांच्या आधारे करण्यात येईल;}$$

$$A_{FC,PP} = \text{अन्य स्रोतांकडून खरेदी केलेल्या विजेच्या अस्थिर आणि/किंवा स्थिर खर्चामधील बदल. हा बदल, या विनियमांत विहित केलेल्या आणि विद्यमान वीज दराच्या आदेशातील निकषांची पूर्तता करण्याच्या}$$

मर्यादेपर्यंत आणि लागू असणाऱ्या निकषांच्या अधीन राहून, अनुज्ञेय राहिल;

A_{ITC} = आंतर-राज्य पारेषण आकारांतील बदल;

A_{InTC} = राज्यांतर्गत पारेषण आकारातील बदलासह एमएसएलडीसी आणि एसटीयु शुल्क आणि आकार

C_{n-2} = “एन-२” महिन्यासाठी कोणत्याही जादा वसुली/कमी वसुलीसाठी कॅरिंग कॉस्ट

$$B_{n-2} \text{ (INR. Crore)} = Z_{FAC\ n-4} - R_{n-2}$$

जेथे,

B_{n-2} = “n-2” महिन्यासाठी जादा वसुली/कमी वसुलीकरिता समायोजन घटक;

$Z_{FAC\ n-4}$ = “n-4” महिन्यासाठी Z_{FAC} ;

R_{n-2} = “n-2” महिन्यामध्ये “n-4” महिन्यासाठी प्रत्यक्ष वसूल केलेला Z_{FAC} ;

१०.८ वर विनिर्दिष्ट केलेल्या सूत्रानुसार, एकूण वसूली-योग्य Z_{FAC} ची वसुली प्रत्यक्ष विक्रीमधून 'Rs/kWh किंवा Rs/kVAh', जसे असेल तसे, याप्रमाणे करण्यात येईल;

परंतु असे की, मीटर न बसविलेल्या ग्राहकांच्या बाबतीत, आयोगाने ठरवून दिलेल्या पध्दतीस अनुसरून केलेल्या परिगणनेनुसार अशा ग्राहकांना केलेल्या अंदाजित विक्रीच्या आधारे काढलेला Z_{FAC} वसुली-योग्य राहिल;

परंतु आणखी असे की, आयोगाने मान्यता दिलेल्या पातळीपेक्षा वितरण परवानाधारकाची प्रत्यक्ष संचयी वितरण हानि जेव्हा जास्त होते तेव्हा, अशी जादा वितरण हानीशी (युनिटमधील) सममूल्य रक्कम एकूण वसुली-योग्य Z_{FAC} तून कमी करण्यात येईल.

१०.९ वीज दरातील विशिष्ट ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारी/वापराचा टप्पा याकरिता प्रति युनिट Z_{FAC} ची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल :-

$$Z_{FAC\ Cat} \text{ (Rs/kWh or Rs/kVA)} = [Z_{FAC} / (\text{Metered sales} + \text{Unmetered consumption estimates} + \text{Excess distribution losses})] * k * 10,$$

जेथे

$Z_{FAC} \text{ Cat}$ = आयोगाने वीज दराच्या आदेशात मान्यता दिल्यानुसार विशिष्ट वीज दर ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारी/वापराच्या टप्प्याकरिता Z_{FAC} भाग की जो रुपये प्रति युनिटमध्ये दर्शविला जाईल.

k = सरासरी आकारणी दर/ सरासरी वीज पुरवठ्याचा खर्च
सरासरी आकारणी दर (Average Billing Rate) = म्हणजे विचाराधीन असलेल्या विशिष्ट वीज दर ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारी/वापराचा टप्पा याकरिता आयोगाने वीज दराच्या आदेशात मान्यता दिलेला Rs/kWh or Rs/kVAh मधील सरासरी आकारणीचा दर

परंतु असे की, मीटर नसलेल्या ग्राहकांकरिता सरासरी आकारणीचा दर हा आयोगाने ठरवून दिलेल्या पध्दतीनुसार परिगणना केल्याप्रमाणे अशा ग्राहकांना केलेल्या अंदाजित विक्रीवर आधारित असेल;

सरासरी वीज पुरवठ्याचा खर्च (ACOS) = म्हणजे आयोगाने वीज दराच्या आदेशात वसुलीसाठी मान्यता दिलेला Rs/kWh किंवा Rs/kVAh मधील सरासरी वीज पुरवठ्याचा खर्च

परंतु असे की, मासिक Z_{FAC} हा वीज दरातील अस्थिर भागाच्या २० टक्क्यांपेक्षा, किंवा आयोग ठरवून देईल अशा अन्य मर्यादेपेक्षा, जास्त नसेल;

परंतु आणखी असे की, अशा मर्यादेमुळे Z_{FAC} मधील कोणतीही कमी वसुली ही पुढे ओढण्यात येईल आणि ती वितरण परवानाधारकास आयोग निर्देश देईल तितक्या भावी कालावधीत वसूल करता येईल.

१०.१० निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक, एमएसएलडीसी, एसटीयु आणि इएसएसडी यांच्याबाबत उच्च न्यायालयाने किंवा न्यायाधिकरणांनी दिलेला निकाल किंवा आयोगाने पारित केलेला पुनर्विलोकन आदेश यामुळे होणारा आनुषंगिक परिणाम, Z_{FAC} आकाराच्या अन्य नियंत्रण न करण्यासारख्या खर्चाच्या भागाच्या (Z_{OUC}) माध्यमातून नियंत्रण कालावधीच्या दुसऱ्या, तिसऱ्या, चौथ्या आणि पाचव्या वर्षासाठी वार्षिक तत्त्वावर वीज दरामध्ये समायोजन करून, या विनियमांतर्गत पारित करण्यात आलेल्या आयोगाच्या आदेशामध्ये निश्चित करण्यात आल्यानुसार, ग्राहकांकडून वसूल करण्यात येईल.

१०.११ संबंधित निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक, एमएसएलडीसी, एसटीयु आणि इएसएसडी यांनी दाखल केलेल्या याचिकेच्या आधारे Z_{OUC} निश्चित करण्यात येईल.

११. नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांमुळे झालेला नफा किंवा तोटा विभागून घेण्याची पध्दत

११.१ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएस विकासक किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांना नियंत्रण करण्यासारख्या घटकांमुळे होणाऱ्या एकूण मान्यताप्राप्त नफ्याची हाताळणी पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

(ए) आयोगाच्या आदेशात ठरवून देण्यात येईल अशा कालावधीकरीता वीज दरात सूट (रिबेट) देण्यासाठी, अशा नफ्याच्या रकमेपैकी दोन-तृतियांश रक्कम वापरण्यात येईल;

(बी) अशा नफ्याची उर्वरित रक्कम, निर्मिती कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक, एमएसएलडीसी, एसटीयु आणि इएसएस विकासक ठेवून घेईल.

११.२ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएस विकासक किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु नियंत्रण करण्यासारख्या असलेल्या घटकांमुळे होणाऱ्या एकूण मान्यताप्राप्त तोट्याची हाताळणी पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

(ए) आयोगाच्या आदेशात ठरवून देण्यात येईल अशा कालावधीकरीता अशा तोट्याच्या एक-तृतियांश रकमे इतका अतिरिक्त आकार वीज दरात लावण्यात येईल;

(बी) अशा तोट्याची उर्वरित रक्कम निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएस विकासक यांना सहन करावी लागेल.

भाग - बी : वीज दराच्या निश्चितीकरणाची कार्यपद्धत

१२ वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी अर्ज दाखल करणे

- १२.१ वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या नमुन्यात, पध्दतीनुसार त्यासाठी लागू असलेल्या शुल्कासोबत याचिका दाखल करण्यात येईल.
- १२.२ वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीचे कामकाज आयोगाच्या वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या कामकाजाचे नियम विनियमांनुसार चालेल.
- १२.३ या विनियमांत काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, आयोगाला, स्वतः पुढाकार घेऊन किंवा निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने दाखल केलेल्या याचिकेच्या संदर्भात, त्यांचा वीज दर किंवा शुल्क व आकार, त्यांच्या अटी व शर्तीसह मंजूर करावयाचे प्राधिकार असतील;

१३ वीज निर्मितीच्या आणि ऊर्जा साठवण यंत्रणेच्या दराचे निश्चितीकरण

१३.१ विद्यमान निर्मिती केंद्र

आयोगाने दिनांक १ एप्रिल, २०२५ पूर्वी, निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक, जसे असेल तसे, आणि वितरण परवानाधारक यांच्यामधील वीज खरेदी करारास किंवा व्यवस्थेस मान्यता दिलेली असेल किंवा विद्यमान निर्मिती संच/केंद्राने पुरवठा करावयाच्या, अशा करारातील किंवा व्यवस्थेतील विजेचा दर स्वीकारला असेल, तर, अशा निर्मिती कंपनीने वितरण परवानाधारकाला पुरवठा करावयाचा विजेचा दर हा अशा वीज खरेदी करारात किंवा व्यवस्थेत नमूद केलेल्या वीज दरानुसार राहिल व तो आयोगाने मान्यता दिलेल्या किंवा स्वीकारलेल्या कालावधीकरिता राहिल.

दिनांक १ एप्रिल, २०२५ रोजी विद्यमान निर्मिती संच/केंद्रातून विजेचा पुरवठा करण्यासाठी निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक आणि वितरण परवानाधारक यांच्यातील वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेस किंवा त्यामधील वीज दरास जर आयोगाने मान्यता दिलेली नसेल किंवा जर, कोणताही वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्था करण्यात आलेली नसेल तर, अशा निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण सेवेने अशा वितरण परवानाधारकाला १ एप्रिल, २०२५ नंतर करावयाचा वीज पुरवठा किंवा पुरवावयाची ऊर्जा साठवण सेवा आयोगाने या विनियमांच्या **भाग-सी** नुसार मान्यता दिलेल्या वीज खरेदी करार किंवा ऊर्जा साठवण सेवा करारानुसार राहिल;

परंतु असे की, अशा वीज खरेदी करारास किंवा व्यवस्थेस मान्यता देण्यासाठी वितरण परवानाधारक महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम २०२४ आणि त्यातील सुधारणा यामधील तरतुदी विचारात घेऊन, हे विनियम अधिसूचित झाल्याच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या कालावधीच्या आत, आयोगाकडे याचिका दाखल करील;

परंतु आणखी असे की, सध्या प्रचलित असलेल्या करार किंवा व्यवस्थे अंतर्गत, अशा वीज खरेदी करारास आयोग मान्यता देईपर्यंत वीज पुरवठा चालू राहू देण्यास, परवानगी देण्यात येईल आणि जर आयोगाने मान्यता दिली नाही तर, त्यासंबंधीची कारणे लेखी नमूद करुन, असा वीज पुरवठा लगेच खंडीत करण्यात येईल.

१३.२ नवीन निर्मिती केंद्रे

निर्मिती कंपनीने नवीन निर्मिती संच/ केंद्रातून वितरण परवानाधारकाला पुरवठा करावयाच्या विजेचा दर हा या विनियमांच्या **भाग-ई** नुसार निश्चित केलेल्या वीज दरानुसार राहिल.

१३.३ एनर्जी स्टोअरेज सिस्टम्स

या विनियमांच्या **भाग एल** नुसार आयोगाकडून ऊर्जा साठवण सेवा पुरवण्यासाठीचा वीज दर ठरविण्यात येईल.

१३.४ स्वतःची निर्मिती केंद्रे

जर वितरण परवानाधारक वीज निर्मितीचा देखील व्यवसाय करित असेल तर, त्याच्या निर्मिती व्यवसायाकडून ज्या हस्तांतरण किंमतीने त्याच्या किरकोळ पुरवठा व्यवसायाकरिता वीज देण्यात येत असेल ती हस्तांतरण किंमत आयोगाद्वारे निश्चित करण्यात येईल;

परंतु असे की, विजेच्या अशा पुरवठ्यासाठी हस्तांतरण किंमत निश्चित करताना आयोग या विनियमांतील **भाग-ई** मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अटी व शर्ती विचारात घेईल;

वितरण परवानाधारक त्याच्या निर्मिती व्यवसायाकरिता वेगळे अभिलेखे आणि वाटप विवरणपत्र ठेवेल ज्यामुळे अशा व्यवसायाशी संबंधित प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खर्च आणि त्याला उपार्जित होणारा भागभांडवलावरील परतावा, निश्चित करणे आयोगाला सुलभ होईल.

१३.५ वितरण परवानाधारक, निर्मिती व्यवसायाशी संबंधित या विनियमांतील **भाग-ई** नुसार आवश्यक माहितीसह, विजेच्या किरकोळ पुरवठ्यासाठी वीज दर निश्चित करण्याकरिता वेगळी याचिका सादर करील.

१४ पारेषण, वितरण वायर्स व्यवसाय, किरकोळ पुरवठा व्यवसाय, एमएसएलडीसी आणि एसटीयु करिता वीज दर आणि शुल्क व आकारांचे निश्चितीकरण

१४.१ आयोग, या विनियमांमध्ये अंतर्भूत असलेल्या कार्यपध्दतीनुसार परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु, जसे असेल तसे, यांनी दाखल केलेली याचिका विचारात घेऊन पारेषण परवानाधारक, वितरण वायर्स व्यवसाय, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय यांच्याकरिता एकूण महसुली गरज व वीज दर आणि एमएसएलडीसी व एसटीयु करिता शुल्क व आकार निश्चित करील.

१४.२ आयोग, परवानाधारकासाठी वीज दर आणि एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु करिता शुल्क व आकार, खालील प्रयोजनांसाठी, निश्चित करील-

- (ए) विजेच्या पारेषणासाठी, या विनियमांतील **भाग-जी** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार;
- (बी) वितरण वायर्स व्यवसायासाठी, या विनियमांतील **भाग-एच** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार;
- (सी) किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी, या विनियमांतील **भाग-आय** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार;
- (डी) एमएसएलडीसीकरिता, या विनियमांतील **भाग-जे** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार;
- (इ) एसटीयुकरिता, या विनियमांतील **भाग-के** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार; आणि
- (एफ) इएसएसकरिता या विनियमांतील **भाग-एल** मध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीनुसार;

१४.३ याचिकाकर्ता, त्याने आयोगाकडे दाखल करावयाच्या याचिकेचा एक भाग म्हणून, एकूण महसुली गरजेच्या आणि वीज दर व आकारांपासून मिळणाऱ्या महसुलाच्या परिगणनेचा तपशील, आयोग वेळोवेळी ठरवून देईल त्या नमुन्यात, आयोगास पाठवेल आणि त्यानंतर, आयोग, आयोगाचा सचिव किंवा या प्रयोजनासाठी आयोगाने निर्देशित केलेला कोणताही अधिकारी अशा परिगणनेची पडताळणी करण्यासाठी वाजवीरित्या मागवील अशी आवश्यक ती आणखी माहिती किंवा तपशील किंवा दस्तऐवज, सादर करील;

परंतु असे की, याचिकेसोबत, सुसंबद्ध असल्यास, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाकरिता, सुधारीत वीज दराचा सविस्तर प्रस्ताव पाठविण्यात येईल, ज्यात वर्गवारी-निहाय वीज दर आणि एकूण महसुली गरजेतील तूट, असल्यास, कशा रीतीने सुधारित वीज दरामुळे भरून निघू शकेल ते दाखविण्यात आलेले असेल;

परंतु आणखी असे की, आयोग, एकूण महसुली गरजेची पडताळणी आणि वीज दर निश्चित करण्यासाठी, वाजवीरित्या आवश्यक वाटेल असा तपशील याचिकाकर्त्याने वेळोवेळी सादर करण्याकरिता, वेगळेवेगळे नमुने ठरवून देऊ शकेल;

परंतु असेही की, आयोग याचिका दाखल करून घेण्यापूर्वी तांत्रिक वैधता बैठक आयोजित करू शकेल.

१४.४ आयोग जेव्हा कळवील तेव्हा, याचिकाकर्ता, आयोगाने ठरवून दिलेल्या नमुन्यानुसार यथोचित परिपूर्ण भरलेल्या जाहिर नोटीशीचे प्रारूप आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करील.

१४.५ या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या सर्व आवश्यकतांची पूर्तता करणारी सर्व आवश्यक माहिती, तपशील व दस्तऐवजांसह परिपूर्ण याचिका प्राप्त झाल्यानंतर, याचिका दाखल करून घेण्यात येईल आणि आयोग, किंवा आयोगाचा सचिव, किंवा पदनिर्देशित अधिकारी, याचिका प्रसिध्दीस देण्यासाठी तयार असल्याचे याचिकाकर्त्याला कळवील.

१४.६ वरील विनियम १४.४ प्रमाणे कळविण्यात आल्यानंतर तीन दिवसांच्या आत याचिकाकर्ता, याचिकेशी संबंधित असलेल्या क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर खप असणाऱ्या कमीत कमी दोन इंग्रजी व दोन मराठी भाषेतील दैनिक वर्तमानपत्रांमध्ये जाहीर नोटीस प्रसिध्द करील ज्यामध्ये प्रस्तावित वीज दर आणि आयोगाकडून ठरवून देण्यात येतील अशा अन्य बाबी नमूद करून जनतेकडून सूचना व हरकती मागविण्यात येतील;

परंतु असे की, आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा ठिकाणी व अशा दराने, कोणत्याही व्यक्ती/संस्थेला संपूर्ण याचिकेची एक छापील प्रत आणि एक सॉफ्ट कॉपी याचिकाकर्ता उपलब्ध करून देईल;

परंतु आणखी असे की, याचिकाकर्ता, आयोगाने ठरवून दिलेल्या पध्दतीनुसार, मजकूर शोधण्याच्या नमुन्यात (टेक्स्ट सर्व्हेबल फॉर्मॅट) किंवा उतरवून घेण्याच्या (डाऊनलोडेबल) स्प्रेडशीट नमुन्यात, आयोगाला सादर केलेली याचिका व त्यासोबतची सर्व नियामक कागदपत्रे, माहिती, तपशील व दस्तावेजांसह परिगणनेचा तपशील, त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील;

परंतु असेही की, या विनियमांच्या दुसऱ्या परंतुकात उल्लेख केलेल्या माहितीकरिता देण्यात आलेली वेब-लिक ही सहजपणे उपलब्ध होण्यासारखी आणि माहिती उतरवून घेण्याच्या सुविधेने युक्त असेल तसेच ती याचिकाकर्त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर ठळकपणे प्रदर्शित करण्यात येईल;

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक वीज देयकावर उचित छापील संदेशाद्वारे किंवा एसएमएस किंवा ई-मेलद्वारे संदेश पाठवून आपल्या ग्राहकांना अशी वीज दर याचिका दाखल केल्याबाबत तसेच जनतेशी सल्लामसलतीचा कालावधी, जन सुनावणीची तारीख इ. बाबत कळविल.

परंतु असेही की, याचिकाकर्त्याला, गोपनीय स्वरूपाची असणारी कोणतीही माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज देण्यापासून, आयोगाकडून सूट देण्यात येईल.

स्पष्टीकरण: या विनियमांच्या प्रयोजनार्थ, “उतरवून घेण्याच्या स्प्रेडशीट नमुन्यात” म्हणजे एक (किंवा बहुविध, लिंक दिलेली) स्प्रेडशीट सॉफ्टवेअर धारिका ज्यांच्यामध्ये याचिकेचा आधार असलेली सर्व गृहितके, सूत्रे, परिगणना, सॉफ्टवेअर मॅक्रोज व आऊटपुट्स यांचा समावेश असेल.

- १४.७ याचिकाकर्ता, वीज दर निश्चित करण्यासाठी आवश्यक असलेली सर्व पुस्तके आणि अभिलेखे (किंवा त्यांच्या प्रमाणित सत्य प्रती) यासह लेखा विवरणपत्रे, कामकाज आणि खर्चाची माहिती, आयोगाला सादर करील.
- १४.८ आयोग, जर त्यास आवश्यक वाटेल तर, कोणत्याही व्यक्तीला, आयोगाला याचिकाकर्त्याकडून सादर करण्यात आलेली माहिती, पुस्तके आणि अभिलेखांच्या उताऱ्यांसह (किंवा त्यांच्या प्रमाणित सत्य प्रती), आयोगाच्या कामकाजाचे नियमन करणाऱ्या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तीवर, उपलब्ध करील किंवा उपलब्ध करून देण्याची व्यवस्था करील.
- १४.९ आयोग, या विनियमांतर्गत दाखल करावयाच्या याचिकांसोबत, आयोगाने ठरवून दिल्यानुसार कामगिरीशी संबंधित अशी माहिती सादर करण्याचे निर्देश निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुला देऊ शकेल.
- १४.१० या विनियमांमध्ये अंतर्भूत असलेल्या याचिकेशी संबंधित कार्यपध्दती, खाली नमूद केलेल्या बाबींच्या संदर्भात प्रत्येक प्रकरणातील परिस्थिती विचारात घेऊन, आयोगास आवश्यक वाटेल त्या मर्यादेपर्यंत, लागू राहतील :-
- (ए) अधिनियमाच्या कलम ३६ अंतर्गत, पारिषण परवानाधारकाने दाखल केलेली याचिका;
- (बी) अधिनियमाच्या कलम ६४ अंतर्गत निर्मिती कंपनी, ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक किंवा परवानाधारकाने दाखल केलेली याचिका;
- (सी) अधिनियमाच्या कलम ३२ अंतर्गत, एमएसएलडीसीने दाखल केलेली याचिका;
- (डी) अधिनियमाच्या कलम ३९ अंतर्गत, एसटीयुने दाखल केलेली याचिका;

१५ वीज दराचा आदेश

- १५.१ आयोग, परिपूर्ण याचिका प्राप्त झाल्यापासून एकशे वीस (१२०) दिवसांच्या आत आणि जनतेकडून आलेल्या सर्व सूचना आणि हरकती विचारात घेऊन:-
- (ए) याचिकेचा स्वीकार करून आदेशात ठरवून देण्यात येईल अशा फेरबदलांसह किंवा अशा शर्तीवर, वीज दराचा आदेश पारित करील;
- (बी) अधिनियम आणि त्या खाली करण्यात आलेल्या नियम आणि विनियमांतील तरतुदीनुसार किंवा कायद्याच्या अन्य कोणत्याही तरतुदींना अनुसरून जर अशी याचिका नसेल तर, याचिकाकर्त्याला त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देऊन, याचिका नाकारील;
- १५.२ याचिकाकर्ता, मान्यताप्राप्त वीज दराची अनुसूची त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील व असा वीज दर असणारी पुस्तिका, छायाप्रतीचा वाजवी खर्च घेऊन, कोणत्याही व्यक्तीला उपलब्ध करून देईल;
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारक त्याच्या ग्राहकांना वीज दरातील सुधारणेविषयी विद्युत देयकवर संदेश छापून आणि/किंवा एसएमएस किंवा ई-मेल द्वारे कळविल.
- १५.३ असा प्रसिध्द करण्यात आलेला वीज दर, आदेशात ठरवून दिलेल्या दिनांकापासून अंमलात येईल आणि, त्यात सुधारणा केली किंवा बदल करण्यात येत नाही तोपर्यंत, तो आदेशात ठरवून दिलेल्या कालावधीकरिता अंमलात राहील.

१६ वीज दराच्या आदेशाचे पालन

- १६.१ विनियम १० मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या झेड-घटक आकारांखाली निःसंदिग्धपणे अनुज्ञेय असलेल्या कोणत्याही बदलांव्यतिरिक्त, एका वर्षात एकापेक्षा अधिक वेळा वीज दरामध्ये किंवा वीज दराच्या कोणत्याही भागात सर्वसाधारणपणे सुधारणा करता येणार नाही.
- १६.२ अधिनियमाच्या कलम ६२ अंतर्गत आणि या विनियमांना अनुसरून निश्चित करण्यात आलेल्या वीज दरापेक्षा, जास्त किंमत किंवा आकार कोणत्याही निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने वसूल केला तर, अशा निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुकडून, त्याच्या अन्य कोणत्याही दायित्वांना बाधा न येऊ देता, ज्या व्यक्तने अशी किंमत किंवा आकार अदा केला असेल त्याची होणारी जादा रक्कम, संबंधित कालावधी दरम्यान प्रचलित असलेल्या रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य व्याजासह सदर व्यक्तीला देय राहील;

परंतु असे की, कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेले असे व्याज हे निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुच्या एकूण महसुली गरजेतून वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु त्याने अदा केलेल्या किंवा अदा करावयाच्या अशा व्याजाचा, वेगळा तपशील ठेवेल आणि त्याच्या याचिकेसोबत आयोगाला तो सादर करील.

१६.३ आयोगाला त्याच्या आदेशाच्या अंमलबजावणीवर संनियंत्रण करणे शक्य व्हावे यासाठी कामकाज आणि खर्चाची माहिती असणारे नियतकालिक विवरणपत्र निर्मिती कंपनी पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु आयोगास पाहिजे असेल तेव्हा सादर करील.

१७ वीज दराच्या मर्यादेपासून तफावत

१७.१ या विनियमानुसार निश्चित करण्यात आलेले वीज दर विजेचे मर्यादा दर असतील, आणि निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक किंवा पारेषण परवानाधारक आणि त्यांचे लाभधारक परस्पर सहमतीने कमी वीज दर आकारण्याचे मान्य करू शकतील.

१७.२ निर्मिती कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कामगिरीच्या मापदंडांपासून तफावत, संचालन आणि देखभाल खर्चात कपात, भागभांडवलावरील परतावा आणि प्रोत्साहन-अधिदानातील कपात या बाबींवर सहमती झाल्यावर, या विनियमांच्या वैधतेच्या कालावधीपर्यंत कमी वीज दर आकारू शकतील.

१७.३ निर्मिती कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक आणि लाभधारकांनी मान्य केलेल्या दिनांकापासून आयोगाने निश्चित केलेल्या मर्यादा वीज दरापासूनची तफावत अंमलात येईल.

१७.४ वरील विनियम १७.१ ते १७.३ नुसार, निर्मिती कंपनी आणि निर्मिती केंद्राच्या लाभधारकांनी किंवा पारेषण परवानाधारक आणि लाभधारकांनी कमी वीज दर आकारण्याबाबत आयोगास कळविणे आवश्यक आहे. अचूक समयोजनाच्या वेळी लेख्यांचा तपशील आणि विनियम १७.१ ते १७.३ अंतर्गत प्रत्यक्ष आकारण्यात आलेला वीज दर यांची माहिती सादर करण्यात येतील. मान्यता दिलेल्या वीज दरापेक्षा कमी वीज दर आकारण्यामुळे झालेली महसुलातील हानि सर्वकाळ पूर्णपणे निर्मिती कंपनीला सहन करावी लागेल आणि महसुलातील अशी हानि कोणत्याही प्रकारे लाभधारकांवर लावण्यात येणार नाही.

भाग - सी: वीज प्राप्ती

१८ व्याप्ती

१८.१ या भागात अंतर्भूत असलेले विनियम, वितरण परवानाधारकाने राज्यात विजेचे वितरण आणि पुरवठा करण्यासाठी करार किंवा व्यवस्था करून निर्मिती कंपनी किंवा वीज व्यापार परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा अन्य कोणत्याही स्त्रोताकडून करावयाच्या वीज खरेदीसाठी लागू राहतील.

१९ वीज प्राप्तीसाठी मार्गदर्शक सूचना

१९.१ वितरण परवानाधारक, नियंत्रण कालावधीकरिता वीज खरेदी करण्याच्या योजनेनुसार वर्षभरादरम्यान वीज खरेदी करील ज्यामध्ये आयोगाने, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम, २०२४ ला अनुसरून मान्यता दिलेल्या दीर्घ-कालिन, मध्यम-कालिन किंवा अल्प-कालिन वीज खरेदीचा समावेश असू शकेल.

१९.२ वितरण परवानाधारक या भागात अंतर्भूत असलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन खालील बाबींच्या संदर्भात करील:-

(ए) पाच वर्षांपेक्षा जास्त परंतु पंचवीस वर्षांपेक्षा (म्हणजेच दीर्घ- कालिन वीज खरेदी) जास्त नसलेल्या मुदत किंवा कालावधीच्या करार किंवा व्यवस्थे अंतर्गत वीज खरेदी;

(बी) एक वर्षांपेक्षा जास्त परंतु पाच वर्षांपेक्षा (म्हणजेच मध्यम-कालिन वीज खरेदी) जास्त नसलेल्या मुदत किंवा कालावधीच्या करार किंवा व्यवस्थे अंतर्गत वीज खरेदी; आणि

(सी) एक वर्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असणाऱ्या मुदत किंवा कालावधीच्या (म्हणजेच अल्प-कालीन वीज खरेदी) करार किंवा व्यवस्थे अंतर्गत वीज खरेदी.

१९.३ भविष्यातील सर्व अल्प-कालिन किंवा मध्यम-कालिन किंवा दीर्घ-कालिन विजेची खरेदी नेहमीच अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत भारत सरकारने अधिसूचित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, स्पर्धात्मक बोलीच्या माध्यमातून करण्यात येईल.

परंतु असे की, जर स्पर्धात्मक बोली प्राप्त झाल्या नाहीत किंवा प्राप्त झालेल्या बोली प्रचलित बाजारदरापेक्षा जास्त किंमतीच्या असतील किंवा अन्य कोणतेही पुरेसे कारण असेल तर, वितरण परवानाधारक, विनियम २१ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अटींची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून, अधिनियमाच्या कलम ६२ अंतर्गत मध्यम-कालिन किंवा दीर्घ-कालिन विजेची खरेदी करू शकेल.

२० वीज प्राप्तीची योजना

२०.१ वितरण परवानाधारक, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम, २०२४ विचारात घेऊन, त्याच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रातील विजेची मागणी पूर्ण करण्यासाठी वीज खरेदीची योजना तयार करील आणि अशी योजना आयोगाकडे मंजूरीसाठी सादर करील;

परंतु असे की, वीज प्राप्तीची योजना तयार करताना, वितरण परवानाधारक एसटीयु पारेषण योजनेनुसार पुरेशा आंतर-राज्य आणि राज्यांतर्गत पारेषण जाळ्याच्या उपलब्धतेची खात्री करेल किंवा त्यांच्या वीज प्राप्तीच्या योजनेमध्ये नमूद केलेल्या प्रस्तावित वीज प्राप्तीच्या व्यवस्थेची पूर्तता करण्यासाठी पारेषण मर्यादा किंवा पारेषण जाळ्या वाढीच्या गरजा अधोरेखित करेल.

परंतु आणखी असे की, १ एप्रिल २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या नियंत्रण कालावधीसाठी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम, २०२४ अंतर्गत मान्यता दिलेली अशी वीज खरेदीची योजना या विनियमांतील **भाग ए** नुसार, १ एप्रिल, २०२५ ते ३१ मार्च, २०३० पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधीकरिता वीज दर निश्चित करण्यासाठीच्या याचिकेसोबत दाखल करण्यात येईल;

२१ दीर्घ-कालिन/मध्यम-कालिन वीज खरेदी करारास/ व्यवस्थेस मान्यता

२१.१ वितरण परवानाधारकाने निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा अन्य पुरवठ्याच्या स्त्रोतांकडून वीज खरेदीसाठी, राखीव तत्वावर (स्टॅण्डबाय) करावयाच्या खरेदीसह, केलेला प्रत्येक दीर्घ-कालिन/मध्यम-कालिन करार किंवा व्यवस्था आणि विद्यमान करार किंवा व्यवस्थेत करावयाचा कोणताही बदल, फक्त आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेनेच अंमलात येईल;

परंतु असे की, नूतनशील ऊर्जा खरेदीच्या (आरपीओ) बंधनाची पूर्तता करण्यासाठी नूतनशील ऊर्जेच्या स्त्रोतांकडून सामान्य दराने किंवा अधिक पसंतीच्या दराने विजेच्या केलेल्या खरेदीस, या विनियमांनुसार आयोगाची पूर्व-मान्यता लागणार नाही.

२१.२ वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या मंजूरीसाठीच्या याचिकेमध्ये त्या कालावधीसाठीच्या वीज खरेदी योजनेचा समावेश असेल.

परंतु असे की, अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत स्पर्धात्मक बोलीद्वारे निश्चित केलेला वीज दर स्वीकारण्यासाठी जनतेशी सल्लामसलत करण्याची आवश्यकता असणार नाही.

परंतु असे की, अधिनियमाच्या कलम ६२ अंतर्गत विजेची खरेदी करावयाची असेल तर, विनियम २१.३ ते २१.५ मध्ये ठरवून दिल्याप्रमाणे जनतेशी सल्लामसलतीची प्रक्रिया अवलंबावी लागेल.

२१.३ आयोग जेव्हा कळवील तेव्हा, याचिकाकर्ता, आयोगाने ठरवून दिलेल्या नमुन्यानुसार आयोगाच्या मान्यतेसाठी यथोचित परिपूर्ण भरलेल्या जाहीर नोटीशीचे प्रारूप सादर करील.

२१.४ या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या सर्व आवश्यकतांची पूर्तता करणारी सर्व आवश्यक माहिती, तपशील व दस्तावेजांसह परिपूर्ण याचिका प्राप्त झाल्यानंतर, याचिका दाखल करून घेण्यात येईल आणि आयोग, किंवा आयोगाचा सचिव, किंवा पदनिर्देशित अधिकारी याचिका प्रसिध्दीस देण्यासाठी तयार असल्याचे याचिकाकर्त्याला कळवील.

२१.५ वरील विनियम २१.४ प्रमाणे कळविण्यात आल्यानंतर तीन दिवसांच्या आत याचिकाकर्ता, याचिकेशी संबंधित असलेल्या क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर खप असणाऱ्या कमीत कमी दोन इंग्रजी व दोन मराठी भाषेतील दैनिक वर्तमानपत्रांमध्ये जाहीर नोटीस प्रसिध्द करील, ज्यामध्ये वीज खरेदीसाठीचा प्रस्तावित करार किंवा व्यवस्थेची ठळक वैशिष्ट्ये आणि वीज खरेदीचा खर्च व वीज दरावर होणारा परिणाम, आणि आयोगाकडून ठरवून देण्यात येतील अशा अन्य बाबी स्पष्ट करून जनतेकडून सूचना व हरकती मागविण्यात येतील;

परंतु असे की, आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा ठिकाणी व अशा दराने, कोणत्याही व्यक्ती/संस्थेला संपूर्ण याचिकेची छापील प्रत याचिकाकर्ता उपलब्ध करून देईल;

परंतु आणखी असे की, याचिकाकर्ता, आयोगाने ठरवून दिलेल्या पध्दतीनुसार, त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर, आयोगाला सादर केलेली याचिका त्यासोबतची सर्व नियामक माहिती, तपशील व दस्तावेजांसह प्रदर्शित करील;

परंतु असेही की, या विनियमांच्या दुसऱ्या परंतुकात उल्लेख केलेल्या माहितीकरिता देण्यात आलेली वेब-लिक ही सहजपणे उपलब्ध होण्यासारखी आणि माहिती उतरवून घेण्याच्या सुविधेने युक्त असेल तसेच ती याचिकाकर्त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर ठळकपणे प्रदर्शित करण्यात येईल;

परंतु असेही की, याचिकाकर्त्याला, गोपनीय स्वरूपाची असणारी कोणतीही माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज देण्यापासून, आयोगाकडून सूट देता येईल.

- २१.६ आयोग, वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्था याकरीता मंजूरी मागण्यासाठी आलेल्या याचिका विचारात घेताना वितरण परवानाधारकाची मान्यता दिलेली वीज खरेदी योजना आणि खालील घटकांचा विचार करील :-
- (ए) मान्यता दिलेल्या वीज खरेदी योजने अंतर्गत वीज खरेदी करण्याची आवश्यकता;
- (बी) अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे पारदर्शक बोली प्रक्रियेचे पालन किंवा या विनियमाच्या **भाग इ ते भाग एल** मध्ये वीज दर निश्चितीकरणासाठी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अटी व शर्तीचे पालन;
- (सी) वीज बाजारपेठेत प्रचलित असलेला वीज दर आणि/किंवा अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत स्पर्धात्मक बोलीच्या माध्यमातून मिळालेला वीज दर यांच्या तुलनेत वीज दराची स्पर्धात्मकता;
- (डी) करार किंवा व्यवस्थेतर्गत खरेदी केलेल्या विजेचे निष्कासन आणि पुरवठा करण्यासाठी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये क्षमतेची उपलब्धता (किंवा अपेक्षित उपलब्धता);
- (इ) सह-निर्मितीस आणि नूतनशील ऊर्जा स्रोतांपासून आधारित विजेच्या निर्मितीस चालना देण्याची गरज.
- २१.७ वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेबाबत विचार पूर्ण झाल्यानंतर, आयोग:-
- (ए) वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेत योग्य ते फेरबदल करून आणि शर्ती घालून मान्यता देण्याचा आदेश निर्गमित करील;
- (बी) याचिकाकर्त्यास त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देऊन, त्या संबंधीची कारणे लेखी नमूद करून, याचिका नाकारील.

२२ अतिरिक्त विजेची प्राप्ती

- २२.१ वितरण परवानाधारक, या विनियमांस अनुसरून, आयोगाने नियंत्रण कालावधीकरीता मान्यता दिलेल्या वीज प्राप्ती व्यतिरिक्त, अतिरिक्त विजेची प्राप्ती संबंधित वर्षभरात करू शकेल.
- २२.२ जर विजेच्या मागणीमध्ये अनपेक्षित वाढ झाल्यास किंवा मान्यता दिलेल्या पुरवठ्याच्या स्रोताकडून त्या वर्षात विजेचा कमी पुरवठा करण्यात आल्यास किंवा त्यात अपयश आल्यास किंवा विद्यमान करारबद्ध स्रोतांकडून वीज घेणे अन्य उपलब्ध पर्यायी स्रोतांपेक्षा खर्चिक होत असल्यास, वितरण परवानाधारक वीज खरेदी करण्यासाठी अतिरिक्त करार किंवा व्यवस्था करू शकेल;

- २२.३ आयोगाने पूर्वी मान्यता दिलेल्या स्रोतांसह अन्य स्रोतांकडून केलेल्या एका वर्षातील सहा महिन्यांच्या पहिल्या किंवा दुसऱ्या गटासाठी, वीज खरेदीवरील खर्चात किंवा परिमाणांत, आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज खरेदी खर्चापेक्षा पाच (५) टक्क्यांहून जास्त तफावत होण्याची शक्यता असेल, तर आयोगाची पूर्व-मान्यता घ्यावी लागेल;
- परंतु असे की, खरेदी केलेल्या विजेच्या खर्चातील तफावत जर स्व-वापरासाठीच्या इंधन किमतीतील किंवा वीज खरेदीच्या स्थिर किंवा अस्थिर खर्चातील बदलामुळे झाला असेल तर पाच टक्क्यांची मर्यादा लागू असणार नाही, त्याची वसुली विनियम १० नुसार करण्यास परवानगी असते.
- २२.४ वितरण परवानाधारकाने जर अल्प-कालिन विजेच्या पुरवठ्यासाठी नवीन स्रोत शोधला असेल, ज्याच्याकडून करावयाच्या वीज खरेदीच्या दरामुळे जर परवानाधारकाच्या मान्यता दिलेल्या एकूण वीज खरेदीचा खर्च कमी होणार असेल तर, तो आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेशिवाय अल्प-कालिन वीज खरेदीसाठी अशा पुरवठादाराबरोबर करार किंवा व्यवस्था करू शकेल.
- २२.५ जर वितरण यंत्रणेच्या स्थैर्याला धोका निर्माण करणारी आणीबाणीची परिस्थिती निर्माण झाली असेल किंवा ग्रिड बंद पडू नये यासाठी किंवा तसे करण्यास एमएसएलडीसीने निर्देश दिले असतील तर, आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेशिवाय वितरण परवानाधारक अल्प-कालिन वीज खरेदीसाठी व्यवस्था किंवा करार, करू शकेल.
- २२.६ आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेची गरज नसेल अशा अल्प-कालिन वीज खरेदीसाठी केलेल्या करार किंवा व्यवस्थेच्या दिनांकापासून पंधरा दिवसांच्या आत, वितरण परवानाधारक, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या शर्तीची पूर्तता झाली आहे किंवा नाही याची पडताळणी करणे आयोगास शक्य व्हावे यासाठी, त्याचा तपशील म्हणजेच परिमाण, वीज दराची परिगणना, कालावधी, पुरवठादाराचा तपशील, पुरवठादाराच्या निवडीची पद्धत आणि आयोगाला हवा असेल असा अन्य तपशील, आयोगाला सादर करील.
- २२.७ वितरण परवानाधारकाने करार किंवा व्यवस्था करताना वरील विनियम २२.२ ते २२.५ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या निकषांची पूर्तता करित नसल्याबाबत आयोगाची पुरेशी खात्री झाली तर, आयोग, वीज खरेदीसाठी मान्यता दिलेल्या एकूण खर्चापेक्षा झालेला जादा खर्च किंवा वितरण परवानाधारकाला परिणामी झालेला कोणताही तोटा, ग्राहकांकडून वसूल करण्यास परवानगी देणार नाही.

भाग-डी : वित्तीय तत्त्वे

२३ वित्तीय काळजीपूर्वक तपासणी

- २३.१ निर्मिती कंपनी किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक किंवा परवानाधारक किंवा एसटीयु किंवा एमएसएलडीसी त्यांची निधी उभारणी इष्टतम आणि काळजीपूर्वक पध्दतीने करतील.
- २३.२ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांची एकूण महसुली गरज आणि वीज दर, शुल्क आणि आकार निश्चित करताना, आयोग, खालील घटकांच्या संबंधात घेतलेल्या वित्तीय काळजीची पडताळणी करील:-
- (ए) महसूल;
- (बी) महसुली खर्च;
- (सी) भांडवली खर्च;
- परंतु असे की, वरील बाबतीत घेतलेली काळजी अपुरी असल्याचे आढळून आले तर, आयोग, कार्यक्षमता वाढावी म्हणून, एकूण महसुली गरजेपैकी काही भाग मान्य करणार नाही.
- २३.३ महसुलाच्या संबंधात घेतलेल्या वित्तीय काळजीची पडताळणी खालील मापदंडांच्या संदर्भात करण्यात येईल :-
- (१) ग्राहक वर्गवारी-निहाय विक्रीचा अंदाज वास्तव अंदाजावर आधारित आहे किंवा नाही, आणि अंदाजित केलेल्या विक्रीमधील कोणत्याही असंबंध्द वाढीसाठी वितरण परवानाधारकाकडून पुरेसे समर्थन देण्यात आले आहे किंवा नाही;
- (२) अंदाजित वीजनिर्मिती वास्तव अंदाजावर आधारित आहे किंवा नाही, आणि अंदाजित केलेल्या निर्मितीमधील कोणत्याही असंबंध्द वाढीसाठी निर्मिती कंपनीकडून पुरेसे समर्थन देण्यात आले आहे किंवा नाही;
- (३) पारेषण किंवा वितरण यंत्रणेमध्ये, जसे असेल तसे, अंतःक्षेपित केलेल्या एकूण युनिट्ससाठी निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाने पाठविलेल्या देयकातील युनिट्सच्या टक्केवारीनुसार देयक आकारणीतील कार्यक्षमता मोजण्यात येईल;
- (४) देयकांपोटी येणे असलेल्या एकूण रकमेशी निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाने वसूल केलेल्या रकमेच्या टक्केवारीनुसार वसुलीतील कार्यक्षमता मोजण्यात येईल;

- (५) लाभधारक/ग्राहकांकडून येणे असलेल्या थकबाकीत झालेली घट;
- (६) वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, एकूण ग्राहक आणि वीज वापरपैकी अनुक्रमे मीटर असलेले ग्राहक आणि मीटरवर नोंदलेला वीज वापर यांची टक्केवारी;
- (७) वितरण परवानाधारकाने पाठविलेल्या एकूण देयकांपैकी मूल्यमापन केलेल्या वीज वापराच्या आधारे पाठविलेल्या देयकांची टक्केवारी;
- (८) याचिकेमध्ये अंदाजित केलेल्या आणि आयोगाने दिलेल्या मान्यतेला अनुसरून महसूल वसूल झाला आहे किंवा नाही.

२३.४ महसुली खर्चाच्या संबंधात घेतलेल्या वित्तीय काळजीची पडताळणी खालील मापदंडांच्या संदर्भात करण्यात येईल :

- (ए) निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारकांचे सर्व खर्च आणि अन्य कंपन्यांना देय असलेली प्रदाने वेळेवर करण्यात येतात किंवा नाही हे पाहण्यासाठी प्राप्त केलेल्या महसुलातून झालेल्या महसुली खर्चाचे संनियंत्रण करणे;
- (बी) दीर्घ-कालिन कर्ज आणि खेळत्या भांडवलासाठीचे व्याज प्रदान करण्याच्या वेळापत्रकासह, महसुली खर्च मान्यता दिलेल्या महसुली खर्चाच्या मर्यादेत होत आहे किंवा नाही याचे संनियंत्रण करण्यासाठी पध्दती अंमलात आणणे;
- (सी) या विनियमांच्या भाग - सी मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्यानुसार, वीज खरेदीचा खर्च इष्टतम रीतीने करण्याच्या उद्दिष्टासह वीज खरेदीची पारदर्शक पध्दती;
- (डी) इष्टतम विजेची खरेदी पुढील घटक विचारात घेऊन जसे की, विजेची आवश्यकता, मेरिट ऑर्डर डिस्पॅच, विविध स्रोतांकडून वीज खरेदीचा दर व शिल्लक विजेच्या विक्रीचा विद्युत बाजारपेठेतील दर, असल्यास, यांच्यामधील फरकाच्या आधारे अतिरिक्त नक्त महसूल मिळण्याची शक्यता;

परंतु असे की, महसुली खर्च हा प्राप्त महसुलाच्या रकमेपेक्षा ५ टक्क्यांहून जास्त झाला तर, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक त्याच्या अचूक समायोजनासाठीच्या याचिकेत तफावतीबाबतचे तपशीलवार समर्थन सादर करील, त्यात महत्वाच्या शीर्षाखाली याचिकेत प्रस्तावित केलेला, आयोगाने मान्यता दिलेला व प्रत्यक्ष झालेला महसुली खर्च आणि महसूल यांची तुलना सादर करील; परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक संबंधित व्यवसायासाठी सविस्तर रोकड आवक-जावक विवरणपत्र सादर करील;

त्यामध्ये महसुलाचे विविध स्रोत, विजेच्या विक्रीसाठी वेगवेगळ्या ग्राहक वर्गवारींना पाठविलेल्या देयकाच्या रकमेपोटी प्रत्यक्ष वसूल केलेली रक्कम, अंदाजित व मान्यताप्राप्त महसूली खर्च व भांडवली खर्चाशी प्रत्यक्ष महसूली खर्च आणि भांडवली खर्च यांची तुलना समाविष्ट असेल;

परंतु असेही की, अन्य व्यक्ति/संस्था यांना त्यांनी करावयाची प्रदाने नियमितपणे केली नसल्यास, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक त्याबाबतचे समर्थन रोकड आवक-जावक विवरणपत्राच्या संदर्भात देईल.

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक अचूक समायोजनाच्या याचिकेसोबत झालेला महसूली खर्च तसेच वस्तू-सूची व्यवस्थापन धोरणाच्या समर्थनार्थ परिव्यय लेखापरीक्षण अहवाल सादर करील.

२३.५ खालील मापदंडाच्या संदर्भात भांडवली खर्चाच्या संबंधात घेण्यात आलेल्या वित्तीय काळजीची पडताळणी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदीनुसार करण्यात येईल :-

- (ए) अंदाजित भांडवली खर्च आणि भांडवलीकरण वास्तव अंदाजावर आधारित आहे किंवा नाही, आणि निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारकाकडून अंदाजित केलेल्या भांडवली खर्च आणि भांडवलीकरणातील कोणत्याही असंबंध् वाढीसाठी पुरेसे समर्थन देण्यात आले आहे किंवा नाही;
- (बी) प्रकल्पाच्या मूळ वेळापत्रकाच्या संबंधात प्रकल्पाच्या भौतिक/प्रत्यक्ष प्रगतीचे संनियंत्रण करण्यासाठी निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक योग्य पध्दत अवलंबतील;
- (सी) भांडवली खर्चाच्या योजनेच्या भौतिक/प्रत्यक्ष प्रगतीनुसार इष्टतम कर्ज घेणे आणि अशा कर्जाचा कार्यक्षम वापर करणे;
- (डी) जर प्रत्यक्ष भांडवली खर्च किंवा भांडवलीकरण मान्यताप्राप्त भांडवली खर्चाच्या १० टक्क्यांपेक्षा जास्त झाला तर, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक या तफावतीचे सविस्तर समर्थन, अचूक समायोजनासाठीच्या त्यांच्या याचिकेबरोबर सादर करील;
- (इ) आयोगाने मान्यता दिलेली असताना देखील जर कोणतीही योजना त्या वर्षभरात सुरु करण्यात आली नाही तर, अचूक समायोजनाच्या याचिकेबरोबर सविस्तर समर्थन सादर करण्यात येईल.

परंतु असे की, ओपेक्स खर्चाच्या संबंधात वित्तीय व्यवहारदृष्टीची पडताळणी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (संसाधन पर्याप्ततेची चौकट) विनियम, २०२४ च्या तरतुदीनुसार करण्यात येईल.

२४ भांडवली खर्च आणि भांडवल रचना

२४.१ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एसटीयुची संपूर्ण नियंत्रण कालावधीतील भांडवली गुंतवणूक योजना वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता देणे) विनियम, २०२२ च्या विनियम ३ अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या तत्त्वानुसार असेल.

२४.२ भांडवली गुंतवणूक प्रकल्पाच्या भांडवली खर्चात खालील बाबींचा समावेश असेल:-

- (ए) बांधकामाच्या कालावधीतील व्याज आणि भांडवल उभारणीसाठीच्या खर्चासह, प्रत्यक्षात केलेला किंवा प्रस्तावित केलेला खर्च, ज्यास आयोगाने, काळजीपूर्वक छाननीनंतर मान्यता दिलेली असेल;
- (बी) या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या कमाल मर्यादा दरांच्या अधीन राहून भांडवलीकृत करण्यात आलेले सुरुवातीचे सुटे भाग;
- (सी) वहिवाटीचा हक्क प्राप्त करण्यासाठी परवानाधारकाने केलेला खर्च, काळजीपूर्वक छाननीनंतर आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार;
- (डी) विनियम २५ खाली निश्चित करण्यात आलेले अतिरिक्त भांडवलीकरण;
- (इ) अंतिम मुदतीच्या दिनांकापर्यंत प्राप्त झालेल्या कर्जाच्या रकमेशी संबंधित परकीय चलनातील विनिमय दरातील बदलामुळे होणारा कोणताही नफा किंवा तोटा, काळजीपूर्वक छाननीनंतर आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार;
- (एफ) बायोमासची हाताळणी करणारे उपकरण आणि सुविधांवर होणारा भांडवली खर्च, सह-प्रज्वलनासाठी.

परंतु असे की, वाणिज्यिक कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांकापर्यंत प्राप्त केलेल्या कर्जाच्या रकमेशी संबंधात परकीय विनिमय दरातील बदलामुळे होणारा कोणताही नफा किंवा तोटा केवळ भांडवली खर्चातील फक्त कर्जाच्या भागात समायोजित करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, प्रकल्पाचा भाग असलेल्या मत्ता, ज्या वापरात आणलेल्या नाहीत किंवा वापरात नसतील, त्यांच्यावरील खर्च निर्मिती प्रकल्पाच्या किंवा इएसएसडी आणि पारेषण यंत्रणेच्या भांडवली खर्चातून वगळण्यात येईल;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु मत्ता वापरात असल्याच्या त्याच्या दाव्याच्या समर्थनार्थ आवश्यक कागदोपत्री पुरावा सादर करील;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी सादर केलेल्या वापरात असलेल्या मत्तेच्या पडताळणीसाठी आयोग वीज दर निश्चितीकरणाच्या प्रक्रियेत स्वतंत्रपणे नमुना तपासणी करू शकेल.

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारकाच्या विशिष्ट गरजेच्या आधारे करण्यात आलेल्या कोणत्याही भांडवली खर्चासाठी अशा विनंतीचा आवश्यक कागदोपत्री पुरावा आणि प्राप्त झालेले हमीपत्र देण्यात येईल.

परंतु असे की, विद्यमान आणि नवीन प्रकल्पाच्या भांडवली खर्चामधून खालील बाबी वगळण्यात येतील:

(ए) वीज दर याचिकेमध्ये घोषित केल्यानुसार, प्रकल्पाचा भाग असलेली, परंतु वापरात नसलेली मत्ता;

(बी) मत्ता जुनी झाल्याने बदली केल्यामुळे किंवा वापरातून बाद केल्यामुळे, किंवा एका प्रकल्पापासून दुसऱ्या प्रकल्पाकडे स्थानांतरित केल्यामुळे वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकानंतर नि-भांडवलीकरण केलेली मत्ता;

परंतु असे की, राज्य पारेषण कंपनीने पारेषण मत्ता बदली करण्याची शिफारस केल्याप्रकरणी, अशा मत्तेच्या जागी नव्या मत्तेचे पुनर्नियोजन केल्यानंतरच केवळ अशा मत्तेचे नि-भांडवलीकरण करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, मत्तेचे एका प्रकल्पापासून दुसऱ्या प्रकल्पाकडे कायमस्वरूपी स्थानांतरण केले नसल्यास, संबंधित मत्तेचे नि-भांडवलीकरण करण्यात येणार नाही.

(ए) जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, पारदर्शक प्रक्रियेचे अनुसरण करून राज्य सरकारने दिलेल्या प्रकल्पाची जागा मिळविण्यासाठी प्रकल्प विकासकाने केलेला खर्च किंवा खर्च करण्यास बांधिल असलेला कोणताही खर्च;

(बी) नूतनशील ऊर्जेवर आधारित निर्मिती केंद्रापासून वीज निर्मिती करण्यासाठी वापरण्यात येत असलेल्या विद्यमान प्रकल्पाच्या जागेची यथाप्रमाण किंमत;

- (सी) प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी ग्राहकांचे कोणतेही सहाय्य किंवा केंद्र किंवा राज्य शासनाकडून किंवा कोणत्याही वैधानिक संस्था किंवा प्राधिकरणाकडून मिळालेले अनुदान, ज्याची परतफेड करण्याचे कोणतेही दायित्व नाही.
- (डी) आकस्मिक राखीव निधीतील योगदानाद्वारे वित्तपुरवठा केलेली कोणतीही मत्ता, आणि
- (इ) विमा दाव्यांच्या उत्पन्नाद्वारे वित्तपुरवठा केलेली कोणतीही मत्ता, असल्यास.

२४.३ आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननीनंतर मान्यता देण्यात आलेला भांडवली खर्च हा वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी आधार राहिल;

परंतु असे की, काळजीपूर्वक छाननी करताना, भांडवली खर्चाचा वाजवीपणा, भांडवलाची उभारणी ज्यामध्ये निधी उभारण्याचे पर्याय व पध्दती, बांधकामाच्या कालावधीतील व्याज, कार्यक्षम तंत्रज्ञानाचा वापर, विलंबामुळे झालेला जादा खर्च आणि लागलेला जादा वेळ, आणि आयोगाला वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी उचित वाटतील अशा अन्य बाबी विचारात घेण्यात येतील;

परंतु आणखी असे की, भांडवलीकरणातील बदलामुळे, म्हणजेच व्याज आणि वित्तीय आकार, भागभांडवलावरील परतावा आणि घसारा यांच्यातील बदलामुळे, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुला झालेला संपूर्ण नफा काळजीपूर्वक छाननीनंतर आयोगाच्या आदेशात ठरवून देण्यात येईल अशा कालावधीसाठी वीज दरात सूट म्हणून देण्यात येईल;

परंतु असेही की, भांडवलीकरणातील बदलामुळे, म्हणजेच व्याज आणि वित्तीय आकार, भागभांडवलावरील परतावा आणि घसारा यांच्यातील बदलामुळे, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडी किंवा एसटीयुला झालेला तोटा काळजीपूर्वक छाननीनंतर आयोगाच्या आदेशात ठरवून देण्यात येईल अशा पध्दतीने निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडी किंवा एसटीयु आणि संबंधित लाभधारक किंवा ग्राहकांमध्ये विभागण्यात येईल;

२४.४ वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता देण्यात आलेला भांडवली खर्च विचारात घेण्यात येईल आणि भांडवली खर्चातील कोणतीही वाढ ज्यासाठी पुरेसे समर्थन देण्यात आल्यास असा खर्च, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून आणि विनियम ३९ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या शर्ती आणि पध्दतीनुसार, विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, जर मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा प्रत्यक्ष भांडवली खर्च कमी झाला असेल तर वीज निर्मिती कंपनीच्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी प्रत्यक्ष झालेला भांडवली खर्च, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, आणि विनियम ३९ मध्ये नवीन निर्मिती संच/केंद्राच्या भांडवली खर्चासाठी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या शर्ती आणि पध्दतीस अनुसरून, विचारात घेण्यात येईल.

२४.५ याचिकाकर्ता वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (भांडवली गुंतवणुक योजनांना मान्यता देणे) विनियम २०२२ मध्ये नमूद केलेल्या तरतुदीनुसार नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी उचित समर्थनासह त्याचा अंदाजित भांडवली गुंतवणूक खर्च आणि वार्षिक टप्पानिहाय आराखड्याप्रमाणे भांडवली खर्च आणि भांडवलीकरण योजना सादर करू शकतात.

२४.६ नियंत्रण कालावधीसाठी अंदाजित भांडवली खर्चाची योजना आणि भांडवलीकरण योजनेस मान्यता देण्याच्या प्रयोजनासाठी, आयोग, मान्यताप्राप्त भांडवली योजनांच्या (डीपीआर आणि नॉन-डीपीआर) भांडवलीकरणाचा ऐतिहासिक कल, वितरण जाळ्यातल अंदाजित वाढ, ग्राहकांची संख्या आणि मागणी, निर्मिती क्षमतेच्या वाढीतील अपेक्षित वाढ आणि पारेषण जाळ्यामधील वाढीची आवश्यकता, चालू/प्रलंबित असलेल्या भांडवली योजना, तत्त्वतः मान्यताप्राप्त योजनांची सद्यस्थिती, निर्मिती कंपनी, पारेषण परवानाधारक, वितरण परवानाधारक, एसटीयु, एसएलडीसी, जसे असेल तसे, यांनी प्रस्तावित केलेल्या वेगवेगळ्या कॅपेक्स योजनांसाठी टाय-अप केलेल्या निधीची सद्यस्थिती या बाबी विचारात घेईल.

२४.७ वीज दराच्या निश्चितीकरणाच्या प्रयोजनासाठी, विनियमित नसलेल्या व्यवसायासाठी मत्तेच्या वापराच्या कालावधीपर्यंत किंवा मत्ता वापरात नसलेल्या कालावधीसाठी परिगणना केलेल्या संचित घसान्याची रक्कम वजा केल्यानंतर संबंधित मत्तेवरील भांडवली खर्च खालीलप्रमाणे विचारात घेण्यात येईल :

ए) विनियमित नसलेल्या व्यवसायासाठी काही कालावधीकरिता मत्ता वापरण्यात आली असेल किंवा मत्तेच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांकाच्या संबंधात कालांतराने विनियमित व्यवसायाच्या मत्तांचा भाग झाली असलेली मत्ता;

बी) वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांकानंतर विनियमित व्यवसायासाठी मत्तेचा वापर झाला नसेल तर;

- २४.८ निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा प्रकल्प, जसे असेल तसे, यांच्या मूळ कामाच्या व्याप्तीसाठी भांडवली खर्चाच्या योजनेच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांकापर्यंतच्या लेखापरीक्षित लेख्यांवर आधारित प्रत्यक्ष भांडवली खर्च आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून विचारात घेण्यात येईल.
- २४.९ कोणत्याही वर्षासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल नसलेल्या (नॉन-डीपीआर) योजनांकरिता भांडवलीकरणाची संचयी रक्कम त्या वर्षाकरिता सविस्तर प्रकल्प अहवाल असलेल्या योजनांकरिता भांडवलीकरणासाठी आयोगाने मंजूर केलेल्या संचयी रकमेच्या ३० टक्क्यांपेक्षा किंवा आयोगाकडून आदेशाच्या माध्यमातून ठरवून देण्यात आलेल्या अशा अन्य मर्यादेपेक्षा जास्त असणार नाही;
- परंतु असे की, एमएसएलडीसी आणि एसटीयुच्या बाबतीत, जर विशिष्ट वर्षासाठी मान्यता दिलेला भांडवली खर्च नसेल तर, कोणत्याही वर्षासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल नसलेल्या (नॉन-डीपीआर) योजनांकरिता भांडवलीकरणाची संचयी रक्कम मागील तीन वर्षांच्या सरासरी भांडवली खर्चापेक्षा किंवा मागील वर्षाच्या मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चाच्या ३० टक्क्यांपेक्षा, यापैकी जो कमी असेल, जास्त असणार नाही;
- परंतु आणखी असे की, आयोग, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने विनंती केल्यास, कोणत्याही वर्षासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल नसलेल्या योजनांकरिता ३० टक्क्यांपेक्षा किंवा आयोगाने आदेशाच्या माध्यमातून ठरवून दिलेल्या अन्य मर्यादेपेक्षा जास्त भांडवलीकरणाला मान्यता देऊ शकेल;
- २४.१० जर वीज खरेदी करार किंवा ठोक वीज पारेषण करारामध्ये भांडवली खर्चावरील मर्यादेसाठी तरतूद करण्यात आलेली असेल तर विचारात घ्यावयाचा भांडवली खर्च अशा मर्यादेपेक्षा जास्त असणार नाही.
- २४.११ विनियम ४५ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांका पूर्वी अनिश्चित विजेच्या विक्रीतून मिळालेला इंधन खर्चापेक्षा जास्त महसूल भांडवली खर्चात समायोजित करण्यात येईल.
- २४.१२ एकात्मिक खाणीच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांकापूर्वी कोळसा किंवा लिग्नाईटचा पुरवठा:
- एकात्मिक खाण/खाणीतून कोळसा किंवा लिग्नाईटचा पुरवठ्यासाठी इनपुट किंमत खालीलप्रमाणे असेल:
- ए) कोळशाच्या बाबतीत, गुंतवणूक मान्यतेमध्ये उपलब्ध अंदाजित किंमत, किंवा वीज क्षेत्राला पुरविल्या जाणाऱ्या कोळशाच्या संबंधित श्रेणीसाठी कोल

इंडिया लिमिटेडने अधिसूचित केलेली किंमत, यापैकी जी कमी असेल; आणि

बी) लिग्नाईटच्या बाबतीत, गुंतवणूक मान्यतेमध्ये उपलब्ध अंदाजित किंमत, किंवा लिग्नाईटच्या हस्तांतरण किमतीसाठी आयोगाने निश्चित केल्यानुसार शेवटची उपलब्ध पुल्ड लिग्नाईट किंमत, यापैकी जी कमी असेल.

परंतु असे की, वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजास प्रारंभ करण्याच्या दिनांकापूर्वी कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या पुरवठ्यामधून प्राप्त झालेला महसूल सदर एकात्मिक खाण/खाणींच्या भांडवली खर्चा समायोजित करण्यासाठी वापरण्यात येईल.

२४.१३ खालील कमाल मर्यादा निकषांच्या अधीन राहून, अंतिम मुदतीच्या दिनांकापर्यंतच्या संयत्र व मशिनरीच्या खर्चाच्या टक्केवारीत भांडवलीकृत करण्यात आलेल्या सुरुवातीच्या सुट्या भागांचा भांडवली खर्चात समावेश असू शकेल :-

(ए) कोळशावर आधारित/लिग्नाईटवर प्रज्वलित निर्मिती केंद्रे	: ४.०%
(बी) वायु टर्बाइन/कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्र	: ४.०%
(सी) पम्पड स्टोअरेज जल विद्युत निर्मिती केंद्रांसहित जल विद्युत निर्मिती केंद्रे	: ४.०%
(डी) बॅटरी एनर्जी स्टोअरेज सिस्टम	: १.०%
(इ) पारिषण यंत्रणा आणि वितरण यंत्रणा	
(एक) पारिषण आणि वितरण वाहिनी भूमिगत केबलसह	: १.०%
(दोन) पारिषण आणि वितरण उप-केंद्र (हरीत क्षेत्र)	: ४.०%
(तीन) पारिषण उप-केंद्र (ब्राऊन फिल्ड)	: ६.०%
(चार) सिरीज नुकसानभरपाई उपकरणे आणि एचव्हीडीसी उप-केंद्र	: ४.०%
(पाच) गॅस इन्सुलेटेड उप-केंद्र	: ५.०%
(सहा) संपर्क यंत्रणा	: ३.५%
(सात) स्टॅटिक सिन्क्रोनस कॉम्पेन्सेटर	: ६.०%
(आठ) एकत्मिक खाण	: खाण योजनेनुसार

परंतु असे की, जेथे उत्सर्जन नियंत्रण प्रणाली स्थापित करण्यात आली आहे, तेथे या विनियमांमध्ये कोळशावर आधारित/लिग्नाईटवर प्रज्वलित निर्मिती केंद्रांसाठी, जसे असेल तसे, विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रारंभिक सुट्या भागांचे निकष लागू होतील.

२४.१४ निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारकाच्या वीज दरामध्ये वाढ होत नसेल तर मत्तेच्या पुनर्मुल्यांकनाच्या परिणामास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, अशा पुनर्मुल्यांकनापासूनचा कोणताही लाभ, निर्मिती कंपनीच्या बाबतीत क्षमता आकारांत वाटणीतील सहभागी व्यक्तींकरिता, पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारकाच्या दीर्घ-कालिन राज्यांतर्गत मुक्त प्रवेश ग्राहकांना, किंवा किरकोळ वीज पुरवठा ग्राहकांना, जसे असेल तसे, बहु-वर्षीय वीज दराच्या निश्चितीकरणाच्या वेळी किंवा वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत मध्यावधी आढाव्याच्या वेळी किंवा नियंत्रण कालावधीसाठी अंतिम अचूक समायोजनाच्या वेळी, देण्यात येईल.

२४.१५ जुन्या स्थिर मत्तांच्या बदली दुसरी मत्ता घेण्यावर, त्यांच्या नुतनीकरण आणि आधुनिकीकरण किंवा त्यांचे आर्युमान वाढविण्यावर झालेला कोणताही खर्च, जो निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारकांना लागू असेल तो, अशा बदली केलेल्या मत्तेचे निव्वळ मूल्य निर्लेखित केल्यानंतर, विचारात घेण्यात येईल आणि त्याची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल;

$$\text{Net Value of Replaced Assets} = \text{OCRA} - \text{AD}$$

जेथे;

OCRA: बदली केलेल्या मत्तांवरील मूळ भांडवली खर्च;

AD: बदली केलेल्या मत्तांशी संबंधित संचित घसारा;

परंतु असे की, बदली केलेल्या मत्तेचा मूळ भांडवली खर्च कोणत्याही कारणामुळे उपलब्ध नसल्यास, तो आयोगाकडून प्रकरण-निहाय तत्वावर विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, अशी अट अशा प्रकरणांसाठी लागू होणार नाही जेथे निर्मिती कंपनीच्या मान्यता मिळालेल्या एकूण महसुली गरजेचा भाग म्हणून विशेष सवलत देण्यात आलेली आहे;

परंतु आणखी असे की, जर कोणत्याही मत्तेच्या नुकसानीमुळे अशी मत्ता बदली करण्याच्या आवश्यकतेतून विम्याची रक्कम प्राप्त झाली तर, असल्यास, अशी रक्कम प्रथम प्रत्यक्ष शिल्लक किंवा प्रमाणकानुसार कर्जात समायोजित करण्यात येईल, आणि शिल्लक रक्कम, असल्यास, अशा बदली केलेल्या मत्तेचा भांडवली खर्च कमी करण्यासाठी वापरण्यात येईल, आणि आणखी कोणतीही शिल्लक रक्कम राहिली असल्यास ती वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न म्हणून विचारात घेण्यात येईल;

स्पष्टीकरण - या विनियमांच्या प्रयोजनासाठी, “नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण” या शब्दांचा अर्थ आय कर अधिनियम, १९६१ च्या कलम ८० आय ए मधील अर्थानुसार राहिल.

२५ अतिरिक्त भांडवलीकरण

२५.१ वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्यानंतर आणि अंतिम मुदतीच्या दिनांकापर्यंत, कामाच्या मूळ व्याप्ती अंतर्गत खालील कारणांसाठी प्रत्यक्षात केलेला किंवा प्रस्तावित करण्यात आलेला भांडवली खर्च, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्य करण्यात येईल :-

(एक) भविष्यात देय असलेली पार न पाडलेली दायित्वे;

(दोन) अंमलबजावणी स्थगित करण्यात आलेली कामे;

(तीन) विनियम २४ मधील तरतुदीनुसार, कामाच्या मूळ व्याप्तीमधील सुरुवातीच्या भांडवली सुट्ट्या भागांची खरेदी;

(चार) लवादाच्या निवाड्याचे दायित्व पूर्ण करणे किंवा कोणत्याही वैधानिक प्राधिकरणाच्या आदेश किंवा निर्देशांचे पालन करणे किंवा न्यायालयाचा आदेश किंवा डीक्री यांची पूर्तता करणे; आणि

(पाच) कायद्यातील बदल किंवा कोणत्याही विद्यमान कायद्याची पूर्तता;

(सहा) दैवी आपत्तीच्या घटना:

परंतु असे की, निर्मिती संच/केंद्र किंवा पारेषण यंत्रणेच्या वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजाच्या दिनांकानंतर अंतिम वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी पाठवावयाच्या याचिकेसोबत कामाच्या मूळ व्याप्तीमध्ये समाविष्ट असलेल्या कामांच्या तपशीलासह खर्चाचे अंदाज, भविष्यात अदा करावयाची दायित्वे आणि अंमलबजावणी स्थगित करण्यात आलेली कामे यांची माहिती देण्यात येईल.

२५.२ नवीन प्रकल्पाच्या बाबतीत, अंतिम मुदतीच्या दिनांकानंतर, कामाच्या मूळ व्याप्तीअंतर्गत खालील कारणांसाठी प्रत्यक्षात केलेला किंवा प्रस्तावित करण्यात आलेला भांडवली खर्च, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्य करण्यात येईल :-

(एक) लवादाच्या निवाड्याचे दायित्व पूर्ण करणे किंवा कोणत्याही वैधानिक प्राधिकरणाच्या आदेश किंवा निर्देशांचे पालन करणे किंवा न्यायालयाचा आदेश किंवा डीक्री (Decree) यांची पूर्तता करणे;

(दोन) कायद्यातील बदल किंवा कोणत्याही विद्यमान कायद्याची पूर्तता;

(तीन) कामाच्या मूळ व्याप्तीमधील राखेचे तळे (Pond) किंवा राख हाताळणीच्या यंत्रणेशी संबंधित स्थगित कामे;

(चार) अंतिम मुदतीच्या दिनांकापूर्वी करण्यात आलेल्या कामांसाठीचे पार न पाडलेले दायित्व, अशा पार न पडलेल्या दायित्वाचा तपशील, पॅकेजचा एकूण अंदाजित खर्च, अशी प्रदाने रोखून धरण्याची कारणे आणि अशी प्रदाने अदा करणे इ.च्या काळजीपूर्वक छाननीनंतर.

(पाच) कार्यक्षम परिचालनासाठी आवश्यक असलेला कोणताही अतिरिक्त भांडवली खर्च:

परंतु असे की, मत्तेचा न्हास किंवा बिघाड, नैसर्गिक आपत्तीमुळे झालेले नुकसान, कालबाह्य तंत्रज्ञान, दोष पातळीमध्ये वाढ होणे यासारख्या तांत्रिक कारणांमुळे क्षमतेची श्रेणीवाढ करणे, अशा प्रकरणातील दाव्यास, असल्यास त्यासाठी तांत्रिक समर्थनाबरोबर स्वतंत्र संस्थेने केलेल्या चाचण्यातून निघालेल्या निष्कर्षांच्या कागदोपत्री पुराव्यामुळे यथोचितपणे पुष्टी मिळणाऱ्या तांत्रिक समर्थनाने, पुष्टी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, कार्यक्षम परिचालनासाठी अतिरिक्त भांडवली खर्चाची मान्यता, मागील पाच वर्षांमध्ये याच शीर्षाखाली केलेल्या मागील गुंतवणुकीपासून मिळालेल्या लाभाबाबत कोणत्याही नामांकित त्रयस्थ तांत्रिक तज्ञ/संस्थेने केलेल्या मूल्यांकन अहवाल सादर करणाऱ्या अधीन राहिल;

(सहा) दैवी आपत्तीच्या घटना (Force majeure);

(सात) अंतिम मुदतीच्या दिनांकानंतर प्रत्यक्ष प्रदाने अदा करून अशी दायित्वे पार पाडण्याच्या मर्यादेपर्यंत आयोगाने मान्यता दिलेल्या कामासाठीचे कोणतेही दायित्व;

(आठ) राखेची विल्हेवाट लावण्याच्या यंत्रणेचा एक भाग म्हणून राखेचा खंदक/बांध;

परंतु असे की, अंतिम मुदतीच्या दिनांकानंतर विद्यमान प्रकल्पाच्या मूळ व्याप्ती अंतर्गत उपयोजन केलेली मत्ता बदली करण्याच्या प्रकरणी, आयोगाकडून खालील कारणांच्या आधारावर, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, अतिरिक्त भांडवलीकरणास मान्यता देण्यात येईल:

ए) मत्तेचे उपयुक्त आयुर्मान प्रकल्पाच्या उपयुक्त आयुर्मानाशी अनुरूप नाही आणि अशा मत्तेचा या विनियमांतील तरतुदीनुसार पूर्णपणे घसारा काढण्यात आलेला आहे;

- बी) कायद्यातील बदल किंवा दैवी आपत्तीच्या स्थितीमुळे मत्ता किंवा उपकरणे बदली करणे आवश्यक आहे;
- सी) तंत्रज्ञान जुने झाल्यामुळे मत्ता किंवा उपकरणे बदली करणे आवश्यक आहे; आणि
- डी) आयोगाकडून अशी मत्ता किंवा उपकरणे बदली करण्यास अन्यथा मान्यता देण्यात आलेली आहे.

२५.३ विद्यमान निर्मिती केंद्र किंवा संपर्क यंत्रणेसहीत असलेल्या पारेषण यंत्रणेच्या बाबतीत, कामाच्या मूळ व्याप्ती बाहेरील खालील कारणांसाठी केलेला किंवा करावयाचे अंदाजित केलेला भांडवली खर्च, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्य करण्यात येईल :-

- (एक) लवादाच्या निवाड्याचे दायित्व पूर्ण करणे किंवा कोणत्याही वैधानिक प्राधिकरणाच्या आदेश किंवा निर्देशांचे पालन करणे किंवा न्यायालयाचा आदेश किंवा डिक्री यांची पूर्तता करणे;
- (दोन) कायद्यातील बदल किंवा कोणत्याही विद्यमान कायद्याची पूर्तता;
- (तीन) दैवी आपत्तीच्या घटना (Force majeure);
- (चार) राष्ट्रीय किंवा अंतर्गत सुरक्षेसाठी जबाबदार असलेल्या उचित भारतीय शासकीय संस्थेने किंवा वैधानिक प्राधिकरणाने दिलेल्या सल्ला किंवा निर्देशांनुसार संयंत्राची उच्चतम सुरक्षा आणि संरक्षण करण्याच्या आवश्यकतेपोटी करावयाचा कोणताही खर्च;
- (पाच) कामाच्या मूळ व्याप्ती व्यतिरिक्त राखेचे तळे किंवा राख हाताळणीच्या यंत्रणेशी संबंधित प्रकरणनिहाय स्थगित कामे;
- (सहा) औष्णिक निर्मिती केंद्रामधील सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पातील पाण्याचा वापर;

परंतु असे की, संचालन व देखभाल खर्चाच्या अंतर्गत नूतनीकरण व आधुनिकीकरण किंवा दुरुस्ती व देखभाल याखाली मागणी करण्यात आलेला कोणताही खर्च, या विनियमांतर्गत मागण्यांत येणार नाही.

२५.४ सुधारित उत्सर्जन मानकांच्या पूर्ततेसाठी विद्यमान निर्मिती केंद्राने करावयाचा अतिरिक्त भांडवली खर्च, आयोगाकडून, निर्मिती कंपनीने सादर करावयाच्या खालील तपशीलाच्या आधारावर काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्य करण्यात येईल:

- (एक) केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आल्यानुसार प्रस्तावित तंत्रज्ञानाचा तपशील किंवा उचित समर्थनाच्या आधारावर पर्यायी तंत्रज्ञान;

- (दोन) कामाची व्याप्ती;
- (तीन) खर्चाचा टप्पा/ खर्चाचे स्वरूप;
- (चार) काम पूर्ण होण्याचे वेळापत्रक;
- (पाच) काम पूर्ण होण्याचा अंदाजित खर्च, परकीय चलनाच्या भागासह, असल्यास;
- (सहा) लाभधारकांच्या वीज दरावर होणाऱ्या सूचक परिणामाची सविस्तर परिगणना;
- (सात) निर्मिती कंपनीला संबंधित वाटणारी अन्य कोणतीही माहिती;

परंतु असे की, आयोग, खर्चाच्या अंदाजाचा वाजवीपणा, निधी उभारणीची योजना, काम पूर्ण होण्याचे वेळापत्रक, बांधकामा दरम्यानचे व्याज, कार्यक्षम तंत्रज्ञानाचा उपयोग, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि आयोगास संबंधित वाटतील असे अन्य घटक, विचारात घेऊन मान्यता देऊ शकेल.

२५.५ वीज दरावरील अतिरिक्त भांडवलीकरणाचा परिणाम, असल्यास, त्यानंतरच्या वीज दर निश्चितीकरणाच्या प्रक्रिये दरम्यान विचारात घेण्यात येईल.

२६ ग्राहक वर्गणी, अनामतीवर आधारित कामे, मदत आणि भांडवली अनुदान

२६.१ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांच्याकडून करण्यात येत असलेल्या खालील वर्गवारीतील कामांचा खर्च विनियम २६.२ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे हाताळण्यात येईल -

- (ए) उपयोगकर्त्याकडून अंशतः किंवा पूर्णतः देण्यात आलेल्या निधीतून करण्यात आलेली अनामती कामे किंवा ग्राहक वर्गणीची कामे;
- (बी) राज्य आणि केंद्र शासनांकडून प्राप्त झालेली मदत किंवा भांडवली अनुदानातून हाती घेतलेली भांडवली कामे;
- (सी) ज्या रकमा परत करण्याचे कोणतेही बंधन नसते किंवा ज्यांच्यावर कोणतेही व्याज लावण्यात येत नाही अशा निधीतून हाती घेतलेली अन्य कामे.
- (डी) आकस्मिक राखीव निधीचा वापर करून परवानाधारकाने हाती घेतलेली कामे.

२६.२ अशा भांडवली कामांवरील खर्च खालीलप्रमाणे हाताळण्यात येतील :-

- (ए) या विनियमांत विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च, मंजूर करण्यात येतील.
- (बी) प्राप्त झालेल्या अशा आर्थिक सहाय्याची रक्कम वजा केल्यानंतर, विनियम २७ नुसार कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर विचारात घेण्यात येईल;

- (सी) प्राप्त झालेल्या अशा आर्थिक सहाय्याच्या मर्यादेपर्यंत, विनियम २८ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या घसाऱ्याशी संबंधित तरतुदी लागू राहणार नाहीत;
- (डी) प्राप्त झालेल्या अशा आर्थिक सहाय्याच्या मर्यादेपर्यंत, विनियम २९ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यासंबंधीच्या तरतुदी लागू राहणार नाहीत;
- (इ) प्राप्त झालेल्या अशा आर्थिक सहाय्याच्या मर्यादेपर्यंत, विनियम ३० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कर्ज भांडवलावरील व्याजाशी संबंधित तरतुदी लागू राहणार नाहीत.

२७ कर्ज -भागभांडवल गुणोत्तर

२७.१ दिनांक १ एप्रिल, २०२५ रोजी किंवा त्यानंतर वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज घोषित केलेल्या भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनेकरिता, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झाल्याच्या दिनांका रोजीचे कर्ज-भागभांडवली गुणोत्तर आयोगाने, वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी काळजीपूर्वक छाननी करुन, विनियम २४ अंतर्गत मंजूर केलेल्या भांडवली खर्चाच्या रकमेच्या ७०:३० इतके राहिल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी प्रत्यक्षात गुंतविलेल्या भागभांडवलासाठी कागदोपत्री पुरावा सादर केला नसेल आणि भागभांडवलासाठीच्या निधीचा स्त्रोतासंबंधी खुलासा केला नसेल तर, कोणत्याही वर्षामध्ये विचारात घ्यावयाची भागभांडवलातील गुंतवणूक, आयोगाने मागील वर्षामध्ये मान्यता दिलेली भागभांडवलावरील संचयी परताव्याची रक्कम, कार्यक्षमतेतील वाढ आणि घट, प्रोत्साहन-अधिदान देणे आणि प्रोत्साहन-अधिदान नाकारणे आणि भागभांडवलावरील परताव्याच्या गुंतवणुकीपासून अर्जित झालेले उत्पन्न आणि आयोगाने मागील वर्षामध्ये मान्यता दिलेल्या भागभांडवलावरील संचयी गुंतवणुकीमधील फरकापेक्षा जास्त असणार नाही;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक भागभांडवलावरील परताव्याची अशी गुंतवणूक आणि त्यावरील उत्पन्नाबाबत कागदोपत्री पुराव्याद्वारे पुष्टी देईल;

परंतु असेही की, प्रत्यक्ष गुंतविलेले भागभांडवल हे भांडवली खर्चाच्या ३० टक्क्यांपेक्षा जास्त असेल तर ३० टक्क्यांपेक्षा जास्त असलेले भाग भांडवल हे निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा

इएसएसडीच्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी प्रमाणकानुसार कर्ज म्हणून समजण्यात येईल;

परंतु असेही की, जर गुंतविलेले भागभांडवल हे भांडवलीकृत केलेल्या मत्तेच्या भांडवली खर्चाच्या ३० टक्क्यांपेक्षा कमी असेल तर, प्रत्यक्ष गुंतविलेले भागभांडवल हे वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, परकीय चलनात गुंतविलेले भागभांडवल हे प्रत्येक गुंतवणुकीच्या दिनांकाच्या दिवशी भारतीय रुपयामध्ये दाखविण्यात येईल;

स्पष्टीकरण:- निर्मिती कंपनी, किंवा परवानाधारक, जसे असेल तसे, यांनी प्रकल्पाच्या निधी उभारणीकरिता भागभांडवल उभारताना आणि त्यांच्या राखीव निधीतून केलेल्या अंतर्गत स्रोतांची गुंतवणूक करताना जर काही अधिमूल्य (प्रिमिअम) आकारले तर, भागभांडवलावरील परताव्याची परिगणना करण्यासाठी ते भरणा केलेले भांडवल म्हणून समजण्यात येईल; परंतु असे की, अशी अधिमूल्याची रक्कम आणि अंतर्गत स्रोत यांचा प्रत्यक्षात वापर निर्मिती केंद्र, पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेचा भांडवली खर्च भागविण्यासाठी करणे आणि आयोगाने मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चाच्या ३०% च्या मर्यादेच्या आत असणे, आवश्यक आहे.

२७.२ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाच्या बाबतीत जर १ एप्रिल, २०२५ पूर्वी भांडवली खर्चाच्या योजनेमुळे जर कोणत्याही स्थिर मत्तेचे भांडवलीकरण करण्यात आले तर, ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या कालावधीसाठी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी आयोगाने परवानगी दिलेले कर्ज - भागभांडवल गुणोत्तर विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, वापरातून बाद केलेल्या किंवा बदली केलेल्या किंवा नि-भांडवलीकरण केलेल्या मत्तेच्या बाबतीत, विनियम २७.१ नुसार मान्यता दिलेल्या विनियमित व्यवसायामध्ये गुंतविलेले शिल्लक भागभांडवल व्यवसायाच्या नियामक भागभांडवलातून वजा करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, वापरातून बाद केलेल्या किंवा बदली केलेल्या किंवा नि-भांडवलीकरण केलेल्या मत्तेच्या बाबतीत, वर उल्लेखलेले मान्यता दिलेले कर्ज भांडवल, कागदोपत्री पुराव्याच्या आधारे अशा मत्तेच्या मूळ खर्चाच्या शिल्लक कर्जाच्या भागाच्या मर्यादेपर्यंत किंवा शिल्लक प्रमाणकानुसार कर्जाच्या भागाच्या मर्यादेपर्यंत, जसे असेल तसे, कमी करण्यात येईल.

२७.३ १ एप्रिल, २०२५ रोजी किंवा त्यानंतर केलेला किंवा करावयाचा अंदाजित केलेला कोणताही खर्च, ज्यास आयोगाने वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी आणि

आयुर्मान वाढविण्यासाठी नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाकरिता अतिरिक्त भांडवली खर्च म्हणून मान्यता दिली असेल असा खर्च, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे हाताळण्यात येईल.

२८ घसारा

२८.१ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक, एमएसएलडीसी आणि एसटीयु यांना, खाली नमूद केलेल्या पद्धतीस अनुसरून परिगणना केलेल्या, त्यांच्या संबंधित व्यवसायात वापरलेल्या स्थिर मत्तेच्या मूल्यावर घसारा वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येईल :-

(ए) स्थिर मत्तेचा मान्यता दिलेला मूळ खर्च हा घसान्याच्या परिगणनेसाठी आधार-मूल्य राहिल;

परंतु असे की, वापरातून बाद केलेल्या किंवा बदली केलेल्या किंवा नि-भांडवलीकरण केलेल्या मत्तेचा मान्यता दिलेला मूळ खर्च कमी केल्यानंतर, नवीन मत्तेच्या भांडवलीकृत केलेल्या संपूर्ण रकमेवर घसारा अनुज्ञेय राहिल.

(बी) निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा इएसएसडी किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुच्या मत्तांसाठी या विनियमांच्या **जोडपत्र - १** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने सरासरी घसारा पद्धतीने वार्षिक तत्त्वावर विद्यमान भांडली योजना किंवा विद्यमान मत्तेच्या घसान्याची गणना करण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा इएसएसडी किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु, प्रत्येक मत्तेवर सत्तर टक्के घसारा एकदा काढण्यात आल्यानंतर, वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजाच्या दिनांकापासून किंवा मत्ता भांडवलीकृत केल्याच्या दिनांकापासून बारा वर्षांच्या कालावधीनंतर वर्षाच्या अखेरीस ३१ मार्च रोजी घसारा आकारण्यायोग्य उर्वरित रक्कम ही, या विनियमांतील तरतुदीप्रमाणे त्या मत्तेच्या वाढलेल्या आयुर्मानासह उर्वरित उपयुक्त आर्युमानाच्या कालावधीत विभागलेली असेल, याची खात्री करील;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा इएसएसडी किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु, वरीलप्रमाणे केलेल्या कृतीला पुष्टी देण्यासाठी आवश्यक असेल असा तपशील किंवा कागदोपत्री पुरावा आयोगाला सादर करील.

स्पष्टीकरण : येथे “नवीन भांडवली योजना” किंवा “नवीन मत्ता” या संज्ञांचा अर्थ भांडवली योजना किंवा मत्ता, नॉन-डीपीआर योजनांसह, असा आहे, ज्या ३१ मार्च, २०२५ रोजी किंवा त्यापूर्वी कार्यान्वित झाल्या आहेत किंवा आयोगाकडून या विनियमांच्या अधिसूचनेपूर्वी निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडीसाठी मत्तांना तत्त्वतः मान्यता देण्यात आलेली आहे.”

- (सी) निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडीच्या मत्तांसाठी या विनियमांच्या **जोडपत्र - २** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने सरासरी घसारा पद्धतीने वार्षिक तत्त्वावर नवीन भांडवली योजना किंवा नवीन मत्तेच्या घसान्याची परिगणना करण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी, प्रत्येक मत्तेवर सत्तर टक्के घसारा एकदा काढण्यात आल्यानंतर, वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजाच्या दिनांकापासून किंवा मत्ता भांडवलीकृत केल्याच्या दिनांकापासून पंधरा वर्षांच्या कालावधीनंतर वर्षांच्या अखेरीस ३१ मार्च रोजी असलेली घसारा आकारण्यायोग्य उर्वरित रक्कम, या विनियमांतील तरतुदीप्रमाणे त्या मत्तेच्या वाढलेल्या आयुर्मानासह उर्वरित उपयुक्त आर्युमानाच्या कालावधीत विभागलेली असेल, याची खात्री करील;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एसटीयु वरीलप्रमाणे केलेल्या कृतीला पुष्टी देण्यासाठी आवश्यक असेल असा तपशील किंवा कागदोपत्री पुरावा आयोगाला सादर करील.

स्पष्टीकरण : येथे “नवीन भांडवली योजना” किंवा “नवीन मत्ता” या संज्ञांचा अर्थ भांडवली योजना किंवा मत्ता असा आहे, ज्या विद्यमान मत्तांच्या अंतर्गत समाविष्ट करण्यात आलेल्या नाहीत.

- (डी) मत्तेच्या अनुज्ञेय भांडवली खर्चाच्या १० टक्के रक्कम ही या मत्तेचे भंगार मूल्य म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि जास्तीत जास्त ९० (नव्वद) टक्क्यांपर्यंत घसारा आकारण्यास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी, इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु मत्तेच्या अनुज्ञेय भांडवली खर्चाच्या ९० टक्क्यांपर्यंत घसारा सिमित करण्यासाठी वैधानिक लेखापरीक्षकाचे प्रमाणपत्र सादर करील;

परंतु आणखी असे की, माहिती तंत्रज्ञान उपकरणे आणि सॉफ्टवेअरचे भंगारमूल्य NIL किंवा शून्य टक्के विचारात घेण्यात येईल आणि १०० टक्के किंवा मत्तेचे संपूर्ण मूल्य घसारायोग्य असल्याचे विचारात घेण्यात येईल.

(इ) जेव्हा निर्मिती केंद्राच्या मूळ व्याप्तीमध्ये उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीची अंमलबजावणी करण्यात येते आणि निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाचा दिनांक आणि उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाचा दिनांक एकसमान असते, तेव्हा उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसह निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाच्या घसाऱ्याची परिगणना या विनियमांच्या खंड (ए) ते (सी) नुसार करण्यात येईल.

(एफ) जेव्हा उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या कामकाजाच्या दिनांक निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या युनिटच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांक नंतर असतो तेव्हा विद्यमान किंवा नव्या निर्मिती केंद्राच्या उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या घसाऱ्याची परिगणना, १० टक्के तारण मूल्यासह, सरासरी घसारा पध्दतीच्या (स्ट्रेट-लाईन) आधारावर अशा उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या कामकाजाच्या दिनांकापासून वार्षिक तत्त्वावर, खालील कालावधी दरम्यान करण्यात येईल -

एक. पंचवीस वर्षे, उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या कामकाजाच्या दिनांका रोजी पंधरा वर्षे किंवा त्यापेक्षा कमी वर्षे कार्यरत असलेल्या निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाच्या बाबतीत, किंवा

दोन. निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाचे शिल्लक उपयुक्त आर्युमान अधिक पंधरा वर्षे, उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या कामकाजाच्या दिनांका रोजी पंधरा वर्षांपेक्षा जास्त वर्षे कार्यरत असलेल्या निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाच्या बाबतीत, किंवा

तीन. दहा वर्षे किंवा निर्मिती कंपनी आणि त्यांच्या लाभधारकांनी परस्पर संमतीने ठरवलेला कालावधी, यापैकी जो जास्त असेल तो, निर्मिती केंद्र किंवा त्याच्या संचाने त्याचे उपयुक्त आयुर्मान पूर्ण केलेल्या प्रकरणी.

२८.२ भाडे-पट्ट्यावर घेतलेल्या जमिनीशिवाय असलेली अन्य जमीन आणि विद्युत जल-निर्मिती केंद्र किंवा पम्ड स्टोअरेज जल-विद्युत प्रकल्पाच्या बाबतीत रिझर्वायरसाठी असलेली जमीन, ही घसारा आकारण्या-योग्य मत्ता नसेल आणि

अशा जमिनीवरील खर्च, मत्तेचे घसारा आकारणी-योग्य मूल्य काढताना, भांडवली खर्चातून वगळण्यात येईल.

२८.३ विद्यमान मत्तांच्या बाबतीत, मत्तांच्या घसारा आकारण्या-योग्य एकूण मूल्यातून, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत आयोगाने मान्यता दिलेली संचयी तत्त्वावर काढलेली घसाराच्या रक्कम वजा करून, दिनांक १ एप्रिल २०२५ रोजी असलेले शिल्लक घसारा आकारणीयोग्य मूल्य काढण्यात येईल;

परंतु असे की, घसारा हा वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या पहिल्या वर्षापासून आकारणी-योग्य राहिल.

२८.४ वर्षाच्या काही भागासाठी मत्तांचे वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाज करण्याचे योजिले असल्यास, वर्षाच्या सुरुवातीस आणि अखेरीस असलेल्या मत्तांच्या मूल्याच्या सरासरीच्या आधारे घसाराच्या परिगणना करण्यात येईल;

२८.५ निर्मिती कंपन्यांनी हाती घेतलेल्या भांडवली गुंतवणूक योजनांवरील घसाराच्या वितरण परवानाधारकासोबतच्या वीज खरेदीच्या कराराच्या उर्वरित कालावधीच्या संबंधात यथाप्रमाणात, परवानगी देण्यात येईल.

२८.६ भांडवली गुंतवणूक योजनांवरील घसाराच्या परिगणना, १० टक्के तारण मूल्यासह, सरासरी घसारा पध्दतीच्या आधारावर अशा भांडवली गुंतवणूक योजनेच्या कामकाजाच्या दिनांकापासून वार्षिक तत्त्वावर, खालील कालावधी दरम्यान करण्यात येईल -

एक. पंचवीस वर्षे, मुख्य मत्ता भांडवली गुंतवणुकीच्या कामकाजाच्या दिनांका रोजी पंधरा वर्षे किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधीसाठी कामकाजात असल्यास,

दोन. मुख्य मत्तेचे शिल्लक उपयुक्त आर्युमान अधिक पंधरा वर्षे, मुख्य मत्ता भांडवली गुंतवणुकीच्या कामकाजाच्या दिनांका रोजी पंधरा वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी कामकाजात असल्यास.

२८.७ मध्यावधी आढाव्यासह (वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत) अचूक समायोजनाच्या वेळी किंवा नियंत्रण कालावधीच्या शेवटी भांडवलीकृत केलेल्या मत्तेच्या घसाराच्या फेर-परिगणना करण्यात येईल. ही फेर-परिगणना, घसाराच्या भांडवलीकरणाच्या दिनांकापासून यथाप्रमाणात मान्यता देण्यात आली आहे याबाबत आयोगाने करावयाच्या काळजीपूर्वक छाननीस अधीन राहून, याचिकाकर्त्याने भांडवलीकृत केलेल्या मत्तांच्या कागदोपत्री पुराव्यावर आधारित असेल.

२८.८ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु ३१ मार्च, २०२५ पर्यंत भर घातलेल्या मत्ता आणि १ एप्रिल, २०२५ रोजी किंवा

त्यानंतर भर घातलेल्या मत्तांवरील घसाऱ्याची वेगवेगळी परिगणना सादर करतील.

२९. भागभांडवलावरील परतावा

२९.१ भागभांडवलावरील परताव्यास दोन भागांत मान्यता देण्यात येईल जसे की, भागभांडवलावरील आधारभूत परतावा, आणि प्रत्यक्ष कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा;

परंतु असे की, बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेच्यावेळी मान्यता दिलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यात आधारभूत भागभांडवलावरील परतावा आणि कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा या दोन्हीचा समावेश असेल.

परंतु आणखी असे की, बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेच्यावेळी विचारात घेतलेला कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा तात्पुरत्या आधारावर असेल आणि या विनियमांमध्ये ठरवून दिलेल्या वेगवेगळ्या मापदंडावर कामगिरीच्या पातळीच्या आधारावर अचूक समायोजनाच्यावेळी त्यात बदल होऊ शकेल.

परंतु असे की, उत्सर्जन नियंत्रण यंत्रणेमुळे अतिरिक्त भांडवलीकरण, कायद्यातील बदल, आणि दैवी आपत्तीसह मूळ व्याप्तीच्या पलिकडील अतिरिक्त भांडवलीकरणाच्या संदर्भात भागभांडवलावरील परताव्याची परिगणना, १४ टक्के सिलिंगच्या अधीन राहून, स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या त्या वर्षीच्या १ एप्रिल रोजीच्या निधीवर-आधारित व्याज दराने कर्जावर एक वर्षात होणारा सिमान्तिक खर्च, अधिक ३५० बेसिस पॉईंटने करण्यात येईल.

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी यांनी कोणत्याही विशिष्ट वर्षासाठी वर विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रमाणकानुसार दरापेक्षा कमी दराने भागभांडवलावरील परताव्याचा दावा केल्यास, कमी भागभांडवलावरील परताव्याचा असा दावा बिनशर्त असेल;

परंतु असेही की, कमी भागभांडवलावरील परताव्याच्या अशा दाव्यास, भागभांडवलावरील परताव्यामधील कपात त्या वर्षासाठी कायमस्वरूपी सोडून देण्याच्या अटीच्या अधीन राहून, परवानगी देण्यात येईल आणि अचूक समायोजनाच्या वेळी, लागू असेल त्याप्रमाणे, त्याची भरपाई करावयास परवानगी देण्यात येणार नाही.

२९.२ बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेच्या वेळी भागभांडवलावरील परतावा

एक. औष्णिक, वायु किंवा जल-विद्युत संयंत्रे असलेली निर्मिती कंपनी, पारेषण परवानाधारक, वितरण वायर्स व्यवसायाकरिता वापरात आलेल्या मत्तांसाठीच्या भागभांडवलावर विनियम २७ नुसार, भारतीय रुपयामध्ये, दरवर्षी १५.५० टक्के (आधारभूत दर - १४ + कामगिरीशी संलग्न - १.५०) दराने निश्चित करण्यात आलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यास मान्यता देण्यात येईल.

दोन. विजेच्या किरकोळ पुरवठा व्यवसायाकरिता वापरात आलेल्या मत्तांसाठीच्या भागभांडवलाच्या रकमेवर विनियम २७ नुसार, भारतीय रुपयामध्ये, दरवर्षी १७.५० टक्के (आधारभूत दर - १५.५० + कामगिरीशी संलग्न - २.००) दराने निश्चित करण्यात आलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यास मान्यता देण्यात येईल.

तीन. ऊर्जा साठवण यंत्रणेकरिता वापरात आलेल्या मत्तांसाठीच्या भागभांडवलावर विनियम २७ नुसार, भारतीय रुपयामध्ये, दरवर्षी १८.०० टक्के (आधारभूत दर - १६ + कामगिरीशी संलग्न - २.००) दराने निश्चित करण्यात आलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यास मान्यता देण्यात येईल.

चार. एमएसएलडीसी आणि एसटीयुकरिता वापरात आलेल्या मत्तांसाठीच्या भागभांडवलावर विनियम २७ नुसार, भारतीय रुपयामध्ये, दरवर्षी १४.०० टक्के दराने निश्चित करण्यात आलेल्या भागभांडवलावरील परताव्यास मान्यता देण्यात येईल आणि त्याव्यतिरिक्त, विनियम १२५ आणि विनियम १३४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटीच्या अधीन राहून, कामगिरीशी संलग्न प्रोत्साहन-अधिदानास मान्यता देण्यात येईल.

२९.३ अचूक समायोजन प्रक्रियेच्या वीज दर प्रक्रियेच्या वेळी भागभांडवलावरील परतावा

बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेच्या वेळी विचारात घेतलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्याचा आढावा संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनाच्या वेळी प्रत्यक्ष कामगिरीच्या आधारावर, आयोगाने काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर, मान्यता देण्यात येईल;

२९.४ औष्णिक निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत, १ एप्रिल, २०२५ पासून, बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये मान्यता दिलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, रॅम्प रेट, मीन टाईम बिटविन फेल्युअर आणि फ्री गव्हर्नर मोड ऑफ ऑपरेशनशी संबंधित कामगिरीच्या अधीन राहून, खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

(ए) कोळसा/लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक संचासाठी, रॅम्प रेटसाठी कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास (वाढीव/घट), ०.५० टक्क्यांच्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) १ % प्रति मिनिट रॅम्प रेटसाठी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) रॅम्प रेट $\geq ०.९\%$ परंतु प्रति मिनिट $< १\%$ करिता, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२५ टक्के घट,
- (३) रॅम्प रेट $\geq ०.८\%$ परंतु प्रति मिनिट $< ०.९\%$ करिता, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट,

परंतु असे की, एमएसएलडीसी औष्णिक संयंत्रांच्या रॅम्प रेटच्या प्रमाणीकरणासाठीची पध्दती तयार करेल आणि हितसंबंधितांशी उचित सल्लामसलत केल्यानंतर आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करेल.

(बी) वायुवर आधारित औष्णिक संचासाठी, रॅम्प रेटसाठी कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा, ०.५० टक्क्यांच्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) ३.० % प्रति मिनिट रॅम्प रेटसाठी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) रॅम्प रेट $\geq २.९\%$ परंतु प्रति मिनिट $< ३.०\%$ करिता, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२५ टक्के घट,
- (३) रॅम्प रेट $\geq २.८\%$ परंतु प्रति मिनिट $< २.९\%$ करिता, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट,

परंतु असे की, एमएसएलडीसी औष्णिक संयंत्रांच्या रॅम्प रेटच्या प्रमाणीकरणासाठीची पध्दती तयार करेल आणि हितसंबंधितांशी उचित सल्लामसलत केल्यानंतर आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करेल.

(सी) संच/केंद्र दुरुस्तीसाठी /देखभालीसाठी बंद असण्यामधील काळ (मीन टाइम बिटविन फॅल्युअरसाठी (एमटीबीएफ)) कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील

परतावा, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा ०.५० टक्क्यांच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) जर एमटीबीएफ > १२० असल्यास, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) जर एमटीबीएफ \geq ९० दिवस परंतु < १२० दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२० टक्के घट,
- (३) जर एमटीबीएफ \geq ४५ दिवस परंतु < ९० दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.४० टक्के घट,
- (४) जर एमटीबीएफ < ४५ दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट.

परंतु असे की, संच/केंद्र दुरुस्तीसाठी /देखभालीसाठी बंद असण्यामधील काळ (मिन टाईम बिटविन फेल्युअर (एमटीबीएफ))ची परिगणना या विनियमांच्या **जोडपत्र-७** मध्ये दिल्यानुसार करण्यात येईल.

- (डी) विद्यमान आणि नवीन औष्णिक निर्मिती संचाच्या बाबतीत, औष्णिक निर्मिती केंद्र फ्री गव्हर्नर मोड ऑपरेशन (एफजीएमओ) अंतर्गत कार्यान्वित नसेल तर कामगिरीशी निगडीत भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट करण्यात येईल.

परंतु असे की, एमएसएलडीसी नियंत्रण कालावधीच्या दरम्यान एफजीएमओचे परिचालन आणि उपलब्धता संच-निहाय प्रमाणित करेल.

- २९.५ जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत, १ एप्रिल, २०२५ पासून, बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये मान्यता दिलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, रॅम्प रेट, मीन टाईम बिटविन फेल्युअर आणि फ्री गव्हर्नर मोड ऑफ ऑपरेशनशी संबंधित कामगिरीच्या अधीन राहून, खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

- (ए) संच/केंद्र दुरुस्तीसाठी /देखभालीसाठी बंद असण्यामधील काळ (मीन टाईम बिटविन फेल्युअरसाठी (एमटीबीएफ)) कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास, ०.७५ टक्क्यांच्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) जर एमटीबीएफ > १२० दिवस असेल, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) जर एमटीबीएफ ≥ ९० दिवस परंतु < १२० दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२५ टक्के घट,
- (३) जर एमटीबीएफ ≥ ४५ दिवस परंतु < ९० दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट,
- (४) जर एमटीबीएफ < ४५ दिवस असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.७५ टक्के घट.

परंतु असे की, संच/केंद्र दुरुस्तीसाठी /देखभालीसाठी बंद असण्यामधील काळ (मिन टाईम बिटविन फेल्युअर (एमटीबीएफ))ची परिगणना या विनियमांच्या **जोडपत्र-७** मध्ये दिल्यानुसार करण्यात येईल.

- (बी) विद्यमान आणि नवीन जल-विद्युत निर्मिती संचाच्या बाबतीत, औष्णिक निर्मिती केंद्र फ्री गव्हर्नर मोड ऑपरेशन (एफजीएमओ) अंतर्गत कार्यान्वित नसेल तर कामगिरीशी निगडीत भागभांडवलावरील परताव्यात ०.७५ टक्के घट करण्यात येईल.

परंतु असे की, एमएसएलडीसी नियंत्रण कालावधीच्या दरम्यान एफजीएमओचे परिचालन आणि उपलब्धता संयंत्र-निहाय प्रमाणित करेल.

२९.६ पारेषणाच्या बाबतीत बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये विचारात घेण्यात आलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, पारेषण उपलब्धतेच्या अधीन राहून, खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

- (ए) एसी पारेषण यंत्रणेसाठी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) जर उपलब्धता ९९.७५ आणि त्यापेक्षा जास्त असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) जर उपलब्धता < ९९.७५ टक्के आणि ≥ ९९.५० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२५ टक्के घट,

- (३) जर उपलब्धता < ९९.५० टक्के आणि ≥ ९९.२५ असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट ,
- (४) जर उपलब्धता < ९९.२५ टक्के आणि ≥ ९९.०० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.०० टक्के घट
- (५) जर उपलब्धता < ९९.०० पेक्षा कमी असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के घट
- (बी) एचव्हीडीसी बाय-पोल लिंक्स आणि एचव्हीडीसी बँक-टू-बँक स्टेशन्ससाठी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) जर उपलब्धता ९६.७५ आणि त्यापेक्षा जास्त असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) जर उपलब्धता < ९६.७५ टक्के आणि ≥ ९६.५० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.२५ टक्के घट,
- (३) जर उपलब्धता < ९६.५० टक्के आणि ≥ ९६.२५ असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट ,
- (४) जर उपलब्धता < ९६.२५ टक्के आणि ≥ ९६.०० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.०० टक्के घट
- (५) जर उपलब्धता < ९६.०० पेक्षा कमी असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के घट

परंतु असे की, भागभांडवलावरील परताव्याच्या अतिरिक्त दरासाठी उपलब्धतेचे लक्ष्यांक या विनियम ७९ नुसार राहतील.

२९.७ वितरण वायर्स व्यवसायाच्या बाबतीत बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये विचारात घेण्यात आलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

- (ए) सर्व वितरण परवानाधारकांसाठी भागभांडवलावरील परताव्यासाठी वायर्स उपलब्धता लक्ष्यांक ९९.५० टक्के राहतील.

(बी) वितरण वायर्स उपलब्धतेसाठी कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, खालील वेळापत्रकानुसार मान्यता देण्यात येईल:

- (१) जर उपलब्धता ९९.५० आणि त्यापेक्षा जास्त असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात कोणतीही घट नाही.
- (२) जर उपलब्धता < ९९.५० टक्के आणि ≥ ९८.५० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात ०.५० टक्के घट,
- (३) जर उपलब्धता < ९८.५० टक्के आणि ≥ ९७.५० असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.०० टक्के घट ,
- (४) जर उपलब्धता < ९७.५० पेक्षा कमी असेल तर, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात १.५० टक्के घट

(सी) वायर्स उपलब्धतेची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:

वायर्स उपलब्धता - $(१ - (\text{SAIDI} / ८७६०)) \times १००$:

परंतु असे की, प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीच्या निर्देशांकांची (SAIDI) परिगणना, स्मार्ट मीटरच्या माध्यमातून स्वयंचलित मापन नोंदीद्वारे, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या व्याख्येनुसार, करण्यात येईल.

२९.८ विजेच्या किरकोळ पुरवठा व्यवसायाच्या बाबतीत बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये विचारात घेण्यात आलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात २.०० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

कामगिरीचे मापदंड		कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात घट
वसुलीतील कार्यक्षमता	$\geq 99\%$	0.00%
	$< 99\%$ आणि $\geq 94\%$	कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात 0.50 टक्के घट
	$< 94\%$	कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात 9.00 टक्के घट
निर्धारित देयक आकारणी	$\leq 9.5\%$	0.00%
	$> 9.50\%$ आणि $\leq 4.00\%$	कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात 0.50 टक्के घट
	$> 4.00\%$	कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात 9.00 टक्के घट

२९.९ आयोग, खालील प्रकरणी, संबंधित डीपीआर योजनेवर दावा केलेले भांडवलीकरण, अंशतः किंवा पूर्णतः, उचित असल्यानुसार, नाकारू शकेल किंवा अशा गुंतवणुकीवर भागभांडवलावरील कमी परतावा मान्य करू शकेल:

(ए) जर मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या विनियम ४.३ नुसार भांडवली गुंतवणूक योजनेसाठी तत्त्वतः मान्यता मिळाली नसल्यास; किंवा

(बी) जर अर्जदार तत्त्वतः मंजूरीसाठीच्या अर्जात सादर केल्याप्रमाणे, पूर्णतः किंवा अंशतः, लाभ साध्य करू शकला नसल्यास; किंवा

(सी) मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या विनियम ३.२३ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांची पूर्तता होत नसतानाही मत्ता बदली करण्यास परवानगी देण्यात आलेली असल्यास.

२९.१० ऊर्जा साठवण यंत्रणेच्या बाबतीत, १ एप्रिल, २०२५ पासून, बहु-वर्षीय वीज दर प्रक्रियेमध्ये मान्यता दिलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यास अचूक समायोजनाच्या वेळी, कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यात २.०० टक्के कमाल घट करण्याच्या अधीन राहून, सरासरी रॅम्प रेटच्या आधारावर खालीलप्रमाणे कायम ठेवण्यात येईल:

(१) इएसएससाठी सरासरी रॅम्प रेट प्रमाणित क्षमता/मिनिटच्या ८५ टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त - कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यामध्ये घट नाही

(२) इसएसएससाठी सरासरी रॅम्प रेट प्रमाणित क्षमता/मिनिटच्या ७५ टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त किंवा ८५ टक्क्यांपेक्षा कमी - कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरी परताव्यामध्ये १ टक्के घट

(३) इसएसएससाठी सरासरी रॅम्प रेट प्रमाणित क्षमता/मिनिटच्या ७५ टक्क्यांपेक्षा कमी - कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्यामध्ये २ टक्के घट

परंतु असे की, एमएसएलडीसी औष्णिक संयंत्रांच्या रॅम्प रेटच्या प्रमाणीकरणासाठीची पध्दती तयार करेल आणि हितसंबंधितांशी उचित सल्लामसलत केल्यानंतर आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करेल.

२९.११ एसएसएलडीसी आणि एसटीयुला केपीआयच्या ९० टक्के कामगिरीच्या पातळीसाठी नक्त एआरआरच्या कमाल ३ टक्क्यांपर्यंत प्रोत्साहन वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येईल. ३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या मागील वर्षातील कामगिरी त्या वर्षातील प्रोत्साहनाच्या गणनेसाठी आणि वसुलीसाठी विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असे की, एकूण महसुली गरजेच्या कमाल ५ टक्के मर्यादेसह, ९० टक्क्यांपेक्षा जास्त कामगिरीच्या पातळीतील वाढीसाठी प्रोत्साहन-अधिदान यथाप्रमाण तत्त्वावर १ टक्क्याने वाढेल.

परंतु असे की, कामगिरीची पातळी ९० टक्क्यांपेक्षा कमी असल्यास प्रत्येक ३ टक्के कमी पातळीसाठी यथाप्रमाण तत्त्वावर प्रोत्साहन-अधिदान १ टक्क्याने कमी करण्यात येईल.

३०. कर्जावरील व्याज

३०.१ वापरात असलेल्या मत्तांवर विनियम २७ मध्ये नमूद केलेल्या पध्दतीप्रमाणे काढलेले कर्ज, हे कर्जावरील व्याजाची परिगणना करण्यासाठी एकूण प्रमाणकानुसार कर्ज म्हणून विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, मत्ता वापरातून बाद केल्यास किंवा बदली केल्यास किंवा नि-भांडवलीकरण केल्यास वर उल्लेखलेले मान्यता दिलेले कर्ज भांडवल, कागदोपत्री पुराव्याच्या आधारे, अशा मत्तेच्या मूळ खर्चाच्या शिल्लक कर्जाच्या भागाच्या मर्यादेपर्यंत कमी करण्यात येईल.

३०.२ आयोगाने ३१ मार्च, २०२५ पर्यंत मान्यता दिलेली संचयी परतफेड एकूण प्रमाणकानुसार कर्जातून वजा करून दि. १ एप्रिल, २०२५ रोजी प्रमाणकानुसार शिल्लक कर्जाची रक्कम काढण्यात येईल.

- ३०.३ आर्थिक वर्ष २०२५-२६ ते २०२९-३० पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी कर्जाची परतफेड त्या संबंधीत वर्षातील अनुज्ञेय घसान्याच्या रकमेइतकी असेल असे मानण्यात येईल.
- ३०.४ कर्जाची परतफेड करण्यासाठी कोणताही विलंबावधी मिळाला असला तरी कर्जाची परतफेड ही योजना वाणिज्यिकरित्या कामकाज सुरु झाल्याच्या पहिल्या वर्षापासून विचारात घेण्यात येईल आणि ती अनुज्ञेय वार्षिक घसान्याच्या रकमेइतकी असेल.
- ३०.५ व्याजाचा दर हा प्रत्येक वर्षाच्या सुरुवातीला असलेल्या प्रत्यक्ष कर्जाच्या भागावर परिगणना केलेला भारांकित सरासरी व्याजाचा दर असेल;
- परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या वेळी संबंधित वर्षादरम्यान लागू असलेल्या प्रत्यक्ष कर्जाच्या आधारे परिगणना केलेला भारांकित सरासरी व्याज दर हा व्याजाचा दर म्हणून विचारात घेण्यात येईल;
- परंतु आणखी असे की, जर एखाद्या विशिष्ट वर्षासाठी प्रत्यक्ष दीर्घ-कालिन कर्ज नसेल पण प्रमाणकानुसार दीर्घ-कालिन कर्ज अजुनही शिल्लक असेल तर, प्रत्यक्ष दीर्घ-कालिन कर्जासाठी उपलब्ध असलेला शेवटचा भारांकित सरासरी व्याजाचा दर विचारात घेण्यात येईल;
- परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी, जसे असेल तसे, यांच्याकडे जर मागील काळात देखील प्रत्यक्षात दीर्घ-कालिन कर्ज नसेल तर आयोगाकडून नियमन करण्यात येत असलेल्या त्यांच्या अन्य व्यवसायाचा भारांकित सरासरी व्याज दर विचारात घेण्यात येईल;
- परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी,, जसे असेल तसे, यांच्याकडे प्रत्यक्ष दीर्घ-कालिन कर्ज नसेल तर, आणि आयोगाकडून नियमन करण्यात येत असलेल्या त्यांच्या अन्य व्यवसायाकडे देखील मागील काळात प्रत्यक्ष दीर्घ-कालिन कर्ज नसेल तर, संपूर्ण कंपनीचा भारांकित सरासरी व्याजाचा दर विचारात घेण्यात येईल;
- परंतु असेही की, संपूर्ण कंपनीवर प्रत्यक्ष दीर्घ-कालिन कर्ज नसेल तर प्रमाणकानुसार कर्जावरील व्याजास मान्यता देण्याच्या प्रयोजनासाठी संबंधित वर्षाच्या सुरुवातीचा आधारभूत दर हा, व्याजाचा दर म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

३०.६. कर्जावरील व्याजाची परिगणना ही त्या वर्षाच्या प्रमाणकानुसार सरासरी कर्जावर भारांकित सरासरी व्याज दर लावून करण्यात येईल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या वेळी, आयोगाने त्या वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या प्रत्यक्ष मत्तेच्या भांडवलीकरणाच्या आधारे संबंधित वर्षाचे प्रमाणकानुसार सरासरी कर्ज विचारात घेण्यात येईल.

३०.७ वरील व्याजाच्या परिगणनेतून ग्राहक वर्गणीची कामे, अनामती कामे, अनुदान किंवा भांडवली सबसिडी, आकस्मिक राखीव निधी याद्वारे उभारलेल्या भांडवली खर्चाच्या मर्यादेपर्यंत, प्रमाणकानुसार किंवा अन्यथा असलेल्या कर्जाच्या रकमेवरील व्याज, वगळण्यात येईल.

३०.८ कोणत्याही वर्षासाठी वित्तीय संस्थेकडून घ्यावयाच्या कर्जासाठी केलेल्या खर्चास आयोगाकडून अचूक समायोजनाच्या वेळी, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्यता देण्यात येईल.

३०.९ मान्यता दिलेले प्रकल्प पूर्ण होण्याचे वेळापत्रक आणि भांडवली खर्चाच्या तुलनेत वेळ आणि/किंवा ज्यादा खर्च झाल्यामुळे किंवा योजना पूर्ण होण्याच्या स्थितीच्या आधारावर कर्ज निधीच्या प्रत्यक्ष गरजेच्या प्रमाणाबाहेर ज्यादा कर्ज निधी घेतल्यामुळे, बांधकामादरम्यान झालेल्या खर्चाचे ज्यादा व्याज, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर, प्रकरण-निहाय तत्वावर, निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारकांकडून कागदोपत्री पुराव्यासह सादर केलेल्या समर्थनाच्या आधारावर, लागू असेल त्याप्रमाणे, अंशतः किंवा पूर्णतः मान्यता देण्यात येईल किंवा नाकारण्यात येईल;

परंतु असे की, जेव्हा बांधकामा दरम्यानचे ज्यादा व्याज हे निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक यांनी नियुक्त केलेल्या कोणत्याही एजन्सी किंवा ठेकेदार किंवा पुरवठादार यांनी केलेल्या विलंबामुळे झाले असेल तर, अशी एजन्सी किंवा ठेकेदार किंवा पुरवठादार यांच्याकडून वसूल केलेली कोणतीही परिसमापित नुकसानभरपाई (लिक्विडेटेड डॅमेजेस) भांडवली खर्चाच्या परिगणनेसाठी विचारात घेण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, विचारात घ्यावयाच्या परिसमापित नुकसानभरपाईची मर्यादा आयोगाकडून परवागी देण्यात आलेल्या बांधकामा दरम्यानच्या ज्यादा व्याजाच्या रकमेवर अवलंबून राहिल;

परंतु असेही की, आयोग संबंधित लाभधारकांना विजेचा पुरवठा करण्यास लागलेल्या वाढीव कालावधीचा परिणाम देखील विचारात घेईल.

३०.१० निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी, जसे असेल तसे, व्याजापोटीच्या रकमेत नक्त बचत होत असल्यामुळे कर्जाला पुनर्वित्तपुरवठा (रि-फायनान्सिंग) करण्याचा सर्वतोपरी प्रयत्न करील आणि अशा प्रसंगी, अशा पुनर्वित्तपुरवठ्याशी संबंधित खर्च लाभधारकाला सोसावा लागेल आणि सदर नक्त बचत लाभधारक आणि त्यांच्यामध्ये, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, २ : १ या प्रमाणांत विभागून घेण्यात येईल;

परंतु असे की, व्याजामध्ये नक्त वाढ होण्यात त्याचा परिणाम होत असल्यास पुनर्वित्तपुरवठा करण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, पुनर्वित्तपुरवठा कर्जाच्या व्याजाचा दर पुनर्वित्तपुरवठा करण्यात येत असलेल्या कर्जाच्या व्याज दरापेक्षा कमी राहिल;

परंतु आणखी असेही की, पुनर्वित्तपुरवठा कोणत्याही प्रतिकूल अटी आणि शर्ती आणि अतिरिक्त खर्चाच्या अधीन असणार नाही आणि पुनर्वित्तपुरवठा कर्जाच्या कराराच्या अटी एआरआरच्या निश्चितीकरणाच्या प्रयोजनासाठी विचारात घेण्यात येणार नाहीत;

परंतु असेही की, जर पुनर्वित्तपुरवठा करण्यात आला आणि त्याचा परिणाम व्याजामध्ये नक्त वाढ होण्यात झाला तर व्याजाचा दर हा वीज दर निश्चितीकरणासाठीची याचिका ज्या दिवशी दाखल करण्यात येईल त्या दिवशी असलेल्या आधारभूत दराच्या सममूल्य असा विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु किंवा इएसएसडी, जसे असेल तसे, अशा पुनर्वित्तपुरवठ्याशी संबंधित खर्चाचा कागदोपत्री पुरावा सादर करील;

परंतु असेही की, व्याजातील निव्वळ बचतीची परिगणना, सर्व अटी आणि शर्ती विचारात घेऊन आणि, कर्जाचा पुनर्वित्तपुरवठा करण्यापूर्वी आणि केल्यानंतर, भारतीय संस्थांसाठी रिझर्व्ह बँकेची मान्यताप्राप्त असलेल्या बँका आणि वित्तीय संस्थांकडून प्रत्यक्ष पोर्टफोलिओकरिता घेतलेल्या कर्जावरील भारांकित सरासरी व्याजाच्या दराने, करण्यात येईल;

परंतु असेही की, व्याजातील नक्त बचतीची परिगणना कर्जाच्या कालावधीसाठी वर्षासन (अॅन्युइटी) म्हणून करण्यात येईल आणि वार्षिक नक्त बचत ही विद्युत कंपनी आणि लाभधारक यांच्यामध्ये विनिर्दिष्टीत गुणोत्तरामध्ये विभागण्यात येईल.

३०.११ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता, वितरण यंत्रणा उपयोगकर्ता आणि किरकोळ ग्राहक यांच्याकडून सुरक्षा अनामतीपोटी घेतलेल्या रोख रकमेवरील व्याज, ज्या वर्षीसाठी व्याज देय असेल त्या वर्षीच्या १ एप्रिल रोजी असणाऱ्या दरानुसार मान्यता देण्यात येईल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या वेळी, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, सुरक्षा अनामत रकमेवर व्याज संबंधित वर्षादरम्यान परवानाधारकाने प्रत्यक्ष अदा केलेल्या व्याजाच्या आधारावर, विचारात घेण्यात येईल.

३१ परकीय चलनाच्या दरातील तफावत

३१.१ निर्मिती केंद्र किंवा पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेसाठी, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाच्या, जसे असेल तसे, प्राप्त केलेल्या परकीय चलनातील कर्जावरील व्याजाच्या आणि परकीय चलनातील कर्जाच्या परतफेडीच्या संबंधात, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक परकीय चलनाच्या दरातील तफावतीची जोखीम, स्वेच्छानिर्णयानुसार अंशतः किंवा पूर्णतः, संरक्षित करण्याच्या उपाययोजना म्हणजेच हेज (hedge) करू शकेल.

३१.२ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाला, परकीय कर्जाशी अनुरूप परकीय चलनाच्या दरातील तफावतीसाठी हेंजिंगचा (hedging) खर्च, संबंधित वर्षातील खर्च म्हणून वसूल करण्यास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, परवानगी देण्यात येईल आणि अशा तफावतीशी अनुरूप ज्यादा रुपयातील दायित्वाला हेज केलेल्या परकीय कर्जाच्या संबंधात परवानगी देण्यात येणार नाही.

३१.३ परकीय चलनाच्या दरातील तफावत हेज न केल्यास, संबंधित वर्षातील परकीय चलनातील कर्जाशी अनुरूप व्याज अदा करण्यासाठी आणि कर्जाची परतफेड करण्यासाठी ज्यादा रुपयांतील दायित्व, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, आयोगाकडून अनुज्ञेय राहिल, परंतु असे की, ते निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा त्यांचे पुरवठादार किंवा ठेकेदार यांच्यामुळे नसेल.

३१.४ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक, आयात केलेल्या सामग्रीमध्ये परकीय विनिमय दरातील तफावतीमुळे होणाऱ्या किंमत वाढीच्या जोखमीसाठी आवश्यक संरक्षणात्मक कलमे समाविष्ट करून विवेकपूर्ण करार पध्दतीचे पालन करील.

३१.५ आयात केलेल्या सामग्रीपोटी परकीय विनिमय दरातील तफावतीसाठीचे कोणतेही ज्यादा रुपयांचे दायित्व नाकारले जाऊ शकते.

स्पष्टीकरण : अशी उपकरणे जोपर्यंत भारतामध्ये उपलब्ध होत नाहीत तोपर्यंत परकीय विनिमय दरातील तफावतीच्या घटना नेहमीच नगण्य असण्याची अपेक्षा आहे.

३२ खेळत्या भांडवलावरील व्याज

३२.१ निर्मिती

- (ए) कोळश्यावर आधारित/ लिग्नाईटद्वारे प्रज्वलित निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल;
- (एक) उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप निर्मितीसाठी, खाणीजवळ असलेल्या निर्मिती केंद्रांकरिता दहा दिवसांसाठी आणि खाणीजवळ नसलेल्या निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत वीस दिवसांकरिता कोळसा किंवा लिग्नाईट आणि चुनखडीच्या साठ्याचा खर्च, लागू असेल तर, किंवा कोळसा/लिग्नाईटच्या कमाल साठ्याची क्षमता, यापैकी जे कमी असेल ते;
- (दोन) उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप निर्मितीसाठी कोळसा किंवा लिग्नाईट आणि चुनखडीवरील तीस दिवसांचा खर्च;
- (तीन) उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप निर्मितीसाठी दुय्यम इंधन तेलावरील दोन महिन्यांचा खर्च;
- (चार) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्यांचा खर्च;
- (पाच) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि
- (सहा) वीज दर आदेशामध्ये त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या वार्षिक स्थिर आकार आणि ऊर्जा आकारांच्या बेरजेच्या सममूल्य पंचेचाळीस (४५) दिवसांतील वीज विक्रीद्वारे मिळू शकणाऱ्या उपलब्ध लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या रकमा आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास;

वजा

- (सात) देय दायित्वाच्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या तीस दिवसांचा इंधन (तेल आणि दुय्यम इंधन तेलासह) खर्च;

परंतु असे की, इंधन पुरवठा कराराद्वारे इंधनाचा खर्च आगाऊ अदा करण्यात असल्यास, कागदोपत्री पुराव्याने पुष्टी दिल्यानुसार अशा अदा केलेल्या आगाऊ प्रत्यक्ष रक्कमपर्यंतची रक्कम, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची परिगणना करण्याच्या प्रयोजनासाठी, वजा करण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, निर्मिती केंद्राची निर्धारित निर्मिती किंवा उपलब्धता लक्ष्यांक, यापैकी जे कमी असेल ते, यांच्या आधारे खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यात येईल;

परंतु असेही की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, निर्मिती केंद्रातील कोळसा किंवा लिग्नाईट आणि चुनखडीचा प्रत्यक्ष सरासरी साठा किंवा कोळसा किंवा लिग्नाईट आणि चुनखडीचा प्रमाणकानुसार साठा, यापैकी जे कमी असेल ते, यांच्या आधारे खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेल्या सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल;

परंतु असेही की, बहुविध इंधनावर प्रज्वलित निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, खेळत्या भांडवलावरील व्याजास अचूक समायोजनाच्या वेळी प्रत्यक्ष तत्त्वावर, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मान्यता देण्यात येईल.

(एए) कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या बाबतीत, विनियम ३२.१(ए) नुसार परिगणना केलेल्या खेळत्या भांडवलाच्या अतिरिक्त खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा अंतर्भाव करण्यास परवानगी देण्यात येईल:

(एक) लक्ष्यांक उपलब्धतेशी संबंधित निर्मितीसाठी २० दिवसांच्या साठ्यासाठी चुनखडी किंवा अभिकर्मकाचा खर्च;

(दोन) लक्ष्यांक उपलब्धतेशी संबंधित निर्मितीसाठी अभिकर्मकाच्या खर्चासाठी ३० दिवसांकरिता अग्रिम प्रदान;

(तीन) उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या संबंधात एक महिन्यासाठी प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्च;

(चार) उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीच्या संबंधात सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तेच्या एक टक्क्याने देखभाल सुट्टे भाग.

(बी) तेलावर प्रज्वलित निर्मिती केंद्राकरीता खेळत्या भांडवलामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :

(एक) उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप निर्मितीसाठी, तीस (३०) दिवसांकरीता तेलाच्या साठ्याचा खर्च, लागू असेल तर, किंवा तेलाच्या कमाल साठ्याची क्षमता, यापैकी जे कमी असेल ते;

(दोन) उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप निर्मितीसाठी तेलावरील तीस दिवसांचा खर्च;

(तीन) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(चार) देखभालीसाठी सुट्ट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि

(पाच) वीज दर आदेशामध्ये त्यानंतरच्या येणाऱ्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या वार्षिक स्थिर आकार आणि ऊर्जा आकारांच्या बेरजेच्या सममूल्य पंचेचाळीस (४५) दिवसांतील वीज विक्रीद्वारे मिळू शकणाऱ्या उपलब्ध लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या रकमा आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास;

वजा

(सहा) देय दायित्वाच्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या तीस (३०) दिवसांचा इंधन खर्च;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, निर्मिती केंद्राची नियोजित निर्मिती किंवा उपलब्धता लक्ष्य, यापैकी जे कमी असेल त्यावर आधारीत खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

- (सी) ओपन सायकल गॅस टर्बाइनवर/कम्बाइन्ड सायकलवर चालणाऱ्या निर्मिती केंद्रांकरिता, खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-
- (एक) वायु इंधन आणि द्रव इंधनावर चालणाऱ्या निर्मिती केंद्राच्या कामकाजाचा प्रकार विचारात घेऊन, केंद्राच्या उपलब्धता लक्ष्यास अनुरूप तीस (३०) दिवसांसाठी इंधन खर्च;
- (दोन) केंद्राच्या उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप, पंधरा (१५) दिवसांसाठी द्रव इंधनाचा साठा;
- (तीन) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;
- (चार) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि
- (पाच) वीज दर आदेशामध्ये त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या वार्षिक स्थिर आकार आणि ऊर्जा आकारांच्या बेरजेच्या सममूल्य पंचेचाळीस (४५) दिवसांतील वीज विक्रीद्वारे मिळू शकणाऱ्या, उपलब्ध लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या रकमा आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास;

वजा

- (सहा) देय्य दायित्वाच्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून, उपलब्धता लक्ष्यांकास अनुरूप परिगणना केलेल्या तीस (३०) दिवसांच्या इंधन (द्रव इंधन साठ्यासह) खर्च;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, निर्मिती केंद्राची प्रत्यक्ष निर्मिती किंवा उपलब्धता लक्ष्यांक, यापैकी जे कमी असेल त्यावर आधारित खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

- (डी) जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल:-

- (एक) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि

(तीन) वीज दर आदेशामध्ये त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या वार्षिक स्थिर आकारांच्या पंचेचाळीस दिवसांतील सममूल्य वीज विक्रीद्वारे मिळू शकणाऱ्या प्रमाण क्षमता निर्देशांकानुसार परिगणना केलेल्या रकमा आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

(इ) किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या स्वतःच्या निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत, या विनियमानुसार खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यासाठी, निर्मिती व्यवसायाकडून किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाला करावयाच्या विजेच्या पुरवठ्याच्या प्रमाणात, प्राप्त होऊ शकणाऱ्या (रिसिद्धेबल्स) रकमेपोटी, कोणतीही रक्कम अनुज्ञेय नसेल.

(एफ) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकाच्या तत्त्वावर आधारीत असेल आणि तो ज्या दिवशी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल.

परंतु असे की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, त्या संबंधित वर्षात प्रचलित असणाऱ्या भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.२ पारेषण

(ए) पारेषण परवानाधारकाच्या, खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(एक) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि

(तीन) आदेशात त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या दराने पारिषण आकारांपासून दीड महिन्यात मिळणारा अपेक्षित महसूल;

वजा

(चार) पारिषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून सुरक्षा अनामत म्हणून घेतलेली रोख रक्कम, असल्यास;

परंतु असे की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि पारिषण आकारांपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

(बी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकाच्या तत्त्वावर आधारित असेल आणि तो ज्या दिवशी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल;

परंतु असे की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, त्या संबंधित वर्षात प्रचलित असणाऱ्या भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.३ वितरण वायर्स व्यवसाय

(ए) वितरण वायर्स व्यवसायाच्या, खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(एक) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि

(तीन) आयोगाकडून त्यानंतरच्या वर्षासाठी आदेशात मान्यता देण्यात आलेल्या दराने वितरण वायर्सचा वापर करण्यासाठीच्या आकारामधून दीड महिन्यात मिळणारा अपेक्षित महसूल;

वजा

(चार) वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून सुरक्षा अनामत म्हणून घेतलेली रोख रक्कम, असल्यास;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

(बी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकाच्या तत्त्वावर आधारित असेल आणि तो ज्या दिवशी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज संबंधित वर्षात प्रचलित असणारा भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.४ किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय

(ए) किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(एक) प्रमाणकानुसार संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का; आणि

(तीन) आयोगाकडून आदेशात त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या दराने विजेच्या विक्रीमधून दीड महिन्यात मिळणारा अंदाजित महसूल आणि त्यामध्ये क्रॉस सबसिडी अधिभार (सीएसएस) व अतिरिक्त अधिभारापासून मिळणारा महसूल, असल्यास, समाविष्ट;

वजा

(चार) किरकोळ पुरवठा ग्राहकांकडून अनामत म्हणून घेतलेली रोख रक्कम;

(पाच) वार्षिक वीज खरेदी योजनेच्या आधारे वीज खरेदीचा एक महिन्याचा खर्च आणि त्यामध्ये पारिषण आकार, एमएसएलडीसी आकार आणि एसटीयु आकार समाविष्ट;

परंतु असे की, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाने स्वतःच्या निर्मिती केंद्राकडून वीज घेतल्यास, या विनियमानुसार खेळत्या भांडवलाची परिगणना करण्यासाठी, निर्मिती व्यवसायाकडून किरकोळ पुरवठा व्यवसायाला करावयाच्या विजेच्या पुरवठ्याच्या प्रमाणात, कोणतीही देय रक्कम खेळत्या भांडवलाच्या गरजेमधून कमी करण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल.

(बी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकानुसार तत्त्वावर आधारित असेल आणि तो ज्या दिवशी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, संबंधित वर्षात प्रचलित असणारा भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.५ एमएसएलडीसी

(ए) एमएसएलडीसीच्या खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(एक) संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) आयोगाकडून त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या वार्षिक स्थिर आकारांच्या वसुलीमधून दीड महिन्यात मिळणारा अपेक्षित महसूल;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल;

(बी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकाच्या तत्त्वावर आधारित असेल आणि तो ज्या दिवशी शुल्क व आकारांच्या निश्चितीकरणासाठी

याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, संबंधित वर्षात प्रचलित असणारा भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.६ एसटीयु

(ए) एसटीयुच्या खेळत्या भांडवलात खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(एक) संचालन व देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च;

(दोन) आयोगाकडून त्यानंतरच्या वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या वार्षिक स्थिर आकारांच्या वसुलीमधून दीड महिन्यात मिळणारा अपेक्षित महसूल;

परंतु असेही की, कोणत्याही वर्षासाठी अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनाकरिता, खेळत्या भांडवलाच्या गरजेची फेर-परिगणना, नफा व तोट्याची विभागणी करण्यापूर्वी, आयोगाने अचूक समायोजनामध्ये मान्यता दिलेला सुधारित प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च आणि विजेच्या विक्रीपासूनचा प्रत्यक्ष महसूल, प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, आणि खेळत्या भांडवलाच्या अन्य भागांच्या मूल्यांच्या आधारे करण्यात येईल;

(बी) खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर हा प्रमाणकाच्या तत्त्वावर आधारित असेल आणि तो ज्या दिवशी शुल्क व आकारांच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करण्यात आली असेल त्या दिवशी असणाऱ्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराइतका असेल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, संबंधित वर्षात प्रचलित असणारा भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने देण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३२.७ प्रत्येक वर्षीच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी, अचूक समायोजनाच्या वेळी परिगणना केलेल्या खेळत्या भांडवलावरील प्रमाणकानुसार व्याज आणि निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने दिलेले खेळत्या भांडवलावरील प्रत्यक्ष व्याज या दोघांमध्ये नियंत्रणाधीन घटकांमुळे झालेली, कागदोपत्री पुराव्याने पुष्टी दिलेली, तफावत कार्यक्षमतेतील वाढ किंवा कार्यक्षमतेतील घट म्हणून, जसे असेल तसे, विचारात घेण्यात येईल आणि विनियम ११ नुसार, त्याची विभागणी निर्मिती कंपनी, परवानाधारक किंवा

एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु आणि संबंधित लाभधारक किंवा ग्राहक, जसे असेल तसे, यांच्यामध्ये करण्यात येईल;

परंतु असे की, कार्यक्षमतेतील वाढ किंवा कार्यक्षमतेतील घट, जसे असेल तसे, विभागून घेण्यापूर्वी, खेळत्या भांडवलावरील व्याजातून निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांच्या लेखा पुस्तकांनुसार विलंब भरणा अधिभार आणि विलंबित प्रदानांवरील व्याज वजा करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, खेळत्या भांडवलावरील प्रत्यक्ष व्याज खेळत्या भांडवलावरील प्रमाणकानुसार व्याजापेक्षा जास्त असल्यास, कार्यक्षमतेतील वाढ किंवा कार्यक्षमतेतील घट, जसे असेल तसे, यांचे विभाजन करण्यापूर्वी, आयोगाने मान्यता दिलेल्या नियामक मत्तांच्या निधीवर केलेला व्याजाचा खर्च खेळत्या भांडवलावरील प्रत्यक्ष व्याजातून वजा करण्यात येईल.

३३ येणे असलेले व्याज (कॅरिंग कॉस्ट) किंवा देणे असलेले व्याज (होल्डींग कॉस्ट)

३३.१ आयोग, अनुज्ञेय रकमेवर, संबंधित वर्षा दरम्यान प्रचलित असलेल्या भारांकित सरासरी आधारभूत दराच्या सममूल्य दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने, सरळ व्याजाने, येणे असलेले व्याज किंवा देणे असलेल्या व्याजास, जसे असेल तसे, परवानगी देईल;

परंतु असे की, अचूक समायोजनानंतर मान्यता दिल्यानुसार कार्यक्षमतेतील वाढ किंवा कार्यक्षमतेतील घट विभागल्यानंतर निव्वळ हक्कास (एन्टायटलमेंट) येणे असलेल्या व्याजास किंवा देणे असलेल्या व्याजास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी की, वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, येणे असलेल्या व्याजाच्या किंवा देणे असलेल्या व्याजाची परिगणना करण्याच्या प्रयोजनासाठी, निव्वळ हक्कामधून (एन्टायटलमेंट) वितरण हानिमुळे मिळणारे प्रोत्साहन-अधिदान, लागू असल्यानुसार, वजा करण्यात येईल.

३४. आयकर

३४.१ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांच्या विनियमित व्यवसायासाठी भागभांडवलावरील परताव्यावर आयकरास, संबंधित आर्थिक वर्षासाठी लागू असलेल्या आयकर दराने कामगिरीशी संलग्न भांडवलावरील परताव्यासह, विनियम ३४.२ ते ३४.५ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटींच्या अधीन राहून, लाभधारकांना आकारण्यात येणाऱ्या वीज दराच्या माध्यमातून परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, बहु-वर्षीय वीज दराच्या अंदाजाच्या वेळी आयकराचा दर आयोगाकडून मान्यता दिलेला सर्वात अलीकडील उपलब्ध आयकराच्या दरास परवानगी देण्यात येईल, तर आयकर दराच्या अचूक समायोजनाच्या वेळी निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी प्रत्यक्ष अदा केलेल्या आयकराच्या आधारे आयकराच्या दरास परवानगी देण्यात येईल, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून.

परंतु आणखी असे की, कार्यक्षमता नफ्याच्या आणि प्रोत्साहन-अधिदानाच्या रकमेची वेगवेगळी देयके तयार केली असली किंवा नसली तरी, आयोगाने मान्यता दिलेल्या कार्यक्षमता नफ्याच्या आणि प्रोत्साहन-अधिदानाच्या रकमेवर कोणताही आयकर विचारात घेतला जाणार नाही;

परंतु आणखी असे की, विलंब भरणा आकार किंवा विलंबित प्रदानांवरील व्याज किंवा अन्य व्यवसायापासूनच्या उत्पन्नाच्या रकमांवर तसेच एकूण महसुली गरजेची परिगणना करताना ज्या स्रोतांचा विचार करण्यात आलेला नाही अशा स्रोतांपासून मिळालेल्या उत्पन्नाच्या रकमांवर, कोणताही आय कर विचारात घेण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, आयकराचा दर संच-निहाय/केंद्र-निहाय न करता, संपूर्ण निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडीकरिता विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी जर अन्य कोणत्याही विनियमित किंवा अविनियमित व्यवसाय किंवा अन्य व्यवसाय करीत असेल तर, अन्य कोणत्याही विनियमित किंवा अविनियमित व्यवसाय किंवा अन्य व्यवसायापासून मिळणाऱ्या उत्पन्नावर अदा केलेला प्रत्यक्ष कर प्रत्यक्ष आयकराचा दर काढताना वगळण्यात येईल.

३४.२ भागभांडवलावरील परताव्याच्या दरात, या विनियमांच्या विनियम २९ अंतर्गत आयोगाने मान्यता दिलेल्या कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परताव्याच्या दरासह, मागील वर्षी प्रत्यक्ष अदा केलेला कर मिळविण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयु यांनी विनियमित व्यवसायासाठी संबंधित वर्षात आयकर भरला नसल्यास, अचूक समायोजनाच्या वेळी कराचा दर, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, शून्य म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

३४.३ भागभांडवलावरील परताव्याचा दर तीन दशांश स्थानापर्यंत पूर्णांकित करण्यात येईल आणि त्याची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:

भागभांडवलावरील परताव्याचा कर-पूर्व दर = भागभांडवलावरील परताव्याचा दर/ (१-t),

जेथे, “t” म्हणजे प्रत्यक्ष कराचा दर, अधिभार आणि उपकरासह.

- ३४.४ बहु-वर्षीय वीज दर आदेश किंवा मध्यावधी आढावा आदेशादरम्यान (वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत) पुढील वर्षासाठी आयोगाने अंदाजित केलेला आयकर आणि संबंधित वर्षासाठीच्या अचूक समयोजनानंतर संबंधित वर्षासाठी आयोगाने मान्यता दिलेला आयकर यांच्यातील तफावतीस एकूण महसुली गरजेचा भाग म्हणून मध्यावधी आढावा आदेशाच्या वेळी (वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत) किंवा अचूक समायोजनाच्या वेळी, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३५ आकस्मिक राखीव निधीकरिता वर्गणी

- ३५.१ परवानाधारकाने आकस्मिक राखीव निधीसाठी वर्गणी जमा केल्यास, स्थिर मत्तांवरील मूळ खर्चाच्या ०.२५ टक्क्यांपेक्षा कमी नसेल इतकी रक्कम, अशा वर्गणीसाठी, एकूण महसुली गरजेची परिगणना करताना दरवर्षी अनुज्ञेय राहिल; परंतु असे की, जेथे अशा स्थिर मत्तांच्या मूळ खर्चाच्या पाच (५) टक्क्यांपेक्षा जास्त आकस्मिक राखीव निधीची रक्कम असेल तर आणखी जास्त वर्गणीस परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, अशी वर्गणीची रक्कम, वर्ष संपल्यानंतर सहा महिन्यांच्या आत, भारतीय न्यास अधिनियम, १८८२ अंतर्गत जसे की, कोषागार बिल, सार्वभौम बंधपत्र, शून्य कूपन्स बंधपत्र किंवा समान स्वरूपाच्या वित्तीय संलेखामध्ये, प्राधिकृत करण्यात आलेल्या रोख्यांमध्ये गुंतविण्यात येईल;

परंतु असे की, परवानाधारकाने वर्ष संपल्यानंतर सहा महिन्यांच्या कालावधीच्या आत आकस्मिक राखीव निधीसाठीच्या वर्गणीची रक्कम अधिकृत रोख्यांमध्ये न गुंतविल्यास, एकूण महसुली गरजेच्या परिगणनेमध्ये परवानगी दिलेली आकस्मिक राखीव निधीकरिताची वर्गणी अचूक समायोजनाच्या वेळी नाकारण्यात येईल;

परंतु असे की, परवानाधारकाने दोन सलग वर्षे आकस्मिक राखीव निधीसाठीच्या वर्गणीची रक्कम अधिकृत रोख्यांमध्ये न गुंतविल्यास, त्यानंतरच्या वर्षापासून पुढे एकूण महसुली गरजेच्या परिगणनेमध्ये आकस्मिक राखीव निधीकरिताच्या वर्गणीस परवानगी देण्यात येणार नाही.

- ३५.२ खालील बाबींवर खर्च करण्याच्या प्रयोजनाशिवाय, आकस्मिक निधीतून, परवान्याच्या मुदतीत, रक्कम काढण्यात येणार नाही:-

- ए) अपघात, संप, दैवी प्रकोप की जे वीज, वादळ, ॲक्शन ऑफ एलिमेंट, भूकंप, पूर, मुसळधार पाऊस, दुष्काळ आणि नैसर्गिक आपत्ती यापुरतेच मर्यादीत नाहीत किंवा व्यवस्थापनाकडून टाळता आल्या नसत्या अशा परिस्थितीमुळे होणारा खर्च किंवा नफ्यातील नुकसान;
- बी) सर्वसाधारण देखभाल किंवा नवीकरणासाठी आवश्यक असलेल्या खर्चाशिवाय संयंत्र किंवा कामे बदलण्यासाठी किंवा काढून टाकण्यासाठीचा खर्च;
- सी) सध्या अस्तित्वात असलेल्या कोणत्याही कायद्याखाली आणि ज्यासाठी तरतूद करण्यात आलेली नाही अशा बाबीसाठी देय होणारी भरपाईची रक्कम;

परंतु असे की, आकस्मिक राखीव निधीतून काढलेल्या अशा निधीची परिगणना, परवानाधारकाला विमा संरक्षण किंवा सरकारी अनुदानाचा भाग म्हणून प्राप्त झालेल्या अन्य कोणत्याही नुकसानभरपाईसाठी समायोजन केल्यानंतर, करण्यात येईल;

परंतु असे की, या विनियमांच्या विनियम २६.१ नुसार अशा खर्चाची रक्कम ग्राहक योगदान म्हणून मानण्यात येणार नाही;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक आकस्मिक निधीतून रक्कम काढण्यासाठी कागदोपत्री पुराव्यासह आवश्यक ते समर्थन सादर करून आयोगाची कार्योत्तर मंजुरी घेईल.

- ३५.३ वर नमूद केल्याप्रमाणे आकस्मिक राखीव निधीच्या मूल्यात घट झाल्यास, या घटीचे समायोजन, वीज दराचा एक भाग म्हणून, करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

३६. सूट, प्रोत्साहन-अधिदान आणि दंड

- ३६.१ वीज निर्मितीच्या वीज दरानुसारची देयके किंवा इएसएसची देयके किंवा पारेषण आकारांची देयके किंवा एमएसएलडीसीच्या शुल्क व आकारांची किंवा एसटीयुच्या शुल्क व आकारांची देयके सादर करण्यात आल्यानंतर ७ दिवसांच्या आत देयक पतपत्राद्वारे किंवा अन्यथा किंवा एनइएफटी/आरटीजीएस द्वारे अदा करण्यात आल्यास, कर, उप-कर, शुल्क इ. वगळून, देयकाच्या रकमेवर १ % सूट देण्यात येईल.

- ३६.२ किरकोळ वीज दराचे देयक निर्गमित झाल्यावर ग्राहकांनी ७ दिवसांच्या आत देयक अदा केल्यास कर, उप-कर, शुल्क इ. च्या वगळून, देयकाच्या रकमेवर १ % सूट देण्यात येईल.
- ३६.३ डिजिटल प्रदानाच्या वेगवेगळ्या पध्दतीद्वारा, जसे की, क्रेडीट कार्ड, डेबिट कार्ड, युपीआय, भीम, इंटरनेट बँकींग, मोबाईल बँकींग, मोबाईल वॉलेट्स इ. द्वारा वीज देयकांचा भरणा करण्यासाठी लघु-दाब वर्गवारीतील ग्राहकांना, मासिक देयकावर सवलत (कर आणि शुल्क वगळून) देण्यात येईल;
- परंतु असे की, अशा सवलतीचा दर आयोगाकडून संबंधित वीज दर आदेशामध्ये ठरवून देण्यात येईल.
- ३६.४ निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुला मिळालेली सर्व सूट किंवा प्रोत्साहन-अधिदाने त्यांचे वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न म्हणून विचारात घेण्यात येईल, तर निर्मिती कंपनी किंवा इएसएसडी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुने दिलेली सर्व सूट किंवा प्रोत्साहन-अधिदाने निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी किंवा एसटीयुला खर्च म्हणून दाखविण्यास परवानगी देण्यात येईल;
- ३६.५ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाने अदा केलेल्या दंडास, असल्यास, निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाने खर्च म्हणून दाखविण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

३७. विलंब प्रदानांवर आकार आणि विलंब प्रदानांवरील व्याज

- ३७.१ जर वीजनिर्मितीच्या दरानुसारचे देयक किंवा किंवा इएसएसडीचे देयक पारेषण आकारांचे देयक किंवा एमएसएलडीसी शुल्क आणि आकार किंवा एसटीयु शुल्क आणि आकारांचे देयक लाभधारकाकडून देय दिनांका पलीकडे विलंबित राहिल्यास, लाभधारकाबरोबर केलेल्या करार किंवा व्यवस्थेमध्ये वरील बाबत काहीही विरुद्ध नमूद असले तरी, थकबाकीच्या पहिल्या महिन्यासाठीच्या थकीत रकमेवर विलंब भरणा आकाराच्या आधारभूत दराने विलंब भरणा आकार देय राहिल;

परंतु असे की, थकबाकीच्या लागोपाठच्या पुढील महिन्यांसाठी विलंब भरणा आकाराचा दर, विलंब भरणा आकार कोणत्याही वेळी विलंब भरणा आकाराच्या आधारभूत दरापेक्षा तीन टक्क्यांहून जास्त दराने नसावा या अटीच्या अधीन राहून, थकबाकीच्या प्रत्येक महिन्यासाठी ०.५ टक्क्यांनी वाढेल;

परंतु आणखी असे की, ज्या दराने विलंब भरणा आकार देय असेल तो दर, करारामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या विलंब भरणा अधिभाराच्या दरापेक्षा, असल्यास, अधिक नसावा.

३७.२ देयक दिनांकापासून, उच्च दाब ग्राहकांनी आणि अति उच्च दाब ग्राहकांनी १५ दिवसांच्या कालावधीनंतर आणि लघु दाब ग्राहकांनी २१ दिवसांच्या कालावधीनंतर, विलंबाने किरकोळ वीज दराचे देयक अदा केल्यास, विलंबाच्या पहिल्या महिन्यासाठी देयकाच्या रकमेवर कर, उप-कर, ड्युटीज् इ. सह, १.२५ टक्के दराने सरळ व्याज तत्त्वावर विलंब भरणा आकार वसूल करण्यात येईल;

परंतु असे की, किरकोळ वीज दराने करण्यात आलेल्या देयकाचा भरणा करण्यास देयकाच्या दिनांकापासून ६० दिवसांपेक्षा जास्त आणि ९० दिवसांपर्यंत विलंब झाल्यास, विलंब भरणा आकार, कर, सेस, ड्युटीज् इ. सह देयकातील रकमेच्या विलंब प्रदानावर प्रति वर्षी १२ टक्के दराने सरळ व्याज तत्त्वावर व्याज आकारण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, किरकोळ वीज दराने करण्यात आलेल्या देयकाचा भरणा करण्यास देयकाच्या दिनांकापासून ९० दिवसांपेक्षा जास्त विलंब भरणा आकार, कर, सेस, ड्युटीज् इ. सह देयकातील रकमेच्या विलंब प्रदानावर प्रति वर्षी १५ टक्के दराने सरळ व्याज तत्त्वावर व्याज आकारण्यात येईल.

३७.३ निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाला अशा विलंब भरणा आकार आणि विलंबाने भरणा करण्यावरील व्याज त्याचे वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्न म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही.

३७.४ वितरण परवानाधारकाने निर्मिती कंपनीला किंवा पारेषण परवानाधारकाला अदा केलेला किंवा अदा करावयाचा असा विलंब भरणा आकार अशा वितरण परवानाधारकाला खर्च म्हणून धरण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

३७.५ वितरण परवानाधारकाने प्राप्त केलेल्या विजेसाठी निर्मिती कंपनीला किंवा पारेषण यंत्रणेच्या उपयोगकर्त्याने पारेषण परवानाधारकाला अदा केलेली सर्व प्रदाने, प्रथम विलंब भरणा आकाराशी आणि त्यानंतर सर्वात जास्त थकीत असलेल्या देयकापासून मासिक आकारांशी समायोजित करण्यात येतील.

३७.६ वितरण परवानाधारकाने निर्मिती कंपनीला किंवा पारेषण कंपनीला अदा करावयाची सर्व देयके, ही देयके सादर करण्याच्या दिनांक आणि वेळेच्या संबंधात समय चिन्हित 'टाईम टॅन्ड' केली जातील आणि सर्व जुन्या देयकांचा भरणा जोपर्यंत केला जात नाही तोपर्यंत सर्वात अलीकडचे देयक समायोजित केले जाणार नाही

याची खात्री करण्यासाठी, वितरण परवानाधारकाने अदा केलेले प्रदान आधी सर्वात जुन्या देयकाशी समायोजित करण्यात येईल आणि त्यानंतर दुसऱ्या सर्वात जुन्या देयकाशी आणि त्याप्रमाणे पुढे;

परंतु असे की, विलंब भरणा आकारापोंटीचे कोणतेही समायोजन विनियम ३७.५ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार करण्यात येईल.

भाग- इ : वीज निर्मिती

३८. व्याप्ती

- ३८.१ या भागामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले विनियम, वितरण परवानाधारकाला निर्मिती, ऊर्जा साठवण यंत्रणेसह पारंपरिक स्रोतांकडून, असल्यास किंवा २५ मेगावॉट पेक्षा जास्त क्षमतेच्या जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांकडून होणाऱ्या विजेच्या पुरवठ्यासाठी वीज दर निश्चितीकरणास लागू राहतील;
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाला नूतनशील उर्जा स्रोतांकडून होणाऱ्या विजेच्या पुरवठ्यासाठीचे वीज दर हे आयोगाच्या संबंधित विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अटी व शर्तीनुसार निश्चित करण्यात येतील.
- ३८.२ निर्मिती कंपनीने वितरण परवानाधारकाला करावयाच्या वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दराचे, खालील प्रकरणी निश्चितीकरण करताना, आयोग या भागात असलेल्या अटी व शर्तीचे मार्गदर्शन घेईल :-
- (ए) जेथे या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकाच्या नंतर करण्यात आलेल्या वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या अनुरोधाने वीज दर असेल तर; किंवा
- (बी) जेथे या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकाच्यापूर्वी करण्यात आलेल्या वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या अनुरोधाने वीज दर असेल आणि आयोगाने अशा करार किंवा व्यवस्थेला मान्यता दिलेली असेल आणि करार किंवा व्यवस्थेत अभिप्रेत असेल की वीज दर त्या त्या वेळी प्रचलित असलेल्या वीज दर विनियमांवर आधारीत असेल; किंवा
- (सी) जेथे वितरण परवानाधारक वीज निर्मितीचा व्यवसाय करत असेल तर, वितरण परवानाधारकाच्या निर्मिती व्यवसायाकडून त्याच्या किरकोळ व्यवसायाला करण्यात येत असलेल्या वीज पुरवठ्याची हस्तांतरण किंमत निश्चित करण्यासाठी.

३९ वीज निर्मिती कंपनीच्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका

- ३९.१ विद्युत निर्मिती कंपनी, वितरण परवानाधारकाला करावयाच्या वीज पुरवठ्याचे दर निश्चित करण्यासाठी, या विनियमांतील **भाग बी** नुसार याचिका दाखल करील.
- ३९.२ या विनियमांखाली निर्मिती केंद्राच्या संबंधात वीज दर हा टप्पा-निहाय, संच-निहाय किंवा संपूर्ण विद्युत निर्मिती केंद्रासाठी निश्चित करता येईल;
- परंतु असे की, या भागात विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या विद्युत निर्मिती केंद्रासाठीच्या वीज दराच्या अटी व शर्ती या विद्युत निर्मिती केंद्राप्रमाणे, टप्प्यांना

किंवा संचांना किंवा निर्मिती केंद्राला, जसे असेल तसे, त्याच पद्धतीने लागू राहतील.

३९.३ जेथे विद्युत निर्मिती केंद्राच्या टप्प्यासाठी किंवा संचासाठी वीज दर निश्चित करण्यात येत असेल तेथे, विद्युत निर्मिती कंपनी ही सामायिक सुविधांवरील भांडवली खर्चाचे आणि सर्व टप्पे व संचाच्या संयुक्त व सामायिक खर्चाचे वाटप करताना, जसे असेल तसे, वाजवी आधार स्वीकारील;

परंतु असे की, अशा खर्चाचे वाटप कोणत्या आधारे केले ते दाखविणारे एक विवरणपत्र विद्युत निर्मिती कंपनी ठेवेल जे वैधानिक लेखापरीक्षकाकडून यथोचितपणे लेखापरीक्षित व प्रमाणित करण्यात येईल आणि असे लेखापरीक्षित आणि प्रमाणित विवरणपत्र आयोगाला वीज दर निश्चितीकरणाची याचिका सादर करताना त्यासोबत पाठविण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, आयोगाने जर निर्मिती कंपनीच्या संच/केंद्राला सामायिक खर्चाचे वाटप करण्यासाठी अभ्यास केला असेल तर अशी निर्मिती कंपनी आयोगाच्या त्या संबंधातील आदेशानुसार खर्चाचे वाटप करेल.

३९.४ विद्यमान निर्मिती केंद्रे/संचाच्या बाबतीत, आयोग निर्मिती कंपनीला १ एप्रिल, २०२५ रोजी मान्यताप्राप्त भांडवली खर्चावर आणि त्यानंतरच्या येणाऱ्या वर्षासाठीच्या अंदाजित अतिरिक्त भांडवली खर्चावर आधारित वीज दरास मान्यता देऊ शकेल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी आयोगाने मान्यता दिलेल्या व ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या वीज दराने लाभधारकांना १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी या विनियमानुसार वीज दरास मान्यता मिळेपर्यंत देयके पाठवील.

३९.५ निर्मिती कंपनी, निर्मिती संच किंवा टप्पा किंवा संपूर्ण निर्मिती केंद्राच्या, जसे असेल तसे, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या अपेक्षित दिनांकाच्या किमान दोन महिने पूर्वी, नवीन निर्मिती केंद्रांसाठी तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;

३९.६ निर्मिती कंपनी, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांकापर्यंत केलेला भांडवली खर्च किंवा करावयाचा अंदाजित भांडवली खर्च आणि केलेला अतिरिक्त भांडवली खर्च, जो वैधानिक लेखापरीक्षकाद्वारे यथोचितपणे प्रमाणित करण्यात आलेला असेल, यांच्या आधारे नवीन निर्मिती केंद्रासाठी तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;

परंतु असे की, याचिकेमध्ये, अंदाजित भांडवली खर्च आणि अतिरिक्त भांडवली खर्चासाठी, जेथे लागू असेल तेथे, मूलभूत गृहितकांचा तपशील समाविष्ट असेल.

- ३९.७ नवीन प्रकल्पांच्या बाबतीत, आयोगाकडून निर्मिती कंपनीला अंदाजित भांडवली खर्चाच्या आधारे, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या अपेक्षित दिनांकापासून तात्पुरत्या वीज दरास, परवानगी देता येईल.
- ३९.८ वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांकास, तात्पुरत्या वीज दराच्या मान्यतेचा आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांपेक्षा अधिक विलंब होण्याची शक्यता असेल तर, निर्मिती कंपनी, प्रकल्पाच्या कामाच्या सद्यस्थितीचा आणि प्रकल्प पूर्ण होण्यामागील विलंबाच्या कारणांचा तपशील देऊन, तात्पुरता वीज दर लागू राहण्याचा वैधता कालावधी वाढविण्यासाठी याचिका सादर करू शकेल जी आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननी झाल्यानंतर विचारात घेण्यात येईल.
- ३९.९ निर्मिती कंपनी, लेखापरीक्षित भांडवली खर्च आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांका रोजीचे भांडवलीकरण यांच्या आधारे निर्मिती संच किंवा टप्पा किंवा संपूर्ण निर्मिती केंद्राच्या, जसे असेल तसे, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत, नवीन निर्मिती केंद्रांसाठी अंतिम वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;
- परंतु असे की, निर्मिती केंद्रात एकापेक्षा अधिक संच असतील तर, जेव्हा प्रत्येक संच वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु करील तेव्हा, संपूर्ण केंद्राचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याची प्रतिकक्षा न करता, अशी याचिका प्रत्येक संचासाठी दाखल करण्यात येईल.
- ३९.१० लेखापरीक्षित भांडवली खर्च आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांका रोजीचे भांडवलीकरण यांच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारे, आयोगाकडून नवीन निर्मिती केंद्रासाठी अंतिम वीज दराचे निश्चितीकरण करण्यात येईल.
- ३९.११ जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांनी कमी असेल तेव्हा, निर्मिती कंपनी लाभधारकांना आयोगाने मान्यता दिलेल्या ज्यादा भांडवली खर्चाशी अनुरूप ज्यादा वीज दराचा परतावा, संबंधित वर्षाच्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या दिवशी प्रचलित असलेल्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दरानुसार व्याजासह करील.

- ३९.१२ जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांनी जास्त असेल तेव्हा, निर्मिती कंपनी, आयोगाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, लाभधारकांकडून भांडवली खर्चातील अशा घटीस अनुरूप वीज दरातील तूट, संबंधित आर्थिक वर्षाच्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या दिवशी प्रचलित असलेल्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दरानुसार व्याजासह वसूल करील.
- ३९.१३ एकात्मिक खाण/खाणी असलेली निर्मिती कंपनी, कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या इनपुट किंमतीच्या निश्चितीकरणासाठी, एकात्मिक खाण/खाणीच्या वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजाच्या दिनांकापासून ६० दिवसांच्या आत याचिका दाखल करील; परंतु असे की, एकात्मिक खाण/खाणी असलेली निर्मिती कंपनी, एकात्मिक खाण/खाणीमधील कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या इनपुट किंमतीच्या निश्चितीकरणासाठी, आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यानुसार, खर्च केलेल्या आणि खर्च करावयाच्या अंदाजांचा लेखापरीक्षकाने उचितरित्या प्रमाणित केलेला तपशील समाविष्ट असणारी याचिका आयोगासमोर दाखल करील.
- ३९.१४ सिंचन, पूर नियंत्रण आणि विद्युत घटक यासह असलेल्या बहु-उद्देशीय जल-विद्युत प्रकल्पांच्या संबंधात प्रकल्पाच्या फक्त विद्युत घटकाशी संबंधित असलेला भांडवली खर्च वीज दर निश्चितीकरणाच्या वेळी विचारात घेण्यात येईल.

४० इंधन वापराची योजना

- ४०.१ या विनियमांच्या भाग ए नुसार, निर्मिती कंपनी, १ एप्रिल, २०२५ ते ३१ मार्च, २०३० पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधीसाठी वीज दराच्या निश्चितीकरणाच्या याचिकेसह, १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या नियंत्रण कालावधीसाठीची इंधन वापराची योजना तयार करील आणि आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करील.
- ४०.२ इंधन वापराच्या योजनेमध्ये, वेगवेगळी निर्मिती केंद्रे/संचांच्या अस्थिर खर्चाच्या संदर्भातील किंमतीच्या क्रमवारीनुसार (मेरीट ऑर्डर) वेगवेगळ्या निर्मिती केंद्रांना/संचांना इंधन परिमाणाचे वाटप करण्यात येईल याची खात्री करण्यात यावयास हवी; परंतु असे की, इंधनाचे वाटप, यंत्रणा आणि अन्य मर्यादांच्या अधीन राहून, अशा रीतीने असावे की, कमी खर्च असलेली निर्मिती केंद्रे/संचांचे कमाल उपलब्धतेने संचालन करण्यात यावे आणि त्यानंतर अस्थिर खर्चाच्या चढत्या क्रमाने अन्य निर्मिती केंद्रे/संचांचे कमाल उपलब्धतेने संचालन करण्यात यावे.

४०.३ इंधन वापराच्या योजनेमध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल:

- ए) प्रत्येक संच/केंद्रासाठी इंधनाच्या आवश्यकतेचा अंदाज;
- बी) प्रत्येक संच/केंद्रासाठी इंधनाचा करारबध्द स्त्रोत, वार्षिक करारबध्द केलेले इंधनाचे परिमाण, करारबध्द स्त्रोतांपासून इंधनाची अंदाजित उपलब्धता आणि इंधनाची परिणामस्वरूप तूट, असल्यास, यांचा सविस्तर तपशील;
- सी) इंधनाच्या मिश्रणाचा इष्टतम वापर;
- डी) संच/केंद्राच्या अस्थिर खर्चाच्या परिणामासह इंधनाची तूट भरून काढण्यासाठी पर्यायी व्यवस्था;
- इ) सविस्तर समर्थन आणि खर्चाच्या बचतीसह, इंधनाच्या इष्टतम वापरासाठी इंधनाच्या स्त्रोतामध्ये बदल करण्यासाठीची योजना, असल्यास;
- एफ) इंधनाच्या इष्टतम वापरानंतर, प्रत्येक संचाच्या अस्थिर खर्चातील निव्वळ बचत, असल्यास;

परंतु असे की, आर्थिक वर्ष २०२५-२६ ते २०२९-३० पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधीसाठीचे पूर्वानुमान किंवा अंदाज नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक महिन्यासाठी तयार करण्यात येतील;

परंतु आणखी असे की, इंधन वापराची योजना मागील माहिती आणि भविष्यासंबंधातील वाजवी गृहितकांच्या आधारावर तयार करण्यात येईल;

४०.४ लाभधारक, विनियम १३ नुसार, वीज दराच्या याचिकेवरील कार्यवाही दरम्यान अशा योजनेवर सूचना/हरकती दाखल करतील.

४०.५ आयोग, बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेवरील आपल्या आदेशाचा एक भाग म्हणून नियंत्रण कालावधीसाठी इंधन वापराच्या योजनेस मान्यता देईल आणि अशा योजनेच्या व नियंत्रण कालावधीसाठी लाभधारकांकडून प्राप्त झालेल्या सूचना आणि अभिप्रायांच्या आधारावर, निर्मिती संच/केंद्रासाठी वीजनिर्मितीच्या अस्थिर खर्चात सुसुत्रता आणील.

४०.६ निर्मिती कंपनी, आयोगाने मान्य केलेल्या इंधन वापराच्या योजनेच्या तुलनेत संच/केंद्र निहाय इंधन वापराच्या प्रत्यक्ष कामगिरीची माहिती, इंधन वापराच्या योजनेत मान्यता दिलेल्या आणि प्रत्यक्ष कामगिरीतील तफावतीसह, ठेवील आणि प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीस पंधरा दिवसांच्या आत अशी माहिती निर्मिती कंपनीच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील.

४०.७ संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनाच्या वेळी, आयोग, मान्यता दिलेली योजना, तफावत, असल्यास, आणि त्यावर निर्मिती कंपनीने सादर केलेले समर्थन यांच्या

तुलनेत प्रत्यक्ष इंधन वापराच्या योजनेच्या अंमलबजावणीची छाननी करील आणि इंधन वापरामधील परिचालनात्मक अकार्यक्षमतेमुळे झालेला वीजनिर्मितीचा अस्थिर खर्च नाकारू शकेल.

४१ वीज दराचे भाग

- ४१.१ उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसह, औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या विजेच्या विक्रीच्या दरामध्ये वार्षिक स्थिर आकार आणि ऊर्जा आकार यासारख्या दोन भागांचा समावेश राहिल.
- ४१.२ जल-विद्युत निर्मिती केंद्र आणि ऊर्जा साठवण यंत्रणेच्या विजेच्या विक्रीच्या दरामध्ये क्षमता आकार आणि ऊर्जा आकार, अशा दोन भागांचा समावेश राहिल.

४२ वार्षिक स्थिर आकार

- ४२.१ वार्षिक स्थिर आकारांचे घटक खालीलप्रमाणे असतील-

- (ए) संचालन व देखभालीवरील खर्च;
(बी) घसारा;
(सी) कर्ज भांडवलातील व्याज;
(डी) खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
(इ) भागभांडवलावरील परतावा;

वजा:

- (एफ) वीज-दराव्यतिरिक्त उत्पन्न;

परंतु असे की, औष्णिक आणि जल-विद्युत निर्मिती केंद्राकरिता घसारा, कर्ज भांडवलावरील व्याज, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, भागभांडवलावरील परतावा, आणि आय कर या बाबींना या विनियमांच्या **भाग डी** मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या तरतुदींनुसार परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, या विनियमांतील विनियम ४४ च्या तरतुदींनुसार जर नुतनीकरण आणि आधुनिकीकरणच्या ऐवजी विशेष सवलतीचा पर्याय निवडल्यास तो स्वतंत्रपणे वसूल करण्यात येईल आणि खेळत्या भांडवलाच्या परिगणनेसाठी त्याचा विचार करण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष आधारावर परवानगी देण्यात आली असेल तर, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, आयोगाकडून अचूक समायोजनाच्या वेळी लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास, प्रकरण-निहाय तत्त्वावर, परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असेही की, आयोग किंवा न्यायालयाच्या आदेशाच्या परिणामस्वरूप, कोणत्याही निर्देशांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल किंवा नुकसानीसाठी निर्मिती कंपनीकडून कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेल्या सर्व दंड आणि नुकसानभरपाईची वसुली एकूण महसुली गरजेतून करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनी, अशा अदा करण्यात आलेल्या किंवा देय असलेल्या दंड आणि नुकसानभरपाईचा, असल्यास, वेगळा तपशील ठेवेल आणि तो त्यांच्या याचिकेसह आयोगाला सादर करील.

४३ नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण

४३.१ निर्मिती केंद्राचे किंवा त्याच्या संचाचे आयुर्मान त्याच्या उपयुक्त आयुर्मानाच्या पलीकडे आणखी वाढविण्याच्या प्रयोजनासाठी हाती घेण्यात आलेल्या नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाच्या मान्यतेसाठी निर्मिती कंपनी याचिका दाखल करील. या याचिकेसोबत सविस्तर प्रकल्प अहवाल, ज्यात कामाची पूर्ण व्याप्ती, समर्थन, खर्च-लाभांचे विश्लेषण, संदर्भ दिनांकापासून वाढीव आयुर्मानाचा अंदाज, निधी उभारणी योजना, खर्चाचे नियोजन, काम पूर्ण करण्याचे वेळापत्रक, संदर्भासाठी विचारात घेतलेली किंमतीची पातळी, काम पूर्ण करण्याचा अंदाजित खर्च, लाभधारकांबरोबर केलेल्या विचार-विनिमयाचे अभिलेखे आणि अन्य कोणतीही संबंधित माहिती, या बाबींचा समावेश असेल;

परंतु असे की, नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण (आर अॅण्ड एम) करू इच्छिणाऱ्या निर्मिती कंपनीस अशा आर अॅण्ड एम करिता लाभधारक परवानाधारकांची संमती घेणे आवश्यक राहिल आणि ते याचिकेसह सादर करणे आवश्यक राहिल.

परंतु आणखी असे की, नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाचा (आर अॅण्ड एम) पर्याय निवडणारी निर्मिती कंपनी या विनियमांच्या विनियम ४४ अंतर्गत विशेष सवलतीस पात्र ठरणार नाही.

४३.२ नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाच्या अशा प्रस्तावास, खर्चाच्या अंदाजांचा वाजवीपणा, काम पूर्ण करण्याचे वेळापत्रक, कार्यक्षम तंत्रज्ञानाचा वापर, खर्च-लाभ विश्लेषण, आणि आयोगाला समर्पक वाटतील असे अन्य घटक यांचा विचार करून, मान्यता देण्यात येईल;

४३.३ वायू/द्रव इंधनावर आधारित ओपन/कम्बार्इन्ड सायकल औष्णिक निर्मिती संचाच्या बाबतीत, केंद्राच्या कार्यक्षम संचालनासाठी गॅस टर्बाइन/स्टीम टर्बाइनच्या

नूतनीकरणासाठी, सुटे भाग जुने झाल्याने व त्यांच्या अनुपलब्धतेमुळे, आवश्यक झालेल्या कोणत्याही खर्चास मान्यता देण्यात येईल;

परंतु असे की, नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणामध्ये समाविष्ट असणाऱ्या वापरून संपणाऱ्या गोष्टी आणि गॅस टर्बाईनचे घटक व सुट्ट्या भागांवर होणारा कोणताही खर्च, जो गॅस टर्बाईनच्या मोठ्या दुरुस्तीदरम्यान सर्वसाधारणपणे संचालन व देखभाल खर्चात समाविष्ट करण्यात येतो, त्यास काळजीपूर्वक छाननीनंतर, मान्यता द्यावयाच्या नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण खर्चातून, योग्यरीत्या कमी करण्यात येईल.

- ४३.४ आयोगाने, नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण खर्च आणि उपयुक्त आयुर्मानातील वाढ यांच्या अंदाजांच्या आधारे आणि मूळ प्रकल्प खर्चामधून यापूर्वीच वसूल केलेला संचित घसारा वजा केल्यानंतर, काळजीपूर्वक छाननी करून मान्यता दिलेला खर्च वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीचा आधार असेल.

४४ कोळशावर आधारित/लिग्नाईटवर प्रज्वलित औष्णिक आणि जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांसाठी विशेष सवलत

- ४४.१ या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे उपयुक्त आयुर्मान पूर्ण केलेली कोळशावर आधारित/ लिग्नाईटवर प्रज्वलित होणारी औष्णिक, वायुवर आधारित विद्युत प्रकल्प आणि जल-विद्युत केंद्रे कायद्यातील बदल, लवादाचा निर्णय किंवा अन्य वैधानिक प्राधिकरणाच्या निर्देश किंवा आदेशाचे पालन किंवा कोणत्याही न्यायालयाचा आदेश किंवा डिक्री, आणि दैवी आपत्ती यामुळे होणाऱ्या भांडवली खर्चासह, अतिरिक्त भांडवली खर्चाची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी भरपाई म्हणून, मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ नुसार, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांनुसार 'विशेष सवलत' प्राप्त करण्याचा पर्याय निवडू शकतात.

- ४४.२ जर निर्मिती संयंत्राने विशेष सवलतीचा पर्याय निवडला तर, अशा विशेष सवलतीचा समावेश वार्षिक स्थिर खर्चामध्ये करण्यात येईल. तथापि, भांडवली खर्चातील त्यानंतरच्या कोणत्याही सुधारणेस किंवा लागू असलेल्या कार्यान्वयन निकषांमध्ये, असल्यास, आयोगाने दिलेल्या शिथिलतेस परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असे की, असा पर्याय अशा निर्मिती केंद्र किंवा त्यांच्या संचांना उपलब्ध असणार नाही ज्यांचे नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण करण्यात आले आहे आणि हे विनियम लागू होण्यापूर्वी आयोगाकडून खर्चास मान्यता देण्यात आलेली आहे;

परंतु आणखी असे की, जर निर्मिती संयंत्र किंवा संचाने नियंत्रण कालावधीसाठी विशेष सवलतीचा पर्याय निवडला आणि त्यानंतर नियंत्रण कालावधीदरम्यान संयंत्राच्या नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाची योजना आखली तर, अशा संयंत्र किंवा संचाला, आयोगाने संयंत्र किंवा संचाच्या आर अॅण्ड एम प्रस्तावास मंजुरी दिल्याच्या दिनांकापासून, उर्वरित नियंत्रण कालावधीसाठी विशेष सवलतीचा हक्क राहणार नाही.

४४.३ निर्मिती कंपनी बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेसह विशेष सवलतीद्वारे करावयाच्या सर्व कामांचा तपशील आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करेल, ज्यास खर्चाच्या अंदाजांचा वाजवीपणा, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि आयोगाकडून संबंधित म्हणून विचारात घेतलेल्या अशा अन्य घटकांच्या काळजीपूर्वक छाननीनंतर मान्यता देण्यात येईल;

परंतु असे की, निर्मिती केंद्राला अनुज्ञेय असलेली विशेष सवलत नियंत्रण कालावधीसाठी प्रति वर्ष प्रति मेगावॉट कमाल रु. १०.७५ लाख पर्यंत असेल;

परंतु आणखी असे की, विशेष सवलत घेणाऱ्या निर्मिती कंपनीस विशेष सवलतीद्वारे निर्माण केलेली मत्ता भांडवलीकृत करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही आणि विशेष सवलतीद्वारे निर्माण केलेल्या अशा मत्तेवर घसारा, भागभांडवलावरील परतावा, कर्जावरील व्याजास पात्र ठरणार नाही.

परंतु आणखी असे की, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, निर्मिती कंपनीने विशेष सवलतीचा एकदा दावा केल्यावर आणि त्याचा वापर केल्यावर मविनिआ कॅपेक्स विनियम २०२२ अंतर्गत कोणतेही अतिरिक्त भांडवलीकरण अनुज्ञेय राहणार नाही.

४४.४ निर्मिती केंद्राने विशेष सवलत प्राप्त केल्यास, निर्मिती कंपनीकडून करण्यात आलेल्या खर्चाचा किंवा विशेष सवलतीमधून वापरलेल्या खर्चाचा हिशोब निर्मिती कंपनीद्वारे स्वतंत्रपणे स्वतंत्र निधीमध्ये ठेवण्यात येईल आणि विशेष सवलतीमधून वापरलेल्या खर्चाचा हिशोब जेव्हा निर्देश देण्यात येईल तेव्हा आयोगाला देण्यात येईल.

परंतु असे की, बहु-वर्षीय वीज दर आदेशामध्ये परवानगी देण्यात आलेली विशेष सवलतीचे अचूक समायोजन नियंत्रण कालावधीच्या शेवटी संचयी तत्त्वावर करण्यात येईल आणि न वापरलेली विशेष सवलत होल्डींग कॉस्टसह, असल्यास एआरआरमध्ये समायोजित करण्यात येईल.

४५ अनिश्चित विजेची विक्री

४५.१ अनिश्चित विजेचा पुरवठा तफावत म्हणून गणण्यात येईल आणि त्यासाठी वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ नुसार अनिश्चित विजेसाठीचे तफावत आकार अदा करण्यात येतील;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनीला अनिश्चित विजेच्या पुरवठ्यातून मिळालेला, इंधन खर्चाच्या हिशोबानंतर, अन्य कोणताही महसूल हा भांडवली खर्चात कपात करण्यासाठी वापरण्यात येईल आणि तो महसूल म्हणून समजण्यात येणार नाही.

४६ वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न

४६.१ निर्मिती कंपनीचा वार्षिक स्थिर आकार निश्चित करताना, निर्मिती कंपनीचे आयोगाने मान्यता दिलेले वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्न वजा करण्यात येईल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी तिच्या वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या अंदाजांचा संपूर्ण तपशील आयोग ठरवून देईल त्या नमुन्यांमध्ये आयोगाला सादर करील.

४६.२ वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :-

- (ए) जमीन किंवा इमारत भाड्याने दिल्यामुळे मिळणारे उत्पन्न;
- (बी) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) गुंतवणुकीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (डी) आकस्मिक राखीव निधीच्या गुंतवणुकीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (इ) राख/नाकारलेल्या कोळशाच्या विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (एफ) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमावरील व्याजाचे उत्पन्न;
- (जी) निर्मिती कंपनीने त्यांच्या कार्यरत कर्मचाऱ्यांच्या गृह वसाहतींना केलेला वीज पुरवठा आणि निर्मिती केंद्राच्या ठिकाणच्या बांधकामासाठी निर्मिती कंपनीने केलेला वीज पुरवठा यापासून मिळालेले नक्त उत्पन्न, असा वीज पुरवठा करण्यासाठी केलेल्या खर्चाचे समायोजन करुन;
- (एच) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (आय) ठेकेदारांकडून भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (जे) ठेकेदार आणि इतरांकडून भाडे तत्वावर दिलेल्या वस्तुंपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (के) जाहिरातींपासून मिळणारे उत्पन्न;

- (एल) निविदा दस्तऐवजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
 (एम) वीज दराव्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनीच्या विनियमित व्यवसायाशी संबंधित भागभांडवलावरील परताव्यातून केलेल्या गुंतवणुकीपासून प्राप्त झालेले व्याज वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये समाविष्ट करण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनीने त्यांच्या कार्यरत कर्मचाऱ्यांच्या गृह वसाहतींना आणि निर्मिती केंद्राच्या ठिकाणच्या बांधकामासाठी केलेल्या वीज पुरवठ्यासाठी वेगळी मीटर्स बसविण्यात येतील आणि स्वतंत्रपणे देयक आकारणी करण्यात येईल;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनीने त्यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या गृह वसाहतींना आणि निर्मिती केंद्राच्या ठिकाणच्या बांधकामासाठी केलेल्या वीज पुरवठ्यासाठी वीज विक्रीचा दर हा त्या पुरवठा क्षेत्रातील वितरण परवानाधारकारकाला संबंधित ग्राहक वर्गवारीस वीज पुरवठा करण्यासाठी आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या वीज दरा इतका असेल.

४७ औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राच्या कामकाजाचे निकष

- ४७.१ विनियम ४७.२ अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राव्यतिरिक्त, सर्व औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांकरिता वार्षिक स्थिर आकाराच्या पूर्ण वसुलीसाठी केंद्राचा उपलब्धता लक्ष्यांक ८५ टक्के राहिल.
- ४७.२ महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि.च्या (महानिर्मिती कंपनीच्या) खालील निर्मिती केंद्रांकरिता वार्षिक स्थिर आकारांच्या पूर्ण वसुलीसाठी उपलब्धता लक्ष्यांक खालीलप्रमाणे असेल :-

औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्राचे नाव	केंद्राचा उपलब्धता लक्ष्यांक (%)
कोराडी टीपीएस संच क्र. ८, ९ आणि १० वगळून	७५.००
चंद्रपूर टीपीएस संच क्र. ८ आणि ९ वगळून	८०.००

परंतु असे की, जर कोणतेही नुतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाचे काम हाती घेतले असेल किंवा या संयंत्र/संचांनी विशेष सवलत घेतली असेल तर या निर्मिती केंद्रांच्या उपलब्धता निकषांमध्ये आयोग सुधारणा करू शकेल.

- ४७.३ औष्णिक निर्मिती केंद्र/संचांसाठी प्रोत्साहन-अधिदानाकरिता संयंत्र भार घटक लक्ष्यांक ८५ टक्के असेल.

४७.४ विनियम ४७.५ आणि ४७.६ मध्ये समाविष्ट असलेल्या केंद्रांव्यतिरिक्त, अन्य कोळशावर आधारित विद्यमान औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांकरिता केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण खालीलप्रमाणे असेल -

२००/२१०/२५० मेगावॉटचे संच	३०० मेगावॉटचे संच	५०० मेगावॉटचे संच (sub-critical boilers)	६०० मेगावॉट आणि त्यावरील संच (super-critical boilers)
२४१५ किलो कॅलरी प्रति युनिट	२३८५ किलो कॅलरी प्रति युनिट	२३७५ किलो कॅलरी प्रति युनिट	२२३० किलो कॅलरी प्रति युनिट

टीप -१

५०० मेगावॉट संचांच्या संबंधात, जर बॉयलरला पाणी पुरवणारे पंप विद्युत चालित असतील तर केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण वर विनिर्दिष्ट केलेल्या केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाणापेक्षा ४० किलो कॅलरी प्रति युनिट कमी असेल.

टीप- २

ज्या विद्युत निर्मिती केंद्रांमध्ये २००/२१०/२५० मेगावॉटचे संच व ३०० मेगावॉट आणि ५०० मेगावॉटचे संच एकत्रित असतील, तेथे केंद्रातील प्रमाणकानुसार एकूण उष्मांकाचे प्रमाण हे केंद्रातील भारांकित सरासरीने येणारे उष्मांकाचे प्रमाण असेल.

४७.५ महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि.च्या (महानिर्मिती कंपनीची) कोळशावर आधारित विद्यमान औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण खालीलप्रमाणे असेल :-

(किलो कॅलरी प्रति युनिट)

कोराडी संच क्र. ८, ९ आणि १० वगळून	खापरखेडा संच क्र. ५ वगळून	चंद्रपूर संच क्र. ८ आणि ९ वगळून	नाशिक टीपीएस	भुसावळ संच क्र. ४ आणि ५ वगळून
२६२२	२६३०	२६८८	२७५४	२७८७

परंतु असे की, जर कोणतेही नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाचे काम हाती घेण्यात आले असेल किंवा या संयंत्र/संचांनी विशेष सवलत घेतली असेल तर अशा निर्मिती केंद्रांच्या एकूण उष्मांक प्रमाणाच्या निकषांमध्ये आयोग सुधारणा करू शकेल.

४७.६ टाटा पॉवर कंपनी लि.च्या (टीपीसी-निर्मिती) विद्यमान औष्णिक विद्युत निर्मिती संच - ५ साठी केंद्रातील उष्मांक प्रमाण २५४९ किलो कॅलरी प्रति युनिट असेल;

परंतु असे की, जर कोणतेही नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाचे काम हाती घेतले असेल किंवा विशेष सवलत घेतली असेल तर अशा निर्मिती केंद्रांच्या एकूण उष्मांक प्रमाणाच्या निकषांमध्ये आयोग सुधारणा करू शकेल.

४७.७ विद्यमान गॅस टर्बाइन/कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्र/संचासाठी केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण खालीलप्रमाणे असेल :-

(किलो कॅलरी प्रति युनिट)

कामकाजाची पध्दती	महानिर्मिती कंपनीचे उरण जीटीपीएस	टीपीसी-निर्मितीचा संच क्र.- ७
कम्बाइन्ड सायकल	२०३५	२०३५
ओपन सायकल	२९००	२९००

४७.८ १ एप्रिल, २०२५ नंतर वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झालेल्या, कोळसा आणि लिग्नाइटवर आधारीत नवीन औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रे/संचासाठी केंद्रातील एकूण उष्मांक प्रमाण खालीलप्रमाणे असेल;

२००/२१०/२५० मेगावॅट संचाकरिता : १.०५ X डिझाईन उष्मांक प्रमाण (किलो कॅलरी प्रति युनिट)

५०० मेगावॅट आणि त्यापेक्षा अधिक संचाकरिता : १.०४५ X डिझाईन उष्मांक प्रमाण (किलो कॅलरी प्रति युनिट)

जेथे, संचाचे डिझाईन उष्मांक प्रमाण म्हणजे पुरवठादाराने, १००% एमसीआर, शून्य % मेकअप, डिझाईन कोळसा आणि डिझाईन कुलींग पाण्याचे तापमान/ बॅक प्रेशर, अशी स्थिती असताना हमी दिलेले संचाचे उष्मांक प्रमाण होय;

परंतु असे की, युनिटच्या दाब आणि तापमान प्रमाणावर अवलंबून असणाऱ्या खालील कमाल डिझाईन युनिट उष्मांक प्रमाणापेक्षा, डिझाईन उष्मांक प्रमाण जास्त असणार नाही;

दाब प्रमाण (किलोग्रॅम/सेंटीमीटर ^२)	१५०	१७०	१९०	२४७	२४७	२७०	२७०
SHT/RHT (°C)	५३५/५३५	५३७/५३७	५३७/५६५	५३७/५६५	५६५/५९३	५९३/५९३	६००/६००
बॉयलर फीड पम्पाचा प्रकार	विद्युत चलित	टर्बाइन चलित	टर्बाइन चलित	टर्बाइन चलित	टर्बाइन चलित	टर्बाइन चलित	टर्बाइन चलित
कमाल टर्बाइन सायकल उष्मांक प्रमाण (किलो कॅलरी/प्रति युनिट)	१९५५	१९५०	१९३५	१९००	१८५०	१८१०	१८००
बॉयलरची किमान कार्यक्षमता							
सब-बिटुमिनस देशी कोळसा	०.८६	०.८६	०.८६	०.८६	०.८६	०.८६५	०.८६५

दाब प्रमाण (किलोग्रॅम/सेंटीमीटर ^२)	१५०	१७०	१७०	२४७	२४७	२७०	२७०
बिटुमिनस आयात केलेला कोळसा	०.८९	०.८९	०.८९	०.८९	०.८९	०.८९५	०.८९५
कमाल डिझाइन संच उष्मांक प्रमाण (किलो कॅलरी/प्रति युनिट)							
सब-बिटुमिनस देशी कोळसा	२२७३	२२६७	२२५०	२२२२	२१५१	२१०५	२०८१
बिटुमिनस आयात केलेला कोळसा	२१९७	२१९१	२१७४	२१३५	२०७८	२०३४	२०२२

परंतु आणखी असे की, संचाचे दाब आणि तापमान मापदंड जर वर नमूद केलेल्या प्रमाणापेक्षा वेगळे असतील तर सर्वात जवळच्या वर्गातील कमाल डिझाइन संच उष्मांक प्रमाण धरण्यात येईल;

परंतु असेही की, जेथे संचाच्या उष्मांक प्रमाणाची हमी देण्यात आलेली नसेल परंतु टर्बाइन सायकल उष्मांक प्रमाण आणि बॉयलर कार्यक्षमता यांची वेगवेगळी हमी एकाच पुरवठादाराकडून किंवा वेगवेगळ्या पुरवठादारांकडून देण्यात आली असेल तर दिलेल्या हमीनुसार टर्बाइन सायकल उष्मांक प्रमाण आणि बॉयलर कार्यक्षमता यांचा वापर करून संचाचे डिझाइन उष्मांक प्रमाण काढण्यात येईल;

परंतु असेही की, जेव्हा सब-बिटुमिनस इंडियन कोळशाची बॉयलर कार्यक्षमता ८६% च्या पेक्षा आणि आयात केलेल्या बिटुमिनस कोळशाची बॉयलर कार्यक्षमता ८९% पेक्षा कमी असते, तेव्हा केंद्रातील एकूण उष्मांक दराच्या परिगणनेसाठी सब-बिटुमिनस इंडियन कोळसा आणि बिटुमिनस आयात केलेला कोळसा यासाठी अनुक्रमे ८६% आणि ८९% हीच बॉयलर कार्यक्षमता विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, ड्राय कुलिंग सिस्टिमच्या प्रकाराकरिता कमाल टर्बाइन सायकल उष्मांक प्रमाण समायोजित करण्यात येईल;

परंतु असेही की, जर या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकापूर्वी एक किंवा अधिक संचांचे कामकाज वाणिज्यिकरित्या सुरु झाल्याचे घोषित करण्यात आले असेल तर अशा संचांकरिता तसेच या विनियमांच्या प्रभावी दिनांका रोजी किंवा त्यानंतर वाणिज्यिक कामकाज सुरु झाल्याचे घोषित करण्यात आलेल्या संचांकरिता, उष्मांक प्रमाणाचे निकष हे, विनियम ४७.४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वरील पद्धतीनुसार व निकषांनुसार काढलेल्या उष्मांक प्रमाण निकषांपेक्षा कमी असतील;

परंतु असेही की, लिग्नाइटवर प्रज्वलित निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत (सर्क्युलेटिंग फ्लुइडाइज्ड बेड कॅम्बशन (सीएफबीसी) तंत्रज्ञानावर आधारीत केंद्रांसह),

पदार्थामधील ओलाव्याच्या अंशासाठी खालील घटकांचा वापर करून कमाल डिझाइन उष्मांक प्रमाण वाढविण्यात येईल:-

(ए) ५० % ओलावा असलेला लिग्नाइट	: १.१०
(बी) ४० % ओलावा असलेला लिग्नाइट	: १.०७
(सी) ३० % ओलावा असलेला लिग्नाइट	: १.०४

पदार्थातील ओलाव्याच्या अंशाच्या इतर मूल्यांसाठी, ३०-४०% आणि ४०-५०% या दरम्यान असलेल्या ओलाव्याच्या अंशासाठी गुणक, वरील उप-खंड (ए) ते (सी) मधील संबंधित टप्प्यांसाठी दिलेल्या गुणकाच्या प्रमाणित मूल्यांवर अवलंबून, यथाप्रमाण राहिल;

टीप: जर संचाच्या बॉयलरला पाणी देण्यासाठी वापरण्यात येणारे पंप विद्युत-चलित असतील तर, कमाल डिझाइन संच उष्मांक प्रमाण हे टर्बाइन-चलित पंपाकरिता वर विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल डिझाइन संच उष्मांक प्रमाणापेक्षा ४० किलो कॅलरी प्रति युनिट कमी राहिल.

४७.९ १ एप्रिल, २०२५ नंतर वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झालेल्या वायू-आधारित/द्रव-आधारित नवीन औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी केंद्रातील एकूण उष्मांक दर खालीलप्रमाणे असेल :-

$$= १.०५ \times \text{Design Heat Rate of the Unit/Block for Natural Gas and Regassified Liquefied Natural Gas (RLNG) (in kcal/kWh)}$$

$$= १.०७१ \times \text{Design Heat Rate of the Unit/Block for Liquid Fuel (kcal/kWh)}$$

जेथे एका संचाचे डिझाइन उष्मांक प्रमाण म्हणजे १००% एमसीआर आणि जागेवर ॲम्बिअंट अशी स्थिती असताना हमी दिलेले युनिटचे उष्मांक प्रमाण; आणि एका ब्लॉकचे डिझाइन उष्मांक प्रमाण म्हणजे १००% एमसीआर, जागेवर ॲम्बिअंट स्थिती, शून्य % मेक-अप, डिझाइन कुलींग पाण्याचे तापमान/ बॅक प्रेशर, अशी स्थिती असताना हमी दिलेले ब्लॉकचे उष्मांक प्रमाण होय.

४७.१० जर एमएसएलडीसीने ग्रिडची सुरक्षितता किंवा लाभधारकांकडून मिळालेल्या कमी शेड्युलमुळे निर्मिती केंद्र किंवा संचाला प्रमाणकापेक्षा कमी भाराने परंतु किमान तांत्रिक शेड्युल इतके किंवा त्यापेक्षा जास्त, संचालनाचे निर्देश दिले तर, आयोगाकडून अचूक समायोजनाच्या वेळी, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, राज्य ग्रिड संहिता विनियम, २०२० च्या विनियम ३४ मधील किमान तांत्रिक निर्धारण आणि भरपाई संबंधीच्या तरतुदींच्या आधारावर, एकूण केंद्र उष्मांक प्रमाणामध्ये झालेली वाढ विचारात घेण्यात येईल.

४७.११ विनियम ४७.१२ मध्ये समाविष्ट असलेली औष्णिक विद्युत निर्मिती संच/केंद्रे वगळून, इतर सर्व औष्णिक विद्युत निर्मिती संच/केंद्रांकरिता दुय्यम इंधन-तेल वापराचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :-

- ए. कोळशावर आधारित निर्मिती केंद्र: ०.५० मिली लिटर प्रति युनिट
- बी. सीएफबीसी तंत्रज्ञानावर आधारित केंद्रे वगळून लिग्नाईट प्रज्वलित निर्मिती केंद्रे: १.५ मिली लिटर प्रति युनिट
- सी. सीएफबीसी तंत्रज्ञानावर आधारित लिग्नाईटवर प्रज्वलित निर्मिती केंद्रे: १.० मिली लिटर प्रति युनिट

४७.१२ महानिर्मिती कंपनीच्या केंद्रांकरिता दुय्यम इंधन-तेल वापराचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :-

औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रे	दुय्यम इंधन- तेल वापर (मिली लिटर प्रति युनिट)
कोराडी टीपीएस संच क्र. ८, ९ आणि १० वगळून	२.८१
खापरखेडा टीपीएस संच क्र. ५ वगळून	१.२०
चंद्रपूर टीपीएस संच क्र. ८ आणि ९ वगळून	१.००
नाशिक टीपीएस	१.००
भुसावळ टीपीएस संच क्र. ४ आणि ५ वगळून	१.४०

परंतु असे की, जर कोणतेही नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरणाचे काम हाती घेण्यात आले असेल किंवा या संयंत्र/संचांनी विशेष सवलत घेतली असेल तर या निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत दुय्यम इंधन-तेल वापराच्या निकषांमध्ये आयोग सुधारणा करू शकेल.

४७.१३ कोळशावर आधारित नवीन औष्णिक निर्मिती केंद्रांकरिता सहाय्यकारी वीज वापर खाली दिलेल्या तक्त्याप्रमाणे राहिल :-

तपशील	नैसर्गिक ड्राफ्ट कुलिंग टॉवर सह किंवा कुलिंग टॉवर शिवाय
(एक) २००/२५० मेगावॉट श्रेणी	८.५० %
(दोन) ३००/३३०/३५०/५०० मेगावॉट आणि त्यावरील	
बॉयलरला पाणी पुरविणारे वाफेवर चालणारे पंप	५.७५ %
बॉयलरला पाणी पुरविणारे विद्युत चालित पंप	८.०० %

परंतु असे की, इंड्युस्ट्र ड्राफ्ट कुलिंग टॉवर्स आणि जेथे ट्युब टाईप कोल मीलचा वापर करण्यात येतो अशा औष्णिक निर्मिती केंद्रांकरिता निकष अनुक्रमे ०.५ टक्के आणि ०.८ टक्क्यांनी आणखी वाढविण्यात येतील;

परंतु आणखी असे की, ड्राय कुलिंग सिस्टम असलेल्या संयंत्रांकरिता खालीलप्रमाणे अतिरिक्त सहाय्यक ऊर्जा वापरास मान्यता देता येईल;

ड्राय कुलिंग सिस्टमचा प्रकार	(एकूण निर्मितीच्या %)
यांत्रिक ड्राफ्ट पंखे असलेला डायरेक्ट कुलिंग एअर कुल्ड कंडेन्सर्स	१.० %
इन्डायरेक्ट कुलिंग सिस्टम एम्प्लॉयिंग जेट कंडेन्सर्स विथ प्रेशर रिकव्हरी टर्बाइन अँड नॅचरल ड्राफ्ट टॉवर	०.५ %

परंतु असेही की, वैधानिक प्राधिकरणाकडून अनिवार्य करण्यात आलेल्या कोणत्याही अतिरिक्त उपकरण असलेल्या औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी, अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास, काळजीपूर्वक छाननीनंतर प्रकरण-निहाय तत्वावर, परवानगी देण्यात येईल.

४७.१४ महानिर्मिती कंपनीच्या कोळशावर आधारित औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठीचा सहाय्यकारी ऊर्जा वापर खाली देण्यात आलेल्या तक्त्याप्रमाणे राहिल :-

केंद्रे	सहाय्यकारी ऊर्जा वापर
कोराडी टीपीएस संच क्र. ८, ९ आणि १० वगळून	१०.८१%
खापरखेडा टीपीएस संच क्र. ५ वगळून	९.७०%
चंद्रपूर टीपीएस संच क्र. ८ आणि ९ वगळून	८.६७%
नाशिक टीपीएस	१०.७५%
भुसावळ टीपीएस संच क्र. ४ आणि ५ वगळून	१०.९६%

परंतु असे की, या निर्मिती केंद्रांनी जर कोणतेही नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण हाती घेतले किंवा विशेष सवलत घेतली असेल तर अशा निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत सहाय्यकारी ऊर्जा वापराच्या निकषांमध्ये आयोग सुधारणा करू शकेल.

४७.१५ कोळशावर आधारित अन्य विद्यमान औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी सहाय्यकारी ऊर्जा वापर खाली देण्यात तक्त्याप्रमाणे राहिल:

तपशील	नॅचरल ड्राफ्ट कुलिंग टॉवर सह किंवा कुलिंग टॉवर शिवाय
(एक) २००/२५० मेगावॉट श्रेणी	८.५०%
(दोन) ३००/५००मेगावॉट आणि त्यावरील	
बॉयलरला पाणी पुरविणारे वाफेवर चालणारे पंप	६.००%
बॉयलरला पाणी पुरविणारे विद्युत चलित पंप	८.५०%

परंतु असे की, इन्ड्युस्ट्रियल ड्राफ्ट कुलिंग टॉवर्स असलेल्या आणि ट्युब टाईप कोल मील वापरण्यात येणाऱ्या औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांसाठी निकष अनुक्रमे ०.५ टक्के आणि ०.८ टक्क्यांनी आणखीवाढविण्यात येतील;

परंतु आणखी असे की, ड्राय कुलिंग यंत्रणा असलेल्या संचांसाठी अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास खालीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येईल:

ड्राय कुलिंग यंत्रणेचा प्रकार	एकूण निर्मितीची टक्केवारी
मेकॅनिकल ड्राफ्ट फॅन्ससह डायरेक्ट कुलिंग एअर कुल्ड कन्डेन्सर्स	१.०%
प्रेसर रिकव्हरी टर्बाइन आणि नॅचरल ड्राफ्ट टॉवर सह जेट कन्डेन्सर्सचा वापर करणारी इनडायरेक्ट कुलिंग यंत्रणा	०.५ %

परंतु असेही की, फ्लु गॅस डि-सल्फरायझर (एफजीडी) सह औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास खालीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येईल:

(ए) २००/२५० मेगावॉट सिरिज	१.२ %
(बी) ३००/३३०/५०० मेगावॉट आणि वरील	१.० %

परंतु असेही की, वैधानिक प्राधिकरणाकडून अनिवार्य करण्यात आलेल्या कोणत्याही अतिरिक्त उपकरण असलेल्या औष्णिक निर्मिती केंद्रांसाठी अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर, प्रकरण-निहाय तत्वावर मान्यता देण्यात येईल.

४७.१६ गॅस टर्बाइन/ कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्रे/संचांकरिता सहाय्यकारी ऊर्जा वापर खालीलप्रमाणे राहिल :-

(ए) कम्बाइन्ड सायकल : २.७५ %

(बी) ओपन सायकल : १.० %

परंतु असे की, जेथे वायुवर आधारित निर्मिती केंद्र गॅस बुस्टर कॉम्प्रेसरवर चालणाऱ्या इलेक्ट्रीक मोटरचा वापर करित असेल तेव्हा कम्बाइन्ड सायकल पध्दतीच्या निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत सहाय्यकारी ऊर्जा वापर ३.३० टक्के (वाफेवरील टर्बाइन जनित्रासाठी एअर-कुल्ड कन्डेन्सरच्या परिणामासह) राहिल;

परंतु आणखी असे की, यांत्रिक ड्राफ्ट पंख्यांसह डायरेक्ट कुलिंग एअर कुल्ड कन्डेन्सर असलेल्या कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्रासाठी ०.३५ टक्के अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, किनारपट्टीच्या भागात स्थित असलेल्या आणि समुद्राच्या पाण्याच्या कुलिंग वॉटर सिस्टमचा वापर करणाऱ्या कम्बाइन सायकल निर्मिती केंद्रांसाठी ३.०० टक्के किमान मर्यादेच्या अधीन राहून, अतिरिक्त सहाय्यकारी ऊर्जा वापरास परवानगी देण्यात येईल.

४७.१७ लिग्नाईटवर प्रज्वलित औष्णिक निर्मिती केंद्रे/संचांकरिता सहाय्यकारी ऊर्जा वापर विनियम ४७.१३ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोळशावर आधारित निर्मिती केंद्रांच्या सहाय्यकारी ऊर्जा वापराच्या निकषापेक्षा ०.५ टक्के बिंदुनी उच्च राहिल;

परंतु असे की, सीएफबीसी तंत्रज्ञानाचा वापर करणाऱ्या लिग्नाइट प्रज्वलित केंद्रांसाठी, सहाय्यकारी ऊर्जा वापराचे निकष विनियम ४७.१३ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोळशावर आधारित निर्मिती केंद्रांच्या सहाय्यकारी ऊर्जा वापराच्या निकषापेक्षा १.५ टक्के बिंदुनी उच्च राहिल.

४७.१८ औष्णिक निर्मिती केंद्राच्या उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी (AUXen) प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी ऊर्जा वापर खालीलप्रमाणे राहिल:

अनु. क्र.	तंत्रज्ञानाचे नाव	AUXen (एकूण निर्मितीच्या टक्क्यांप्रमाणे)
(१)	सल्फर डाय ऑक्साइडच्या उत्सर्जनात घट होण्यासाठी	
ए)	ओल्या चुनखडीवर आधारित एफजीडी प्रणाली (गॅस टू गॅस हिटर शिवाय)	१.०%
बी)	लाईम स्प्रे ड्रायर किंवा सेमी ड्राय एफजीडी प्रणाली	१.०%
सी)	ड्राय सोरबेन्ट अंतःक्षेपण प्रणाली (सोडियम बायकार्बोनेटचा वापर करून)	शून्य

डी)	सीबीएफसी विद्युत संयंत्रासाठी (फरनेस अंतःक्षेपण)	शून्य
इ)	समुद्राच्या पाण्यावर आधारित एफजीडी प्रणाली (गॅस टू गॅस हिटर शिवाय)	०.७%
(२)	नायट्रोजनच्या ऑक्साइडच्या उत्सर्जनात घट होण्यासाठी	
ए)	वरणीय गैर-उत्प्रेरक क्षपण प्रणाली	शून्य
बी)	वरणीय उत्प्रेरक क्षपण प्रणाली	०.२%

परंतु असे की, जेथे तंत्रज्ञान “गॅस टू गॅस” हिटरसह स्थापित केले असेल, तेथे वर विनिर्दिष्ट केलेल्या AUXen मध्ये एकूण निर्मितीच्या ०.३ टक्क्यांची वृद्धी करण्यात येईल.

४७.१९ अभिकारकाच्या (रिएजण्ट) वापराचे निकष :

(१) सल्फर डाय ऑक्साइडच्या उत्सर्जनात घट होण्यासाठीच्या वेगवेगळ्या तंत्रज्ञानांसाठीच्या विशिष्ट अभिकारकाच्या वापराचा निकष खालीलप्रमाणे राहिल:

(ए) ओल्या चुनखडीवर आधारित फ्लु गॅस डी-सल्फरायझेशन (एफजीडी) प्रणालीसाठी : खालील सूत्राने विशिष्ट चुनखडी वापर (g/kWh) काढण्यात येईल :

$$[K \times SHR \times S/CVPPF] \times [८५/LP]$$

जेथे,

S= सल्फरची मात्रा टक्क्यांमध्ये

LP= चुनखडीची शुद्धता टक्क्यांमध्ये

SHR= kcal per kWh मध्ये केंद्रातील एकूण उष्मांक दर

CVPPF = (ए) निर्मिती केंद्रात साठवणुकीच्या दरम्यान झालेल्या तफावतीमुळे ८५ टक्के kcal/kg वजा करून कोळशावर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मितीसाठी प्रति किलोग्राम kcal मध्ये प्राप्त झालेल्या कोळशाचे एकूण भारांकित सरासरी कॅलरीफिक मूल्य;

(बी) लिग्नाइटवर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रासाठी लागू असल्याप्रमाणे kcal/kg मध्ये लिग्नाईटचे एकूण भारांकित सरासरी एकूण कॅलरीफिक मूल्य;

परंतु असे की, K चे मूल्य, ६०० mg/Nm^३ च्या SO_२ उत्सर्जन मानकासह अनुपालनासाठी युनिट्सकरिता (२६.८ x Design SO_२ Removal Efficiency/७३%) किंवा १००/२०० mg/Nm^३ च्या SO_२ उत्सर्जन मानकांसह अनुपालनासाठी युनिट्ससाठी (३५.२ x Design SO_२ Removal Efficiency/९६%) च्या सममूल्य राहिल;

परंतु आणखी असे की, चुनखडीची शुध्दता ८५ टक्क्यांपेक्षा कमी असणार नाही.

(बी) लाइम स्ट्रे ड्रायर किंवा सेमी-ड्राय फ्लु गॅस डी-सल्फरायझेशन (एफजीडी) प्रणालीसाठी :

[६ x ९० / LP] g/kWh सूत्र लागू करुन चुन्याच्या (एलपी) किमान ९० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक शुध्दतेच्या आधारावर विनिर्दिष्टीत चुन्याचा वापर काढण्यात येईल.

(सी) ड्राय सोरबेंट अंतःक्षेपण प्रणालीसाठी (सोडियम बाय कार्बोनेटचा वापर करुन) :

सोडियम बाय कार्बोनेटचा विनिर्दिष्ट वापर १०० टक्के शुध्दतेवर १२ g/kWh असेल.

(डी) सीएफबीसी तंत्रज्ञानावर (भट्टी अंतःक्षेपण) आधारित निर्मिती केंद्रासाठी : सीएफबीसी वर आधारित निर्मिती केंद्रासाठी (फरनेस अंतःक्षेपण) विनिर्दिष्ट चुनखडीच्या वापराची परिगणना खालील सूत्राने करण्यात येईल:

$$[६२.९ \times S \times SHR / CVPF] \times [८५/ LP]$$

जेथे,

S= सल्फरची मात्रा टक्क्यांमध्ये;

LP= चुनखडीची शुध्दता टक्क्यांमध्ये;

SHR= kcal per kWh मध्ये केंद्रातील एकूण उष्मांक दर;

CVPF = (ए) निर्मिती केंद्रात साठवणुकीच्या दरम्यान झालेल्या तफावतीमुळे ८५ टक्के kcal/kg वजा करुन कोळशावर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मितीसाठी प्रति किलोग्राम kcal मध्ये प्राप्त झालेल्या कोळशाचे एकूण भारांकित सरासरी कॅलरीफिक मूल्य;

(बी) लिग्नाइटवर आधारित औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रासाठी लागू असल्याप्रमाणे kcal/kg मध्ये प्राप्त झालेल्या लिग्नाईटचे भारांकित सरासरी एकूण कॅलरीफिक मूल्य;

(इ) समुद्राच्या पाण्यावर आधारित फ्लू गॅस डी-सल्फरायझेशन (एफजीडी) प्रणालीसाठी :

समुद्राच्या पाण्यावर आधारित फ्लू गॅस डी-सल्फरायझेशन (एफजीडी) प्रणाली मध्ये वापरलेला अभिकर्मक शून्य असेल;

(२) नायट्रोजनच्या ऑक्साईडच्या उत्सर्जनात घट करण्यासाठी वेगवेगळ्या तंत्रज्ञानाकरिता विनिर्दिष्ट अभिकारकाचा प्रमाणकानुसार वापर खालीलप्रमाणे राहिल:

(ए) वरणीय गैर-उत्प्रेरक क्षपण (एसएनसीआर) प्रणाली : एसएनसीआर प्रणालीचा विनिर्दिष्टीत युरियाचा वापर, युरियाच्या १०० टक्के शुध्दतेवर १.२ ग्रॅम प्रति किलोवॅट तास राहिल;

(बी) वरणीय उत्प्रेरक क्षपण (एससीआर) प्रणाली : एससीआर प्रणालीचा विनिर्दिष्टीत अमोनियाचा वापर, अमोनियाच्या १०० टक्के शुध्दतेवर ०.६ ग्रॅम प्रति किलोवॅट तास राहिल.

४७.२० वाहतूक व हाताळणीतील तोटे:

कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारित निर्मिती केंद्रांकरिता प्रमाणकानुसार वाहतूक व हाताळणीतील तोटे, संबंधित महिन्यात कोळसा पुरवठा करणाऱ्या कंपनीने पाठविलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या परिमाणाच्या टक्केवारीत खाली नमूद केल्याप्रमाणे राहतील :

(ए) खाणीजवळ असलेली निर्मिती केंद्रे - ०.२ %

(बी) खाणीजवळ नसलेली निर्मिती केंद्रे - ०.८ %

परंतु असे की, खाणीजवळ असलेल्या निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत, जवळच्या खाणी वगळून अन्य स्रोतांकडून कोळसा किंवा लिग्नाईट खरेदी केल्यास, ज्याची वाहतूक रेल्वेच्या माध्यमातून करण्यात येते, प्रमाणकानुसार वाहतूक हानि ०.८ टक्के इतकी लागू राहिल;

परंतु आणखी असे की, वरील निकष हे देशांतर्गत कोळसा आणि धुतलेला कोळसा यांना लागू राहतील;

परंतु आणखी असे की, आयात केलेल्या कोळशाच्या बाबतीत, प्रमाणकानुसार वाहतुकीतील हानि आणि हाताळणीतील तोटा ०.२ टक्के इतका राहिल;

परंतु असेही की, पोहोचणी करण्याच्या (डिलिव्हरी) तत्वावर कोळशाची खरेदी करण्यात आली तर, वाहतूक व हाताळणीतील कोणत्याही तोट्यांना परवानगी देण्यात येणार नाही.

४८ औष्णिक निर्मिती केंद्रासाठी संचालन व देखभाल खर्च

४८.१ २६ ऑगस्ट २००५ पूर्वी वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झालेले निर्मिती केंद्रे/संच

(ए) मविनिआ (वीज दराच्या अटी आणि शर्ती) विनियम, २००५ अंमलात येण्याच्या दिनांकापूर्वी ज्या निर्मिती केंद्राचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झाले आहे त्यांच्या संचालन आणि देखभाल खर्चाची परिगणना या विनियमानुसार करण्यात येईल:-

(बी) पाणी आकार वगळून आणि विम्यासह संचालन आणि देखभाल खर्च हे, कार्यक्षमता नफा/तोट्याच्या हिश्याची भर घालून/वजा करून, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या मागील पाच वर्षांच्या संचालन व देखभाल खर्चाच्या अचूक समायोजित सरासरीच्या आधारे काढण्यात येतील व त्यामधून संचालन व देखभालीवर झालेले असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीस अधीन राहून, वगळण्यात येतील;

परंतु असे की, वेतन सुधारणेचा परिणाम, असल्यास, अचूक समायोजनाच्या दरम्यान पुढील वर्षासाठीच्या संचालन व देखभाल खर्चासाठी निकष निश्चित करताना संचालन व देखभाल खर्चात समाविष्ट करण्यात येतील;

परंतु असे की, अशा संचालन व देखभाल खर्चाची सरासरी ही ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षातील संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि त्यामध्ये, ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या आधारभूत वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी, आर्थिक वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या संबंधित वृद्धी दराने वाढ करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, आर्थिक वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या वृद्धी दराची परिगणना, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकन विचारात घेऊन,

आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, करण्यात येईल;

परंतु असेही की, या नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी अचूक समायोजन करण्याच्या वेळी, पाणी आकार वगळून आणि विम्यासह संचालन व देखभाल खर्च हे, कार्यक्षमता नफा/तोट्याच्या हिश्याची भर घालून/वजा करून, दिनांक ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या आधारभूत वर्षांच्या संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या अंतिम अचूक समायोजनाच्या आधारे काढण्यात येतील व त्यामधून असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननी करण्याच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील आणि ते आधारभूत वर्षांचे संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील.

(सी) पुढील प्रत्येक वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च, आर्थिक वर्ष २०२४-२५ च्या आधारभूत वर्षांच्या खर्चास, चलन-वाढीचा घटक, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकनाने, आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकनाने वाढवून व त्यानंतर त्यातून कार्यक्षमता घटकासाठी १ टक्का कमी करून किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येईल त्याप्रमाणे, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाकरिता अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च काढता येतील;

परंतु असे की, नियंत्रण कालावधीतील कोणत्याही विशिष्ट वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्चाच्या अचूक समायोजनामध्ये, चलनवाढीचा घटक, मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या (अचूक समायोजनाच्या वर्षासह) मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकनासह, आणि औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या (अचूक समायोजनाच्या वर्षासह) मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकनासह व त्यानंतर त्यातून कार्यक्षमता घटकासाठी १ टक्का कमी करून किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येईल त्याप्रमाणे, त्या

वर्षाकरिता अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी लागू करण्यात येईल;

- (डी) प्रकल्पाचा प्रकार, कुलिंग वॉटर सिस्टिमचा प्रकार इ. वर अवलंबून असलेल्या प्रत्यक्ष पाणी वापराच्या आधारे, काळजीपूर्वक छाननीस अधीन राहून आणि पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने अधिसूचित केलेले पाणी वापराबाबतचे विशिष्ट निकष विचारात घेऊन पाणी आकारांस वेगळी परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, बहु-वर्षीय वीज दराच्या आदेशात, आयोग, निर्मिती कंपनीसाठी उपलब्ध असलेल्या अगदी अलीकडच्या लेखापरीक्षित लेख्यांनुसार प्रत्यक्ष पाणी आकारांच्या आधारे, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी पाणी आकारांना तात्पुरती परवानगी देईल;

- (इ) नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.

- (एफ) अचूक समायोजनाच्या वेळी खर्चाची तरतूद प्रत्यक्ष खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि केवळ प्रत्यक्ष करण्यात आलेला खर्च विचारात घेण्यात येईल;

- (जी) निर्मिती कंपनी यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि आयटी अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबविल, आणि अशा खर्चाला आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून मविनिआ (भांडवली खर्चाच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदीनुसार प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चा व्यतिरिक्त मान्यता देण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी सविस्तर समर्थन, भांडवली खर्चाच्या योजनांशी तुलना करता अशा योजनांचे खर्च लाभ विश्लेषण आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण (परिशिष्ट पाच मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यानुसार), आणि संचालन व देखभाल खर्चातील बचत, असल्यास,

मविनिआ (भांडवली खर्चाच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदीनुसार सादर करील;

(एच) काही योजना भांडवली गुंतवणुकी अंतर्गत विचारात घेण्याऐवजी संचालन व देखभाल अंतर्गत प्रकरण-निहाय तत्वावर विचारात घेण्यामुळे झालेल्या प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामधील सुधारणेसाठीची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे समर्थन आणि लाईफ सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, विचारात घेईल;

परंतु असे की, जर यामुळे प्रत्यक्ष संचालन आणि देखभाल खर्च प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चापेक्षा कमी झाला तर त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमता लाभाची कोणतीही वाटणी करण्यात येणार नाही;

(आय)या विनियमांच्या विनियम ४४ मधील तरतुदीनुसार निर्मिती केंद्र किंवा संचाने विशेष सवलतीचा पर्याय स्वीकारल्यास, अशा निर्मिती केंद्र/संचासाठी लागू होणारे ओ अॅण्ड एम निकष या विनियमांच्या खालील विनियम ४८.२ च्या तरतुदीनुसार निर्मितीच्या संबंधित वर्गवारी आणि प्रकारासाठी असतील.

४८.२ २६ ऑगस्ट, २००५ रोजी किंवा त्यानंतर वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झालेली नवीन निर्मिती केंद्रे आणि निर्मिती केंद्रे

ए) कोळशावर आधारित निर्मिती केंद्रांकरिता :

तपशील	२००/२१०/२५० मेगावॅटचे संच रु. लाख / मेगावॅट	३००/३३०/३५० मेगावॅटचे संच रु. लाख / मेगावॅट	५०० मेगावॅटचे संच रु. लाख / मेगावॅट	६००/६६० मेगावॅट आणि त्यावरील संच रु. लाख / मेगावॅट
आर्थिक वर्ष २०२५-२६	४१.३३	३०.२४	२८.६०	२४.२१
आर्थिक वर्ष २०२६-२७	४३.१२	३१.३५	३०.१०	२५.२६
आर्थिक वर्ष २०२७-२८	४४.९९	३२.४९	३१.६८	२६.३६
आर्थिक वर्ष २०२८-२९	४६.९४	३३.६६	३३.३४	२७.५०
आर्थिक वर्ष २०२९-३०	४८.९७	३४.८६	३५.०९	२८.६९

परंतु असे की, ज्या निर्मिती केंद्रामध्ये वरील संच एकत्रित (कॉम्बिनेशन) असतील त्यांच्याकरिता संचालन व देखभाल खर्चासाठी भारांकित सरासरी मूल्यास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, एकाच केंद्रातील १.४.२०२५ रोजी किंवा त्यानंतर वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु झालेल्या संबंधित संचाच्या आकारमानातील अतिरिक्त संचासाठी संचालन व देखभाल खर्चाचे निकष काढण्याकरिता खालील गुणकाने निकषांना गुणण्यात येईल;

२००/२१०/२५० मेगावॉट	अतिरिक्त ५ वा आणि ६ वा संच	०.९०
	अतिरिक्त ७ वा आणि जास्त संच	०.८५
३००/३३०/३५० मेगावॉट	अतिरिक्त ४ था आणि ५ वा संच	०.९०
	अतिरिक्त ६ वा आणि जास्त संच	०.८५
५०० मेगावॉट आणि त्यावरील	अतिरिक्त ३ रा आणि ४ था संच	०.९०
	अतिरिक्त ५ वा आणि वरील संच	०.८५

(बी) लिग्नाईटवर आधारित निर्मिती केंद्रांकरिता

(रुपये लाख/ मेगावॉट)

तपशील	लिग्नाईटवर आधारित निर्मिती संच/केंद्रे
आर्थिक वर्ष २०२५-२६	२१.४३
आर्थिक वर्ष २०२६-२७	२२.३६
आर्थिक वर्ष २०२७-२८	२३.३३
आर्थिक वर्ष २०२८-२९	२४.३४
आर्थिक वर्ष २०२९-३०	२५.३९

(सी) गॅस टर्बाइन/कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्रांकरिता:

तपशील	गॅस टर्बाइन/कम्बाइन्ड सायकल निर्मिती केंद्रे रु. लाख / मेगावॉट	लहान गॅस टर्बाइन/ निर्मिती केंद्रे (५० मेगावॉट पेक्षा कमी आकारमानाचे संच) रु. लाख / मेगावॉट	प्रगत एफ वर्ग यंत्रे रु. लाख / मेगावॉट
आर्थिक वर्ष २०२५-२६	१६.१७	२२.२३	१४.९०
आर्थिक वर्ष २०२६-२७	१६.८७	२३.१९	१५.५५
आर्थिक वर्ष २०२७-२८	१७.६०	२४.२०	१६.२२
आर्थिक वर्ष २०२८-२९	१८.३७	२५.२५	१६.९३
आर्थिक वर्ष २०२९-३०	१९.१६	२६.३४	१७.६६

४८.३ कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारीत औष्णिक निर्मिती केंद्रामध्ये उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीमुळे झालेला संचालन आणि देखभाल खर्च वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांका रोजी स्वीकृत केलेल्या भांडवली खर्चाच्या २ टक्के (बांधकामा दरम्यानचे व्याज वगळून) राहिल, ज्यामध्ये ३१ मार्च २०३० रोजी

संपणाच्या नियंत्रण कालावधी दरम्यान वार्षिक ४.३३ टक्के दराने वाढ करण्यात येईल;

परंतु असे की, जिप्सम किंवा अन्य सह-उत्पादनांच्या विक्रीतून मिळालेले उत्पन्न संचालन आणि देखभाल खर्चातून कमी करण्यात येईल.

४९ जल-विद्युत केंद्राच्या कामकाजाचे निकष

४९.१ खालील प्रमाणकानुसार वार्षिक संयंत्र उपलब्धता घटक (एनएपीएएफ) जल विद्युत निर्मिती केंद्रांना लागू राहतील :

अ. क्र.	तपशील	प्रमाणानुसार वार्षिक उपलब्धता घटक	संयंत्र
ए)	जलसाठ्याचे आणि जलाशय प्रकाराचे संयंत्र ज्याच्या रिझर्वायरच्या पाण्याची पूर्ण पातळी (एफआरएल) आणि पाण्याची उपयुक्त किमान पातळी (एमडीडीएल) यामधील फरक ८% पर्यंत आणि ज्याच्या संयंत्र उपलब्धतेवर गाळाचा परिणाम होत नाही	९०%	
बी)	जलसाठ्याचे आणि जलाशय प्रकाराचे संयंत्र ज्याच्या रिझर्वायरच्या पाण्याची पूर्ण पातळी (एफआरएल) आणि पाण्याची उपयुक्त किमान पातळी (एमडीडीएल) यामधील फरक ८% पेक्षा जास्त असेल आणि ज्याच्या संयंत्र उपलब्धतेवर गाळाचा परिणाम होत नाही	सविस्तर प्रकल्प अहवालामध्ये प्रकल्प प्राधिकरणाने दिलेली महिना-निहाय सर्वोच्च मागणीच्या काळातील क्षमता, ज्यास संबंधित प्राधिकरणाने परवानगी दिलेली असते, ती पिकिंग क्षमता एनएपीएएफ निश्चित करण्याचा आधार असेल.	
सी)	जलाशय प्रकाराचे संयंत्र, ज्याच्या संयंत्र उपलब्धतेवर गाळाचा लक्षणीय परिणाम होतो.	८५%	
डी)	वाहत्या नदीच्या पाण्यावर चालणारे संयंत्र	जेथे उपलब्ध/संबंधित असेल तेथे मागील अनुभवांद्वारे संयमित केलेल्या दहा दिवसांच्या डिझाईन उर्जा माहिती-संग्रहाच्या (डेटा)	

	आधारे, संयंत्र-निहाय निश्चित करावयाचा
--	---------------------------------------

परंतु असे की, आयोगाकडून विशेष परिस्थिती अंतर्गत, जसे की, असाधारण गाळाचा अडथळा किंवा प्रचालनात्मक अन्य स्थिती, आणि प्रकल्पाच्या माहित असलेल्या मर्यादा, अशा स्थितीत एनएपीएफमध्ये आणखी सूट देता येईल.

४९.२ जल विद्युत निर्मिती केंद्रांसाठी खालील प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी उर्जा वापर लागू राहिल:

केंद्राचा प्रकार	२०० मेगावॉटच्या वर स्थापित क्षमता	२०० मेगावॉटपर्यंत स्थापित क्षमता
जमिनीवरील जल विद्युत निर्मिती केंद्र		
रोटेटिंग एक्सायटेशन	०.७%	०.७%
स्टॅटिक एक्सायटेशन	१.०%	१.२%
जमिनीखालील जल विद्युत निर्मिती केंद्र		
रोटेटिंग एक्सायटेशन	०.९%	०.९%
स्टॅटिक एक्सायटेशन	१.२%	१.३%

५० जल-विद्युत निर्मिती केंद्राकरिता संचालन व देखभाल खर्च

५०.१ विद्यमान केंद्रांसाठी:

ए) दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या पाच (५) वर्षांच्या अचूक समायोजन केलेल्या संचालन व देखभालीवर झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चामध्ये कार्यक्षमतेतील वाढ/घटीचा हिस्सा, वाढवून/कमी केल्यानंतर येणाऱ्या सरासरीच्या आधारे संचालन व देखभाल खर्च काढण्यात येतील व त्यामधून संचालन व देखभालीवर झालेले असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील;

परंतु असे की, वेतन सुधारणेचा परिणाम, असल्यास, अचूक समायोजनाच्या दरम्यान पुढील वर्षासाठीच्या संचालन व देखभाल खर्चासाठी निकष निश्चित करताना संचालन व देखभाल खर्चात समाविष्ट करण्यात येतील;

परंतु असे की, अशा संचालन व देखभाल खर्चाची सरासरी ही ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षातील संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि त्यामध्ये, ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या आधारभूत वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी, आर्थिक

वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या संबंधित वृद्धी दराने वाढ करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, आर्थिक वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या वृद्धी दराची परिगणना, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ५० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, करण्यात येईल;

परंतु असेही की, या नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी अचूक समायोजन करण्याच्या वेळी, संचालन व देखभाल खर्च हे, विम्यासह, कार्यक्षमता नफा/तोट्याच्या हिश्याची भर घालून/वजा करून, दिनांक ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या अंतिम अचूक समायोजनाच्या आधारे काढण्यात येतील व त्यामधून असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननी करण्याच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील आणि ते आधारभूत वर्षाचे संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील;

- बी) विनियम ४८.१(सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार पुढील प्रत्येक वर्षाकरिता आणि नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षाच्या अचूक समयोजनामध्ये संचालन व देखभाल खर्च निश्चित करण्यात येतील;
- सी) निर्मिती कंपनीने, त्यांच्या कार्यरत कर्मचाऱ्यांच्या गृह वसाहती आणि संबंधित खर्चासह वैद्यकीय व अन्य सुविधांवर केलेला संचालन आणि देखभाल खर्च वरील (ए) आणि (बी) मधून वगळण्यात येईल आणि काळजीपूर्वक छाननीनंतर, त्यास वेगळी मान्यता देण्यात येईल;
- डी) नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची

हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.

- इ) अचूक समायोजनाच्या वेळी खर्चाची तरतूद प्रत्यक्ष खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि केवळ प्रत्यक्ष करण्यात आलेला खर्च विचारात घेण्यात येईल;
- एफ) निर्मिती कंपनी यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती व तंत्रज्ञानाची अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबविल, आणि अशा खर्चाला, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चाव्यतिरिक्त मान्यता देण्यात येईल;
- परंतु असे की, निर्मिती कंपनी सविस्तर समर्थन, खर्च लाभ विश्लेषण आणि भांडवली खर्चाच्या योजनांशी तुलना करता या योजनांचे लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण, आणि संचालन व देखभाल खर्चातील बचत, असल्यास, सादर करील;
- जी) काही योजना भांडवली गुंतवणुकी अंतर्गत विचारात घेण्याऐवजी संचालन व देखभाल अंतर्गत प्रकरण-निहाय तत्वावर विचारात घेण्यामुळे झालेल्या प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामधील सुधारणेसाठीची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे समर्थन आणि लाईफ सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, विचारात घेईल;
- परंतु असे की, जर यामुळे प्रत्यक्ष संचालन आणि देखभाल खर्च अशा सुधारीत प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चापेक्षा कमी झाला तर त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमता लाभाची कोणतीही वाटणी करण्यात येणार नाही.

५०.२ नवीन केंद्रांकरिता

- (ए) वाणिज्यिक कामकाजाच्या पहिल्या वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च हे मूळ प्रकल्प खर्चाच्या (पुनर्वसन आणि पुनर्वसाहतीच्या कामावरील खर्च वगळून) २ % दराने निश्चित करण्यात येतील, जे आधारभूत वर्षाचे संचालन आणि देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील;
- (बी) विनियम ४८.१(सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार पुढील प्रत्येक वर्षाकरिता आणि नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनामध्ये संचालन व देखभाल खर्च निश्चित करण्यात येतील.

ए. क्षमता आकार

५१.१ औष्णिक निर्मिती केंद्राच्या स्थिर खर्चाची परिगणना या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांच्या आधारे वार्षिक तत्त्वावर करण्यात येईल आणि तो क्षमता आकारांतर्गत मासिक तत्त्वावर वसूल करण्यात येईल. निर्मिती केंद्रासाठी देय असलेल्या एकूण क्षमता आकारांची विभागणी त्याच्या लाभधारकांमध्ये निर्मिती केंद्राच्या क्षमतेमधील त्यांच्या संबंधित हिश्याच्या किंवा वाटणीच्या टक्केवारीत करण्यात येईल. क्षमता आकार एक वर्षाच्या दोन भागांत वसूल करण्यात येतील, म्हणजेच, उच्च मागणी हंगाम (तीन महिन्यांचा कालावधी) आणि कमी मागणी हंगाम (उर्वरित नऊ महिन्यांचा कालावधी), आणि प्रत्येक हंगामात खालीलप्रमाणे दोन भाग असतील उदा. महिन्याच्या कमाल मागणी असणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार आणि महिन्याच्या कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार :

वर्षासाठी क्षमता आकार $(CC_v) =$ उच्च मागणी असणाऱ्या हंगामाच्या तीन महिन्यांसाठीच्या क्षमता आकारांची बेरीज + कमी मागणी असणाऱ्या हंगामाच्या नऊ महिन्यांसाठीच्या क्षमता आकारांची बेरीज

५१.२ औष्णिक निर्मिती केंद्राला कॅलेण्डर महिन्यासाठी देय असलेल्या क्षमता आकारांची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:

महिन्यासाठी क्षमता आकार $(CC_m) =$ महिन्यातील कमाल मागणी असणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार $(CC_p) +$ महिन्यातील कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार (CC_{op})

जेथे,

उच्च मागणी असणारा हंगाम:

$$CC_{p1} = (0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{12}\right) \times \left(\frac{PAFMop1}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{12}\right)$$

$$CC_{p2} = \{(0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{6}\right) \times \left(\frac{PAFMop2}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{6}\right)\} - CC_{p1}$$

$$CC_{p3} = \{(0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{4}\right) \times \left(\frac{PAFMop3}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC) \times \left(\frac{1}{4}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2})\}$$

$$CC_{op1} = \{(0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{12}\right) \times \left(\frac{PAFMop1}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{12}\right)\}$$

$$CC_{op2} = \{(0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{6}\right) \times \left(\frac{PAFMop2}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{6}\right)\} - CC_{op1}$$

$$CC_{op3} = \{(0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{4}\right) \times \left(\frac{PAFMop3}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC) \times \left(\frac{1}{4}\right)\} - (CC_{op1} + CC_{op2})\}$$

कमी मागणी असलेला हंगाम:

$$\begin{aligned}
 CC_{p1} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{12}\right) x \left(\frac{PAFMp1}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{12}\right)\} \\
 CC_{p2} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{6}\right) x \left(\frac{PAFMp2}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{6}\right)\} - CC_{p1} \\
 CC_{p3} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{4}\right) x \left(\frac{PAFMp3}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{4}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2}) \\
 CC_{p4} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{3}\right) x \left(\frac{PAFMp4}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{3}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3}) \\
 CC_{p5} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{5}{12}\right) x \left(\frac{PAFMp5}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{5}{12}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3} + CC_{p4}) \\
 CC_{p6} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{2}\right) x \left(\frac{PAFMp6}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{1}{2}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3} + CC_{p4} + CC_{p5}) \\
 CC_{p7} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{7}{12}\right) x \left(\frac{PAFMp7}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{7}{12}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3} + CC_{p4} + CC_{p5} + CC_{p6}) \\
 CC_{p8} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{2}{3}\right) x \left(\frac{PAFMp8}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{2}{3}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3} + CC_{p4} + CC_{p5} + CC_{p6} + CC_{p7}) \\
 CC_{p9} &= \{(0.20 \times AFC)x \left(\frac{3}{4}\right) x \left(\frac{PAFMp9}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.20 \times AFC)x \left(\frac{3}{4}\right)\} - (CC_{p1} + CC_{p2} + \\
 &CC_{p3} + CC_{p4} + CC_{p5} + CC_{p6} + CC_{p7} + CC_{p8}) \\
 \\
 CC_{op1} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{12}\right) x \left(\frac{PAFMop1}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{12}\right)\} \\
 CC_{op2} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{6}\right) x \left(\frac{PAFMop2}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{6}\right)\} - CC_{op1} \\
 CC_{op3} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{4}\right) x \left(\frac{PAFMop3}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{4}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2}) \\
 CC_{op4} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{3}\right) x \left(\frac{PAFMop4}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{3}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3}) \\
 CC_{op5} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{5}{12}\right) x \left(\frac{PAFMop5}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{5}{12}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3} + CC_{op4}) \\
 CC_{op6} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{2}\right) x \left(\frac{PAFMop6}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{1}{2}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3} + CC_{op4} + CC_{op5}) \\
 CC_{op7} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{7}{12}\right) x \left(\frac{PAFMop7}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{7}{12}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3} + CC_{op4} + CC_{op5} + CC_{op6}) \\
 CC_{op8} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{2}{3}\right) x \left(\frac{PAFMop8}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{2}{3}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3} + CC_{op4} + CC_{op5} + CC_{op6} + CC_{op7}) \\
 CC_{op9} &= \{(0.80 \times AFC)x \left(\frac{3}{4}\right) x \left(\frac{PAFMop9}{NAPAF}\right) \text{ subject to ceiling of } (0.80 \times AFC)x \left(\frac{3}{4}\right)\} - (CC_{op1} + \\
 &CC_{op2} + CC_{op3} + CC_{op4} + CC_{op5} + CC_{op6} + CC_{op7} + CC_{op8})
 \end{aligned}$$

जेथे,

(CC_m) = महिन्यासाठी क्षमता आकार

(CC_p) = महिन्यातील कमाल मागणी असणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार

(CC_{op}) = महिन्यातील कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार

CC_{pn} = विशिष्ट हंगामाच्या एन महिन्यातील कमाल मागणी असणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार

CC_{opn} = विशिष्ट हंगामाच्या एन महिन्यातील कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांसाठी क्षमता आकार

AFC = वार्षिक स्थिर खर्च

$PAFM_{pn}$ = हंगामातील एन महिन्याच्या अखेरपर्यंत कमाल मागणी असणाऱ्या तासांमध्ये साध्य केलेला संयत्र उपलब्धता घटक

$PAFM_{opn}$ = हंगामातील एन महिन्याच्या अखेरपर्यंत कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांमध्ये साध्य केलेला संयत्र उपलब्धता घटक

NAPAF = प्रमाणकानुसार वार्षिक संयत्र उपलब्धता घटक

परंतु असे की, निर्मिती केंद्र किंवा त्याचा संच नूतनीकरण आणि आधुनिकीकरण किंवा उत्सर्जन नियंत्रण प्रणाली बसविण्याच्या कामामुळे, जसे असेल तसे, बंद असल्यास, निर्मिती कंपनीला केवळ संचालन व देखभाल खर्च आणि कर्जावरील व्याजाच्या वसुलीस परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनीने वार्षिक दुरुस्तीच्या वेळी निर्मिती केंद्रात ईसीएसच्या आंतरजोडणीची योजना आखावयास हवी;

परंतु आणखी असे की, आयोग, ईसीएस स्थापित केल्यानंतर, प्रकरण-निहाय तत्वावर, काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारावर, ईसीएसमुळे केलेल्या शटडाउनशी संबंधित खर्च विचारात घेईल.

- ५१.३ एका महिन्यातील “कमाल मागणी असणाऱ्या” आणि “कमाल मागणी नसणाऱ्या” तासांसाठी प्रमाणकानुसार संयत्र उपलब्धता घटक या विनियमांच्या विनियम ४७.१ आणि ४७.२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या एनपीएफच्या सममूल्य असेल. दिवसातील “कमाल मागणी असणाऱ्या” आणि “कमाल मागणी नसणाऱ्या” तासांची संख्या अनुक्रमे चार आणि वीस असेल. एका दिवसातील कमाल मागणी असणारे आणि कमाल मागणी नसणारे तास एमएसएलडीसीकडून किमान एक आठवडा आधी घोषित करण्यात येतील. राज्यातील उच्च मागणीचा हंगाम (तीन महिन्यांचा कालावधी, लागोपाठ किंवा अन्यथा) आणि कमी मागणीचा हंगाम (नऊ महिन्यांचा कालावधी, लागोपाठ किंवा अन्यथा) एमएसएलडीसीकडून किमान सहा महिने आधी घोषित करण्यात येईल;

परंतु असे की, संबंधित हितसंबंधितांचे अभिप्राय उचितपणे विचारात घेऊन, एमएसएलडीसी, राज्यातील कमाल मागणी असणारे तास आणि उच्च मागणीच्या हंगामाचा मेळ घालून, कमाल मागणीचे तास आणि उच्च मागणीचा हंगाम घोषित करील.

५१.४ हंगामातील कमाल मागणी असणाऱ्या आणि कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांतील (उच्च मागणी हंगाम किंवा कमी मागणी हंगाम, जसे असेल तसे) प्रमाणकानुसार वार्षिक संयत्र उपलब्धता घटकाच्या (एनएपीएएफ) तुलनेत कमी साध्य केलेल्या किंवा ज्यादा साध्य केलेल्या क्षमतेच्या परिणामस्वरूप होणारी क्षमता आकारांची कोणतीही कमी वसुली किंवा ज्यादा वसुली, अन्य हंगामातील कमाल मागणी असणाऱ्या आणि कमाल मागणी नसणाऱ्या तासांतील प्रमाणकानुसार वार्षिक संयत्र उपलब्धता घटकाच्या तुलनेत कमी साध्य केलेल्या आणि ज्यादा साध्य केलेल्या क्षमतेशी, समायोजित करण्यात येणार नाही;

परंतु असे की, एखाद्या हंगामामध्ये, एनएपीएएफच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या कमाल मागणी नसणाऱ्या संचयी तासांसाठीच्या क्षमता आकारांच्या वसुलीतील तुटीची भरपाई, त्या हंगामातील ज्यादा साध्य केलेल्या संयत्र उपलब्धता घटकाशी(पीएएफ), असल्यास, आणि कमाल मागणी असणाऱ्या संचयी तासांसाठीच्या क्षमता आकारांच्या आनुषंगिक प्रतिकात्मक ज्यादा वसुलीशी, करण्यास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, एखाद्या हंगामामध्ये, एनएपीएएफच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या कमाल मागणी असणाऱ्या संचयी तासांसाठीच्या क्षमता आकारांच्या वसुलीतील तुटीची भरपाई, त्या हंगामातील ज्यादा साध्य केलेल्या संयत्र उपलब्धता घटकाशी(पीएएफ), असल्यास, आणि कमाल मागणी नसणाऱ्या संचयी तासांसाठीच्या क्षमता आकारांच्या आनुषंगिक प्रतिकात्मक ज्यादा वसुलीशी, करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, विनियम ४७.१ आणि ४७.२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या उपलब्धतेच्या लक्ष्यांकावर संपूर्ण क्षमता आकार वसुलीयोग्य असतील आणि उपलब्धता लक्ष्यांकाच्या पातळीपेक्षा कमी असणाऱ्या क्षमता आकारांची वसुली, कमी उपलब्धतेसाठीची कारणे काहीही असली किंवा नसली तरीही, यथाप्रमाण तत्त्वावर करण्यात येईल आणि उपलब्धतेच्या मर्यादेपर्यंतचा अपवाद वगळता क्षमता आकाराचा कोणताही भाग वसुलीयोग्य राहणार नाही;

परंतु असे की, शून्य उपलब्धतेवर, कोणताही क्षमता आकार देय राहणार नाही.

बी. ऊर्जा आकार

५१.५ ऊर्जा आकारांमध्ये प्रमुख इंधन व दुय्यम इंधन खर्चाचा निर्मिती केंद्रापर्यंत पोहोचणी करण्याच्या खर्चासह समावेश असेल व हा खर्च कॅलेण्डर महिन्यामध्ये एक्स-पॉवर प्लान्ट तत्त्वावर लाभधारकांना त्या महिन्याच्या ऊर्जा आकाराच्या दराने (इंधन किंमत समायोजनासह) पुरवठा करावयाच्या एकूण निर्धारित ऊर्जेच्या आधारे खालील सूत्रानुसार काढण्यात येईल:

ऊर्जा आकार (रुपये) = ऊर्जा आकारांचा 'रुपये प्रति युनिट' मधील दर x [प्रति युनिटमध्ये महिन्यासाठी निर्धारित निर्मिती]

परंतु असे की, एकात्मिक खाण/खाणींमधून कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या पुरवठ्याच्या बाबतीत, प्रमुख इंधनाच्या पोहोचणी करण्याचा खर्च, या विनियमांनुसार परिगणना केल्याप्रमाणे, कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या, जसे असेल तसे, इनपुट किमतीच्या आधारावर काढण्यात येईल.

५१.६ 'रुपये प्रति युनिट' मधील ऊर्जा आकारांच्या दरांची (इसीआर) परिगणना तीन दशांश स्थानांपर्यंत करण्यात येईल आणि हा दर एक्स बस विजेचे एक युनिट पाठविण्यासाठी (डिलिव्हरी) लागणाऱ्या प्रमाणकानुसार प्रमुख व दुय्यम इंधन परिमाणावरील खर्चाच्या बेरजेइतका असेल आणि त्याची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

$$ECR = \frac{[P_p \times (Q_p)_n + P_s \times (Q_s)_n + SRC \times LPR]}{[9 - (AUX_n + AUX_{en})]} \quad (Rs/kWh)$$

परंतु असे की, एसआरसी आणि एलपीआरची तरतूद फक्त अशा उपकेंद्रांसाठी लागू असेल जेथे एफजीडी आदेश आणि मंजूरी आयोगाद्वारे अधिसूचित करण्यात येते.

जेथे P_p = प्रमुख इंधन म्हणजे कोळसा किंवा लिग्नाईट किंवा वायू किंवा द्रव इंधन आणि चुनखडीचा, लागू असल्यास, रुपये/किलोग्रॅम किंवा रुपये/घनमीटर किंवा रुपये/लिटर, जसे असेल तसे, मधील निर्मिती केंद्रापर्यंत पोहोचणी करण्यासह संपूर्ण खर्च

$(Q_p)_n$ = निर्मिती टर्मिनलमध्ये एक युनिट विजेच्या निर्मितीसाठी लागणाऱ्या प्रमुख इंधनाचे परिमाण, किलोग्रॅम किंवा लिटर किंवा घनमीटर मध्ये, जसे असेल तसे, ज्याची परिगणना प्रमाणकानुसार केंद्रातील एकूण उष्मांक दर (वजा कोळसा / लिग्नाईटवर आधारीत निर्मिती केंद्रांसाठी दुय्यम इंधन तेलाने निर्माण केलेली उष्णता) आणि

पुरवठादाराने आकारलेल्या देयकानुसार कोळसा / लिग्नाइट किंवा वायू आणि द्रव इंधनाच्या एकूण कॅलरीफिक मूल्याच्या आधारे करण्यात येईल.

- (ए) “७५० किलो कॅलरी/किलोग्रॅमच्या कॅलरीफिक मूल्याच्या कमाल तोट्याच्या मर्यादेच्या अधीन राहून, पुरवठादाराने केलेली देयक आकारणी” आणि “निर्मिती केंद्राच्या ठिकाणी प्राप्त झालेला कोळसा” या दोहोंमधील कोळशाच्या कॅलरीफिक मूल्यामधील प्रत्यक्ष तोटा; आणि
- (बी) खाणीजवळ असलेल्या निर्मिती केंद्रासाठी आणि खाणीजवळ नसलेल्या निर्मिती केंद्रासाठी ८५ किलो कॅलरी/किलोग्रॅमचा कमाल स्टॉकिंग तोट्याच्या मर्यादेच्या अधीन राहून प्रत्यक्ष स्टॉकिंग तोटा;

- P_s = दुय्यम इंधन-तेलाचा रूपये/मिली लिटर मधील पोहोचवणीचा खर्च
- $(Q_s)_n$ = विनियम ४७.११ आणि ४७.१२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, दुय्यम इंधन-तेलाचे मिली लिटर/युनिट मधील प्रमाणकानुसार परिमाण, आणि
- SRC = सुधारित उत्सर्जन मानकांमुळे विशिष्ट अभिकारकाचा वापर (ग्रॅम/युनिटमध्ये)
- LPR = उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीसाठी अभिकारकाच्या पोहोचणीची भारांकित सरासरी किंमत (रु./किलो मध्ये)
- AUX_n = विनियम ४७.१३ ते ४७.१७ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण निर्मितीच्या टक्केवारीमध्ये प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी ऊर्जा वापर.
- AUX_{en} = विनियम ४७.१८ नुसार एकूण निर्मितीच्या टक्केवारीमध्ये उत्सर्जन नियंत्रण प्रणालीचा प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी ऊर्जा वापर.

परंतु असे की, वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी प्रमुख इंधन आणि दुय्यम इंधनाचा पोहोचणी करण्यासह खर्च, मागील तीन महिन्यांतील प्राथमिक आणि दुय्यम इंधनाच्या प्रत्यक्ष भारांकित सरासरी खर्चावर आधारीत असेल आणि मागील तीन महिन्यांचा पोहोचणीसह खर्च नसल्यास, विद्यमान केंद्रासाठी ज्या कालावधीसाठी वीज दर निश्चित करावयाचा आहे त्या कालावधीच्या मागील पहिल्या महिन्यातील आणि नवीन निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत लगोलगच्या मागील तीन महिन्यातील, प्राथमिक इंधन आणि दुय्यम इंधनाची अगदी अलीकडील खरेदी किंमत विचारात घेण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, इंधनाचा पोहोचणी करण्याचा खर्च म्हणजे कोळसा, लिग्नाईट किंवा गॅस निर्मिती केंद्रापर्यंत पोहोचवण्याच्या खर्चासह एकूण खर्च होय आणि त्यामध्ये स्वामित्वधन, लागू असलेले कर व शुल्क, लागू असलेले धुलाई आकार, यासहित इंधनाचा दर्जा/गुणवत्ता/कॅलरीफिक मूल्य, रेल्वे/रस्ते/गॅस-पाइप वाहिनी किंवा अन्य कोणत्याही मार्गाने होणाऱ्या वाहतुकीचा खर्च, त्रयस्थ पक्षाच्या नमुना परिक्षणाचे आकार यास अनुरूप असलेल्या आधारभूत इंधन किंमतीचा समावेश असेल आणि ऊर्जा आकाराच्या परिगणनेच्या प्रयोजनासाठी, विनियम ४७.२० मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे त्या महिन्या दरम्यान इंधन पुरवठा कंपनीने पाठविलेल्या इंधन परिमाणाच्या टक्केवारीत, प्रमाणकानुसार वाहतुकीतील व हाताळणीचे तोटे विचारात घेतल्यानंतर इंधनाचा पोहोचणी खर्च काढण्यात येईल;

परंतु असे की, वेगवेगळ्या स्रोतांपासूनच्या इंधनांच्या मिश्रणाच्या बाबतीत, प्रमुख इंधनाच्या एकूण कॅलरीफिक मूल्याची भारांकित सरासरी मिश्रणाच्या गुणोत्तराच्या यथाप्रमाणात काढण्यात येईल;

परंतु असेही की, इंधन पुरवठादारांकडून दंडापोटी मिळालेल्या कोणत्याही रकमेसह कोणताही कर व शुल्काचा परतावा, इंधन खर्चामध्ये समायोजित करणे आवश्यक राहिल;

परंतु असेही की, देयके तयार करणे/इंधन अधिभार आकारणीच्या प्रयोजनासाठी ऊर्जा आकारांची परिगणना, प्रत्येक संचाच्या निर्धारित वीज निर्मितीवर आधारित भारांकित सरासरी दराने केंद्र-निहाय/संच-निहाय, करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जेथे कोळशासह मिश्रणासाठी बायोमास इंधनाचा वापर करण्यात येतो, तेथे बायोमास इंधनाच्या पोहोचवणुकीचा खर्च, निर्मिती केंद्राच्या उतरवणूक करण्याच्या ठिकाणी बायोमास पाहोचवणीच्या खर्चाच्या आधारावर, लागू असलेल्या कर आणि शुल्कासह, काढण्यात येईल;

परंतु आणखी असेही की, मिश्र इंधनाच्या ऊर्जा आकाराचा दर, प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केलेल्या मिश्रणाच्या गुणोत्तराच्या आधारावर बायोमासचा वापर किंवा बायोमासचा प्रत्यक्ष वापर, यापैकी जे कमी असेल ते, विचारात घेऊन काढण्यात येईल;

परंतु आणखी असेही की, निर्मिती कंपनी तांत्रिक-आर्थिक व्यवहार्यतेच्या अधीन राहून उच्च मिश्रण गुणोत्तराची निवड करू शकेल आणि कमी वीज दराच्या संदर्भातील लाभ पूर्णपणे लाभधारकांना दिले जातील आणि तोटा, असल्यास, पूर्णपणे निर्मिती कंपनीकडून सोसला जाईल.

५१.७ निर्मिती कंपनी, एकात्मिक खाण/खाणींच्या वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून आयोगाने या विनियमांतर्गत कोळशाची इनपुट किंमत निश्चित करेपर्यंत, निर्मिती केंद्रासाठी कोळशाची इनपुट किंमत म्हणून, एकीकृत खाण/खाणींमधून येणाऱ्या कोळशाच्या श्रेणीच्या अनुरूप कोल इंडिया लिमिटेडने अधिसूचित केलेली किंमत किंवा गुंतवणूक मान्यतेमध्ये उपलब्ध असलेली अनुमानित किंमत, यापैकी जे कमी असेल ते, स्वीकारेल;

परंतु असे की, देयक आकारणी केलेल्या कोळशाच्या प्रमाणासाठी, या विनियमांतर्गत निश्चित केलेली कोळशाची इनपुट किंमत आणि अशा निश्चितीकरणाआधी स्वीकारण्यात आलेली कोळशाची इनपुट किंमत यांमधील तफावत, विनियम ५१.९ नुसार समायोजित करण्यात येईल.

५१.८ निर्मिती कंपनी, एकात्मिक खाण/खाणींच्या वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून आयोगाने या विनियमांतर्गत लिग्नाईटची इनपुट किंमत निश्चित करेपर्यंत, निर्मिती केंद्रासाठी लिग्नाईटची इनपुट किंमत म्हणून, लिग्नाईटच्या हस्तांतरण किमतीसाठी आयोगाने निश्चित केलेली अंतिम उपलब्ध पुल्ड लिग्नाईट किंमत किंवा गुंतवणूक मान्यतेमध्ये उपलब्ध असलेली अनुमानित किंमत, यापैकी जे कमी असेल ते, निश्चित करेल;

परंतु असे की, देयक आकारणी केलेल्या कोळशाच्या प्रमाणासाठी, या विनियमांतर्गत निश्चित केलेली कोळशाची इनपुट किंमत आणि अशा निश्चितीकरणाआधी स्वीकारण्यात आलेली लिग्नाईटची इनपुट किंमत यांमधील तफावत विनियम ५१.९ नुसार समायोजित करण्यात येईल.

५१.९ विनियम ५१.७ किंवा विनियम ५१.८ अंतर्गत इनपुट किंमतीच्या ज्यादा किंवा कमी वसुलीच्या बाबतीत, निर्मिती कंपनी, संबंधित वर्षाच्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या तारखेस प्रचलित बँक दराच्या सममूल्य साधारण व्याज दरात १५० बेसिस पॉईटने वाढ करून येणाऱ्या दराने, सहा समान मासिक हप्त्यामध्ये, ज्यादा रक्कम परत करील किंवा तूट असलेली रक्कम वसूल करील, जसे असेल तसे.

५१.१० इंधनांच्या किंमती किंवा उष्मांक मूल्यात होणाऱ्या बदलांमुळे इ सी आर चे (इंधन अधिभार समायोजन) समायोजन:

मान्यता दिलेल्या मूल्यांच्या तुलनेत कोळसा/लिग्नाइट/तेल किंवा वायू किंवा द्रव इंधनाची पुरवठादाराने आकारलेली किंमत आणि एकूण कॅलरीफिक मूल्य, या विनियमांच्या विनियम ५१.६ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेत प्रत्यक्ष जीसीव्ही तोटा वजा करून, यामधील तफावतीचे समायोजन वीज निर्मिती केंद्रासाठी निर्मिती कंपनीने प्राप्त करून घेतलेल्या कोळसा/लिग्नाइट/तेल किंवा वायू किंवा द्रव इंधनाच्या साठ्याचे सरासरी एकूण कॅलरीफिक मूल्य (जीसीव्ही) आणि कोळसा/लिग्नाइट/तेल किंवा वायू किंवा द्रव इंधनाच्या प्राप्तीसाठी निर्मिती कंपनीने केलेला इंधन पोहोचणी करण्याचा भारांकित सरासरी खर्च, जसे असेल तसे, यांच्या आधारावर मासिक तत्त्वावर करण्यात येईल.

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी इंधन अधिभाराच्या दाव्यासाठी जीसीव्ही संबंधित सर्व माहिती आणि समर्थन जनतेच्या छाननीसाठी अपलोड करेल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी त्यांच्या देयकांमध्ये आयोगाने मान्यता दिलेल्या प्रमुख आणि दुय्यम इंधनाच्या आधारभूत किंमतीनुसार ऊर्जा आकारांचा दर आणि इंधन अधिभार वेगवेगळा निर्देशित करील;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी निर्मिती केंद्राच्या लाभधारकांना एकूण कॅलरीफिक मूल्याचे (जीसीव्ही) मापदंड आणि प्रत्येक प्रकारच्या इंधनाची किंमत, म्हणजेच, देशांतर्गत कोळसा, आयात केलेला कोळसा, ई-ऑक्शन कोळसा, लिग्नाइट, नैसर्गिक वायू, आरएलएनजी, द्रव इंधन इ. चा तपशील, आयोगाने विहित केलेल्या नमुन्याप्रमाणे देईल;

परंतु असेही की, कोळशावर आधारित औष्णिक निर्मिती केंद्राने, इंधनाच्या टंचाईमुळे किंवा मिश्रणाच्या माध्यमातून किफायतशीर संचालनाच्या इष्टतम वापरासाठी, निर्मिती कंपनी आणि लाभधारकांनी त्यांच्या वीज खरेदी करारामध्ये मान्य केलेल्या इंधन पुरवठ्याच्या स्त्रोतापेक्षा अन्य पर्यायी स्त्रोताचा पूर्णतः किंवा अंशतः वापर केल्यास, निर्मिती केंद्राला इंधन पुरवठ्याच्या पर्यायी स्त्रोताच्या वापरास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असेही की, अशा प्रकरणी, वीज खरेदी करारामध्ये विशेषत्वाने अन्यथा मान्य केले नसल्यास, लाभधारकांच्या पूर्व-परवानगीची पूर्व-अट असणार नाही;

परंतु असेही की, इंधनाच्या पर्यायी स्त्रोताची भारांकित सरासरी किंमत आयोगाने मान्यता दिलेल्या प्रमुख आणि दुय्यम इंधनाच्या आधारभूत किंमतीच्या ५ टक्क्यांपेक्षा जास्त असणार नाही;

परंतु असेही की, जेथे इंधन पुरवठ्याच्या पर्यायी स्रोतांचा वापर केल्यावर इंधनाच्या भारांकित सरासरी किमतीवर आधारीत ऊर्जा आकाराचा दर, आयोगाने त्या वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या आधारभूत ऊर्जा आकार दराच्या ५ टक्क्यांपेक्षा जास्त होत असल्यास, किमान तीन दिवस आधी लाभधारकांची संमती घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, लाभधारकांशी पूर्व-विचारविनिमय करुन इंधनाच्या पर्यायी स्रोतांचा वापर करण्याचा पर्याय स्वीकारला नसल्यास, विनियम ५१.२ नुसार वार्षिक स्थिर आकारांच्या वसुलीकरिता उपलब्धतेच्या परिगणनेच्या प्रयोजनासाठी, निर्मिती कंपनीस इंधनाच्या अनुपलब्धतेमुळे कमी झालेल्या उपलब्धतेच्या मर्यादेपर्यंत मानीव उपलब्धता विचारात घेण्याचा हक्क राहिल;

परंतु असेही की, आयात केलेल्या कोळशाबरोबर देशांतर्गत कोळशाच्या मिश्रणाचे गुणोत्तर, इ-ऑक्शन कोळशाचे प्रमाण आणि पुरवठादाराने केलेल्या आकारणीनुसार इंधनाच्या एकूण कॅलरीफिक मूल्याची भारांकित सरासरी, यांचा वेगळा तपशील, संबंधित महिन्याच्या देयकासोबत देण्यात येईल;

परंतु असेही की, निर्मिती कंपनीच्या संकेत-स्थळावर देखील देयकाच्या प्रती आणि एकूण कॅलरीफिक मूल्यांच्या मापदंडांचा तपशील व इंधनाची किंमत म्हणजेच, देशांतर्गत कोळसा, आयात केलेला कोळसा, इ-ऑक्शन कोळसा, लिग्नाइट, नैसर्गिक वायू, आरएलएनजी, द्रव इंधन इ. ची किंमत, आयात केलेल्या कोळशाबरोबर देशांतर्गत कोळशाच्या मिश्रणाचे गुणोत्तर, इ-ऑक्शन कोळशाचे प्रमाण इ. चा तपशील मासिक तत्त्वावर प्रदर्शित करण्यात येईल, आणि त्यांच्या संकेत-स्थळावर तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी हा तपशील उपलब्ध करुन देणे आवश्यक राहिल.

सी प्रोत्साहन-अधिदान

५१.११ या विनियमांच्या विनियम ४७.३ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, प्रत्येक हंगामामध्ये (उच्च मागणी हंगाम किंवा कमी मागणी हंगाम, जसे असेल तसे), संचयी तत्त्वावर, कमाल मागणी असलेल्या तासांच्या दरम्यान संयंत्र भार घटकाच्या लक्ष्यांकास अनुरूप एक्स-बस ऊर्जेपेक्षा जास्त झालेल्या प्रत्यक्ष ऊर्जा निर्मितीसाठी ७५.०० पैसे प्रति युनिट या एकच दराने प्रोत्साहन-अधिदान देय राहिल आणि कमाल मागणी नसलेल्या तासांच्या दरम्यान संयंत्र भार घटकाच्या लक्ष्यांकास अनुरूप एक्स-बस ऊर्जेपेक्षा जास्त झालेल्या प्रत्यक्ष ऊर्जा निर्मितीसाठी ५५.०० पैसे प्रति युनिट या एकच दराने प्रोत्साहन-अधिदान देय राहिल.

५२ जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांसाठी क्षमता आकार, ऊर्जा आकार आणि लिज भाडे यांची परिगणना करणे व त्यांचा भरणा करणे

- ५२.१ जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या वार्षिक स्थिर आकारांची परिगणना, या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांच्या आधारे, वार्षिक तत्त्वावर करण्यात येईल आणि त्यांची वसुली, क्षमता आकार (प्रोत्साहन-अधिदान समाविष्ट असलेल्या) आणि ऊर्जा आकाराखाली, मासिक तत्त्वावर करण्यात येईल व हे आकार लाभधारकांकडून, निर्मिती केंद्राच्या क्षमतेमधील त्यांच्या संबंधित हिश्याच्या प्रमाणात, देय राहतील.
- ५२.२ क्षमता आकार आणि ऊर्जा आकारांच्या माध्यमातून वसूल करावयाच्या वार्षिक स्थिर आकारांशिवाय, लाभधारकांकडून, निर्मिती केंद्राच्या क्षमतेमधील त्यांच्या हिश्याच्या प्रमाणात लिजचे भाडे व जल स्वामित्वधन देखील मासिक तत्त्वावर, देय राहिल.
- ५२.३ जल-विद्युत निर्मिती केंद्राला एका कॅलेंडर महिन्यात देय असलेला क्षमता आकार (प्रोत्साहन अधिदानासह) खालीलप्रमाणे असेल:-

$$AFC \times 0.5 \times NDM / NDY \times (PAFM / NAPAF) \text{ (in Rupees)}$$

जेथे

- AFC = संबंधित वर्षाकरिता विनिर्दिष्ट करण्यात आलेला वार्षिक स्थिर खर्च, रुपयांमध्ये
- NAPAF = प्रमाणकानुसार वार्षिक संयंत्र उपलब्धता घटक, टक्केवारीमध्ये
- NDM = महिन्यातील दिवसांची संख्या
- NDY = वर्षातील दिवसांची संख्या
- PAFM = संबंधित महिन्यात साध्य केलेला संयंत्र उपलब्धता घटक, टक्केवारीमध्ये

५२.४ PAFM ची परिगणना खालील सूत्राप्रमाणे करण्यात येईल.

N

$$PAFM = 100 \times \sum_{i=1}^N DC_i / \{ N \times IC \times (1 - AUX) \} \%$$

जेथे,

AUX = प्रमाणकानुसार सहाय्यकारी ऊर्जा वापर, टक्केवारीमध्ये

DC_i = महिन्यातील ith दिवसाकरिता केंद्र कमीत कमी तीन तासांसाठी पुरवू शकेल अशी (एक्स-बस मेगावॉट मधील) घोषित क्षमता, जी महाराष्ट्र राज्य भार प्रेषण केंद्राने तो दिवस संपल्यानंतर प्रमाणित केली असेल.

IC = संपूर्ण निर्मिती केंद्राची (मेगावॉट मधील) स्थापित क्षमता

N = महिन्यातील दिवसांची संख्या

टिपणी : DC_i आणि IC वाणिज्यिक कामकाजा अंतर्गत घोषित न केलेल्या निर्मिती युनिट्सची क्षमता वगळेल आणि संबंधित कालावधीदरम्यान IC मधील बदलाच्या बाबतीत, त्याचे सरासरी मूल्य घेण्यात येईल.

५२.५ प्रत्येक लाभधारकाकडून, परिगणना करण्यात आलेल्या ऊर्जा आकाराच्या दराने, एका कॅलेंडर महिन्यात लाभधारकाला एक्स-बस तत्वावर पुरवठा करण्यात आलेल्या एकूण ऊर्जेसाठी, ऊर्जा आकार देय असतील. एका महिन्यासाठी निर्मिती कंपनीला देय असणारे एकूण ऊर्जा आकार खालीलप्रमाणे असतील:-

Energy Charges in Rs = (Energy Charge Rate in Rs. / kWh) x {Scheduled Energy (ex-bus)}
for the month in kWh

५२.६ जल-विद्युत निर्मिती केंद्राकरिता, एक्स-बस तत्वावर ऊर्जा आकारांचा दर (इसीआर) प्रति युनिट रुपयांमध्ये तीन दशांश स्थळांपर्यंत खालील सूत्रानुसार निश्चित करण्यात येईल:-

$$ECR = AFG \times 0.9 / \{ DE \times (9 - AUX) \}$$

जेथे,

DE = जल-विद्युत निर्मिती केंद्राकरिता युनिटमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली वार्षिक डिझाईन ऊर्जा, जी खालील विनियम ५२.७ च्या अधीन राहून असेल.

५२.७ एका वर्षादरम्यानची जल-विद्युत निर्मिती केंद्राची विक्रीयोग्य निर्धारित ऊर्जा (एक्स-बस), जर निर्मिती कंपनीच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणामुळे, डिझाईन ऊर्जेपेक्षा (एक्स-बस) कमी असेल तर, निर्मिती कंपनीकडून दाखल करण्यात आलेल्या याचिकेवर आवर्ती (रोलिंग) तत्वावर खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल :-

(एक) वार्षिक स्थिर खर्चाच्या पन्नास टक्क्यांच्या तुलनेत ऊर्जा आकारामधील तूट सहा समान हप्त्यांमध्ये वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, जल-विद्युत निर्मिती केंद्राची प्रत्यक्ष वीज निर्मिती जलविज्ञान घटकामुळे (हायड्रॉलॉजी फॅक्टर) ४ वर्षे सातत्याने डिझाईन ऊर्जेपेक्षा कमी होत राहिली असेल तर, निर्मिती कंपनी केंद्राच्या डिझाईन ऊर्जेत सुधारणा करण्यासाठी संबंधित जलविज्ञान माहितीसह केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाशी संपर्क साधेल;

(दोन) आर्थिक वर्ष २०२०-२१ ते आर्थिक वर्ष २०२५-२६ पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधीदरम्यान विक्रीयोग्य डिझाईन ऊर्जेपेक्षा (एक्स-बस) विक्रीयोग्य निर्धारित ऊर्जा (एक्स-बस) कमी असल्यामुळे ऊर्जा आकारामध्ये झालेली कोणतीही तूट, जी निर्मिती केंद्राच्या नियंत्रणाबाहेर असेल आणि जी सदर नियंत्रण कालावधी दरम्यान वसूल करण्यात आलेली नसेल, या विनियमांच्या खंड (एक) नुसार वसूल करण्यात येईल.

५२.८ एका वर्षातील प्रत्यक्ष विक्री-योग्य ऊर्जा $DE \times (9-AUX)$ kWh जास्त असेल तर, जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या ज्यादा ऊर्जेसाठी, विनियम ५२.६ मध्ये परिगणना केल्याप्रमाणे ऊर्जा आकाराच्या दराच्या १.३३ पट किंवा प्रति युनिट एकशे वीस (१२०) पैसे, यापैकी जे कमी असेल, त्या दराने ऊर्जा आकार लावण्यात येईल;

५२.९ एमएसएलडीसी लाभधारकांशी विचारविनिमय करून, उपलब्ध म्हणून घोषित करावयाच्या सर्व ऊर्जेच्या इष्टतम वापरासाठी, जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या वेळापत्रकास अंतिम स्वरूप देईल, ज्याची आखणी सर्व लाभधारकांना निर्धारित करण्यात आलेल्या विद्युत केंद्रातील त्यांच्या संबंधित वाटपांच्या प्रमाणात करण्यात येईल;

परंतु असे की, एमएसएलडीसी जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या दैनंदिन वेळापत्रकासाठी मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) २०२० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळापत्रकातील संबंधित तरतुदी आणि त्यातील कार्यपध्दतीचे देखील मार्गदर्शन घेईल.

५३ घोषित क्षमता सिध्द करून दाखविणे

५३.१ एमएसएलडीसी जेव्हा विचारणा करील तेव्हा विद्युत निर्मिती कंपनीला त्यांच्या निर्मिती केंद्राची घोषित क्षमता मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० च्या विनियम ३२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार सिध्द करून दाखवावी लागेल.

५३.२ जर निर्मिती कंपनी घोषित क्षमता सिध्द करू शकली नाही, तर निर्मिती कंपनीला देय असलेले वार्षिक स्थिर आकार, दंड म्हणून कमी करण्यात येतील.

- ५३.३ दिवसाच्या कोणत्याही कालावधी/गटाकरिता पहिल्या चुकीच्या घोषणेकरिता दंडाची रक्कम दोन दिवसाच्या स्थिर आकारांइतकी राहिल.
- ५३.४ दुसऱ्या चुकीच्या घोषणेसाठी दंड चार दिवसांच्या स्थिर आकारांइतका तर वर्षातील पुढील चुकीच्या घोषणांसाठी दंड हा भौमितिक श्रेणीत वाढत राहिल.
- ५३.५ विद्युत निर्मिती केंद्रांच्या कामाची नोंदवही (लॉगबुक) एमएसएलडीसी ला छाननीसाठी उपलब्ध राहिल आणि या नोंदवहीमध्ये यंत्राच्या कार्यान्वयनाची व देखभालीची नोंद ठेवण्यात येईल.

५४ देयक तयार करणे आणि आकारांचा भरणा

- ५४.१ औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्रांकरिता वार्षिक स्थिर आकार, ऊर्जा आकार, इंधन अधिभार समायोजन आणि प्रोत्साहन-अधिदान यांची देयके व त्यांचा भरणा आणि पम्ड स्टोअरेज संयंत्रासह जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांकरिता क्षमता आकार आणि ऊर्जा आकार यांची देयके व त्यांचा भरणा मासिक तत्वावर करण्यात येईल.

५५ तफावत आकार

- ५५.१ निर्मिती केंद्राच्या प्रत्यक्ष नक्त अंतःक्षेपण आणि नियोजित नक्त अंतःक्षेपणातील तफावत, आणि लाभाधारकांच्या प्रत्यक्ष नक्त वीज खेचणी आणि नियोजित नक्त वीज खेचणीतील तफावत, त्यांच्या संबंधित तफावतीनुसार हाताळण्यात येईल आणि अशा तफावतीसाठीच्या आकारांचे नियमन महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ नुसार करण्यात येईल;

परंतु असे की, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम ९ नुसार निर्मिती कंपनी/कंपन्यांनी अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले तफावत आकार किंवा महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम १० नुसार अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले अतिरिक्त तफावत आकार वीज दराच्या माध्यमातून लाभधारकांकडून वसूल/समायोजित करता येणार नाहीत;

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम ९ नुसार वितरण परवानाधारकांनी अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले तफावत आकार वीज दराच्या माध्यमातून लाभधारकांकडून वसूल/समायोजित करता येतील;

परंतु असेही की, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम १० नुसार वितरण परवानाधारकांनी अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले अतिरिक्त तफावत आकार वीज दराच्या माध्यमातून लाभधारकांकडून वसूल/समायोजित करता येणार नाहीत;

५५.२ प्रत्येक निर्मिती केंद्र आणि लाभधारकांची प्रत्यक्ष नक्त तफावत महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम १० नुसार मोजण्यात येईल.

भाग एफ : मुख्य विनियमांच्या एकात्मिक खाणीमधून कोळसा आणि लिग्नाईटच्या पुरवठ्याच्या इनपुट किमतीचे निश्चितीकरण

५६ कोळसा किंवा लिग्नाईटची इनपुट किंमत

५६.१ एकात्मिक खाण/खाणीमधील कोळसा किंवा लिग्नाईटची इनपुट किंमत खालील घटकांच्या आधारावर निश्चित करण्यात येईल.

एक) कोळशाच्या खनन कार्याचा खर्च (आरओएम) आणि

दोन) अतिरिक्त आकार:

ए. क्रशिंग आकार;

बी. वॉशरी सीमेवर किंवा एकात्मिक खाणीशी संलग्न असलेल्या कोळसा हाताळणी संयंत्रापर्यंतचे, जसे असेल तसे, खाणीच्या अंतर्गत परिवहन आकार;

सी. खाणीच्या ठिकाणचे हाताळणी आकार;

डी. धुलाई आकार;

इ. वॉशरी सीमेच्या किंवा कोळसा हाताळणी संयंत्राच्या पलिकडे, जसे असेल तसे, आणि पोहोचवणीच्या ठिकाणापर्यंतचे परिवहन आकार;

परंतु असे की, खाणकामाची व्याप्ती आणि स्वरूपाच्या आधारावर, एकात्मिक खाण/खाणीच्या बाबतीत एक किंवा अधिक भागाचे अतिरिक्त आकार लावता येतील;

परंतु आणखी असे की, लिग्नाईटच्या इनपुट किंमतीची परिगणना कोळशाच्या खनन कार्याच्या (आरओएम) आधारावर, जसे की, बकेट एक्स्कव्हेटर-कन्व्हेयर किंवा बेल्ट-स्प्रेडर किंवा त्यांचा संयोग यासारखे तंत्रज्ञान आणि हाताळणी आकार, असल्यास, यांच्या आधारे करण्यात येईल;

परंतु आणखी असेही की, वैधानिक आकार, लागू असल्याप्रमाणे, ग्राहकांवर आकारावयाचा खर्च म्हणून परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, वर निश्चित केलेली कोळसा किंवा लिग्नाईटची इनपुट किंमत, कोल इंडिया लिमिटेडने समान श्रेणीच्या कोळशासाठी वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या अप्पर प्राईस बँडवर कोळशाच्या पोहोचवणीच्या किंमतीपर्यंत मर्यादित राहिल;

परंतु आणखी असे की, कोळशाच्या वॉशरीमधून नाकारण्यात आलेला कोळसा स्वतःच्या/कॅप्टिव्ह निर्मिती संयंत्रामध्ये वापरण्यात आल्यास, नाकारण्यात आलेल्या कोळशाची मूळ किंमत शून्य म्हणून विचारात घेण्यात येईल, आणि प्रत्यक्ष वाहतूक आकार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, इनपुट खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील.

५७ खनन कार्याचा (आरओएम) खर्च

५७.१ कोळसा खाणी (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत लिलावाच्या (ऑक्शन) मार्गाद्वारे वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणीच्या बाबतीत कोळशाच्या खननकार्याचा खर्च खालीलप्रमाणे काढण्यात येईल:

आरओएम खर्च = (कोळशाची उद्धृत किंमत) + (स्थिर राखीव किंमत)

जेथे,

एक. कोळशाची उद्धृत किंमत, संबंधित कोळशाच्या ब्लॉक किंवा खाणीच्या संबंधात कोळसा खाण विकास आणि उत्पादन करार किंवा वाटणी करारामध्ये दिल्याप्रमाणे, त्यानंतरच्या वाढीसह, असल्यास, कोळशाचा अंतिम मूल्य प्रस्ताव आहे;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनीने बोलीदरम्यान उद्धृत केलेले, अतिरिक्त अधिमूल्य, असल्यास, खाणीच्या खननकार्य खर्चामध्ये विचारात घेण्यात येणार नाही;

दोन. स्थिर राखीव किंमत, कोळसा खाण विकास आणि उत्पादन करार किंवा वाटणी करारामध्ये दिल्याप्रमाणे, त्यानंतरच्या वाढीसह, असल्यास, स्थिर राखीव किंमत प्रति टन आकार होय, आणि

तीन. विनियम ५९ अंतर्गत भांडवली खर्च आणि विनियम ६० अंतर्गत अतिरिक्त भांडवली खर्च, लिलावाच्या मार्गाने वाटप झालेल्या एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात, आरओएम खर्चाच्या प्रयोजनासाठी अनुज्ञेय राहणार नाहीत.

५७.२ कोळसा खाणी (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत वाटप (अलॉटमेंट) मार्गाद्वारे वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणीच्या बाबतीत कोळशाच्या खननकार्याचा खर्च खालीलप्रमाणे काढण्यात येईल:

आरओएम खर्च = (वार्षिक निष्कर्षण खर्च/एटीक्यु) + खनन आकार] + स्थिर राखीव किंमत)

जेथे,

एक. वार्षिक निष्कर्षण खर्च, या विनियमांच्या विनियम ६१ नुसार परिगणना केलेला निष्कर्षण खर्च आहे;

दोन. खनन आकार, निर्मिती कंपनीद्वारा नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाला खनन कामासाठी निर्मिती कंपनीने अदा केलेला कोळशाचा प्रति टन आकार होय, जेथे लागू असेल तेथे;

तीन. स्थिर राखीव किंमत, कोळसा खाण विकास आणि उत्पादन करार किंवा वाटणी करारामध्ये दिल्याप्रमाणे, त्यानंतरच्या वाढीसह, असल्यास, स्थिर राखीव किंमत प्रति टन आकार होय;

परंतु असे की, खनन आकारामध्ये एमडीओला देय असलेला वार्षिक निष्कर्षण खर्च समाविष्ट असेल तर, वार्षिक निष्कर्षण खर्च स्वतंत्रपणे देय असणार नाही.

५७.३ एकात्मिक खाण/खाणींच्या बाबतीत लिग्नाईटच्या खनन कार्याचा खर्च खालीलप्रमाणे काढण्यात येईल:

आरओएम खर्च = [(वार्षिक निष्कर्षण खर्च/एटीक्यु) + (खनन आकार)]

जेथे,

एक. वार्षिक निष्कर्षण खर्च, या विनियमांच्या विनियम ६१ नुसार परिगणना केलेला लिग्नाईटचा निष्कर्षण खर्च आहे.

दोन. खनन आकार, निर्मिती कंपनीद्वारा नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाला खनन कामासाठी निर्मिती कंपनीने अदा केलेला लिग्नाईटचा प्रति टन आकार होय, जेथे लागू असेल तेथे.

५७.४ निर्मिती कंपनी, वार्षिक तत्वावर कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या निष्कर्षणासाठी खनन योजनेचे पालन करील आणि कोळसा नियंत्रक किंवा सक्षम अधिकाऱ्याकडून तशा आशयाचे प्रमाणपत्र सादर करील;

परंतु असे की, खनन योजनेतील तफावतीवर केवळ तेव्हाच विचार करण्यात येईल जेव्हा अशी तफावत, कोळसा नियंत्रकाद्वारा मान्य करण्यात येईल किंवा सक्षम प्राधिकरणाकडून सुधारित खनन योजनेस मान्यता देण्यात आलेली असते;

५७.५ कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या खनन कामाचा खर्च रुपये प्रति टनाच्या संदर्भात काढण्यात येईल.

५८ अतिरिक्त आकार

५८.१ जेथे निर्मिती कंपनीकडून खाण विकासक आणि प्रचालकाला किंवा खाण विकासक आणि प्रचालकाव्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाला नियुक्त केल्याशिवाय क्रशिंग किंवा परिवहन किंवा हाताळणी किंवा धुलाई (वॉशरी) प्रक्रिया पार पाडण्यात येते, तेथे अतिरिक्त आकार खालीलप्रमाणे काढण्यात येईल:

(एक) क्रशिंग आकार = वार्षिक क्रशिंग खर्च/प्रमाण;

(दोन) परिवहन आकार = वार्षिक परिवहन खर्च/प्रमाण;

परंतु असे की, स्वतंत्र परिवहन आकार, लागू असल्याप्रमाणे खाणीपासून वॉशरीपर्यंत किंवा एकात्मिक खाण/खाणीशी संलग्न असलेले कोळसा हाताळणी संयंत्रापर्यंत आणि वॉशरीच्या पलीकडे किंवा एकात्मिक खाण/खाणीशी संलग्न असलेले कोळसा हाताळणी संयंत्रापर्यंत आणि पोहोचवणीच्या ठिकाणापर्यंत, जसे असेल तसे, विचारात घेण्यात येतील;

(तीन) हाताळणी आकार = वार्षिक हाताळणी खर्च/प्रमाण;

(चार) धुलाई आकार = वार्षिक धुलाई खर्च/प्रमाण;

जेथे,

ए. वार्षिक क्रशिंग खर्च, वार्षिक परिवहन खर्च, वार्षिक हाताळणी खर्च आणि वार्षिक धुलाई खर्च खालील घटकांच्या आधारावर काढण्यात येईल, ज्यासाठी निर्मिती कंपनी भांडवली खर्च स्वतंत्रपणे सादर करील:

१. घसारा;
२. खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
३. कर्जावरील व्याज;
४. भागभांडवलावरील परतावा;
५. संचालन आणि देखभाल खर्च, खनन आकारांव्यतिरिक्त;
६. वैधानिक आकार, लागू असल्यास.

बी. प्रमाण म्हणजे क्रशड केलेल्या किंवा पोहोचवणी केलेल्या किंवा हाताळणी केलेल्या किंवा धुतलेल्या, जसे असेल तसे, कोळसा किंवा लिग्नाईटचे

लेखापरीक्षकाने उचितपणे प्रमाणित केलेले वर्षभरा दरम्यानचे टनमधील प्रमाण होय.

- ५८.२ जेथे निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या कामाच्या व्याप्तीमध्ये क्रशिंग, परिवहन, हाताळणी किंवा धुलाईचे काम असते, तेव्हा हे आकार खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या खनन आकारांद्वारे वसूल करण्यात येणार असल्यामुळे, कोणत्याही अतिरिक्त आकारांना मान्यता देण्यात येणार नाही.
- ५८.३ जेथे निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाकडून क्रशिंग, परिवहन, हाताळणी किंवा धुलाईचे काम करून घेण्यात येते, तेव्हा अशा अभिकरणाचे वार्षिक आकार संचालन आणि देखभाल खर्चाचा भाग म्हणून विचारात घेण्यात येतील, परंतु असे की, हे आकार पारदर्शक स्पर्धात्मक बोली प्रक्रियेद्वारे स्वीकारण्यात आलेले असावेत.
- ५८.४ क्रशिंग आकार, परिवहन आकार, हाताळणी आकार आणि धुलाई आकारांना, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीनंतर, कोल इंडिया लिमिटेड किंवा एकाच क्षेत्रात स्थित असलेल्या कोळसा खाणींचे शुल्क किंवा अन्य कोणतेही संदर्भ आकार विचारात घेऊन मान्यता देण्यात येईल.
- ५८.५ क्रशिंग आकार, परिवहन आकार, हाताळणी आकार आणि धुलाई आकार रुपये प्रति टन नुसार काढण्यात येतील.

५९ भांडवली खर्च

- ५९.१ लेखापरीक्षकाने उचितपणे प्रमाणित केलेला, वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापर्यंतचा एकात्मिक खाण/खाणींच्या विकासाकरिता, आयडीसीसह, करण्यात आलेला खर्च भांडवली खर्च काढण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.
- ५९.२ आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननीनंतर केलेल्या भांडवली खर्चास स्वीकृत करण्यात येईल.
- ५९.३ क्रशिंग, परिवहन, हाताळणी, धुलाई आणि अन्य खनन कार्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या खनन कामांच्या पायाभूत सुविधांवर केलेला भांडवली खर्च या विनियमानुसार स्वतंत्रपणे काढण्यात येईल;

परंतु असे की, जेथे निर्मिती कंपनीद्वारे क्रशिंग, परिवहन, हाताळणी किंवा धुलाई करण्यात येते, तेथे या घटकांच्या पायाभूत सुविधांवर केलेल्या खर्चाचे भांडवलीकरण करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जेथे निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालक अभिकरणाद्वारा किंवा खाण विकासक आणि प्रचालकाव्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाद्वारा क्रशिंग, परिवहन, हाताळणी किंवा धुलाईच्या कोणत्याही घटकासह किंवा घटकाशिवाय खाण विकास आणि प्रचालन करण्यात येते तेव्हा, खाण विकासक आणि प्रचालक किंवा अशा अभिकरणाने केलेल्या भांडवली खर्चाचे निर्मिती कंपनीकडून भांडवलीकरण करण्यात येणार नाही आणि इनपुट किमतीच्या निश्चितीकरणासाठी तो खर्च विचारात घेण्यात येणार नाही;

५९.४ भांडवली खर्च खनन योजना, सविस्तर प्रकल्प अहवाल, खाण समापन योजना, खर्च लेखा परीक्षण अहवाल आणि आयोगास योग्य वाटेल असा अन्य तपशील, परंतु त्यापुरतेच मर्यादित नाही, विचारात घेऊन निश्चित करण्यात येईल.

६० अतिरिक्त भांडवली खर्च

६०.१ एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात, वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकानंतर आणि सर्वोच्च क्षमता प्राप्त करण्याच्या दिनांकापर्यंत केलेल्या किंवा करावयाचे अंदाजित केलेल्या खर्चास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, स्वीकृत करण्यात येईल आणि खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे वार्षिक लक्ष्यांक परिमाण/प्रमाण किंवा त्या वर्षातील प्रत्यक्ष निष्कर्षण, यापैकी जे जास्त असेल ते, यांच्या अनुरूप अतिरिक्त भांडवली खर्च म्हणून नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षामध्ये खालील आधारांवर भांडवलीकृत करण्यात येईल:

ए. खनन योजनेनुसार कामकाजावर केलेला खर्च;

बी. अंमलबजावणीसाठी पुढे ढकलण्यात आलेल्या कामांसाठी आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजाच्या दिनांकाआधी अंमलबजावणी केलेल्या कामांसाठी मान्यताप्राप्त नसलेल्या दायित्वाकरिता केलेला खर्च.

सी. कोणत्याही वैधानिक प्राधिकरणाच्या निर्देश किंवा आदेशांच्या पालनासाठी करणे आवश्यक असलेल्या कामासाठीचा खर्च;

डी. कोणत्याही न्यायालयाच्या आदेश किंवा डिक्रीच्या किंवा लवादाच्या निकालाच्या अनुपालनातून येणारे दायित्व,

इ. खनन योजनेनुसार जमीनीची प्राप्ती आणि विकासासाठीचा खर्च;

एफ. अतिरिक्त अवजड भू-संपर्क चल मशिनरीचे उपयुक्तता आयुर्मान पूर्ण झाल्यानंतर ती बदली करण्यासाठी/प्रतिस्थापनेसाठी केलेला खर्च;

जी. कायद्यातील बदल किंवा दैवी आपत्तीच्या घटनांमुळे येणारी दायित्वे;

परंतु असे की, कोणतीही मत्ता बदली करण्याच्या बाबतीत, एकूण स्थिर मत्ता आणि नि-भांडवलीकरणामुळे बदली केलेल्या मत्तेचा संचित घसारा यांचे समायोजन केल्यानंतर, अतिरिक्त भांडवलीकरणाची रक्कम काढण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी, भू-संपर्क मशिनरीसारख्या अवजड खनन उपकरणांच्या प्राप्तीसाठी आणि बदली करण्यासाठी/प्रतिस्थापनासाठी मार्गदर्शक सूचना तयार करील आणि त्या लाभधारकांशी सामायिक करील आणि आपल्या याचिकेसह त्या आयोगाकडे सादर करील;

६०.२ एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधात, सर्वोच्च क्षमता प्राप्त करण्याच्या दिनांकानंतर केलेल्या किंवा करण्यात यावयाचा अंदाजित खर्च, आयोगाकडून, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, स्वीकृत करण्यात येऊ शकेल, आणि खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार संबंधित वर्षांच्या वार्षिक लक्ष्य प्रमाणाच्या अनुरूप अतिरिक्त भांडवली खर्च म्हणून खालील आधारांवर भांडवलीकृत करण्यात येईल:

ए. खनन योजनेनुसार कामकाजावर केलेला खर्च, असल्यास;

बी. कोणत्याही वैधानिक प्राधिकारणाच्या निर्देश किंवा आदेशांच्या पालनासाठी करणे आवश्यक असलेल्या कामासाठीचा खर्च;

सी. कोणत्याही न्यायालयाच्या आदेश किंवा डिक््रीच्या किंवा लवादाच्या निकालाच्या अनुपालनातून येणारे दायित्व;

डी. खनन योजनेनुसार जमिनीची प्राप्ती आणि विकासासाठीचा खर्च;

इ. कायद्यातील बदल किंवा दैवी आपत्तीच्या घटनांमुळे येणारे दायित्व.

परंतु असे की, कोणतीही मत्ता बदली करण्याच्या बाबतीत अतिरिक्त भांडवलीकरणाची रक्कम, एकूण स्थिर मत्ता, संचित घसारा आणि नि-भांडवलीकरणामुळे बदली केलेल्या मत्तेच्या कर्जाची संचयी परतफेड यांचे समायोजन केल्यानंतर, अतिरिक्त भांडवलीकरणाची रक्कम काढण्यात येईल.

६०.३ या विनियमांच्या प्रयोजनासाठी खालील बाबींवर झालेला खर्च अतिरिक्त भांडवली खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही:

ए. केलेला खर्च परंतु मत्ता वापरात नसल्यामुळे मत्ता भांडवलीकृत करण्यात आलेली नसणे. (चालू भांडवली कामे);

- बी. खाण समापन खर्च;
- सी. खनन योजनेतर्गत समाविष्ट नसलेल्या कामांवर करण्यात आलेला खर्च, विनियम ६०.१ च्या उप-खंड (जी) किंवा ६०.२ च्या उप-खंड(इ) अंतर्गत समाविष्ट करण्यात येत नाही तोवर;
- डी. उपयुक्त आयुर्मान पूर्ण झाल्यामुळे मत्ता कालबाह्य झाल्याने किंवा तंत्रज्ञान कालबाह्य झाल्यामुळे मत्ता बदली करण्यावरील खर्च, जर अशा मत्तेच्या मूळ खर्चाचे एकूण स्थिर मत्तेमधून नि-भांडवलीकरण करण्यात आलेले नसेल तर.

६१ वार्षिक निष्कर्षण खर्च :

- ६१.१ एकात्मिक खाण/खाणीच्या वार्षिक निष्कर्षण खर्चामध्ये खालील बाबींचा समावेश राहिल.
- ए. घसारा;
- बी. कर्जावरील व्याज;
- सी. भागभांडवलावरील परतावा;
- डी. संचालन आणि देखभाल खर्च, खनन आकार वगळून;
- इ. खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
- एफ. खाण समापन खर्च, खाण आकारांमध्ये समाविष्ट न केल्यास; आणि
- जी. वैधानिक आकार, लागू असल्यास.

६२ भांडवल संरचना, भागभांडवलावरील परतावा आणि कर्जावरील व्याज

- ६२.१ एकात्मिक खाण/खाणीसाठी, वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांका रोजी आणि सर्वोच्च क्षमता प्राप्त करण्याच्या दिनांका रोजी असलेले कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार विचारात घेण्यात येईल;
- ६२.२ एकात्मिक खाण/खाणीसाठी, या विनियमांतर्गत आयोगाकडून स्वीकृत करण्यात आलेल्या अतिरिक्त भांडवली खर्चासाठी कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर विनियम ६२.१ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीनुसार विचारात घेण्यात येईल;
- ६२.३ भागभांडवलावरील परताव्याची परिगणना विनियम ६२.१ अंतर्गत काढलेल्या इक्विटी बेसवर १४ टक्के आधारभूत दराने रुपयामध्ये करण्यात येईल.

- ६२.४ विनियम ६२.३ नुसार भागभांडवलावरील परताव्याचा आधारभूत दरात, विनियम या विनियमांमध्ये अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने परिगणना केलेल्या प्रभावी कराच्या दरासह, मिळविण्यात येईल.
- ६२.५ या विनियमांच्या खंड (१) अंतर्गत निश्चित केलेले कर्जावरील व्याज, प्रमाणकानुसार कर्जासह, असल्यास, प्रत्यक्ष कर्ज पोर्टफोलिओच्या आधारावर व्याजाचा भारांकित सरासरी दर विचारात घेऊन, या विनियमांच्या विनियम ३० च्या खंड (२) ते (७) नुसार काढण्यात येईल.

६३ घसारा

- ६३.१ एकात्मिक खाण/खाणीच्या संबंधात घसाऱ्याची परिगणना सरासरी घसारा पध्दतीद्वारे (स्ट्रेट लाईन मेथड) वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून करण्यात येईल;
- ६३.२ घसाऱ्याच्या प्रयोजनासाठी मूल्य आधार आयोगाने स्वीकृत केलेला मत्तेचा भांडवली खर्च राहिल.

परंतु असे की,

ए. फ्रीहोल्ड जमीन किंवा अनुदानातून खरेदी केलेली मत्ता घसारायोग्य मत्ता म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि मत्तेच्या घसारायोग्य मूल्याची परिगणना करताना तो खर्च भांडवली खर्चातून वगळण्यात येईल;

बी. जेथे फ्रीहोल्ड जमिनीचे वाटप सशर्त असते आणि ती परत करणे आवश्यक असते, तेव्हा अशा जमिनीचा खर्च, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, घसाऱ्याच्या प्रयोजनासाठी मूल्य आधाराचा हिस्सा राहिल;

सी. भाडेपट्ट्याचा कालावधी किंवा एकात्मिक खाण/खाणीच्या उर्वरित शिल्लक आयुर्मानाच्या कालावधी दरम्यान, यापैकी जे कमी असेल ते, भाडेपट्टीवरील जमिनीच्या कर्जावरील परतफेडीची तरतूद करण्यात येईल.

- ६३.३ मत्तेचे तारण मूल्य मत्तेच्या भांडवली खर्चाच्या १० टक्के इतके विचारात घेण्यात येईल:

परंतु असे की, तारणमूल्य खालीलप्रमाणे असेल:

एक) माहिती तंत्रज्ञान उपकरणे आणि सॉफ्टवेअर करिता शून्य;

दोन) शून्य किंवा जमिनीसाठी निर्मिती कंपनीने राज्य शासनासोबत केलेल्या सहमतीप्रमाणे; आणि

तीन) विशेषीकृत खनन उपकरणासाठी कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने अधिसूचित केल्याप्रमाणे.

६३.४ एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधात घसारा, वार्षिक तत्त्वावर, घसाऱ्याचा दर लागू करून किंवा या विनियमांच्या **परिशिष्ट-२** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अपेक्षित उपयुक्त आयुर्मानाच्या आधारावर, काढण्यात येईल;

परंतु असे की, विशेषीकृत खनन उपकरणाचा घसारा कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने अधिसूचित केलेल्या उपयुक्त आयुर्मानानुसार आणि घसाऱ्याच्या दरानुसार काढण्यात येईल.

६४ संचालन आणि देखभाल खर्च

६४.१ ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या नियंत्रण कालावधीसाठी, कोळशाच्या एकात्मिक खाण/खाणींच्या संबंधातील संचालन आणि देखभाल खर्चास वीज दर कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठीच्या अंदाजित संचालन व देखभाल खर्चाच्या आधारावर, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, या खंडांतर्गत परवानगी देण्यात आलेल्या संचालन व देखभाल खर्चाचे अचूक समायोजन ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या नियंत्रण कालावधीसाठीच्या प्रत्यक्ष खर्चाच्या आधारावर करण्यात येईल.

६४.२ जेथे निर्मिती कंपनी खाण विकासक आणि प्रचालकाची नियुक्ती करून एकात्मिक खाण/खाणींचा विकास आणि प्रचालन करते, तेथे अशा खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या खनन आकाराचा समावेश विनियम ६४.१ खालील संचालन व देखभाल खर्चामध्ये करण्यात येणार नाहीत.

६४.३ जेव्हा निर्मिती कंपनीकडून क्रशिंग किंवा परिवहन किंवा हाताळणी किंवा धुलाई किंवा त्यातील अन्य संयुक्त कामांसाठी, पारदर्शक स्पर्धात्मक बोली प्रक्रियेद्वारे खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाची नियुक्ती करण्यात येते तेव्हा, अशा अभिकरणाचे वार्षिक आकार विनियम ६४.१ मधील संचालन व देखभाल खर्चाचा भाग म्हणून, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, विचारात घेण्यात येतील.

६५ खेळत्या भांडवलावरील व्याज

६५.१ कोळशाच्या एकात्मिक खाण/खाणींच्या खेळत्या भांडवलामध्ये खालील बाबींचा समावेश राहिल:

- (एक) संबंधित वर्षासाठी वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाणाच्या अनुरूप ७ दिवसांच्या उत्पादनासाठी लागणाऱ्या कोळशाच्या साठ्याचा इनपुट खर्च
- (दोन) निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाचा खनन आकार आणि खाण विकासक व प्रचालका व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाचे वार्षिक आकार वगळून संचालन व देखभाल खर्चाच्या १५ टक्के दराने स्फोटके, वंगण आणि इंधनासह स्टोअर्स आणि सुट्ट्या भागांचा वापर; आणि
- (तीन) एक महिन्यासाठी संचालन व देखभाल खर्च, निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाचा खनन आकार आणि खाण विकासक व प्रचालका व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाचे वार्षिक आकार वगळून, आणि

६५.२ लिग्नाईटवर आधारित एकात्मिक खाण/खाणींच्या खेळत्या भांडवलामध्ये खालील बाबींचा समावेश राहिल:

- (एक) संबंधित वर्षासाठी वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाणाच्या अनुरूप ७ दिवसांच्या उत्पादनासाठी लागणाऱ्या कोळशाच्या साठ्याचा इनपुट खर्च;
- (दोन) निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाचा खनन आकार आणि खाण विकासक व प्रचालका व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाचे वार्षिक आकार वगळून संचालन व देखभाल खर्चाच्या २० टक्के दराने स्फोटके, वंगण आणि इंधनासह स्टोअर्स आणि सुट्ट्या भागांचा वापर; आणि
- (तीन) एक महिन्यासाठी संचालन व देखभाल खर्च, निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाचा खनन आकार आणि खाण विकासक व प्रचालका व्यतिरिक्त अन्य अभिकरणाचे वार्षिक आकार वगळून.

६५.३ खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर आणि अदायगी या विनियमानुसार निश्चित करण्यात येईल:

६६ खाण समापन खर्च;

६६.१ जेव्हा निर्मिती कंपनीकडून खाण समापन करण्यात येते, तेव्हा खनन योजनेनुसार एस्क्रो खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम, या जमा रकमेवर प्राप्त झालेल्या व्याजाचे समायोजन करून, असल्यास, खाण समापन खर्च म्हणून स्वीकृत करण्यात येईल; परंतु असे की,

- ए. एकात्मिक खाण/खाणीच्या वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकाआधी, खनन योजनेनुसार एस्करो खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येईल आणि कर्ज दराशी जोडलेल्या वर्षासनाच्या रूपात एकात्मिक खाण/खाणीच्या उपयुक्त आयुर्माना दरम्यान वसूल करण्यात येईल;
 - बी. खनन योजनेनुसार एस्करो खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम किंवा खाण समापनापोटी केलेला कोणताही खर्च, इनपुट किमतीच्या परिगणनेसाठी भांडवली खर्चामधून वगळण्यात येईल;
 - सी. ३१ मार्च, २०२५ पर्यंतच्या नियंत्रण कालावधी दरम्यान, जेव्हा खाण समापनासाठी करण्यात आलेला खर्च, एस्करो खात्यामधून मिळालेल्या प्रतिपूर्तीपेक्षा कमी किंवा ज्यादा असतो, तेव्हा असा कमी किंवा ज्यादा झालेला खर्च त्यापुढील वर्षामध्ये समायोजित करण्यासाठी अग्रेनीत करण्यात येईल;
- ६६.२ खाण समापनासाठीची रक्कम, खनन योजनेनुसार एस्करो खात्यामध्ये जमा करण्यात येईल आणि खाण समापनासाठी केलेला खर्च कितीही असला तरी त्याव्यतिरिक्त इनपुट किमतीचा भाग म्हणून त्याची वसुली नियंत्रण कालावधीच्या कोणत्याही वर्षादरम्यान करण्यात येईल;
- ६६.३ जेथे खाण समापन, निर्मिती कंपनीद्वारा नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या कामाच्या व्याप्तीमध्ये असते आणि खाण समापन खर्च, खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या खनन आकाराचा भाग असतो, तेव्हा खाण समापन खर्च खनन आकारामधून भागविण्यात येईल आणि निर्मिती कंपनीसाठी कोणताही खाण समापन खर्च स्वतंत्रपणे स्वीकृत करण्यात येणार नाही;

परंतु असे की,

- ए. खाण विकासक आणि प्रचालकाद्वारा किंवा निर्मिती कंपनीद्वारा एस्करो खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम आणि खाण समापनासाठी केलेल्या खर्चापोटी एस्करो खात्यामधून प्राप्त झालेली कोणतीही रक्कम, इनपुट किमतीच्या परिगणनेसाठी विचारात घेण्यात येणार नाही. आणि

- बी. या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, प्रत्यक्ष कर्ज पोर्टफोलिओच्या आधारावर परिगणना केलेला व्याजाचा भारांकित सरासरी दर विचारात घेऊन, काढण्यात आलेला कर्जाऊ रकमेचा खर्च आणि एस्करो खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम आणि वर्षभरात प्राप्त झालेले व्याज यामधील फरक, प्रकरणनिहाय तत्त्वावर, खाण समापन खर्चाच्या भागाच्या रूपात, संबंधित वर्षाच्या कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या इनपुट मूल्यामध्ये समायोजित करण्यात येईल.
- ६६.४ जेव्हा खाण समापन, निर्मिती कंपनीद्वारा नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाच्या कामाच्या व्याप्तीमध्ये एकात्मिक खाण/खाणींच्या उपयुक्तता आयुर्मानाच्या फक्त एका भागासाठी असते आणि निर्मिती कंपनी उर्वरीत उपयुक्त आयुर्मानासाठी खाण समापन करते, तेव्हा निर्मिती कंपनीद्वारा त्या कालावधीत केलेल्या खाण समापनाची हाताळणी विनियम ६६.१ नुसार करण्यात येईल आणि खाण विकासक आणि प्रचालकाद्वारा त्या कालावधीदरम्यान केलेल्या खाण समापनाची हाताळणी या विनियमांच्या ६६.३ नुसार करण्यात येईल.
- परंतु असे की, एकात्मिक खाण/खाणींच्या उपयुक्त आयुर्मानाच्या अखेरीस खाण समापनाच्या हाताळणीचा निर्णय आयोगाकडून प्रकरण-निहाय तत्त्वावर घेण्यात येईल.
- ६६.५ या विनियमांनुसार काढण्यात आलेला खाण समापन खर्च, कोळसा खाण (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत बोली मार्गाने वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणींच्या बाबतीत लागू करण्यात येणार नाही.

६७ इनपुट किमतीचे निश्चितीकरण:

- ६७.१ कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या इनपुट किमतीचे निश्चितीकरण खाली दिल्याप्रमाणे करण्यात येईल:
- इनपुट किंमत = [(आरओएम खर्च + अतिरिक्त आकार]
- ६७.२ अतिभार निष्कासन, जीसीव्ही समायोजन आणि वीज-दराव्यतिरिक्त उत्पन्न, असल्यास, यातील तुटीच्या समायोजनापोटी झालेल्या क्रेडीटची हाताळणी या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने स्वतंत्रपणे करण्यात येईल.
- ६७.३ वैधानिक आकारांना, लागू असल्याप्रमाणे, परवानगी देण्यात येईल.

६८.१ कोळसा किंवा लिग्नाईच्या इनपुट आकारांची वसुली खाली दिल्याप्रमाणे करण्यात येईल:

इनपुट आकार = [इनपुट किंमत x पुरविण्यात आलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटचे प्रमाण] + वैधानिक आकार, लागू असल्याप्रमाणे:

परंतु आणखी असे की, कोळशाच्या इनपुट किंमतीवर आधारित ऊर्जा आकाराचे दर, वीज खरेदी कराराच्या संपूर्ण कालावधीदरम्यान, अशा ऊर्जा आकाराच्या दरापेक्षा अधिक असणार नाहीत की जे विद्यमान वीज खरेदी कराराच्या अटी आणि शर्तीनुसार प्राप्त झाले असते.

६८.२ निर्मिती कंपनी प्रत्येक महिन्यासाठी, एकात्मिक खाण/खाणींच्या वाणिज्यिक तत्त्वावर कामकाजाच्या दिनांकापासून कोळशाच्या अनुरूप श्रेणीसाठी, इनपुट किंमत आणि कोल इंडिया लिमिटेडने अधिसूचित केलेल्या मूल्यावर आधारित तुलनात्मक ऊर्जा आकारांचा दर काढेल आणि तो लाभधारकांना सामायिक करेल.

६९ अतिभार निष्कासनातील तुटीमुळे समायोजन (ओबी समायोजन)

६९.१ निर्मिती कंपनी खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार अतिभाराचे निष्कासन करील.

६९.२ वर्षादरम्यानच्या अतिभार निष्कासनाच्या तुटीच्या बाबतीत, निर्मिती कंपनीला, ज्यादा अतिभार निष्कासनापोटीची अशी तूट, असल्यास, त्यानंतरच्या तीन वर्षांच्या दरम्यान समायोजित करण्याची परवानगी राहिल.

६९.३ वर्षादरम्यानच्या जास्तीच्या अतिभार निष्कासनाच्या बाबतीत, निर्मिती कंपनीला, ज्यादा अतिभार निष्कासनापोटीची अशी तूट, असल्यास, त्यानंतरच्या तीन वर्षांच्या दरम्यान अग्रेनीत करण्याची परवानगी राहिल.

६९.४ जेथे कोणत्याही वर्षाच्या अतिभार निष्कासनाच्या तुटीस निर्मिती कंपनीद्वारा या विनियमांच्या खंड (२) नुसार समायोजित केले जात नाही, तेव्हा त्या वर्षासाठी अतिभार निष्कासनातील (ओबी समायोजन) कमतरतेमुळे खाली दिल्यानुसार समायोजन करण्यात येईल:

जेथे,

एक) वर्षाभरादरम्यान, अतिभार निष्कासनातील तुटीसाठीच्या समायोजनाच्या घटकाची खाली दिल्याप्रमाणे परिगणना करण्यात येईल:

[(वर्षादरम्यान काढलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटचे प्रत्यक्ष प्रमाण x खनन योजनेनुसार वार्षिक स्ट्रिपिंग गुणोत्तर) - (वर्षादरम्यान अतिभार निष्कासनाचे प्रत्यक्ष प्रमाण/खनन योजनेनुसार वार्षिक स्ट्रिपिंग गुणोत्तर)] / वार्षिक लक्ष्यांक प्रमाण),

दोन) वार्षिक स्ट्रिपिंग गुणोत्तर, खनन योजनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या एक युनिटसाठी निष्कासित करावयाच्या अतिभाराच्या मात्रेचे गुणोत्तर होय.

तीन) खनन आकार, निर्मिती कंपनीने नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाला खाणकामासाठी, जेथे लागू असेल तेथे, निर्मिती कंपनीद्वारा अदा करावयाचा कोळसा किंवा लिग्नाईटचा प्रति टन आकार होय.

६९.५ अतिभार निष्कासनामधील तुटीच्या समायोजनाच्या संबंधातील या विनियमांच्या तरतुदी, कोळसा खाण (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत बोली मार्गाद्वारे वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणींच्या बाबतीत लागू होणार नाहीत.

७० जीसीव्हीमधील तुटीमुळे (जीसीव्ही समायोजन) समायोजन

७०.१ जर एका वर्षात एकात्मिक खाण/खाणींमधून काढलेल्या कोळशाची भारांकित सरासरी जीसीव्ही अशा खाण/खाणींसाठीच्या कोळशाच्या घोषित जीसीव्हीपेक्षा जास्त असेल तर जीसीव्ही समायोजनास परवानगी देण्यात येणार नाही.

७०.२ जर एका वर्षात एकात्मिक खाण/खाणींमधून काढलेल्या कोळशाची भारांकित सरासरी जीसीव्ही अशा खाण/खाणींसाठीच्या कोळशाच्या घोषित जीसीव्हीपेक्षा कमी असेल तर त्या वर्षातील जीसीव्ही समायोजन खालील पध्दतीने काढण्यात येईल :

७०.३ जेथे एकात्मिक खाण/खाणी कोळसा खाण (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत लिलाव मार्गाद्वारे वाटप करण्यात येतात:

जीसीव्ही समायोजन = (कोळशाची नमूद किंमत + स्थिर राखीव किंमत) X [(कोळशाची घोषित जीसीव्ही - एक वर्षात काढलेल्या कोळशाची भारांकित सरासरी जीसीव्ही)/(कोळशाची घोषित जीसीव्ही)]

जेथे,

एक) कोळशाचे नमूद केलेले मूल्य, संबंधित कोळशाचा ब्लॉक किंवा खाणीच्या संबंधात कोळशाचा अंतिम किंमत देकार, त्यापुढील वाढीसह, असल्यास,

कोळसा खाण विकास आणि उत्पादन करार किंवा वाटणी करारामध्ये दिल्यानुसार:

परंतु असे की, निर्मिती कंपनीने लिलावामध्ये नमूद केलेला अतिरिक्त अधिमूल्य, असल्यास, विचारात घेण्यात येणार नाही.

दोन) कोळशाची घोषित जीसीव्ही लिलावामध्ये विनिर्दिष्ट किंवा नमूद केल्याप्रमाणे कोळशाची जीसीव्ही राहिल.

ए) जेथे एकात्मिक खाण/खाणीचे वाटप कोळसा खाणी (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत वाटप मार्गाद्वारे करण्यात येते:

जीसीव्ही समायोजन = [(वार्षिक निष्कर्षण खर्च/एटीक्यु) + (खनन प्रभार)] X [(कोळशाची घोषित जीसीव्ही – वर्षभरात निष्कर्षित केलेल्या कोळशाची भारांकित सरासरी जीसीव्ही) /कोळशाची घोषित जीसीव्ही]

जेथे,

एक) वार्षिक निष्कर्षण खर्च विनियम ६० नुसार परिगणना केल्यानुसार कोळशाच्या निष्कर्षणाचा खर्च होय.

दोन) खनन आकार, निर्मिती कंपनीद्वारा खनन कामासाठी नियुक्त केलेल्या खाण विकासक आणि प्रचालकाला निर्मिती कंपनीने अदा केलेला कोळशाचा प्रति टन आकार होय.

तीन) कोळशाची घोषित जीसीव्ही, खनन योजनेनुसार सरासरी जीसीव्ही किंवा कोळसा नियंत्रकद्वारा मान्यता दिल्याप्रमाणे.

७१ वीज दराव्यतिरिक्तच्या उत्पन्नामुळे समायोजन (एनटीआय समायोजन)

७१.१ कोणत्याही वर्षासाठी वीज दराव्यतिरिक्तच्या उत्पन्नाचे समायोजन, जसे की कोळशाच्या एकात्मिक खाणीच्या संबंधात वॉशरी रिजेक्ट्सच्या विक्रीतून मिळालेले उत्पन्नाचे आणि कोल इंडिया लिमिटेडला कोळशाच्या पुरवठ्यातून किंवा कोळसा खाण (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत अनुज्ञेय असल्याप्रमाणे कोळशाच्या मर्चंट विक्रीतून झालेल्या लाभाचे, असल्यास, खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

एनटीआय समायोजन = (वर्षभरादरम्यान सर्व वीज-दराव्यतिरिक्त उत्पन्न) / (वर्षभरा दरम्यान कोळसा किंवा लिग्नाईटचे प्रत्यक्ष प्रमाण)

परंतु असे की, वॉशरी रिजेक्ट्सच्या विक्रीची किंमत केलेल्या प्रत्यक्ष वाहतूक खर्चापेक्षा कमी नसावी.

७१.२ कोळसा खाणी (विशेष तरतुदी) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत लिलावाच्या मार्गाने वाटप केलेल्या एकात्मिक खाण/खाणीच्या बाबतीत, या विनियमांनुसार वीज दरा व्यतिरिक्तच्या उत्पन्नाचे समायोजन लागू राहणार नाही.

७२ ऋण समायोजन नोट

७२.१ कोणत्याही वर्षासाठी, ओबी समायोजन, जीसीव्ही समायोजन आणि एनटीआय समायोजनामुळे झालेल्या ऋणाचा निपटारा, ऋण समायोजन नोटच्या माध्यमातून करण्यात येईल.

७२.२ विवक्षित वर्षासाठी ओबी समायोजन, जीसीव्ही समायोजन किंवा एनटीआय समायोजनापोटीची, जसे असेल तसे, ऋण समायोजन नोट विनिर्दिष्टित प्रत्यक्ष वापर करणाऱ्या निर्मिती केंद्राच्या नावे खालीलप्रमाणे जारी करण्यात येईल:

एक. विवक्षित वर्षासाठी ओबी समायोजन X त्या वर्षासाठी पुरवठा केलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटची मात्रा,

दोन. विवक्षित वर्षासाठी जीसीव्ही समायोजन X त्या वर्षासाठी पुरवठा केलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटची मात्रा, आणि

तीन. विवक्षित वर्षासाठी एनटीआय समायोजन X त्या वर्षासाठी पुरवठा केलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटची मात्रा,

७२.३ ऋण समायोजन नोटमधील रक्कम, ऋण समायोजन नोट जारी केल्याच्या दिनांकानंतर पुरवठा केलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या आकारांपोटी समायोजित करण्यात येईल आणि एकात्मिक खाण/खाणी अशा समायोजनाचे वार्षिक ताळमेळ पत्रक तयार करतील आणि प्रत्यक्ष वापर करणाऱ्या संयंत्रांना ते पुरवतील आणि त्यांच्या संकेत-स्थळावर देखील ते प्रसिध्द करतील.

७३ गुणवत्ता मापन :

७३.१ एकात्मिक खाण/खाणीमधून पुरवठा करण्यात आलेल्या कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या गुणवत्तेचे मापन, कोळसा मंत्रालय, भारत सरकारने विनिर्दिष्ट केलेल्या मार्गदर्शक सूचना आणि कार्यपध्दतीनुसार, त्रयस्थ पक्षकाराच्या माध्यमातून लोडींग पॉईंटवर करण्यात येईल आणि कोळशाच्या गुणवत्तेचे असे अभिलेखे लाभधारकांनी मागणी केल्यास उपलब्ध करून देण्यात येतील.

७४ विशेष तरतूद

७४.१ या विनियमांच्या भाग डी च्या तरतुदी, भाग एफ मध्ये विशेषत्वाने दिलेल्या किंवा संदर्भ केलेल्या मर्यादे व्यतिरिक्त, एकात्मिक खाण/खाणींच्या बाबतीत लागू होणार नाहीत. परंतु असे की, एकात्मिक खाण/खाणींमधील कोळसा किंवा लिग्नाईटच्या इनपुट किमतीच्या निश्चितीकरणासाठी आवश्यक असलेले वित्तीय मापदंड, भाग एफ मध्ये विशेषत्वाने दिलेले नसल्यास किंवा संदर्भ केले नसल्यास, या विनियमांमध्ये कोळसा किंवा लिग्नाईटवर आधारीत निर्मिती केंद्रांना लागू असलेल्या तरतुदीनुसार विचारात घेण्यात येतील.

भाग- जी : पारेषण

७५ व्याप्ती

- ७५.१ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याबरोबर करण्यात आलेल्या ठोक वीज पारेषण करार किंवा अन्य व्यवस्थेच्या अनुषंगाने, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेशाकरिता आणि वापराकरिता दर निश्चित करण्यासाठी या भागात समाविष्ट असलेले विनियम लागू राहतील, जे अधिनियमांच्या कलम ६३ अंतर्गत वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोली (टीबीसीबी) मार्गाद्वारे वीज दराच्या स्वीकृतीशी संबंधित विनियम ७५.३ मध्ये समाविष्ट नाहीत;
- परंतु आणखी असे की, नवीन पारेषण परवानाधारकाने जर नियंत्रण कालावधी दरम्यान विद्यमान यंत्रणेमध्ये नवीन पारेषण यंत्रणेची भर घातली तर, आयोग, नियंत्रण कालावधीतील उर्वरित वर्षाकरिता दरांची फेर-निश्चिती, अशा पारेषण परवानाधारकाने नियंत्रण कालावधीतील उर्वरित वर्षासाठी एकूण महसुली गरज निश्चित करण्यासाठी दाखल केलेली याचिका विचारात घेऊन, करील.
- ७५.२ अधिनियमांच्या कलम ३६ (१) च्या परंतुकांतर्गत, मधली (इंटरव्हिनिंग) पारेषण सुविधा वापरण्यासाठी पारेषण परवानाधारकाने दाखल केलेल्या याचिकेच्या अनुषंगाने, दर, आकार, अटी आणि शर्ती विनिर्दिष्ट करताना या भागात अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीचे आयोग मार्गदर्शन घेईल.
- ७५.३ श्रेषोल्ड मर्यादेपेक्षा जास्त किमतीच्या सर्व नवीन राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा आणि **परिशिष्ट ४** मध्ये नमूद केलेल्या अधिनियमांच्या कलम ६३ अंतर्गत केंद्र सरकारने जारी केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोलीद्वारे विकसित करण्यात येतील.

७६ वीज दराचे भाग

- ७६.१ पारेषण परवानाधारकांच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये प्रवेशासाठी व यंत्रणेचा वापर करण्यासाठीच्या पारेषण आकारांमध्ये खालीलपैकी कोणत्याही भागांचा किंवा त्यांच्या संयोगाचा (कॉम्बिनेशन) समावेश असेल.
- (ए) पारेषण यंत्रणा प्रवेश आकार;
- (बी) वार्षिक पारेषण आकार;
- (सी) पारेषण केलेल्या ऊर्जेसाठी प्रति युनिट आकार;
- (डी) रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा आकार.

७६.२ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये प्रवेश मिळविण्यासाठी अर्ज करण्याकरीता पात्र असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीस पारेषण मुक्त प्रवेशांचे नियमन करणाऱ्या आयोगाच्या विनियमांनुसार असा प्रवेश मिळविण्याचा हक्क राहिल आणि या विनियमांत असा प्रवेश मिळविण्यासाठी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आकारांचा भरणा करण्यास तो जबाबदार राहिल.

स्पष्टीकरण - या विनियमांच्या प्रयोजनार्थ, ज्या व्यक्तीने पारेषण मुक्त प्रवेशासाठी पात्र असल्यामुळे पारेषण क्षमता हक्कांचे वाटप करण्यासाठी अर्ज केला आहे आणि असा प्रवेश मिळविण्यासाठी कामे करण्याचे मान्य केले आहे, अशा व्यक्तीस येथून पुढे 'इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता' म्हणून संबोधण्यात येईल, आणि त्यामध्ये, ज्याने वाटप करण्यात आलेल्या पारेषण क्षमता हक्कांमध्ये वाढ करण्यासाठी अर्ज केला आहे अशा विद्यमान पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचाही, समावेश असू शकेल.

७६.३ जेव्हा इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या प्रवेशामुळे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी संबंधित कामे करणे आवश्यक असेल तेव्हा, पारेषण परवानाधारक अशा कामांवर झालेला खर्च, विनियम ७६.९ नुसार, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षात वार्षिक पारेषण आकारांतून वसूल करील.

७६.४ जर प्रवेश मिळविण्यासाठीची कोणतीही कामे इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने केली असतील तर, पारेषण परवानाधारकास अशी कामे करून घेण्यासाठी लावलेल्या कामगारांवरील खर्चाच्या १५% दराने पर्यवेक्षण आकार वसूल करण्याचा हक्क राहिल आणि अशा कामासंबंधात पारेषण परवानाधारकाला अन्य कोणताही खर्च वसूल करण्याचा हक्क असणार नाही;

परंतु असे की, असे पर्यवेक्षण आकार संबंधित पारेषण परवानाधारकाच्या वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नाचा भाग राहतील आणि ते इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने केलेले संचालन व देखभाल खर्च म्हणून मानण्यात येतील व संबंधित वर्षातील मालमत्तेच्या भांडवलीकरणात त्यांचे भांडवलीकरण करण्यात येईल.

७६.५ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील प्रवेशासाठी केलेल्या कामांची देखभाल, पारेषण परवानाधारक आणि पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता यांच्यातील ठोक वीज पारेषण कराराच्या कालावधीत, पारेषण परवानाधारकाकडून करण्यात येईल.

७६.६ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील प्रवेशासाठी केलेल्या कामासाठीच्या खर्चाची रक्कम जर पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने अदा केली तर ठोक वीज पारेषण कराराच्या समाप्तीनंतर पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा त्याने खर्च केलेल्या अशा कामांच्या घसारा वजा मूल्यावर हक्क राहिल;

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेश मिळावा म्हणून जर पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने कामे केली असतील तर ठोक वीज पारेषण कराराच्या समाप्तीनंतर अशी कामे स्वतःकडे ठेवून घेण्याचा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला हक्क राहिल.

७६.७ ठोक वीज पारेषण करारांतील अटीनुसार, पारेषण यंत्रणा प्रवेश आकार खालीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने वसूल करता येऊ शकेल:-

(ए) प्रवेश मिळविण्याच्या वेळी पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने एकाच वेळी रक्कम अदा करुन; किंवा

(बी) ठोक वीज पारेषण कराराच्या कालावधीत अनेक हप्त्यात रक्कम अदा करुन; किंवा

(सी) वरील (ए) आणि (बी) च्या कोणत्याही संयोगाने (कॉम्बिनेशन).

७६.८ पारेषण परवानाधारक आणि इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता यांच्यात इच्छुक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यास प्रवेश देण्यासाठी करावयाच्या कामांसंबंधात किंवा पारेषण यंत्रणा प्रवेश आकाराबाबत जर कोणताही वाद निर्माण झाला तर तो आयोगाकडे किंवा ठरवून देण्यात येईल अशा अन्य मंचाकडे अभिनिर्णयासाठी सादर करण्यात येईल.

७६.९ नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाच्या वार्षिक पारेषण आकारातून नियंत्रण कालावधीतील संबंधित वर्षाकरीता आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार पारेषण परवानाधारकाच्या एकूण महसुली गरजेची रक्कम वसूल करण्याची तरतूद असेल आणि त्यामध्ये खालील घटकांचा समावेश असेल:-

(ए) संचालन व देखभाल खर्च;

(बी) घसारा;

(सी) कर्ज भांडवलावरील व्याज;

(डी) खेळत्या भांडवलावरील व्याज आणि पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याच्या अनामत रकमेवरील व्याज;

(इ) आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी;

(एफ) भागभांडवलावरील परतावा;

वजा:

(जी) मुक्त प्रवेश आकारापासून उत्पन्न;

(एच) वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न ;

(आय) या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मर्यादेपर्यंत, अन्य व्यवसायापासूनचे उत्पन्न;

परंतु असे की, या विनियमांच्या **भाग डी** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदीनुसार, पारेषण परवानाधारकासाठी घसारा, कर्ज भांडवलावरील व्याज, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या खेळत्या भांडवलावरील आणि अनामत रकमेवरील व्याज, आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी, भागभांडवलावरील परतावा, आणि आय कर या बाबींना परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड (महापारेषण कंपनी) च्या मालकीच्या आणि अन्य राज्यांमध्ये वीज नेणाऱ्या पारेषण वाहिन्यांच्या संबंधात एकूण महसुली गरजेचे घटक, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाचे विनियम आणि आदेशांनुसार जनरल नेटवर्क ॲक्सेस अंतर्गत पारेषण आकाराच्या माध्यमातून वसूल करण्यात येत असल्यामुळे, ते या विनियमांतर्गत निश्चित करण्यात आलेल्या वार्षिक पारेषण आकारांमधून वसूल करण्यात येणार नाहीत;

परंतु असेही की, जर अशा कोणत्याही घटकांची वसुली राज्यांतर्गत पारेषण दराच्या माध्यमातून यापूर्वीच करण्यात आली असेल तर, भविष्यातील वर्षासाठी महापारेषण कंपनीच्या एकूण महसुली गरजेमधून अशी जादा वसुली, संलग्न देणे असलेल्या व्याजासह (होल्डींग कॉस्ट), लागू असेल त्याप्रमाणे, वजा करण्यात येईल;

परंतु असेही की, लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे अचूक समायोजनाच्या वेळी आयोगाकडून, प्रकरण-निहाय तत्वावर, जर त्या आधीच्या कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष तत्वावर परवानगी देण्यात आलेली असल्यास, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चाला परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही कृतीच्या मानकांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल किंवा नुकसानीसाठी आयोग किंवा न्यायालयाच्या आदेशाच्या परिणामस्वरूप परवानाधारकाकडून कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेला सर्व दंड आणि नुकसानभरपाई यांची वसुली एकूण महसुली गरजेतून करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, पारेषण परवानाधारक, अशा अदा करण्यात आलेल्या किंवा देय असलेल्या दंड आणि नुकसानभरपाईचा, असल्यास, वेगळा तपशील ठेवेल आणि तो त्याच्या याचिकेसह आयोगाला सादर करील.

७६.१० या विनियमांच्या **भाग-बी** नुसार पारेषण परवानाधारकाने एकूण महसूली गरज निश्चित करण्यासाठी केलेली याचिका किंवा स्पर्धात्मक पद्धतीने मंजूर करण्यात आलेल्या पारेषण यंत्रणा प्रकल्पांच्या बाबतीत, वार्षिक पारेषण आकार स्वीकारण्यासाठी केलेली याचिका, जसे असेल तसे, यांच्या आधारे आयोगाकडून पारेषण परवानाधारकाचे वार्षिक पारेषण आकार निश्चित करण्यात येतील.

७७ तात्पुरत्या दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका

७७.१ नवीन पारेषण परवानाधारक, त्याच्या पारेषण मत्तांचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु करण्याच्या अंदाजित दिनांकाच्या सहा महिने अगोदर तात्पुरत्या दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील.

७७.२ नवीन पारेषण परवानाधारक, वैधानिक लेखापरीक्षकाकडून यथोचितपणे प्रमाणित करण्यात आलेल्या, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु करण्याच्या दिनांकापर्यंत केलेला भांडवली खर्च आणि करावयाचा अंदाजित भांडवली खर्च आणि केलेल्या अतिरिक्त भांडवली खर्चावर आधारित, तात्पुरत्या दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;

परंतु असे की, याचिकेमध्ये अंदाजित भांडवली खर्च आणि अतिरिक्त भांडवली खर्च, जेथे लागू असेल तेथे, यासाठी मूळ गृहितकाचा तपशील समाविष्ट असेल.

७७.३ नियंत्रण कालावधी दरम्यान राज्यांतर्गत पारेषण जाळ्यामध्ये नवीन पारेषण परवानाधारक जोडला गेला तर, ‘राज्यांतर्गत पारेषण दर निश्चिती’ कलमातील तरतुदीनुसार प्रत्येक उर्वरित वर्षासाठी टीटीएससी, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क आणि आधारभूत पारेषण दराची फेर-निश्चिती करण्यात येईल.

७७.४ आयोगाकडून नवीन पारेषण परवानाधारकाला वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या अपेक्षित दिनांकापासून अंदाजित भांडवली खर्चाच्या आधारे, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, तात्पुरता दर मंजूर करता येईल.

७७.५ वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांकास, तात्पुरत्या वीज दराच्या मान्यतेचा आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांपेक्षा जास्त विलंब होण्याची शक्यता असेल तर, पारेषण परवानाधारक, प्रकल्पाच्या कामाच्या सद्यस्थितीचा तपशील आणि प्रकल्प पूर्ण होण्यामागील विलंबाच्या कारणाचा तपशील देऊन, तात्पुरता वीज दर लागू राहण्याच्या वैधतेच्या वाढीकरिता याचिका सादर करू शकेल, जी आयोग काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर विचारात घेऊ शकेल.

७७.६ नवीन पारेषण परवानाधारक, केलेला भांडवली खर्च किंवा वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांकापर्यंत करावयाचा अंदाजित भांडवली

खर्च आणि केलेला अतिरिक्त भांडवली खर्च, जो वैधानिक लेखापरीक्षकाद्वारे यथोचितपणे प्रामाणित करण्यात आलेला असेल यांच्या आधारे, तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील.

७७.७ लेखापरीक्षित भांडवली खर्च आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांका रोजीचे भांडवलीकरण यांच्या आवश्यक काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारे, आयोगाकडून, नवीन पारेषण परवानाधारकासाठी अंतिम दराचे निश्चितीकरण करण्यात येईल.

७७.८ जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांनी कमी असेल तेव्हा, पारेषण परवानाधारक जास्तीच्या भांडवली खर्चाशी अनुरूप वसूल केलेला जास्तीचा दर लाभधारकाला, संबंधित वर्षाच्या १ एप्रिल रोजी प्रचलित असलेल्या स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने परत करील.

७७.९ जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांनी जास्त असेल, तेव्हा पारेषण परवानाधारक, आयोगाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, भांडवली खर्चातील अशा घटीशी अनुरूप दरातील तूट लाभधारकांकडून, संबंधित वर्षाच्या १ एप्रिल रोजी प्रचलित असलेल्या आधारभूत दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या दराने वसूल करील.

७८ भांडवल गुंतवणूक योजना

७८.१ पारेषण परवानाधारक संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेचा एक भाग म्हणून, राज्यांतर्गत यंत्रणेच्या बळकटीसाठी व वाढीसाठी, वीज भाराच्या वाढीची गरज भागविण्यासाठी, वीज पुरवठ्याच्या गुणवत्तेत सुधारणा करण्यासाठी, विश्वासाहता, मिटरिंग, अतिभारामध्ये घट इ. करिता नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी सविस्तर भांडवली गुंतवणुकीची योजना, निधी उभारणीची योजना आणि भौतिक लक्ष्यांक आयोगास मान्यतेसाठी सादर करील.

७८.२ भांडवल गुंतवणूक योजना गुंतवणुकीसाठीची कमीत कमी खर्चाची योजना असेल आणि मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या विनियम ४.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सर्व भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांचा समावेश असेल. भांडवल गुंतवणूक योजनेमध्ये आवश्यक असलेली सर्व माहिती, तपशील

आणि दस्तवेजांचा समावेश असेल व ही माहिती, उप-साधनांच्या संचांची (बेज) संख्या, ग्रिडच्या उप-केंद्रांची नावे, अंतर्गत भागांची रचना आणि ठिकाणे, उप-केंद्रांची क्षमता (एमव्हीए), पारेषण वाहिनीची लांबी (सर्किट- किलोमीटर) ज्यावरून प्रस्तावित गुंतवणुकीची गरज स्पष्ट होईल, विचारात घेतलेले पर्याय, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि ज्यांचा पारेषण आकारांवर परिणाम होऊ शकेल अशा अन्य बाबी, यांच्यासह असेल परंतु ती फक्त यांच्यापुरतीच मर्यादित असणार नाही.

७८.३ पारेषण परवानाधारकाची भांडवल गुंतवणूक योजना, केंद्रीय पारेषण कंपनीने आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणेसाठी विकसित केलेली पारेषण यंत्रणा योजना विचारात घेऊन राज्य पारेषण कंपनीने राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेसाठी विकसित केलेल्या पारेषण यंत्रणा योजनेशी सुसंगत असेल;

परंतु असे की, निर्मिती कंपनी किंवा वितरण परवानाधारकाच्या विशिष्ट आवश्यकतेच्या आधारावर पारेषण परवानाधारकाकडून करण्यात आलेल्या कोणत्याही भांडवली खर्चासाठी पुष्ट्यर्थ विनंतीच्या स्वरूपातील आवश्यक कागदोपत्री पुरावा आणि दिलेले उचित हमीपत्र सादर करण्यात येईल.

७८.४ आयोग, प्रस्तावित खर्चाची आवश्यकता आणि पारेषण आकारांवर होऊ शकणारा संभाव्य परिणाम विचारात घेऊन आणि या विनियमांच्या विनियम २४.५ आणि विनियम २४.६ मध्ये नमूद केलेल्या बाबी देखील विचारात घेऊन, संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी पारेषण परवानाधारकाकडून बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेसह सादर करण्यात आलेली भांडवल गुंतवणूक योजना विचारात घेईल.

७८.५ पारेषण परवानाधारक, एकूण महसुली गरज निश्चित करण्यासाठीच्या याचिकेसोबत किंवा कामगिरीच्या मध्यवर्धी आढाव्यासाठीच्या याचिकेसोबत, जसे असेल तसे, भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांच्या प्रगतीचे मूल्यमापन दर्शविणारा तपशील, आयोगाला अशा प्रगतीचे मूल्यमापन करण्यासाठी आवश्यक अशी अन्य माहिती, तपशील किंवा दस्तऐवज सादर करील.

७९ संचालनाचे निकष

७९.१ पारेषण परवानाधारकासाठी उपलब्धता लक्ष्यांक खालीलप्रमाणे :-

(ए) वार्षिक पारेषण आकारांच्या पूर्ण वसुलीसाठी

(एक) ए सी यंत्रणा

: ९८%

(दोन) एच व्ही डी सी बाय-पोल्स लिंक्स आणि

एच व्ही डी सी बँक टू बँक केंद्रे

: ९५%

(बी) प्रोत्साहन-अधिदान विचारात घेण्यासाठी

(एक) ए सी यंत्रणा : ९९%

(दोन) एच व्ही डी सी बाय-पोल्स लिंक्स आणि

एच व्ही डी सी बँक टू बँक केंद्रे : ९६%

टीप १ :

उपलब्धता लक्ष्यांकपेक्षा कमी पातळीवरील उपलब्धतेकरिता वार्षिक पारेषण आकारांची वसुली यथाप्रमाण तत्वावर करण्यात येईल आणि उपलब्धता शून्य असताना कोणताही पारेषण आकार देय नसेल.

टीप २ :

उपलब्धता लक्ष्यांकाची परिगणना या विनियमांच्या सोबत जोडलेल्या **जोडपत्र-६** मधील कार्यपद्धतीनुसार करण्यात येईल आणि त्यास एमएसएलडीसीकडून प्रमाणित करण्यात येईल.

परंतु असे की, ए सी यंत्रणेकरिता, प्रती वर्षी प्रत्येक भागाकरिता दोनदा पुरवठा बंद पडल्यास ग्राह्य धरण्यात येईल, आणि एका वर्षातील दोन वेळाच्या बंदनंतर, अशा प्रत्येक बंदसाठी त्या विशिष्ट भागाकरिता प्रत्यक्ष आउटटेजशिवाय १२ तासांचे अतिरिक्त आउटटेज विचारात घेण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जर पारेषण बाबींच्या आउटटेजमुळे निर्मिती केंद्रातून विजेचे निष्कासन करण्यावर विपरित परिणाम होत असेल तर आउटटेज तासांना २.० या गुणकाने गुणण्यात येईल;

परंतु असेही की, भागभांडवलावरील परताव्याच्या अतिरिक्त दराची परिगणना या विनियमानुसार करण्यात येईल.

८० संचालन व देखभाल खर्च

८०.१ विद्यमान आणि नवीन पारेषण परवानाधारकांकरिता संचालन व देखभाल खर्चाचे निकष पारेषण परवानाधारकाच्या पारेषण वाहिन्यांची सर्कीट किलोमीटर मधील लांबी, बेजची संख्या आणि ट्रान्सफॉर्मर्सची एमव्हीए क्षमता यांच्या आधारे खाली दाखविल्याप्रमाणे विनिर्दिष्ट करण्यात आले आहेत:-

स्पष्टीकरण : या विनियमांतर्गत प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च लागू करण्याच्या प्रयोजनासाठी, 'बे' याचा अर्थ उपसाधनांचा संच जो पारेषण परवानाधारकाच्या उप-केंद्रातील बसच्या ठिकाणापासून निघणाऱ्या पारेषण वाहिन्या, बस सेक्शन ब्रेकर्स, पोटेंशियल ट्रान्सफॉर्मर्स, पॉवर ट्रान्सफॉर्मर्स, इण्टर-कनेक्टिंग ट्रान्सफॉर्मर्स, कॅपॅसिटर्स आणि ट्रान्सफर ब्रेकर आणि फीडर्स

यासारख्या विद्युत उपकरणांना जोडण्यासाठी आवश्यक असेल. तसेच येथे संबोधित करण्यात आलेल्या बे मध्ये फक्त पारेषण उप-केंद्रात असलेल्या बे चा समावेश असेल आणि त्यातून निर्मिती केंद्रातील स्विचयार्ड मधील कोणतेही बेज, ज्यांची देखभाल करण्याची जबाबदारी सर्वसाधारणपणे निर्मिती कंपनीची असते, वगळण्यात येतील.

त्याशिवाय, या विनियमांतर्गत प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्च लागू करण्याच्या प्रयोजनासाठी, ट्रान्सफॉर्मेशन क्षमता ही इण्टर-कनेक्टिंग ट्रान्सफॉर्मर किंवा पॉवर ट्रान्सफॉर्मरची, जसे असेल तसे, क्षमता म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असे की, कोणत्याही वर्षाच्या अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्चाची परिगणना करण्यासाठी, त्या वर्षात पारेषण परवानाधारकाच्या उप-केंद्रात भर घालण्यात आलेल्या पारेषण वाहिन्यांच्या सर्कीट किलोमीटरच्या आणि बेजची संख्या आणि ट्रान्सफॉर्मेशन क्षमतेच्या ५० टक्के, यांचा देखील विचार करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, मध्यावधी आढाव्यासह अचूक समायोजनाच्या वेळी किंवा नियंत्रण कालावधीच्या अखेरीस, कोणत्याही वर्षासाठी अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या संचालन व देखभाल खर्चाच्या निकषांवर आणि याचिकाकर्त्याने भांडवलीकृत केलेल्या मालमतेच्या कागदोपत्री पुराव्यांवर आधारित, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, असतील;

परंतु असेही की, संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या परवानगीसाठी विचारात घेण्यात आलेल्या बेजच्या संख्येमधून वापरण्यात न आलेले बेज आणि न वापरण्यात आलेली ट्रान्सफॉर्मेशन क्षमता वगळण्यात येईल.

परंतु असे की, आयोग या विनियमांतील तरतुदींनुसार बँक टू बँक स्टेशनस किंवा बायपोल योजना तंत्रज्ञानाव्यतिरिक्त अन्य तंत्रज्ञान असलेल्या एचव्हीडीसी करिता प्रकरण-निहाय तत्त्वावर स्वतंत्र ओ अॅण्ड एम निकष निश्चित करू शकेल.

महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लि.(महापारेषण)साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
एचडीव्हीसी (रु. लाख)	१८००.००	१९०५.००	२०१०.००	२१३०.००	२२५२.९३
रु. लाख/सर्कीट किमी					

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
४०० केव्ही	४.०२	४.२०	४.३८	४.५७	४.७८
४०० केव्ही पेक्षा कमी आणि ६६ केव्ही पेक्षा जास्त	१.५९	१.६६	१.७४	१.८१	१.९०
६६ केव्ही आणि कमी	०.९५	१.००	१.०४	१.०९	१.१४
रु लाख/ बे					
७६५ केव्ही	५०.६२	५२.८९	५५.२६	५७.७४	६०.३४
४०० केव्ही	३६.१६	३७.७८	३९.४८	४१.२५	४३.१०
४०० केव्ही पेक्षा कमी आणि ६६ केव्ही पेक्षा जास्त	५.२४	५.४७	५.७२	५.९८	६.२४
६६ केव्ही आणि कमी	१.०९	१.१४	१.१९	१.२५	१.३०
रु लाख/एमव्हीए	०.५१	०.५३	०.५५	०.५८	०.६१

८०.२ टाटा पॉवर कंपनी लि.- पारेषण (टीपीसी-टी) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्कीट किमी					
६६ केव्ही पेक्षा जास्त आणि ४०० केव्ही पेक्षा कमी	७.३७	७.७०	८.०४	८.४१	८.७८
रु.लाख/बे					
६६ केव्ही पेक्षा जास्त आणि ४०० केव्ही पेक्षा कमी	१३.०७	१३.६६	१४.२७	१४.९१	१५.५८
६६ केव्ही आणि कमी	२.७३	२.८५	२.९८	३.१२	३.२६
रु लाख/ एमव्हीए	०.८४	०.८८	०.९१	०.९६	१.००

८०.३ अदानी इलेक्ट्रीसिटी मुंबई लि.- पारेषण (एडएमएल-टी) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्कीट किमी					
२२० केव्ही	६.१२	६.३९	६.६८	६.९८	७.२९
रु लाख/ बे					
२२० केव्ही	९.२८	९.७०	१०.१३	१०.५९	११.०६
३३ केव्ही	१.९४	२.०३	२.१२	२.२१	२.३१
रु लाख/ एमव्हीए	०.५६	०.५९	०.६२	०.६४	०.६७

८०.४ जयगड विद्युत पारेषण कंपनी लिमिटेड.- (जेपीटीएल) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्किट किमी					
४०० केव्ही	०.५४	०.५६	०.५९	०.६१	०.६४
रु लाख/ बे					
४०० केव्ही	९५.८३	१००.१४	१०४.६३	१०९.३३	११४.२४

८०.५ महाराष्ट्र इस्टर्न ग्रिड पॉवर ट्रान्समिशन कंपनी लिमिटेड.- (एमइजीपीटीसीएल) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्किट किमी					
७६५ केव्ही	१.३१	१.३७	१.४३	१.४९	१.५६
४०० केव्ही	०.६६	०.६९	०.७२	०.७६	०.७९
रु लाख/ बे					
७६५ केव्ही	१२४.२२	१२९.८०	१३५.६३	१४१.७२	१४८.०८
४०० केव्ही	६१.१९	६३.९४	६६.८१	६९.८१	७२.९५
रु लाख/ एमव्हीए	०.९५	०.९९	१.०४	१.०८	१.१३

८०.६ अदानि ट्रान्समिशन इंडिया लिमिटेड.- (एटीआयएल) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी*	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्किट किमी					
४०० केव्ही	०.८५	०.८९	०.९३	०.९७	१.०२
रु लाख/ बे					
४०० केव्ही	१८६.५१	१९४.८९	२०३.६४	२१२.७८	२२२.३३

*ट्रान्सफार्मर क्षमता नाही, फक्त वाहिन्या आणि बेजच्या माध्यमातून वसुली

८०.७ विदर्भ इण्डस्ट्रीज पॉवर लिमिटेड-पारेषण - (व्हीआयपीएल-टी) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्किट किमी					
२२० केव्ही	३.०७	३.२०	३.३५	३.५०	३.६६

रु लाख/ बे					
२२० केव्ही	१५.७१	१६.४२	१७.१५	१७.९२	१८.७३

*ट्रान्सफार्मर क्षमता नाही, फक्त वाहिन्या आणि बेजच्या माध्यमातून वसुली

८०.८ अमरावती पॉवर ट्रान्समिशन कंपनी लिमिटेड- (एपीटीसीएल) साठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु. लाख/सर्कट किमी					
४०० केव्ही	०.८३	०.८६	०.९०	०.९४	०.९८
रु लाख/ बे					
४०० केव्ही	१७९.९४	१८८.०२	१९६.४६	२०५.२९	२१४.५०

*ट्रान्सफार्मर क्षमता नाही, फक्त वाहिन्या आणि बेजच्या माध्यमातून वसुली

८०.९ नवीन पारिषण परवानाधारकांसाठी संचालन आणि देखभाल खर्चाचे निकष खालीलप्रमाणे असतील :

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
एचव्हीडीसी केंद्र*					
एचव्हीडीसी बॅक-टू-बॅक केंद्र (रु. लाख प्रति युनिट)	२.१५	२.२७	२.४१	२.५५	२.७०
एचव्हीडीसी बायपोल स्कीम (रु. लाख प्रति युनिट)	१.१३	१.२०	१.२७	१.३४	१.४२
रु. लाख/सर्कट किमी					
७६५ केव्ही	१.३१	१.३७	१.४३	१.४९	१.५६
४०० केव्ही	०.५४	०.५६	०.५९	०.६१	०.६४
४०० केव्ही पेक्षा कमी आणि ६६ केव्ही पेक्षा जास्त	१.५९	१.६६	१.७४	१.८१	१.९०
६६ केव्ही आणि कमी	०.९५	१.००	१.०४	१.०९	१.१४
रु लाख/ बे					
७६५ केव्ही	१२४.२२	१२९.८०	१३५.६३	१४१.७२	१४८.०८
४०० केव्ही	९५.८३	१००.१४	१०४.६३	१०९.३३	११४.२४
४०० केव्ही पेक्षा कमी आणि ६६ केव्ही पेक्षा जास्त	५.२४	५.४७	५.७२	५.९८	६.२४
६६ केव्ही आणि कमी	१.०९	१.१४	१.१९	१.२५	१.३०

व्होल्टेज पातळी	आर्थिक वर्ष २०२५-२६	आर्थिक वर्ष २०२६-२७	आर्थिक वर्ष २०२७-२८	आर्थिक वर्ष २०२८-२९	आर्थिक वर्ष २०२९-३०
रु लाख/ एमव्हीए	०.५१	०.५३	०.५५	०.५८	०.६१

स्पष्टीकरण - "नवीन पारेषण परवानाधारक" म्हणजे पारेषण परवानाधारक ज्याला या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकापूर्वी किंवा त्यानंतर आयोगाने पारेषण परवाना मंजूर केला आहे आणि ज्यासाठी विनियम ८०.१ ते ८०.९ मध्ये संचालन व देखभाल निकष विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले नाहीत.

विनियम ८०.१ ते ८०.९ मध्ये बेजसाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चास ०.७० ने गुणून काढण्यात आल्यानुसार जीआयएस बेजसाठी संचालन व देखभाल खर्चास परवानगी देण्यात येईल.

८०.१० पारेषण परवानाधारक यंत्रणा स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती तंत्रज्ञान अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना हाती घेईल आणि अशा खर्चाला प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या व्यतिरिक्त, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारक कॅपेक्स योजनांच्या तुलनेत अशा योजनांचे सविस्तर समर्थन, खर्च लाभ विश्लेषण, आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण आणि संचालन आणि देखभाल खर्चामधील बचत, असल्यास, मविनिआ (भांडवली खर्चाच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदीनुसार सादर करील.

८०.११ काही योजना प्रकरण-निहाय तत्वावर भांडवली गुंतवणुकी ऐवजी ओ अॅण्ड एम मध्ये विचारात घेतल्यामुळे पारेषण परवानाधारकाची प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये सुधारणा करण्याची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे स्पष्टीकरण आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, विचारात घेऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, प्रत्यक्ष ओ अॅण्ड एम खर्च अशा सुधारीत प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चापेक्षा यामुळे कमी असल्यास, कार्यक्षमता नफ्याची विभागणी त्या मर्यादेपर्यंत करण्यात येणार नाही.

८१ वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न

८१.१ पारेषण व्यवसायाच्या संबंधात आयोगाने मान्यता दिलेली वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नाची रक्कम, पारेषण परवानाधारकाचे वार्षिक पारेषण आकार निश्चित करताना एकूण महसुली गरजेतून कमी करण्यात येईल;

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारक, वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या त्याच्या अंदाजांचा पूर्ण तपशील आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल त्या नमुन्यामध्ये आयोगाला सादर करील.

८१.२ वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :

- (ए) जमीन किंवा इमारत भाड्याने दिल्यामुळे मिळणारे उत्पन्न;
- (बी) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) गुंतवणुकांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (डी) आकस्मिक राखीव निधीच्या गुंतवणुकीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (इ) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमावरील व्याज;
- (एफ) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (जी) ठेकेदारांकडून भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (एच) ठेकेदार आणि अन्य व्यक्ती/संस्थांकडून त्यांना भाडे तत्वावर दिलेल्या वस्तुंपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (आय) भांडवली कामांसाठी पर्यवेक्षण आकार;
- (जे) जाहिराती इ. पासून मिळणारे उत्पन्न;
- (के) निविदा दस्तावेजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (एल) वीज दरा व्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न.

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारकाच्या विनियमित व्यवसायाशी संबंधित भागभांडवरील परताव्यामधून केलेल्या गुंतवणुकीपासून मिळालेले व्याज वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नात समाविष्ट करण्यात येणार नाही.

८२ अन्य व्यवसायापासूनचे उत्पन्न

८२.१ पारेषण परवानाधारक जर त्याच्या मत्तांच्या इष्टतम उपयोगासाठी अधिनियमाच्या कलम ४१ अंतर्गत कोणताही अन्य व्यवसाय करीत असेल तर, अशा अन्य व्यवसायापासून मिळालेल्या महसुलातून, अशा अन्य व्यवसायाशी संबंधित असलेले सर्व प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्च वजा करून, उरलेल्या रकमेच्या दोन-तृतीयांश इतकी रक्कम, पारेषण परवानाधारकाच्या वार्षिक पारेषण आकारांची परिगणना करताना एकूण महसूली गरजेतून कमी करण्यात येईल;

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारक पारेषण व्यवसाय आणि अन्य व्यवसाय या दोहोंमध्ये संयुक्त व सामायिक खर्चाचे वाटप वाजवी आधारास अनुसरून करील आणि याबाबतचे वैधानिक लेखापरीक्षकाने यथोचितपणे प्रमाणित केलेले वाटप विवरणपत्र, एकूण महसूली गरजेच्या निश्चितीकरणासाठीच्या याचिकेसोबत, आयोगास सादर करील;

परंतु आणखी असे की, जेव्हा अशा अन्य व्यवसायाच्या प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्चाची एकूण बेरीज ही अशा अन्य व्यवसायापासून मिळणाऱ्या महसुलापेक्षा जास्त असेल तेव्हा, अशा अन्य व्यवसायाच्या कारणास्तव पारेषण परवानाधारकाच्या एकूण महसुली गरजेत कोणत्याही रकमेची भर घालावयास परवानगी देण्यात येणार नाही.

८३ राज्यांतर्गत पारेषण दर निश्चितीकरण

८३.१ सर्व पारेषण परवानाधारकांच्या वार्षिक महसुली गरजेची एकूण रक्कम राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा एकूण पारेषण यंत्रणा खर्च (टीटीएससी) असेल, जो नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षात पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून (टीएसयु) खालील सूत्रानुसार वसूल करण्यात येईल:

$$TTSC_{(t)} = \sum_{i=1}^n ARR_i$$

जेथे,

$TTSC_{(t)}$ = नियंत्रण कालावधीतील (t) वर्षातील संयुक्त एकूण पारेषण यंत्रणेचा खर्च

n = पारेषण परवानाधारकांची संख्या

ARR_i = नियंत्रण कालावधीतील (t) वार्षिक कालावधीकरिता i^{th} पारेषण परवानाधारकासाठी आयोगाने मान्यता दिलेली वार्षिक महसुली गरज

परंतु असे की, अधिनियमाच्या कलम ६३ अंतर्गत पारेषणासाठीच्या स्पर्धात्मक बोलीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार हाती घेतलेल्या पारेषण यंत्रणा प्रकल्पांच्या बाबतीत, अशा प्रकल्पांसाठी उद्धृत (क्वोट) केलेली वार्षिक पारेषण सेवा आकारानुसारची एकूण महसुली गरज, एकूण पारेषण यंत्रणा खर्चात (टीटीएससी) समाविष्ट करण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.

८३.२ नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक (t) वर्षातील १२ महिन्यांच्या कालावधीकरिता पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने (टीएसयु) अंदाजित केलेली एकाच वेळी असलेली (कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणी (सीपीडी) आणि एकाच वेळी नसलेली (नॉन-कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणी (एनसीपीडी) यांच्या सरासरी इतक्या असलेल्या आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांना आयोग वार्षिक मंजुरी देईल, जे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा "क्षमता वापर" दर्शवतील आणि त्यानुसार वार्षिक "आधारभूत पारेषण दर" खालील सूत्रानुसार निश्चित करील.

$$\text{Base Transmission Capacity Rights (Base TCR) for the yearly period (t)} = \sum_{u=1}^n ((CPD(t) + NCPD(t))/2)$$

जेथे,

$CPD_{(t)}$ = प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यासाठी नियंत्रण कालावधीतील (t) वार्षिक कालावधीकरिता मासिक अंदाजित एकाच वेळी असलेल्या (कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी

$NGPD_{(t)}$ = प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यासाठी नियंत्रण कालावधीतील (t) वर्षाच्या कालावधीकरिता मासिक अंदाजित एकाच वेळी नसलेल्या (नॉन-कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी

परंतु असे की, नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या वर्षाकरिता, सर्व पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यासाठी आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांची निश्चिती, या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकाच्यापूर्वीच्या बारा महिन्यांतील किंवा पारेषण परवानाधारकाने याचिका दाखल करण्यापूर्वी १२ महिने आधीच्या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याच्या सी पी डी आणि एन सी पी डी च्या प्रचलित मासिक सरासरीच्या आधारे, अशी माहिती उपलब्ध होण्यावर अवलंबून राहून, करण्यात येईल;

परंतु आणखी की, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या परिगणनेसाठी सरासरी मासिक सीपीडी आणि एनसीपीडी च्या ऐवजी दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यासाठी वाटप केलेली क्षमता विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असेही की, मानीव वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, ज्यांची आधारभूत टीसीआरच्या निश्चितीकरणाच्या वेळी मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी ची १२ महिन्यांची माहिती उपलब्ध नसल्यास, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्काची परिगणना करण्यासाठी सरासरी मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी च्या ऐवजी उपलब्ध असलेली किमान ४ महिन्यांची मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी ची माहिती किंवा मानीव वितरण परवानाधारकाकडून उपलब्ध कालावधीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या अल्प-कालिन/मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशाचे परिमाण विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असेही की, नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय वीज दराच्या याचिकेचा एक भाग म्हणून राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या विविध पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या (टीएसयु) अंदाजित मागणीच्या आधारे आणि मागील बदलांच्या दिशेच्या आधारे, नियंत्रण कालावधीच्या सुरुवातीला, पुढील वार्षिक आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क निश्चित करण्यासाठी विचारात घ्यावयाच्या वार्षिक सी पी डी आणि एन सी पी डी किंवा वाटप केलेली क्षमता, जसे असेल तसे, यांची परिगणना करण्यात येईल;

८३.३ प्रत्येक वर्षाकरिता आधारभूत पारेषण दर हा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेकरिता मान्यता दिलेले एकूण पारेषण यंत्रणा खर्च (टी टी एस सी) आणि मान्यता दिलेले

आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क यांचे गुणोत्तर म्हणून निश्चित करण्यात येईल आणि तो रुपये/किलोवॉट मध्ये (दीर्घ-कालिन/मध्यम-कालिन वापरासाठी) किंवा रुपये प्रति युनिटमध्ये (अल्प-कालिन उभयपक्षी मुक्त प्रवेश व्यवहारांच्या वापरासाठी, पॉवर एक्सचेंजमधील अल्प-कालिन सामुदायिक व्यवहारांकरिता आणि नूतनशील उर्जा व्यवहारांकरिता) खालील सुत्रानुसार दाखविण्यात येईल:-

Base Transmission Tariff_(t)

$$\text{(long-term/medium-term)} \quad = \quad \text{TTSC}_{(t)} / \text{Base TCR}_{(t)}$$

(Rs/kW/month or Rs/MW/day)

$$\text{Base Transmission Tariff}_{(t)} \text{ (Short-term)} \quad = \quad \frac{\text{TTSC}_{(t)}}{\sum_{i=1}^n \text{(Energy Transmitted by Tx } i)}$$

(Rs/kWh)

जेथे,

TTSC_(t) = नियंत्रण कालावधीतील वार्षिक कालावधीकरिता _(t) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेसाठी केलेला संयुक्त (पुल्ल्ड) खर्च.

Base TCR_(t) = वार्षिक कालावधीकरिता _(t) आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क;

n = नियंत्रण कालावधीतील त्या विशिष्ट वर्षातील पारेषण परवानाधारकांची एकूण संख्या

Tx_i = ith पारेषण परवानाधारक

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारकांनी पारेषित केलेल्या ऊर्जेचे युनिट्स, प्रत्येक वितरण परवानाधारकाने नियंत्रण कालावधीसाठी त्याच्या बहु-वर्षीय वीज दराच्या याचिकेचा भाग म्हणून अंदाजित केलेल्या आणि आयोगाने मान्यता दिलेल्या वितरण परवानाधारकांच्या निर्मिती-राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या आंतरजोडणीच्या ठिकाणच्या इनपुट ऊर्जेच्या गरजेच्या, आधारावर असतील;

परंतु आणखी असे की, विनियम ८३.२ आणि ८३.३ मध्ये निश्चित केलेल्या आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क आणि आधारभूत पारेषण दर यामधील कोणतीही सुधारणा, प्रत्यक्ष आणि मान्यता दिलेले सी पी डी आणि एन सी पी डी यातील तफावतीमुळे, नियंत्रण कालावधीच्या अखेरीस पुढील वर्षासाठी करण्यात येईल;

परंतु असेही की, नियंत्रण कालावधी दरम्यान राज्यांतर्गत पारेषण जाळ्यात नवीन पारेषण परवानाधारक जोडण्यात आले तर, विनियम ८३.१, ८३.२ आणि ८३.३ अंतर्गत उल्लेख केलेले टीटीएससी, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क आणि आधारभूत पारेषण दर नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक शिल्लक वर्षासाठी फेर-निश्चित करण्यात येतील.

८३.४ या विनियमानुसार आयोगाकडून आधारभूत पारेषण वीज दराला मान्यता मिळेपर्यंत १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या आणि ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या आधारभूत पारेषण वीज दराने देयक आकारणी चालू ठेवण्यात येईल.

८३.५ राज्य पारेषण कंपनी, प्रत्येक पारेषण यंत्रण उपयोगकर्त्यांचा आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क आणि नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी पारेषण परवानाधारकाने अंदाजित केलेल्या एकूण महसुली गरजेच्या बेरजेच्या आधारावर, बहु-वर्षीय वीज दर नियंत्रण कालावधीसाठीच्या राज्यांतर्गत पारेषण दराच्या निश्चितीकरणासाठी ३० नोव्हेंबर, २०२४ पर्यंत याचिका दाखल करील.

परंतु असे की, राज्य पारेषण कंपनी, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांची संबंधित वर्षातील प्रत्यक्ष सी पी डी आणि एन सी पी डी किंवा मानीव वितरण परवानाधारकाकडून उपलब्ध कालावधीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या अल्प-कालिन/मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशाचे परिमाण यांच्या आधारावर, आर्थिक वर्ष २०२५-२६ ते आर्थिक वर्ष २०२८-२९ साठी राज्यांतर्गत पारेषण दराच्या हिश्याच्या अचूक समायोजनासाठी आणि आर्थिक वर्ष २०२९-३० साठी राज्यांतर्गत पारेषण दराच्या हिश्याच्या तात्पुरत्या अचूक समायोजनासाठी ३० नोव्हेंबर, २०२९ पर्यंत याचिका दाखल करील.

परंतु आणखी असेही की, मानीव वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, ज्यांची आधारभूत टीसीआरच्या निश्चितीकरणाच्या वेळी मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी ची १२ महिन्यांची माहिती उपलब्ध नसल्यास, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्काची परिगणना करण्यासाठी सरासरी मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी च्या ऐवजी उपलब्ध असलेली किमान ४ महिन्यांची मासिक सी पी डी आणि एन सी पी डी ची माहिती किंवा मानीव वितरण परवानाधारकाकडून उपलब्ध कालावधीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या अल्प-कालिन/मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशाचे परिमाण विचारात घेण्यात येईल.

८४ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये (टीएसयु) एकूण पारेषण यंत्रणा खर्चाची (टीटीएससी) विभागणी

८४.१ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या एकूण पारेषण यंत्रणा खर्चाची विभागणी, प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांशी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत वाटप केलेल्या एकूण समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या असलेल्या प्रमाणात करण्यात येईल.

परंतु असे की, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी पारेषण परवानाधारकाऐवजी वितरण परवानाधारकाकडे पारेषण आकार अदा करतील, जे वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या मविनिआ (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या विहित वेळेत एसटीयुवर लावण्यात येतील.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांची गणना करण्यासाठी अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची मुक्त प्रवेश मागणीची देयके एसटीयु आणि एमएसएलडीसीला मासिक तत्त्वावर सादर करेल

८४.२ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने देय असलेल्या वार्षिक पारेषण आकारांची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:-

$$ATC(u)_{(t)} = TTSC_{(t)} \times ([Adjusted\ Base\ TCR(u)]_{(t)} / \sum_{u=1}^n [Adjusted\ Base\ TCR(u)]_{(t)})$$

जेथे,

$$ATC(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता } (t) \text{ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यामध्ये विभागणी करावयाचे वार्षिक पारेषण आकार}$$

$$Base\ TCR\ (u) = [CPD(u)_{(t)} + NCPD(u)_{(t)}] / 2$$

जेथे,

समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क, हे प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचे वार्षिक कालावधीतील (t) अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांच्या देयकांसाठी समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क दाखवितात.

८५ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर

८५.१ वेगवेगळ्या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठीचे आकार खालील पध्दतीने विभागण्यात येतील:

- ए) बेस पारेषण क्षमता हक्कापर्यंतच्या (टीसीआर) कोणत्याही १५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये नोंद झालेल्या दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या मागणीसाठी अल्प-कालीन पारेषण आकारांचा भरणा करावा लागणार नाही.
- बी) बेस टीसीआर पेक्षा जास्त पण करारबद्ध क्षमतेपेक्षा कमी असलेल्या कोणत्याही १५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये नोंद झालेल्या दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या मागणीसाठी अल्प-कालीन पारेषण आकारांचा भरणा करावा लागेल.

- सी) बेस टीसीआर पेक्षा कमी पण करारबध्द क्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या कोणत्याही १५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये नोंद झालेल्या दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या मागणीसाठी अल्प-कालीन पारेषण आकारांचा भरणा करावा लागणार नाही.
- डी) करारबध्द क्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या कोणत्याही १५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये नोंद झालेल्या दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या मागणीसाठी, जेथे करारबध्द क्षमता बेस टीसीआर पेक्षा जास्त असते, तेथे बेस टीसीआर पेक्षा जास्त नोंद झालेल्या मागणीसाठी अल्प-कालीन पारेषण आकाराचा भरणा करावा लागेल आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार करारबध्द क्षमतेपेक्षा जास्त नोंद झालेल्या मागणीसाठी अतिरिक्त नियामक आकार देखील भरावा लागेल.
- इ) बेस टीसीआर पेक्षा जास्त असलेल्या कोणत्याही १५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये नोंद झालेल्या दीर्घ-कालीन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या मागणीसाठी, जेथे करारबध्द क्षमता बेस टीसीआर पेक्षा कमी असते, तेथे बेस टीसीआर पेक्षा जास्त नोंद झालेल्या मागणीसाठी अल्प-कालीन पारेषण आकाराचा भरणा करावा लागेल आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार बेस टीसीआर पेक्षा जास्त नोंद झालेल्या मागणीसाठी अतिरिक्त नियामक आकार देखील भरावा लागेल.

परंतु असे की, अल्प-कालीन पारेषण आकार आणि अतिरिक्त नियामक आकार यांची गणना १५ मिनिटांच्या काल-गटावर आधारीत किंवा वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे असेल.

परंतु आणखी असे की, अल्प-कालीन पारेषण आकार आणि अतिरिक्त नियामक आकारांची प्रयोज्यता आणि गणना खाली दिलेल्या तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे राहिल:

अनु. क्र.	रूपरेषा	लागू असलेले आकार	१५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये तत्त्वावर आकारांची गणना
ए)	(आरडी) < बेस टीसीआर < करारबध्द क्षमता (सीसी)	फक्त मासिक पारेषण आकार (एमटीसी)	अल्प-कालीन पारेषण आकार (एसटीटीसी) लागू राहणार नाहीत कारण नोंद झालेली मागणी (आरडी) बेस

अनु. क्र.	रूपरेषा	लागू असलेले आकार	१५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये तत्त्वावर आकारांची गणना
			टीसीआरमध्ये आहे. पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता (टीएसयु) बेस टीसीआर पर्यंत पारेषण आकार अदा करते.
बी)	बेस टीसीआर < आरडी < सीसी	बहु-वर्षीय वीज दर विनियम, २०२४ च्या विनियम, ८५ (बी) नुसार अल्प-कालिन पारेषण आकार (एसटीटीसी)	एसटीटीसी = (आरडी - बेस टीसीआर) केडब्ल्यु मध्ये x एस.टी. दर (रु. प्रति युनिट)
सी(१)	सीसी < आरडी < बेस टीसीआर	फक्त एमटीसी	आरडी बेस टीसीआरमध्ये असल्यामुळे एसटीटीसी लागू राहणार नाहीत. टीएसयु बेस टीसीआर पर्यंत पारेषण आकार अदा करते.
सी(२)	बेस टीसीआर < सीसी < आरडी	बहु-वर्षीय वीज दर विनियम, २०२४ च्या विनियम ८५ (बी) नुसार अल्प-कालिन पारेषण आकार (एसटीटीसी) बहु-वर्षीय वीज दर विनियम, २०२४ च्या विनियम ८५(सी) आणि पारेषण मुक्त प्रवेश विनियम, २०१६ च्या आणि विनियम १४.५ नुसार राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील त्याच्या करारबद्ध क्षमतेपेक्षा (सीसी) जास्त वापरासाठी एलटीटीसीच्या २५ टक्के एआरसी	एसटीटीसी = (आरडी - बेस टीसीआर) केडब्ल्यु मध्ये x एस.टी. दर (रु. प्रति युनिट) एआरसी = (आरडी - सीसी) केडब्ल्यु मध्ये x ०.२५ x एलटीटीसी (रु.प्रति युनिट प्रति महिना)
सी(३)	सीसी < बेस टीसीआर < आरडी	बहु-वर्षीय वीज दर विनियम, २०२४च्या विनियम ८५(बी) नुसार अल्प-कालिन पारेषण आकार (एसटीटीसी) एआरसी = पारेषण मुक्त प्रवेश विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ नुसार राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील त्याच्या बेस	एसटीटीसी = (आरडी - बेस टीसीआर) केडब्ल्यु मध्ये x एस.टी. दर (रु. प्रति युनिट) एआरसी = (आरडी - बेस टीसीआर) केडब्ल्यु मध्ये x ०.२५ x एलटीटीसी (रु.प्रति युनिट प्रति महिना)

अनु. क्र.	रुपरेषा	लागू असलेले आकार	१५ मिनिटांच्या काल-गटामध्ये तत्वावर आकारांची गणना
		टीसीआरपेक्षा जास्त वापरासाठी एलटीटीसीच्या २५ टक्के एआरसी	

८६ देयक आकारणी व आकारांचा भरणा

- ८६.१ राज्य पारेषण कंपनी (एसटीयु) मागील महिन्यातील पारेषण आकारांसाठी महिन्याच्या पहिल्या कामाच्या दिवशी प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला राज्यांतर्गत पारेषण आकाराचे देयक मासिक तत्वावर पाठवेल.
- ८६.२ सर्व पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांकडून त्यांच्या पारेषण आकारांचा भरणा राज्य पारेषण कंपनीकडे वेळेवर केला जाईल, याची खात्री करण्यात येईल ज्यामुळे राज्य पारेषण कंपनीला पारेषण परवानाधारकाने केलेली मागणी वेळीच चुकती करणे शक्य होईल.
- ८६.३ १ एप्रिल, २०२५ ते ३१ मार्च, २०३० या कालावधीत केवळ हरित हायड्रोजनच्या निर्मितीसाठी उत्पादन युनिट्स स्थापन करणाऱ्या ग्राहकांना मुक्त प्रवेशाद्वारे प्राप्त केलेल्या नूतनशील ऊर्जेवर खालील तक्त्यात नमूद केलेल्या मर्यादेपर्यंत राज्यांतर्गत पारेषण आकारांच्या वसुलीतून सूट देण्यात येईल:

अनु. क्र.	वर्गवारी	सीओडीचा कालावधी	सीओडीमधून वर्षाची संख्या	पारेषण आकारांच्या माफीची टक्केवारी
१	केवळ हरित हायड्रोजनची निर्मिती करणारी विद्यमान उत्पादन युनिट्स		१०	१००%
२	केवळ हरित हायड्रोजनची निर्मिती करणारी उत्पादन युनिट्स	१.४.२०२५ ते ३१.०३.२०२७	१०	१००%
३	केवळ हरित हायड्रोजनची निर्मिती करणारी उत्पादन युनिट्स	१.४.२०२७ ते ३१.०३.२०२८	१०	७५%
४	केवळ हरित हायड्रोजनची निर्मिती करणारी उत्पादन युनिट्स	१.४.२०२८ ते ३१.०३.२०३०	१०	५०%

८७ पारेषण हानि

८७.१ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर ज्या प्रमाणात केला असेल त्या प्रमाणात त्याला राज्य भार प्रेषण केंद्राने निश्चित केलेली आणि आयोगाने मान्यता दिलेली पारेषण यंत्रणेतील ऊर्जा हानि, सहन करावी लागेल.

परंतु असे की, पारेषण उप-केंद्राच्या सहाय्यकारी उपकरणांनी वापरलेली वीज आणि उप-केंद्रामधील स्टेशन ट्रान्सफॉर्मर हानि पारेषण हानि अंतर्गत मोजण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, पारेषण उप-केंद्राने परवानाधारकाची संलग्न कार्यालये, त्यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या निवासाच्या वसाहती आणि अन्य सुविधांकरिता विजेचा पुरवठा करण्यासाठी वापरलेली ऊर्जा पारेषण उप-केंद्राच्या सहाय्यकारी उपकरणांनी वापरलेली ऊर्जा म्हणून विचारात घेतली जाणार नाही.

८८ रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा आकार

८८.१ निर्मिती कंपनी, मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० च्या तरतुदीनुसार आणि महाराष्ट्र राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या निर्देशानुसार, यंत्राच्या क्षमतेच्या आधारावर ग्रिडमध्ये रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेचा पुरवठा करेल किंवा वापर करेल.

८८.२ रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेची देवाण-घेवाण, जर फक्त, एमएसएलडीसीच्या निर्देशानुसार करण्यात आलेली असेल तर लागू असलेल्या कालावधीसाठी (पुरवठ्याच्या किंवा वापराच्या), महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि त्यामधील सुधारणांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार एमएसएलडीसीकडून निर्मिती कंपनीला भरपाई करून देण्यात येईल/वसूल करण्यात येईल.

८८.३ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांना, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि त्यामधील सुधारणांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, पारेषण यंत्रणेमध्ये रिअॅक्टिव्ह ऊर्जा शिल्लक ठेवण्यासाठी एमएसएलडीसीकडून भरपाई/आकारणीसाठी प्रोत्साहन-अधिदान देण्यात येईल किंवा देण्यात येणार नाही.

भाग- एच: वितरण वायर्स व्यवसाय

८९ वितरण परवानाधारकाच्या लेख्यांचे अलगीकरण

- ८९.१ आयोगाला (ए) वितरण वायर्स व्यवसाय, (बी) किरकोळ वीज पुरवठा यांच्या वीज दरांचे वेगवेगळे निश्चितीकरण करणे शक्य व्हावे यासाठी प्रत्येक वितरण परवानाधारक वितरण वायर व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय यांच्याकरिता वेगवेगळे लेखा अभिलेखे ठेवेल आणि त्यासाठी एक वाटप विवरणपत्र तयार करील;
- ८९.२ वितरण परवानाधारक मत्ता आणि खर्चाच्या वाटणीसाठी परिशिष्ट ३ मध्ये विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे अनुसरण करेल :

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाच्या वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायांमध्ये लेख्याचे संपूर्ण अलगीकरण झालेले नसेल तर, वितरण परवानाधारकाची एकूण महसुली गरज खालील वाटणी सूत्रानुसार वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय यांच्यामध्ये विभाजित करण्यात येईल :-

तपशील	वितरण वायर्स व्यवसाय (%)	किरकोळ वीज पुरवठा (%)
वीज खरेदी खर्च	०%	१००%
आंतर-राज्य पारिषण आकार	०%	१००%
राज्यांतर्गत पारिषण आकार	०%	१००%
संचालन व देखभाल खर्च	६५%	३५%
घसारा	९०%	१०%
दीर्घ-कालिन कर्ज भांडवलावरील व्याज	९०%	१०%
खेळत्या भांडवलावरील व्याज	१०%	९०%
ग्राहक सुरक्षा अनामतीवरील व्याज	१०%	९०%
बुडीत कर्जासाठी तरतूद	१०%	९०%
आय कर	९०%	१०%
आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी	९०%	१०%
भागभांडवलावरील परतावा	९०%	१०%
वीज दराच्या व्यतिरिक्त उत्पन्न	१०%	९०%

परंतु आणखी असे की, वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ पुरवठा व्यवसाय या दोन्हीमध्ये जेथे प्रत्यक्ष लेख्यांचे विभाजन करण्यात आलेले नसेल अशा, सर्व किंवा कोणत्याही खर्च आणि महसुलाच्या शीर्षकांना वरील वाटणी सूत्र लागू करण्यात येईल;

८९.३ वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय यांच्या दराच्या निश्चितीकरणाकरिता, आयोग, वितरण परवानाधारकाला वेगवेगळी याचिका दाखल करण्यास सांगू शकेल.

परंतु असे की, विशिष्ट भौगोलिक क्षेत्रात एका पेक्षा जास्त वितरण परवानाधारकांकडे वीज वितरणाचा परवाना असल्यास अशा भौगोलिक क्षेत्रातील ग्राहकांना सेवा देण्यासाठी वितरण वायर व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी त्याच्या परवाना क्षेत्रापैकी विनिर्दिष्टीत भौगोलिक क्षेत्रासाठी वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी आयोग वितरण परवानाधारकाला वेगवेगळी याचिका दाखल करण्यास सांगू शकेल.

९० व्याप्ती

९०.१ वितरण परवानाधारकाच्या वितरण वायर्सचा उपयोग करण्यासाठी वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने द्यावयाचे वहन आकार निश्चित करण्यासाठी या भागात समाविष्ट असलेले विनियम लागू राहतील.

९१ वितरण वायर्स व्यवसायाकरिता लागणाऱ्या एकूण महसुली गरजेचे भाग

९१.१ नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षासाठी वितरण वायर्सच्या व्यवसायाच्या एकूण महसुली गरजेची वसुली, आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार वितरण परवानाधारकाच्या वहन आकारातून करण्यात येईल आणि एकूण महसुली गरजेचे भाग खालीलप्रामणे असतील :

- (ए) संचालन व देखभाल खर्च;
- (बी) घसारा;
- (सी) कर्ज भांडवलावरील व्याज;
- (डी) खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
- (इ) ग्राहक आणि वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या अनामत रकमेवरील व्याज;

- (एफ) बुडीत कर्जासाठी तरतूद;
- (जी) आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी;
- (एच) भाग भांडवलावरील परतावा;

वजा :

- (आय) वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न;
- (जे) या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपर्यंत, अन्य व्यवसायापासूनचे उत्पन्न;

परंतु असे की, या विनियमांच्या **भाग डी** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदीनुसार, वितरण वायर्स व्यवसायासाठी घसारा, कर्ज भांडवलावरील व्याज, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, ग्राहक आणि वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून आलेल्या अनामत रकमेवरील व्याज, आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी, भागभांडवलावरील परतावा आणि आय कर यांना परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, आयोगाकडून, लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे अचूक समायोजनाच्या वेळी, प्रकरण-निहाय, जर त्या आधीच्या कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष तत्त्वावर परवानगी देण्यात आलेली असल्यास, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही कृतीच्या मानकांचे पालन करण्यात आलेले अपयश किंवा नुकसानीसाठी आयोग, न्यायालये, ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच, आणि विद्युत लोकपाल इ. नी दिलेल्या आदेशांच्या परिणामस्वरूप परवानाधारकाने कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेला सर्व दंड आणि नुकसानभरपाई, एकूण महसुली गरजेच्या माध्यमातून वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारकाने अदा केलेला किंवा अदा करावयाचा असा दंड आणि नुकसानभरपाई, असल्यास, यांचा तपशील वितरण परवानाधारक वेगळा ठेवेल आणि सदर तपशील त्याच्या याचिकेसह आयोगाला सादर करील.

९१.२ वितरण परवानाधारकाने या विनियमांच्या **भाग-बी** नुसार वीज दर निश्चितीकरणासाठी दाखल केलेल्या याचिकेच्या आधारे, आयोगाकडून वितरण परवानाधारकाचे वहन आकार निश्चित करण्यात येतील;

परंतु असे की, वितरण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून वहन आकार वसूल करण्यासाठी वहन आकार हा रुपये/युनिट मध्ये किंवा रुपये किलो व्होल्ट एम्पिअर/तास मध्ये किंवा रुपये/किलोवॅट/ महिना मध्ये किंवा रुपये/किलो व्होल्ट एम्पिअर/महिना मध्ये किंवा आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा परिमाणात/संज्ञेत दाखविण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, वहन आकार लघु-दाब व्होल्टेज, उच्च-दाब व्होल्टेज, आणि अति-उच्च दाब व्होल्टेज, जसे लागू असेल त्याप्रमाणे, वेगवेगळे निश्चित करण्यात येतील.

परंतु असेही की, हे विनियम प्रभावी होण्याच्या दिनांकापर्यंत आयोगाकडून ज्याचा वीज दर अद्याप निश्चित करण्यात यावयाचा आहे अशा मानीव वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, आयोग वहन आकारांची कमाल मर्यादा निश्चित करू शकेल, हे आकार अशा मानीव वितरण परवानाधारकाद्वारे आयोगास उचित वाटतील इतक्या कालावधीपर्यंत आकारता येतील.

- ११.३ या विनियमानुसार आयोगाकडून वहन आकारांना मान्यता मिळेपर्यंत १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या आणि ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या वीज दराने वहन आकारांची देयक आकारणी चालू ठेवण्यात येईल.

१२ भांडवल गुंतवणूक योजना

- १२.१ वितरण परवानाधारक संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेचा एक भाग म्हणून, त्याच्या वितरण जाळ्याचे बळकटीकरण व वाढीसाठी, वीज भाराच्या वाढीची गरज भागविण्यासाठी, वितरण हानिमध्ये घट होण्यासाठी, वीज पुरवठ्याच्या गुणवत्तेत सुधारणा करण्यासाठी, विश्वासाहता, मिटरिंग, अतिभारामध्ये घट इ. करिता नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी भांडवली गुंतवणुकीची सविस्तर योजना, निधी उभारणीची योजना आणि भौतिक लक्ष्यांक, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करील.
- १२.२ भांडवली गुंतवणूक योजना गुंतवणुकीची किमान खर्च योजना असेल आणि त्यामध्ये मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम २०२२च्या विनियम ४.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार सर्व भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पाचे मूल्य समाविष्ट असेल. भांडवली गुंतवणूक योजनेमध्ये आवश्यकता असल्यानुसार, परंतु त्यापुरतेच मर्यादित न राहता, अशी माहिती, तपशील आणि दस्तावेज जसे की, वितरण उप-केंद्रांची संख्या, ग्राहकांची उप-केंद्रे, एमव्हीए मधील ट्रान्सफॉर्मेशन क्षमता आणि वेगवेगळ्या क्षमतेच्या वितरण रोहित्रांचे तपशील, उच्च-दाब व लघु-दाब यांचे गुणोत्तर तसेच प्रस्तावित गुंतवणुकीसाठी आवश्यकता दर्शविणारी वितरण वाहिन्यांची लांबी, भूमिगत वितरण केबल्सची लांबी, आयटी टूल्सचा वापर आणि संसूचनाच्या पायाभूत सुविधा, योजनेचा भाग म्हणून समाविष्ट असलेली दूरस्थ संनियंत्रण वैशिष्ट्ये, प्रस्तावित गुंतवणुकीची आवश्यकता दर्शविणे, विचारात घेतलेले पर्याय, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि अन्य बाबी ज्यांचा वहन आकारांवर परिणाम होऊ शकेल, यांचा समावेश असेल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक त्याच्या परवाना क्षेत्रातील प्रत्येक वितरण फ्रॅन्चायसीच्या क्षेत्रात हाती घेण्यात येत असलेल्या भांडवली गुंतवणुकांचा वेगळा तपशील सादर करील.

- ९२.३ आयोग, प्रस्तावित खर्चाची आवश्यकता आणि वहन आकारावरील संभाव्य परिणाम या बाबी विचारात घेऊन, वितरण परवानाधारकाकडून संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेसह सादर करण्यात आलेली भांडवली गुंतवणूक योजना विचारात घेईल आणि या विनियमांच्या विनियम २४.५ आणि विनियम २४.६ मध्ये स्पष्ट केलेल्या बाबी देखील विचारात घेईल.
- ९२.४ वितरण परवानाधारक, वहन आकारांच्या निश्चितीकरणाच्या याचिकेसह किंवा कामगिरीच्या मध्यावधी आढाव्यासाठीच्या याचिकेसह, जसे असेल तसे, भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांची प्रगती दर्शविणारा तपशील, त्यासह आयोगाला अशा प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यासाठी आवश्यक असणारी अशी अन्य माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज सादर करील.

९३ संचालन व देखभाल खर्च

- ९३.१ नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांनुसार, वितरण परवानाधारकाला वितरण वायर्स व्यवसायाच्या संबंधातील संचालन व देखभाल (ओ अँड एम) खर्च वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

स्पष्टीकरण : या विनियमांतर्गत एकूण स्थिर मत्तेच्या (जीएफए) वाढीच्या संबंधात प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च लागू करण्याच्या प्रयोजनासाठी, वितरण वायर्स व्यवसायाच्या (रुपये कोटीमध्ये) संबंधात सरासरी जीएफएला संबंधित वर्षासाठी सरासरी जीएफएच्या टक्केवारीच्या संदर्भात संचालन आणि देखभाल निकषांशी गुणण्यात येईल.

- ९३.२ ग्राहकांच्या वाढीच्या संदर्भात प्रमाणकानुसार ओ अँड एम खर्च लागू करण्यासाठी, रु लाख/००० ग्राहक किंवा रु लाख/०० ग्राहक (मानीव वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत) च्या संदर्भात ओ अँड एम निकषांना संबंधित आर्थिक वर्षादरम्यान वितरण वायर्स व्यवसायाच्या पूर्ण मुक्त प्रवेश ग्राहकांसह, असल्यास, अंतिम एकूण वहन ग्राहकांशी गुणण्यात येईल.

परंतु असे की, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक वितरण वायर्स व्यवसायाच्या वहन ग्राहकांमध्ये अंतर्भूत आहेत, त्यामुळे दुहेरी लेखे टाळण्यासाठी अशा अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची वेगळी भर घालण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वितरण वायर्स व्यवसायासाठी बहु-वर्षीय वीज दर याचिका दाखल करताना संबंधित वर्षासाठी त्याचे थेट ग्राहक, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक आणि पूर्ण मुक्त प्रवेश ग्राहकांची विगतवारी असलेली ग्राहकांचा तपशील सादर करेल.

महावितरण कंपनी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	९.६६%	१०.१०%	१०.५५%	११.०३%	११.५२%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'००० ग्राहक)	२.१६	२.२५	२.३५	२.४६	२.५७

टीपीसी-डी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	५.१६%	५.४०%	५.६४%	५.८९%	६.१६%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'००० ग्राहक)	९.७२	१०.१६	१०.६२	११.०९	११.५९

एडएमएल-डी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	९.५६%	९.९९%	१०.४४%	१०.९१%	११.४०%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'००० ग्राहक)	३.२३	३.३८	३.५३	३.६९	३.८५

बेस्ट उपक्रम	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	१४.४३%	१५.०८%	१५.७६%	१६.४६%	१७.२०%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'००० ग्राहक)	४.४३	४.६३	४.८४	५.०६	५.२८

एमबीपीपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	५.९१%	६.१८%	६.४५%	६.७४%	७.०५%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'०० ग्राहक)	२५.०२	२६.१४	२७.३२	२८.५४	२९.८३

जीडपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
---------	---------	---------	---------	---------	---------

संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	४.६७%	४.८८%	५.१०%	५.३३%	५.५७%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'०० ग्राहक)	१७.८४	१८.६४	१९.४७	२०.३५	२१.२६

केआरसीआयपीपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
संचालन व देखाभाल (सरासरी जीएफएचे % - वायर्स)	१.९४%	२.०२%	२.१२%	२.२१%	२.३१%
संचालन व देखाभाल (रु.लाख/'०० ग्राहक)	८.१४	८.५१	८.८९	९.२९	९.७१

परंतु असे की, हे विनियम प्रभावी होण्याच्या दिनांकापर्यंत आयोगाकडून ज्याचा वीज दर अद्याप निश्चित करावयाचा आहे अशा वितरण परवानाधारक किंवा मानीव वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत, आयोग प्रकरण-निहाय तत्वावर संचालन व देखाभाल निकष निश्चित करू शकेल.

९३.३ नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अँड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अँड एम खर्चाच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.

९३.४ दुरुस्ती व देखाभाल खर्च या विनियमांतर्गत परवानगी देण्यात आलेल्या एकूण संचालन व देखाभाल खर्चाच्या २० टक्क्यांपेक्षा कमी झाल्यास, दुरुस्ती व देखाभाल खर्चातील अशा बचतीची वजावट संचालन व देखाभाल खर्चाच्या अन्य कोणत्याही शीर्षामध्ये करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक म्हणून कामगिरीस प्रारंभ केल्यानंतर पहिल्या पाच वर्षांसाठी मानीव वितरण परवानाधारकांसाठी ही मर्यादा लागू राहणार नाही.

९३.५ वितरण परवानाधारक यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती तंत्रज्ञान अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबवू शकेल आणि अशा खर्चाला, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखाभाल खर्चाच्या व्यतिरिक्त मान्यता देता येईल.

परंतु असे की, वितरण कंपनी भांडवली खर्चाच्या योजना आणि आणि संचालन आणि देखभाल खर्चामधील बचत, असल्यास, च्या तुलनेत या योजनांचे सविस्तर स्पष्टीकरण, खर्च-लाभ विश्लेषण, लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण सादर करेल.

९३.६ काही योजना भांडवली गुंतवणुकी ऐवजी संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये विचारात घेतल्यामुळे वितरण परवानाधारकाची प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये सुधारणा करण्याची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे स्पष्टीकरण आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, प्रकरण-निहाय तत्वावर विचारात घेऊ शकेल.

परंतु असे की, जर प्रत्यक्ष झालेला संचालन आणि देखभाल खर्च अशा सुधारीत प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चापेक्षा कमी असेल तर, त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमता नफ्याची कोणतीही वाटणी करण्यात येणार नाही.

९४ बुडीत कर्जासाठी तरतूद

९४.१ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशामध्ये, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी, आयोग, परवानाधारकाने ठरवून दिलेल्या प्रक्रियेनुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारकाच्या अगदी अलीकडच्या लेखापरीक्षित लेख्यांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा वहन आकारांपोटी येणे रकमांच्या १.५ टक्क्यापर्यंतचे बुडीत कर्ज निर्लेखित करण्यासाठी, तरतूद करण्यास परवानगी देऊ शकेल;

परंतु असे की, आयोग, काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर, त्या वर्षातील प्रत्यक्ष निर्लेखित केलेल्या बुडीत कर्जाच्या आधारावर, वितरण परवानाधारकाच्या त्या वर्षाच्या लेखापरीक्षित लेख्यांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा वहन आकारांपोटी येणे रकमांच्या वरील १.५ टक्क्याच्या मर्यादेच्या अधीन राहून, एकूण महसुली गरजेतील निर्लेखित केलेल्या बुडीत कर्जाचे समायोजन करील.

परंतु आणखी असे की, विशिष्ट बुडीत कर्ज निर्लेखित केल्यानंतर अशा बुडीत कर्जातून महसूल प्राप्त झाल्यास, असा महसूल ज्या वर्षात प्राप्त झाला त्या वर्षाच्या वीज-दरेतर उत्पन्नामध्ये त्याचा समावेश नियंत्रण करण्यासारखी नसलेली बाब म्हणून करण्यात येईल.

परंतु असेही की, ज्या वर्षाकरीता आयोगाने बुडीत कर्ज निर्लेखित करण्यासाठी संचयी तरतूद करण्यास परवानगी दिली असेल अशी तरतूद, जी वितरण वायर्स व्यवसायाला यथोचितपणे वाटप केलेली असेल, ती जर वितरण परवानाधारकाच्या

लेखापरीक्षित लेख्यामध्ये दाखवलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा वहन आकारापोटी येणे असलेल्या रकमांपेक्षा पाच टक्क्यांनी जास्त असेल तर अशा प्रकारच्या विनियोजनास परवानगी देण्यात येणार नाही ज्याचा परिणाम संचयी तरतूद सदर मर्यादेपेक्षा जास्त वाढण्यात झाला असता;

परंतु असेही की, एकूण वीज विक्रीच्या २० टक्क्यांपेक्षा जास्त कृषी वापरासाठी वीज विक्री असलेल्या वितरण परवानाधारकांसाठी वरील परंतुकांमधील संचयी तरतुदीची मर्यादा ही वितरण परवानाधारकाच्या लेखापरीक्षित लेख्यामध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारी येणे रकमा किंवा वहन आकारांपासून येणे असलेल्या रकमेच्या ७.५ टक्के राहिल.

९५ वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न

९५.१ आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेले वितरण परवानाधारकाच्या वितरण वायर्स व्यवसायाशी संबंधित वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न वितरण वायर्स व्यवसायाचे वहन आकार निश्चित करण्यासाठी एकूण महसूली गरजेतून वजा करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, त्याच्या वीज दरा व्यतिरिक्तच्या उत्पन्नाच्या अंदाजांचा पूर्ण तपशील, आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा नमुन्यामध्ये, आयोगास सादर करील.

९५.२ वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये खालील घटकांचा समावेश असेल:

- (ए) जमीन किंवा इमारत भाड्याने दिल्यामुळे मिळणारे उत्पन्न;
- (बी) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) गुंतवणुकांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (डी) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमांवरील व्याज;
- (इ) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (एफ) ठेकेदारांकडून भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (जी) ठेकेदार आणि अन्य व्यक्ती/संस्थांकडून भाडे तत्वावर दिलेल्या वस्तुंपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (एच) आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीनुसार लागू केलेल्या ग्राहक आकारांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (आय) भांडवली कामांसाठी पर्यवेक्षण आकार;
- (जे) जाहिरातींपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (के) निविदा दस्तावेजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (एल) वीज दराव्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न;

परंतु असे की, वितरण वायर्स व्यवसायाच्या विनियमित व्यवसायाशी अनुरूप भागभांडवलावरील परताव्यातून केलेल्या गुंतवणुकीतून प्राप्त झालेले व्याज वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये समाविष्ट करण्यात येणार नाही.

९६ अन्य व्यवसायापासून उत्पन्न

९६.१ वितरण परवानाधारक त्याचा वितरण वायर्स व्यवसाय जर त्याच्या मत्तांचा इष्टतम वापर व्हावा म्हणून अधिनियमाच्या कलम ५१ अंतर्गत कोणताही अन्य व्यवसाय करीत असेल तर, अशा अन्य व्यवसायापासून मिळालेल्या महसूलातून, अशा अन्य व्यवसायाशी संबंधित असलेले सर्व प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्च वजा करुन, उरलेल्या रकमेच्या दोन-तृतियांश इतकी रक्कम, वितरण वायर्स व्यवसायाचे वहन आकार निश्चित करताना एकूण महसुली गरजेतून कमी करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक संयुक्त (पुल्ड) व सामायिक खर्चाचे वाटप वाजवी आधारास अनुसरुन वितरण वायर्स व्यवसाय आणि अन्य व्यवसायात करील आणि याबाबतचे कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांकडून यथोचितपणे प्रमाणित केलेले वाटप विवरणपत्र, वहन आकारांची निश्चिती करण्यासाठीच्या याचिकेसोबत आयोगास सादर करील;

परंतु आणखी असे की, जेव्हा अशा अन्य व्यवसायाच्या प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्चाची एकूण बेरीज ही अशा अन्य व्यवसायापासून मिळणाऱ्या महसूलापेक्षा जास्त असेल तर, अशा अन्य व्यवसायाच्या कारणास्तव वितरण वायर्स व्यवसायाच्या एकूण महसुली गरजेत कोणत्याही रकमेची भर घालण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

९७ वहन आकार

९७.१ आयोग वितरण परवानाधारकासाठी उच्च दाब (एचटी) आणि लघु दाब (एलटी) व्होल्टेज पातळीसाठी वहन आकार खालील सूत्राच्या संदर्भात निश्चित करेल:

एचटी ग्राहकांसाठी वहन आकार

$$(INR/kVAh) = \frac{W_{ARR(HT)} * 10}{EW_{HT}}$$

जेथे,

$W_{ARR(HT)}$ = एचटी पातळीच्या संबंधात वितरण वायर्स व्यवसायाचा एआरआर रु. कोटीमध्ये

EW_{HT} = एचटी पातळीच्या संबंधात अंदाजित वहन आकार Million kVAh or M kVAh मध्ये

एलटी ग्राहकांसाठी वहन आकार

$$(\text{INR/kWh}) \text{ or } (\text{INR/kVAh}) = \frac{W_{ARR(LT)} * 10}{EW_{LT}}$$

जेथे,

$W_{ARR(LT)}$ = एलटी पातळीच्या संबंधात वितरण वायर्स व्यवसायाचा एआरआर रु. कोटीमध्ये

EW_{LT} = एलटी पातळीच्या संबंधात अंदाजित वहन आकार Million kWh or MU or MkVAh मध्ये, जसे असेल तसे

परंतु असे की, आयोगाने एलटी पातळीवर केव्हीएएच वर आधारित वीज दर स्वीकाल्यास, एलटी ग्राहकांसाठी रु./केव्हीएएच मध्ये वहन आकार निश्चित करण्यात येतील.

१७.२ वितरण परवानाधारक, त्याच्या वीज दर याचिकेचा भाग म्हणून, परिशिष्ट ३ मध्ये नमूद केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार त्याच्या व्होल्टेज-निहाय मत्तेचे प्रत्यक्ष वाटप सादर करेल.

परंतु असे की, एचटी आणि एलटी व्होल्टेज पातळीशी संबंधित वितरण वायर्स व्यवसायाच्या एकूण महसुली गरजेचे वाटप वितरण परवानाधारकाने सादर केलेल्या अशा प्रत्यक्ष व्होल्टेज- निहाय मत्तेचा तपशील विचारात घेऊन करता येईल.

१८ वहन हानि

१८.१ वितरण वायर्स व्यवसायाला, वितरण यंत्रणा चालविताना उद्भवणाऱ्या मान्यता देण्यात आलेल्या वहन हानीच्या ठरविलेल्या लक्ष्यांकाइतकी वसुली, वस्तु-रूपात, करण्यास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असे की, आयोग, वितरण परवानाधारकाने दाखल केलेल्या बहु-वर्षीय वीज दराच्या याचिकेवरील आदेशाचा एक भाग म्हणून, विनियम ७ नुसार वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवरील वहन हानींसाठी एक मार्गदर्शिका ठरवून देऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, आयोगाने जर एकापेक्षा जास्त वितरण परवानाधारकांनी वीज पुरवठा केलेल्या विशिष्ट भौगोलिक क्षेत्रासाठी समान वहन आकाराचा दृष्टीकोन अवलंबल्यास, आयोग वितरण परवानाधारकाने दाखल केलेल्या याचिकेवर बहु-वर्षीय वीज दर आदेशाचा भाग म्हणून विनियम ७ नुसार वहन हानिसाठी समान मार्गदर्शिका विनिर्दिष्ट करू शकेल.

भाग- आय: किरकोळ विद्युत पुरवठा

९९ व्याप्ती

९९.१ वितरण परवानाधारकाकडून त्याच्या ग्राहकांना करावयाच्या किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठी दर निश्चित करताना या भागामध्ये समाविष्ट असलेले विनियम लागू राहतील.

१०० किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाकरिता एकूण महसुली गरजेचे भाग

१००.१ वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ वीज पुरवठ्याच्या दराद्वारे, नियंत्रण कालावधीतील संबंधित वर्षाकरिता किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या आयोगाने मान्यता दिलेल्या एकूण महसुली गरजेची वसुली करता येईल आणि एकूण महसुली गरजेचे भाग खालीलप्रमाणे असतील.-

- (ए) स्वतःच्या वीज निर्मितीचा खर्च / वीज खरेदीचा खर्च;
- (बी) आंतर-राज्य पारेषण आकार;
- (सी) राज्यांतर्गत पारेषण आकार;
- (डी) एमएसएलडीचे शुल्क व आकार;
- (इ) संचालन व देखभाल खर्च;
- (एफ) घसारा;
- (जी) कर्ज भांडवलावरील व्याज ;
- (एच) खेळत्या भांडवलावरील व्याज
- (आय) ग्राहक सुरक्षा अनामत रकमेवरील व्याज;
- (जे) बुडीत कर्जासाठी तरतूद; आणि
- (के) आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी;
- (एल) सप्लाय मार्जिन;

वजा :

- (एम) वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न;
- (एन) या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपर्यंत, अन्य व्यवसायापासूनचे उत्पन्न;
- (ओ) क्रॉस-सबसिडीवरील अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमा;
- (पी) अतिरिक्त अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमा;

परंतु असे की, या विनियमांच्या **भाग डी** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदीनुसार, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी घसारा, कर्ज भांडवलावरील व्याज, खेळत्या भांडवलावरील व्याज, ग्राहकांच्या सुरक्षा अनामतीवरील व्याज,

आकस्मिक निधीकरिता वर्गणी, सप्लाय मार्जिन आणि आय कर, यांना परवानगी देण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जर त्या आधीच्या कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष तत्त्वावर काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून परवानगी देण्यात आलेली असल्यास, आयोगाकडून, लेखापरीक्षित लेख्यांच्या आधारे अचूक समायोजनाच्या वेळी प्रकरण-निहाय तत्त्वावर मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास परवानगी देण्यात येईल;

परंतु असेही की, कोणत्याही कृतीच्या मानकांचे पालन करण्यात आलेले अपयश किंवा नुकसानीसाठी आयोग, न्यायालये, ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच, आणि विद्युत लोकपाल इ. नी दिलेल्या आदेशाच्या परिणामस्वरूप परवानाधारकाने कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेला सर्व दंड आणि नुकसानभरपाई, एकूण महसुली गरजेच्या माध्यमातून वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक असा अदा करण्यात आलेला किंवा अदा करावयाचा दंड आणि नुकसानभरपाई, असल्यास, यांचा तपशील वेगळा ठेवेल आणि त्याच्या याचिकेसह आयोगाला सादर करील.

१००.२ या विनियमांच्या **भाग बी** नुसार, वितरण परवानाधारकाने वीज दर निश्चितीकरणासाठी सादर केलेल्या याचिकेच्या आधारे आयोगाकडून वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ वीज पुरवठ्याचे दर निश्चित करण्यात येतील;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाची एकूण महसुली गरज विनियम ८९ च्या तरतुदीनुसार वितरण वायर्स व्यवसाय आणि किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय यांच्यामध्ये वाटून देण्यात किंवा संविभाजित करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, आयोगाकडून ठरवून देण्यात आल्यानुसार, ग्राहकांकडून वसुली करण्याच्या प्रयोजनासाठी, किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दरामध्ये स्थिर/मागणी आकार, ऊर्जा आकार आणि अन्य कोणताही आकार यांच्या कोणत्याही संयोगाचा (कॉम्बिनेशन) समावेश असू शकेल;

परंतु असेही की, आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा कामगिरीच्या मापदंडांच्या आधारे, वितरण परवानाधारकासाठी क्षेत्र-निहाय वीज दर निश्चित करण्यात येईल;

परंतु असे की, एकाच भौगोलिक क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या समांतर वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत, आयोग किरकोळ वीज पुरवठा स्पर्धा शक्य होण्यासाठी काही विशिष्ट अटींची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून सिलिंग किरकोळ वीज दर निश्चित करू शकेल.

परंतु असेही की, हे विनियम प्रभावी होण्याच्या दिनांकापर्यंत आयोगाकडून ज्याचा वीज दर अद्याप निश्चित करावयाचा आहे अशा मानीव वितरण परवानाधारकाच्या बाबतीत, आयोग किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठी वीज दराची मर्यादा निश्चित करू शकेल, जो दर वितरण परवानाधारकाला आयोगास उचित वाटेल अशा कालावधीपर्यंत आकारता येईल.

१००.३ या विनियमानुसार आयोगाकडून किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दराला मान्यता मिळेपर्यंत १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या आणि ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या वीज दराने वितरण परवानाधारकाकडून किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठी देयक आकारणी चालू ठेवण्यात येईल.

१००.४ वितरण परवानाधारक त्याच्या याचिकेचा एक भाग म्हणून, इतर बाबींबरोबरच, उच्च दाबाने पुरवठा घेणे, ठोक वीज वापर, पॉवर फॅक्टर इ. साठी अन्य रिबेट प्रस्तावित करील आणि या सवलतीचा महसुलावरील परिणाम, आयोगाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, एकूण महसुली गरज आणि वीज दर यांच्या माध्यमातून ग्राहकांवर लावील.

१००.५ वितरण परवानाधारक, आयोगाने निश्चित केलेल्या वीज दरावर आणि आकारांवर, ग्राहकांना सवलत देऊ शकेल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अशा सवलतीचा तपशील, आयोगाकडून ठरवून देण्यात आलेल्या पद्धतीनुसार व नमुन्यामध्ये दर तिमाहीला, आयोगाला सादर करील;

परंतु आणखी असे की, अशा सवलतीचे वितरण परवानाधारकावर होणारे परिणाम पूर्णपणे वितरण परवानाधारकाला सहन करावे लागतील आणि अशा रिबेटचे परिणाम कोणत्याही स्वरूपात ग्राहकांकडून वसूल करण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, असे सवलत कोणत्याही निवडक ग्राहकाला/ग्राहकांना देण्यात येणार नाहीत आणि ते संपूर्ण ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारी/वापर टप्प्यांनुसार, भेदभाव-रहित पद्धतीने द्यावे लागतील.

१०१ विक्रीचे अंदाज

१०१.१ वितरण परवानाधारक, वीज दरातील प्रत्येक ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारीला आणि अशा वीज दरातील ग्राहक वर्गवारी/उप-वर्गवारीतील प्रत्येक वीज दराच्या टप्प्यासाठी, विजेच्या अपेक्षित विक्रीचे महिना-निहाय अंदाज, या विनियमांत विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, आयोगास, बहु-वर्षीय वीज दराच्या याचिकेसोबत, मान्यतेसाठी सादर करील;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, त्याच्या परवाना क्षेत्रातील प्रत्येक वितरण फ्रॅन्चायसीच्या क्षेत्राकरिता वर्गवारी-निहाय विक्रीशी संबंधित वेगवेगळा तपशील, तसेच त्याच्या परवाना क्षेत्रातील एकूण ग्राहक वर्गवारी-निहाय विक्रीचा तपशील, सादर करील.

१०१.२ विक्रीचे अंदाज हे, या विनियमांतील **भाग-सी** अंतर्गत वीज खरेदी योजनेचा एक भाग म्हणून तयार केलेल्या विद्युत भाराच्या अंदाजांशी सुसंगत असतील आणि ते मागील माहिती-संग्रहावर आणि भविष्यांविषयी वाजवी गृहितकांवर आधारित असतील;

परंतु असे की, आयोगाने जर वीज दरातील कोणत्याही विशिष्ट वर्गवारीसाठी विक्रीचे अंदाज तयार करण्याकरिता पद्धत ठरवून दिली असेल तर, वितरण परवानाधारक अशा वीज दरातील वर्गवारीकरिता विक्रीचे अंदाज तयार करताना या पद्धतीचा अवलंब करील.

१०२ भांडवल गुंतवणूक योजना

१०२.१ वितरण परवानाधारक संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेचा एक भाग म्हणून, ग्राहकांच्या संख्येत झालेल्या वाढीच्या गरजा भागविण्यासाठी, वितरण हानिमध्ये घट, मिटरिंग, इ. करिता नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी सविस्तर भांडवली गुंतवणुकीची योजना, निधी उभारणीची योजना आणि भौतिक लक्ष्यांक, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करील.

१०२.२ भांडवली गुंतवणूक योजना गुंतवणुकीची किमान खर्च योजना असेल आणि त्यामध्ये मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम २०२२च्या विनियम ४.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार सर्व भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पाचे मूल्य समाविष्ट असेल. भांडवल गुंतवणूक योजनेसोबत, प्रस्तावित गुंतवणुकीची गरज दर्शविणारी, विचारात घेतलेले पर्याय, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दरावर परिणाम करू शकणाऱ्या अशा अन्य बाबींची माहिती, तपशील व दस्तावेज सोबत जोडण्यात येतील.

१०२.३ आयोग, प्रस्तावित खर्चाची आवश्यकता आणि किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दरावरील संभाव्य परिणाम आणि या विनियमांच्या विनियम २४.५ आणि विनियम २४.६ मध्ये नमूद केलेले घटक या बाबी विचारात घेऊन, वितरण परवानाधारकाकडून संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेसह सादर करण्यात आलेली भांडवली गुंतवणूक योजना, विचारात घेईल.

१०२.४ वितरण परवानाधारक, किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीचा वीज दर किंवा कामगिरीच्या मध्यावधी आढाव्यासाठीच्या याचिकेसह, जसे असेल तसे, भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांची प्रगती दर्शविणारा तपशील, आयोगाला अशा प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यासाठी आवश्यक असणारी अशी अन्य माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज, सादर करील.

१०३ संचालन व देखभाल खर्च

१०३.१ वितरण परवानाधारकास, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी खाली दिलेल्या निकषांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या संबंधातील संचालन व देखभाल खर्च वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

स्पष्टीकरण : या विनियमांतर्गत एकूण स्थिर मत्तेच्या (जीएफए) वाढीच्या संबंधात प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्च लागू करण्याच्या प्रयोजनासाठी, वितरण वायर्स व्यवसायाच्या (रुपये कोटीमध्ये) संबंधात सरासरी जीएफएला संबंधित वर्षासाठी सरासरी जीएफएच्या टक्केवारीच्या संदर्भात संचालन आणि देखभाल निकषांशी गुणण्यात येईल.

१०३.२ ग्राहकांच्या वाढीच्या संदर्भात प्रमाणकानुसार ओ अँड एम खर्च लागू करण्यासाठी, रु लाख/००० ग्राहक किंवा रु लाख/०० ग्राहक (मानीव वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत) च्या संदर्भात ओ अँड एम निकषांनी संबंधित आर्थिक वर्षासाठी किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या पूर्ण मुक्त प्रवेश ग्राहकांसह, असल्यास, एकूण वहन ग्राहकांना गुणण्यात येईल.

परंतु असे की, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या वहन ग्राहकांमध्ये अंतर्भूत आहेत, त्यामुळे दुहेरी लेखे टाळण्यासाठी अशा अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची वेगळी भर घालण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी बहु-वर्षीय वीज दर याचिका दाखल करताना संबंधित वर्षासाठी त्याचे थेट ग्राहक आणि अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची विगतवारी असलेला ग्राहकांचा तपशील सादर करेल.

महावितरण कंपनी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अँड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	५.२०%	५.४४%	५.६८%	५.९४%	६.२०%
ओ अँड एम (रु लाख/००० ग्राहक)	१०.४४	१०.९१	११.४०	११.९२	१२.४५

टीपीसी-डी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	३.२६%	३.४०%	३.५६%	३.७२%	३.८८%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'००० ग्राहक)	११.३९	११.९०	१२.४३	१२.९९	१३.५७

एइएमएल-डी	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	७.६६%	८.०१%	८.३७%	८.७४%	९.१३%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'००० ग्राहक)	१९.३३	२०.१९	२१.१०	२२.०५	२३.०४

बेस्ट उपक्रम	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	७.७७%	८.१२%	८.४८%	८.८७%	९.२६%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'००० ग्राहक)	२१.४८	२२.४४	२३.४५	२४.५०	२५.६०

एमबीपीपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	७.००%	७.३२%	७.६५%	७.९९%	८.३५%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'०० ग्राहक)	१२१.२५	१२६.६९	१३२.३८	१३८.३३	१४४.५४

जीइपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	४.९९%	५.२२%	५.४५%	५.७०%	५.९५%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'०० ग्राहक)	८६.४३	९०.३१	९४.३७	९८.६१	१०३.०४

केआरसीआयपीपीएल	आ.व. २६	आ.व. २७	आ.व. २८	आ.व. २९	आ.व. ३०
ओ अॅण्ड एम (सरासरी जीएफए चे % - किरकोळ पुरवठा)	४.५१%	४.७१%	४.९३%	५.१५%	५.३८%
ओ अॅण्ड एम (रु लाख/'०० ग्राहक)	३९.४७	४१.२४	४३.०९	४५.०३	४७.०५

परंतु असे की, हे विनियम प्रभावी होण्याच्या दिनांकापर्यंत आयोगाकडून ज्याचा वीज दर अद्याप निश्चित करावयाचा आहे अशा वितरण परवानाधारक किंवा मानीव वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत, आयोग प्रकरण-निहाय तत्वावर संचालन व देखभाल निकष निश्चित करू शकेल.

- १०३.३ नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या

अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.

१०३.४ दुरुस्ती व देखभालीवरील खर्च या विनियमांतर्गत परवानगी देण्यात आलेल्या एकूण संचालन व देखभाल खर्चाच्या २० टक्क्यांपेक्षा कमी झाल्यास, दुरुस्ती व देखभाल खर्चातील अशा बचतीची वजावट संचालन व देखभाल खर्चाच्या अन्य कोणत्याही शीर्षामध्ये करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक म्हणून कामगिरीस प्रारंभ केल्यानंतर पहिल्या पाच वर्षांसाठी मानीव वितरण परवानाधारकांसाठी ही मर्यादा लागू राहणार नाही.

१०३.५ वितरण परवानाधारक यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती तंत्रज्ञान अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबवू शकेल आणि अशा खर्चाला, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या व्यतिरिक्त मान्यता देता येईल.

परंतु असे की, वितरण कंपनी भांडवली खर्चाच्या योजना आणि आणि संचालन आणि देखभाल खर्चामधील बचत, असल्यास, च्या तुलनेत या योजनांचे सविस्तर स्पष्टीकरण, खर्च-लाभ विश्लेषण, लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण सादर करेल.

१०३.६ परंतु असे की, हे विनियम प्रभावी होण्याच्या दिनांकापर्यंत आयोगाकडून ज्याचा वीज दर अद्याप निश्चित करावयाचा आहे अशा मानीव वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत, आयोग प्रकरण-निहाय तत्त्वावर संचालन व देखभाल निकष निश्चित करू शकेल.

१०३.७ काही योजना भांडवली गुंतवणुकी ऐवजी संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये विचारात घेतल्यामुळे वितरण परवानाधारकाची प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये सुधारणा करण्याची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे स्पष्टीकरण आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, प्रकरण-निहाय तत्त्वावर विचारात घेऊ शकेल.

परंतु असे की, जर प्रत्यक्ष झालेला संचालन आणि देखभाल खर्च अशा सुधारीत प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चापेक्षा कमी असेल तर, त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमतेतील नफ्याची कोणतीही वाटणी करण्यात येणार नाही.

१०४ वीज मागणी व्यवस्थापन उपाययोजनांची अंमलबजावणी

- १०४.१ वितरण परवानाधारक वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदीं अंतर्गत ऊर्जा कार्यक्षमता योजनांची अंमलबजावणी विचारात घेईल.
- १०४.२ वितरण परवानाधारक ऊर्जा कार्यक्षमता/संवर्धन उपाययोजनांची अंमलबजावणी करून स्वतःचा वीज वापर कमी करण्यासाठी प्रयत्नशील राहिल, यामध्ये त्यासह परंतु त्यापुरतेच मर्यादित नाही, वितरण रोहित्र कार्यक्षमता सुधारणा योजना, एलइडी बल्बचा वापर आणि ऊर्जा कार्यक्षम पंखे (बीएलडीसी फॅन्स इ.) बसविणे, त्यांची कार्यालये आणि उप-केंद्रांशी संबंधित आस्थापनांमध्ये पंचतारांकित वातानुकुलीत संयंत्रांचा वापर करणे, व्होल्टेज व्यवस्थापन उपायांसाठी योजना आणि पॉवर फॅक्टर सुधारणा, ऊर्जा कार्यक्षमता संनियंत्रण आणि ॲनालिटिकल हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअर टूल्स यांचा समावेश असेल.
- १०४.३ वितरण परवानाधारक नियंत्रण कालावधीच्या सुरुवातीला स्वतःच्या वीज वापराची आणि ऊर्जा संवर्धन उपायांची विद्यमान स्थिती सादर करेल आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (वीज मागणी व्यवस्थापन अंमलबजावणीची चौकट) विनियम, २०१० मध्ये दिलेल्या तत्त्वांच्या धर्तीवर ऊर्जा कार्यक्षमतेची संबंधित ऊर्जा बचत आणि संनियंत्रण योजनेसह बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेचा भाग म्हणून भांडवली खर्च किंवा ओपेक्स खर्चा अंतर्गत ऊर्जा कार्यक्षमता सुधारण योजना/नियोजनाच्या माध्यमातून स्वतःचा वीज वापर कमी करण्यासाठी मार्गदर्शिका सादर करेल.
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अपेक्षित मार्गदर्शिकेसाठी ऊर्जा कार्यक्षमता कार्यक्रम/योजनांच्या खर्चाच्या किफायतशीरपणाचे मूल्यांकन सादर करेल.
- १०४.४ आयोग वितरण परवानाधारकासाठी नियंत्रण कालावधीकरिता ऊर्जा संवर्धन मार्गदर्शिका विनिर्दिष्ट करेल आणि काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, अचूक समायोजनाच्या वेळी प्रत्यक्ष कामगिरीचा आढावा घेईल.

१०५ बुडीत कर्जासाठी तरतूद

- १०५.१ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशामध्ये, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी, आयोग, परवानाधारकाने ठरवून दिलेल्या प्रक्रियेनुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारकाच्या अगदी अलीकडच्या लेखापरीक्षित लेख्यांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा विजेच्या विक्रीपोटी येणे

असलेल्या रकमांच्या १.५ टक्क्यापर्यंतचे बुडीत कर्ज निर्लेखित करण्यासाठी, तरतूद करण्यास परवानगी देऊ शकेल;

परंतु असे की, आयोग, काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर, त्या वर्षातील प्रत्यक्ष निर्लेखित केलेल्या बुडीत कर्जाच्या आधारावर, वितरण परवानाधारकाच्या त्या वर्षाच्या लेखापरीक्षित लेख्यांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा विजेच्या विक्रीपोटी येणे असलेल्या रकमांच्या वरील १.५ टक्क्यांच्या मर्यादेच्या अधीन राहून, एकूण महसुली गरजेतील निर्लेखित केलेल्या बुडीत कर्जाचे समायोजन करील.

परंतु आणखी असे की, विशिष्ट बुडीत कर्ज निर्लेखित केल्यानंतर अशा बुडीत कर्जातून महसूल प्राप्त झाल्यास, असा महसूल ज्या वर्षात प्राप्त झाला त्या वर्षाच्या वीज-दरेतर उत्पन्नामध्ये त्याचा समावेश नियंत्रण करण्यासारखी नसलेली बाब म्हणून करण्यात येईल.

परंतु असेही की, ज्या वर्षाकरीता आयोगाने बुडीत कर्ज निर्लेखित करण्यासाठी संचयी तरतूद करण्यास परवानगी दिली असेल अशी तरतूद, जी वितरण वायर्स व्यवसायाला यथोचितपणे वाटप केलेली असेल, ती जर वितरण परवानाधारकाच्या लेखापरीक्षित लेख्यामध्ये दाखवलेल्या व्यापारामधून येणे रकमा किंवा विजेच्या विक्रीपोटी येणे असलेल्या रकमांपेक्षा पाच टक्क्यांनी जास्त असेल तर अशा प्रकारच्या विनियोजनास परवानगी देण्यात येणार नाही ज्याचा परिणाम संचयी तरतूद सदर कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त वाढण्यात झाला असता;

परंतु आणखी असे की, एकूण वीज विक्रीच्या २० टक्क्यांपेक्षा जास्त कृषी वापरासाठी वीज विक्री असलेल्या वितरण परवानाधारकांसाठी वरील परंतुकांमधील संचयी तरतुदीची मर्यादा ही वितरण परवानाधारकाच्या लेखापरीक्षित लेख्यांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या व्यापारी येणे रकमा किंवा विजेच्या विक्रीपोटी येणे असलेल्या रकमेच्या ७.५ टक्के राहिल.

१०६ वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न

१०६.१ आयोगाने मान्यता दिलेले किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाशी संबंधित वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न हे एकूण महसुली गरजेतून, वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायासाठी वीज दराची परिगणना करताना, वजा करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक आयोगाकडून ठरवून देण्यात येऊ शकेल अशा नमुन्यामध्ये वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या अंदाजांचा पूर्ण तपशील सादर करील.

१०६.२ वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये खालील घटकांचा समावेश असेल:

- (ए) जमीन किंवा इमारत भाड्याने दिल्यामुळे मिळणारे उत्पन्न;
- (बी) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) गुंतवणुकांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (डी) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमावरील व्याज;
- (इ) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (एफ) ठेकेदारांकडून भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (जी) ठेकेदार आणि अन्य व्यक्ती/संस्थांकडून भाडे तत्वावर दिलेल्या वस्तुंपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (एच) भांडवली कामांसाठी पर्यवेक्षण आकार;
- (आय) आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीनुसार लागू केलेल्या ग्राहक आकारांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (जे) विजेची चोरी आणि/किंवा भुरट्या चोरीपोटी वसुलीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (के) जाहिरातींपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (एल) निविदा दस्तावेजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (एम) वीज दराव्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न;

परंतु असे की, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या विनियमित व्यवसायाशी अनुरूप भागभांडवला वरील परताव्यातून केलेल्या गुंतवणुकीतून प्राप्त झालेले व्याज वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नामध्ये समाविष्ट करण्यात येणार नाही.

१०७ अन्य व्यवसायापासून उत्पन्न

१०७.१ वितरण परवानाधारकाचा किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय जर त्याच्या मत्तांच्या इष्टतम वापर व्हावा म्हणून अधिनियमाच्या कलम ५१ अंतर्गत अन्य कोणताही व्यवसाय करीत असेल तर, अशा अन्य व्यवसायापासून मिळालेल्या महसूलातून, अशा अन्य व्यवसायाशी संबंधित असलेले सर्व प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्च वजा करून, उरलेल्या रकमेच्या दोन-तृतियांश इतकी रक्कम, वितरण परवानाधारकाकडून किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठी वीज दराची परिगणना करताना एकूण महसुली गरजेतून कमी करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, संयुक्त व सामायिक खर्चाचे वाटप, वाजवी आधारास अनुसरून, किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसाय आणि अन्य व्यावसायात करील आणि याबाबतचे कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांकडून यथोचितपणे

प्रमाणित केलेले वाटप विवरणपत्र, वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीच्या याचिकेसोबत आयोगास सादर करील;

परंतु आणखी असे की, जेव्हा अशा अन्य व्यवसायाच्या प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष खर्चाची एकूण बेरीज ही अशा अन्य व्यवसायापासून मिळणाऱ्या महसूलापेक्षा जास्त असेल तर, अशा अन्य व्यवसायाच्या कारणास्तव किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या एकूण महसूली गरजेत कोणत्याही रकमेची भर घालण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

१०८ क्रॉस सबसिडी अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमा

१०८.१ आयोगाकडून, बहु-वर्षीय वीज दर आदेशाचा भाग म्हणून वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.७ नुसार, क्रॉस-सबसिडी अधिभार निश्चित करण्यात येईल.

परंतु असे की, आयोगाने संबंधित ग्राहक वर्गवारीसाठी निश्चित केलेला क्रॉस-सबसिडी अधिभार नियंत्रण कालावधीतील संबंधित आर्थिक वर्षासाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज पुरवठ्याच्या सरासरी खर्चाच्या २० टक्क्यांपेक्षा जास्त असणार नाही.

१०८.२ आयोगाने मान्यता दिलेल्या क्रॉस सबसिडी अधिभाराच्या माध्यमातून वितरण परवानाधारकाला मिळालेल्या रकमा, अशा वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठी वीज दराची परिगणना करताना, एकूण महसूली गरजेतून वजा करण्यात येतील.

१०९ अतिरिक्त अधिभारामुळे जमा होणाऱ्या रकमा

१०९.१ वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.८ नुसार, बहु-वर्षीय वीज दर आदेशाचा भाग म्हणून आयोगाकडून अतिरिक्त अधिभार निश्चित करण्यात येईल.

परंतु असे की, आयोगाने संबंधित ग्राहक वर्गवारीसाठी निश्चित केलेला अतिरिक्त अधिभार संबंधित वितरण परवानाधारकाच्या वीज खरेदीच्या प्रति युनिट स्थिर खर्चापेक्षा जास्त असणार नाही.

१०९.२ आयोगाने मान्यता दिलेल्या अतिरिक्त अधिभाराच्या माध्यमातून वितरण परवानाधारकाला मिळालेल्या रकमा, अशा वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ

वीज पुरवठ्यासाठी वीज दराची परिगणना करताना, एकूण महसूली गरजेतून वजा करण्यात येतील.

११० वितरण हानि

११०.१ वितरण परवानाधारकाच्या, पारेषण-वितरण जोडणीच्या पातळीवरील वीज खरेदीच्या आवश्यकतेची परिगणना, विजेच्या विक्रीत आयोगाने मान्यता दिलेली वितरण हानि समायोजित करून करण्यात येईल;

परंतु असे की, आयोग, बहु-वर्षीय वीज दराच्या याचिकेतील आदेशाचा एक भाग म्हणून विनियम ७ नुसार वितरण हानीचा लक्ष्यांक ठरवून देऊ शकेल;

परंतु आणखी असे की, आयोगाने विहित केलेल्या नमुन्यात वितरण परवानाधारक संबंधित वर्षाकरीता वितरण हानीचे क्षेत्रनिहाय तपशील सादर करील;

परंतु असेही की, क्षेत्र-निहाय वितरण हानीमध्ये प्रत्येक वितरण फ्रॅन्चायसीच्या परवाना क्षेत्रातील वितरण हानि संबंधित वर्षाकरीता वेगळी निर्देशित करण्यात येईल.

११०.२ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशाचा भाग म्हणून वितरण परवानाधारक राज्य शासनाने संमती दिलेली आणि केंद्र सरकारने कोणत्याही राष्ट्रीय योजना किंवा कार्यक्रमा अंतर्गत किंवा अन्यथा मान्यता दिलेली एटी अॅण्ड सी हानिसाठी मार्गदर्शिका सादर करेल.

परंतु असे की, आयोग वितरण परवानाधारकाने दाखल केलेल्या बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेवरील आदेशामध्ये एटी अॅण्ड सी हानिसाठी मार्गदर्शिका विनिर्दिष्ट करेल.

१११ किरकोळ वीज पुरवठ्याच्या वीज दराचे निश्चितीकरण

१११.१ आयोग ग्राहकांचे वर्गीकरण त्यांचा विद्युत भार घटक, पॉवर फॅक्टर, व्होल्टेज, विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही कालावधीतील विजेचा एकूण वापर किंवा वीज पुरवठा हवा असलेली वेळ किंवा कोणत्याही क्षेत्राचे भौगोलिक स्थान, वीज पुरवठ्याचे स्वरूप आणि ज्या उद्देशासाठी पुरवठा हवा असेल तो उद्देश यांच्या आधारे करील.

१११.२ आयोग, जास्त/कमी वितरण हानि, वीज पुरवठ्याची जास्त/कमी विश्वासाहता, स्थानिक संस्थांनी लावलेले उच्च पुनःस्थापन आकार (आरआय चार्जेस), सार्वत्रिक सेवा पुरवठ्याच्या बंधनापलिकडील प्रयोजनासाठी केलेला भांडवली खर्च आणि

सुरक्षिततेच्या उपाययोजना इ. च्या दृष्टीने क्षेत्रीय वैशिष्ट्यांच्या बाबी प्रतिबिंबित करणारे क्षेत्र-विशिष्ट अतिरिक्त किंवा कमी आकार, निश्चित करू शकेल.

उदाहरण:

आर्थिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये स्थानिक क्षेत्रात सर्व योजनांपोटी एकूण भांडवली गुंतवणूक = रु. ५०० कोटी;

वरील भांडवली गुंतवणुकीमध्ये समाविष्ट असलेले एकूण आरआय आकार = रु. २५० कोटी;

भांडवली गुंतवणूक म्हणून वसुलीयोग्य एकूण खर्च = रु. ३७५ कोटी (म्हणजेच रु. २५० कोटी + आरआय रु. २५० कोटीच्या ५० टक्के);

आर्थिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये आरआय मुळे संबंधित स्थानिक क्षेत्रातून अतिरिक्त आकार म्हणून वसुलीयोग्य शिल्लक खर्च = रु. १२५ कोटी (म्हणजेच आरआय रु. २५० कोटीच्या ५० टक्के);

आर्थिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये संबंधित स्थानिक क्षेत्राची एकूण विक्री = ५००० दशलक्ष युनिट्स;

आर्थिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये आरआय मुळे संबंधित स्थानिक क्षेत्रातील ग्राहकांच्या सर्व वर्गवारींसाठी अतिरिक्त ऊर्जा आकार = रु. ०.२५ प्रति युनिट (१२५*१०/५०००)

परंतु असे की, स्थानिक गरजांवर अवलंबून, काही क्षेत्रांमध्ये अतिरिक्त किंवा कमी वीज दर, योग्य असेल त्यानुसार, आकारण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, संबंधित मत्ता वापरात आणल्यानंतरच फक्त रोड पुनःस्थापन (आरआय) आकारांच्या वसुलीस प्रारंभ करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, स्थानिक क्षेत्रातील ग्राहकांकडून अतिरिक्त आरआय आकारांच्या वसुलीचा कालावधी एक वर्षाचा किंवा आयोगाने संबंधित आदेशामध्ये मान्यता दिल्याप्रमाणे असा अतिरिक्त कालावधी असेल.

परंतु आणखी असेही की, अतिरिक्त आरआय आकारांची वसुली एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीत झाल्यास कोणत्याही कॅरिंग कॉस्टला परवानगी देण्यात येणार नाही.

- १११.३ वेगवेगळ्या वर्गवारीतील ग्राहकांकरिता किरकोळ वीज पुरवठ्यासाठीच्या वीज दराचे निश्चितीकरण हे, वीज पुरवठ्याचा सरासरी खर्च ज्याची परिगणना, मागील वर्षीच्या वसूल न केलेल्या महसुली तुटीच्या मर्यादेपर्यंत वसूल करावयाची प्रस्तावित महसुली तूटीसह, विनियम १०० नुसार निश्चित केलेल्या त्या वर्षाच्या एकूण महसुली गरजेचे संबंधित वर्षातील एकूण विक्रीशी असलेल्या गुणोत्तराच्या आधारे, करण्यात येईल.
- १११.४ आयोग, अधिनियमांतील तरतुदींना अनुसरून, वेगवेगळ्या ग्राहक वर्गवारीतील सरासरी वीज पुरवठ्याच्या खर्चाशी संबंधित क्रॉस-सबसिडी हळूहळू कमी करण्याचा प्रयत्न करील.
- परंतु असे की, ग्राहक वर्गवारीची क्रॉस-सबसिडी निश्चित करताना किरकोळ वीज पुरवठ्याचा सरासरी खर्च विचारात घेण्यात येईल.
- १११.५ आयोग वीज दर निश्चित करताना वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवर होणारा वीज पुरवठ्याचा खर्च आणि ग्राहकांना वीज दर वाढीचा कमीत-कमी धक्का बसावा, या बाबी विचारात घेईल.

११२ वीज मागणी आणि स्थिर आकारांचे निश्चितीकरण

- ११२.१ आयोग करारबद्ध क्षमता (केव्हीए किंवा केडब्ल्यु मध्ये) आणि जोडण्यांच्या संख्येच्या आधारावर नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित आर्थिक वर्षाकरिता संबंधित किरकोळ वीज पुरवठा वितरण परवानाधारकासाठी ग्राहक वर्गवारी-निहाय मागणी/स्थिर आकार निश्चित करेल.
- परंतु असे की, परवानाधारकाच्या अशा मागणी/स्थिर आकारातून स्थिर खर्चाची वसुली करण्यासाठी अशा मागणी/स्थिर आकारांमध्ये दरवर्षी हळूहळू वाढ केली जाईल.
- परंतु आणखी असे की, नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षासाठी ग्राहक वर्गवारी-निहाय मागणी/स्थिर आकार निश्चित करण्याचा आधार त्यांची एचटी आणि एलटी स्तरावर प्रत्यक्ष देयक मागणी, लोड फॅक्टरमधील बदल, एलटी स्तराच्या बाबतीत जोडण्यांच्या संख्येतील बदल या संदर्भात असेल.
- परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेचा भाग म्हणून प्रत्यक्ष बिलिंग मागणी, करारबद्ध क्षमता, लोड फॅक्टर आणि संबंधित ग्राहक वर्गवारीसाठी जोडलेल्या ग्राहकांची संख्या याबाबतचा तपशील सादर करेल.

११३ ऊर्जा आकारांचे निश्चितीकरण

११३.१ आयोग, नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित आर्थिक वर्षासाठी ग्राहकांचा लोड फॅक्टर, पॉवर फॅक्टर, व्होल्टेज, कोणत्याही विनिर्दिष्टित कालावधीत किंवा ज्या वेळेत विजेची आवश्यकता आहे त्या वेळेतील विजेचा एकूण वापर किंवा भौगोलिक स्थान, पुरवठ्याचे स्वरूप आणि ज्यासाठी पुरवठा आवश्यक आहे त्याचे प्रयोजन, प्रचलित क्रॉस-सबसिडी, वीज दर धोरणाच्या तरतुदींचे पालन इ. बाबी विचारात घेऊन, संबंधित वितरण वीज पुरवठा वितरण परवानाधारकासाठी वर्गवारी-निहाय ऊर्जा आकार निश्चित करेल.

परंतु असे की, वीज दर धोरणाच्या तरतुदींनुसार क्रॉस सबसिडीची पातळी कमी करण्यासाठी आणि वेगवेगळ्या ग्राहक वर्गवारींना कार्यक्षम ऊर्जा वापर करण्यास देखील उत्तेजन देण्यासाठी अशा ऊर्जा आकारांमध्ये दरवर्षी हळूहळू सुधारणा करण्यात येईल

परंतु आणखी असे की, नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षासाठी वर्गवारी-निहाय ऊर्जा आकारांच्या निश्चितीकरणाचा आधार एचटी आणि एलटी पातळीवरील त्यांचा प्रत्यक्ष वीज वापर, लोड फॅक्टरमधील बदल, वाढीव वीज वापर सवलत, असल्यास, विजेच्या वापराच्या वेळेतील आकारांचा परिणाम इ. बाबी असतील.

परंतु आणखी असेही की, वितरण परवानाधारक बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेचा एक भाग म्हणून वेगवेगळ्या ग्राहक वर्गवारींच्या वीज वापराचा आवश्यक तपशील आणि संबंधित ग्राहक वर्गवारींसाठी टप्पा-निहाय वीज वापराचा तपशील सादर करेल.

११४ सिलिंग वीज दराचे निश्चितीकरण

११४.१ आयोग, विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम ६२(१) च्या दुसऱ्या परंतुका अंतर्गत प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, एकाच क्षेत्रातील दोन किंवा अधिक वितरण परवाधारकांमध्ये स्पर्धेस चालना मिळण्यासाठी विजेच्या विक्रीसाठी वीज दराची कमाल मर्यादा निश्चित करू शकेल.

११४.२ आयोग खालील घटकांसह परंतु त्या पुरतेच मर्यादित न राहता, वेगवेगळे घटक काळजीपूर्वक विचारात घेऊन 'सिलिंग वीज दर' निश्चित करू शकेल:

ए. अशा परवानाधारकाच्या किरकोळ वीज पुरवठा व्यवसायाच्या सरासरी खर्चामधील फरक सिलिंग वीज दर लागू करण्यासाठी अनुकूल आहे.

बी. वीज पुरवठ्याच्या विनिर्दिष्टीत भौगोलिक क्षेत्रातील किरकोळ ग्राहकांच्या दिर्घकालिन हितासाठी कमाल वीज दर लागू करणे फायदेशीर ठरेल.

सी. सल्लामसलत प्रक्रिया राबविताना आयोगाला आवश्यक वाटणारी अन्य कोणतीही अट.

११४.३ वरील घटकांची छाननी केल्यावर, सिलिंग वीज दर वसूल करण्याचे निश्चित झाले तर खालील पध्दतीच्या आधारावर निश्चित करता येतील:

ए. समान वहन आकार विनियम ११४.४ नुसार निश्चित करता येतील.

बी. समान मागणी/स्थिर आकार विनियम ११४.५ नुसार निश्चित करण्यात येतील.

सी. महसुली तूट, संबंधित वितरण परवानाधारकाची मान्यताप्राप्त किरकोळ पुरवठा एकूण महसुली गरज वसूल करण्यात येईल, याची खात्री करण्यासाठी ऊर्जा आकारासाठी ग्राहक वर्गवारी-निहाय किंवा समान सिलिंग दर निश्चित करण्यात येईल.

डी. ग्राहकांच्या काही विशिष्ट वर्गवारीसाठी, ज्यांना कमी वीज दर लावणे आवश्यक असते, आयोगाकडून वीज दर निश्चित करावयाचे आहेत आणि परवानाधारक अशा ग्राहक वर्गवारीकडून तोच वीज दर वसूल करेल.

परंतु असे की, समान संधी देण्यासाठी, त्या क्षेत्रातील समांतर परवानाधारक विवक्षित महिन्यासाठीच्या एकूण विक्रीमधील अशा ग्राहक वर्गवारीच्या विक्रीचे प्रमाण त्या क्षेत्रातील एकूण विक्रीमधील अशा ग्राहक वर्गवारीच्या एकूण विक्रीच्या प्रमाणाइतके ठेवण्याचा प्रयत्न करतील.

परंतु आणखी असे की, जर कोणताही परवानाधारक अशा ग्राहक वर्गवारीचे विक्रीचे प्रमाण राखू शकला नाही तर तो अशा कमी प्रमाणाच्या परिमाणासाठी अशा ग्राहक वर्गवारीसाठीच्या 'प्रचलित क्रॉस-सबसिडीच्या दराने (म्हणजे अशा ग्राहक वर्गवारीच्या विक्रीचे प्रमाण जास्त असलेल्या परवानाधारकाच्या सरासरी देयक दर आणि वीज पुरवठ्याचा सरासरी खर्च यामधील फरक)' अन्य समांतर वितरण परवानाधारकास, ज्याच्या अशा विक्रीचे प्रमाण मासिक तत्त्वावर जास्त आहे, अशा ग्राहक वर्गवारीसाठी रक्कम अदा करेल.

इ. वितरण परवानाधारकास आयोगाने मंजूर केलेल्या सिलिंग ऊर्जा आकारापेक्षा कमी ऊर्जा आकार प्रदान करता येतील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाला वीज खरेदी खर्चातील तफावतीचा समावेश करण्यासाठी अशा ऊर्जा आकारामध्ये तिमाही तत्त्वावर सुधारणा करता येईल.

परंतु आणखी असे की, 'सिलिंग वीज दर' लागू असण्याच्या स्थिती दरम्यान, वितरण परवानाधारकाला आयोगाची पूर्वमान्यता न घेता नवीन वीज प्राप्ती करता येईल.

एफ. या विनियमांतर्गत वितरण परवानाधारकाच्या किरकोळ पुरवठा व्यवसायाचे अचूक समायोजन 'सिलिंग वीज दरा'च्या अधीन राहून करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, 'सिलिंग वीज दर' लागू असण्याच्या स्थितीत, वितरण परवानाधारक त्यांच्या ऊर्जा आकारामध्ये Z_{FAC} समाविष्ट करेल.

११४.४ वितरण परवाना क्षेत्रातील विशिष्ट भौगोलिक क्षेत्रात एकापेक्षा जास्त वितरण परवानाधारक कार्यरत असल्यास, आयोगास एकाच भौगोलिक क्षेत्रातील वितरण वायर्स व्यवसायाच्या उपयोगकर्त्यांनी/ग्राहकांनी केलेल्या वितरण वायर्सच्या उपयोगासाठी वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवर समान वहन आकार खालील सूत्रानुसार निश्चित करता येतील:

ए. एचटी ग्राहकांसाठी समान वहन आकार:

$$(INR/kVAh) = \frac{\sum(W_{HT1}, W_{HT2}, \dots, W_{HTn}) * 10}{\sum(EW_{HT-D1}, EW_{HT-D2}, \dots, EW_{HT-Dn})}$$

जेथे,

W_{HTn} = एचटी पातळीच्या संबंधात एन वितरण वायर्स व्यवसायाचा एआरआर रु. कोटीमध्ये

EW_{HT-Dn} = एचटी पातळीच्या संबंधात एन वितरण वायर्स व्यवसायाचा अंदाजित वहन आकार Million kVAh or MkVAh मध्ये, जसे असेल तसे

बी. एलटी ग्राहकांसाठी समान वहन आकार:

$$(INR/kWh) \text{ or } (INR/kVAh) = \frac{\sum(W_{LT1}, W_{LT2}, \dots, W_{LTn}) * 10}{\sum(EW_{LT-D1}, EW_{LT-D2}, \dots, EW_{LT-Dn})}$$

जेथे,

W_{LTn} = एलटी पातळीच्या संबंधात एन वितरण वायर्स व्यवसायाच्या एआरआर रु. कोटीमध्ये

EW_{LT-Dn} = एलटी पातळीच्या संबंधात एन वितरण वायर्स व्यवसायाच्या अंदाजित वहन आकार MU or MkVAh मध्ये, जसे असेल तसे

परंतु असे की, आयोग स्वतंत्र आदेश किंवा कार्यप्रणाली निर्देशांद्वारे, वेळोवेळी, आवश्यक असल्यानुसार, समान वहन आकार आणि समान वहन हानि कार्यान्वित करण्याची कार्यपध्दती निश्चित करेल.

११४.५ जर एकाच भौगोलिक क्षेत्रात एकापेक्षा जास्त वितरण परवानाधारक असतील तर, आयोग त्या क्षेत्रातील सर्व वितरण परवानाधारकांसाठी ग्राहक वर्गवारीनिहाय समान मागणी/स्थिर आकार निश्चित करू शकेल.

परंतु असे की, आयोगाकडून अशा समान मागणी/स्थिर आकाराचे निश्चितीकरण त्या क्षेत्रातील सर्व वितरण परवानाधारकांच्या विशिष्ट ग्राहक वर्गवारीसाठी समान राहिल.

११४.६ एकाच भौगोलिक क्षेत्रात सेवा देणाऱ्या एकापेक्षा अधिक वितरण परवानाधारकांच्या बाबतीत वितरण वायर जाळ्याच्या विकासासाठी, शक्य असेल तेथवर, स्पर्धात्मक चौकटीच्या माध्यमातून मार्गदर्शन घेण्यात येईल आणि वितरण जाळ्याच्या विकासाची तत्त्वे आयोगाकडून स्वतंत्र आदेश किंवा कार्यप्रणाली निर्देशांद्वारे वेळोवेळी निश्चित करण्यात येतील.

११४.७ समान वहन आकारांची हिशोबपूर्ती मासिक तत्वावर अन्य वितरण परवानाधारकांच्या वायर्सद्वारे विजेचे वहन करणाऱ्या ग्राहकांच्या मर्यादेपर्यंत वितरण परवानाधारकांमध्ये करण्याची खातरजमा करण्यात येईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकांपैकी कोणाहीकडून कमी वसुली किंवा जास्त वसुली झाल्यास त्याचे समायोजन अचूक समायोजनाच्या वेळी काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून करण्यात येईल.

११४.८ वरील तत्त्वाच्या आधारावर, आयोग आपल्या वीज दर आदेशामध्ये 'सिलिंग वीज दर' मंजूर करताना 'सिलिंग वीज दरा'च्या अंमलबजावणीसाठी सविस्तर कार्यपध्दती नमूद करेल.

११५ टाइम ऑफ डे वीज दर

- ११५.१ राज्यात कार्यरत असलेल्या सर्व वितरण परवानाधारकांकरिता नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय वीज दर आदेश पारित करण्याच्या दिनांकापासून टाईम-ऑफ-डे वीज दर लागू होईल.
- ११५.२ वितरण परवानाधारक १० केडब्ल्यु आणि त्यापेक्षा जास्त भार असलेल्या आपल्या ग्राहकांसाठी ऊर्जा आकारांच्या टक्केवारीनुसार खालील सूचक निर्धारित वेळ आणि वीज दरांच्या आधारावर टीओडी वीज दर प्रस्तावित करेल. :

टीओडी वीज दर (अतिरिक्त आकार किंवा (सूट) आयएनआर/केव्हीएच (किंवा केडब्ल्युएच) मध्ये				
०९:०० ते १६:०० तास	१६:००ते २०:०० तास	२०:०० ते ००:०० तास	००:०० ते ०६:०० तास	०६:०० ते ०९:०० तास
ऊर्जा आकाराच्या सामान्य दराच्या ८० %	ऊर्जा आकाराच्या सामान्य दराच्या १२०%	ऊर्जा आकाराच्या सामान्य दराच्या ११०%	ऊर्जा आकाराच्या सामान्य दराच्या ८०%	ऊर्जा आकाराच्या सामान्य दराच्या ११०%

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाला त्याच्या वीज दर याचिकेमध्ये हंगामी टीओडी वीज दर प्रस्तावित करता येतील.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाने, वीज मंत्रालयाच्या लागू असलेल्या नियमांचे पालन करण्याच्या अधीन राहून, बहु-वर्षीय वीज दर याचिका किंवा वीज दराच्या मध्यावधी आढाव्याची याचिका दाखल करण्याच्या वेळी स्लॉट-निहाय सूट/दंडासह त्यांचे टीओडी टाइम स्लॉट प्रस्तावित करणे आवश्यक आहे.

परंतु आणखी असे की, आयोगास बहु-वर्षीय वीज याचिका आदेशावरील कार्यवाहीच्या वेळी मागणीतील वाढीचे मूल्यांकन केल्यानंतर टीओडी वीज दराची प्रयोज्यता अन्य ग्राहक वर्गवारींना लागू करता येईल.

भाग जे : महाराष्ट्र राज्य भार प्रेषण केंद्राकरिता (एमएसएलडीसी) शुल्क व आकार

११६ व्याप्ती

११६.१ या भागात समाविष्ट असलेले विनियम हे एमएसएलडीसीने १ एप्रिल, २०२५ नंतर आकारावयाच्या शुल्क व आकारांच्या निश्चितीकरणासाठी लागू राहतील.

११७ भांडवल गुंतवणूक योजना

११७.१ एमएसएलडीसी, संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेचा एक भाग म्हणून, आयोगाने विहित केलेल्या कामकाजविषयक आवश्यकता आणि भारत सरकारच्या विद्युत मंत्रालयाने किंवा कोणत्याही अन्य अशा वैधानिक प्राधिकरणाने राज्य भार प्रेषण केंद्राचे बळकटीकरण आणि रिंग फेन्सिंगशी संबंधित बाबींमध्ये लक्ष घालण्यासाठी गठीत केलेल्या विविध समित्यांच्या शिफारशींच्या आधारावर, नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ च्या तरतुदी विचारात घेऊन सविस्तर भांडवल गुंतवणुकीची योजना, निधी उभारणीची योजना व भौतिक लक्ष्यांक, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करील.

११७.२ भांडवल गुंतवणूक योजना गुंतवणूक करण्यासाठीच्या किमान खर्चाच्या योजना असतील आणि त्यामध्ये आयोगाने मविनिआ (भांडवली गुंतवणुकीच्या योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ अंतर्गत वेळोवेळी विहित केलेल्या मर्यादेपक्षा जास्त रकमेच्या सर्व भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांचा समावेश असेल.

११७.३ भांडवली गुंतवणूक योजनेसोबत, प्रस्तावित गुंतवणुकीची गरज दर्शविणारी, विचारात घेतलेले पर्याय, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि एमएसएलडीसीच्या शुल्क व आकारांवर परिणाम करू शकणाऱ्या अन्य अशा बाबींची, महिती, तपशील व दस्तावेज, सोबत जोडण्यात येतील.

११७.४ आयोग, प्रस्तावित खर्चाची आवश्यकता आणि एमएसएलडीसीच्या शुल्क व आकारांवर होणारा संभाव्य परिणाम या बाबी विचारात घेऊन, एमएसएलडीसीकडून संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेसह सादर करण्यात आलेली भांडवली गुंतवणूक योजना, विचारात घेईल.

११७.५ एमएसएलडीसी, एकूण महसुली गरजेच्या निश्चितीकरणाच्या याचिकेसह भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांची प्रगती दर्शविणारा तपशील, त्यासह आयोगाला अशा प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यासाठी आवश्यक असणारी अशी अन्य माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज, सादर करील.

११८ एलडीसी विकास निधी

- ११८.१ आयोग, त्यास उचित वाटतील अशा प्रयोजनासाठी आणि उत्पन्नाच्या अशा स्रोतांमधून, एमएसएलडीसीला त्यांनी सादर केलेल्या याचिकेवर, एक वेगळा विकास निधी स्थापन करण्यास आणि ठेवण्यास परवानगी देऊ शकेल.
- ११८.२ एलडीसी विकास निधीमध्ये उपलब्ध असलेल्या पैशांचा वापर नवीन मत्तांच्या निर्मितीसाठी, मत्तेच्या निर्मितीतील निर्धारित भागभांडवलाच्या भागाची पूर्तता करण्यासाठी, वित्तीय संस्थांकडून कर्ज उभारणीसाठी मार्जिन मनीसाठी आणि संशोधन व विकास प्रकल्पांना निधी पुरवण्यासाठी करण्याचा एमएसएलडीसीला अधिकार राहिल.
- ११८.३ एलडीसी निधीचा वापर, आयोगाने मान्यता दिलेल्या वार्षिक आकारांमधील अल्प तूट, असल्यास, भरून काढण्याखेरीज किंवा शुल्क आणि आकारांसाठी अर्ज करताना पूर्वकल्पना नसलेल्या आणि कार्यक्षम वीज यंत्रणेच्या कार्यान्वयनासाठी आवश्यक मानल्या गेलेल्या आकस्मिक खर्चाची पूर्तता करण्याखेरीज, महसुली खर्चासाठी करण्यात येणार नाही. तथापि, सदर निधीतून केलेला असा खर्च अचूक समायोजनाच्या वेळी संबंधित शीर्षा अंतर्गत आयोगाकडून मान्यता दिलेल्या खर्चामधून वसूल करण्यात येईल.
- ११८.४ एमएसएलडीसीला एलडीसी विकास निधीमधून निर्माण केलेल्या मत्तेवर भागभांडवलावरील परतावा, कर्जावारील व्याज आणि घसान्याचा दावा करण्याचा हक्क राहणार नाही.
- ११८.५ एमएसएलडीसी एलडीसी विकास निधीच्या स्वतंत्र नोंदी ठेवेल. एमएसएलडीसी निधीच्या वर्षनिहाय वापराचा आणि त्यातून निर्माण केलेल्या मत्तेचा तपशील देखील ठेवेल. हा तपशील अचूक समायोजनाच्या वेळी आयोगास सादर करण्यात येईल.
- ११८.६ एलडीसी विकास निधीचा वापर भांडवली खर्च करण्यासाठी केल्यानंतर उपलब्ध असलेला ज्यादा निधी एमएसएलडीसीकडून वापर न केलेल्या निधीचा इष्टतम वापर करण्याच्या हेतूने योग्य संलेखांमध्ये गुंतविण्यात येईल.

परंतु असे की, अशा गुंतवणुकीमधून प्राप्त झालेले उत्पन्न वीज दरा व्यतिरिक्तचे उत्पन्न म्हणून लाभधारकांना देण्यात येईल.

परंतु असेही की, जर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक एमएसएलडीसीकडून योग्य व्याज देणाऱ्या संलेखामध्ये करण्यात आली नाही तर, भारांकित सरासरी बँक दराने, त्या वर्षी लागू असल्याप्रमाणे, परिगणना केलेले प्रमाणकानुसार

व्याजापासूनचे उत्पन्न एमएसएलडीसीच्या वीज दरा व्यतिरिक्तच्या उत्पन्नामध्ये समाविष्ट करण्यात येईल.

११८.७ एमएसएलडीसी करण्यात आलेली गुंतवणूक आणि त्यापासून मिळालेले उत्पन्न व्यवहारदृष्टीचे असल्याचे दर्शविण्यासाठी सर्व आवश्यक लेखा नोंदी तसेच कागदोपत्री पुरावा ठेवेल. हे अभिलेखे अचूक समायोजन याचिका दाखल करताना आयोगासमोर सादर करण्यात येतील.

११९ एमएसएलडीसीकरिता वार्षिक स्थिर आकार

११९.१ एमएसएलडीसीने आकारावयाच्या वार्षिक स्थिर आकारांच्या वसूलीमधून एमएसएलडीसीची नियंत्रण कालावधीतील संबंधित वर्षाकरीता एकूण महसुली गरज भागविता येईल, जी आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या रकमेने कमी करण्यात येईल. यामध्ये खालील घटक असतील:-

- (ए) संचालन व देखभाल खर्च;
- (बी) प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र (आरएलडीसी) शुल्क आणि पश्चिम विभाग विद्युत समिती (डब्ल्युआरपीसी) आकार;
- (सी) घसारा;
- (डी) कर्ज भांडवलावरील व्याज;
- (इ) खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
- (एफ) भागभांडवलावरील परतावा;

वजा :

- (जी) मुक्त प्रवेश आकारांपासून उत्पन्न;
- (एच) वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न;

परंतु असे की, या विनियमांतील **भाग-डी** मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या तरतुदीनुसार एमएसएलडीसीकरीता घसारा, कर्जावरील व्याज आणि भागभांडवलावरील परतावा अनुज्ञेय राहिल;

परंतु आणखी असे की, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चाला लेखापरीक्षित लेख्यांवर आधारीत अचूक समायोजनाच्या वेळी, प्रकरण-निहाय तत्वावर, जर त्या आधीच्या कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष तत्वावर परवानगी देण्यात आलेली असल्यास, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, आयोगाकडून मान्यता देण्यात येईल;

परंतु असेही की, एमएसएलडीसीने त्यांच्यावरील बंधनांची पूर्तता न केल्यामुळे किंवा नुकसानामुळे, आयोग आणि न्यायालयांच्या आदेशांच्या परिणामस्वरूप, अन्य पक्षकाराला देय असलेला सर्व दंड व नुकसानभरपाई, एकूण महसुली गरजेच्या माध्यमातून वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, अशा दंड व नुकसानभरपाईपोटी एमएसएलडीसीकडून अदा केलेल्या किंवा देय असलेल्या रकमांचा, असल्यास, एमएसएलडीसी वेगळा तपशील ठेवील, आणि हा तपशील आयोगास या विनियमांतर्गत दाखल करावयाच्या याचिकेसोबत सादर करील.

१२० संचालन व देखभाल खर्च

१२०.१ एमएसएलडीसीकरिता संचालन व देखभाल खर्चाची परिगणना या विनियमानुसार करण्यात येईल.

१२०.२ दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या पाच (५) वर्षांच्या अचूक समायोजन केलेल्या संचालन व देखभालीवर झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चामध्ये कार्यक्षमतेतील वाढ/घटीचा हिस्सा, वाढवून/कमी केल्यानंतर येणाऱ्या सरासरीच्या आधारे संचालन व देखभाल खर्च काढण्यात येतील व त्यामधून संचालन व देखभालीवर झालेले असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील;

परंतु असे की, अशा संचालन व देखभाल खर्चाची सरासरी ही ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षातील संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि त्यामध्ये, ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या आधारभूत वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी, आर्थिक वर्ष २०२२-२३ , आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या संबंधित वृद्धी दराने वाढ करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, आर्थिक वर्ष २०२२-२३ , आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या वृद्धी दराची परिगणना, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर २० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात

आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ८० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, करण्यात येईल.

परंतु असेही की, या नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी अचूक समायोजन करण्याच्या वेळी, संचालन व देखभाल खर्च हे, कार्यक्षमता नफा/तोट्याच्या हिश्याची भर घालून/वजा करून, दिनांक ३१ मार्च, २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या अंतिम अचूक समायोजनाच्या आधारे काढण्यात येतील व त्यामधून असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक छाननी करण्याच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील आणि ते आधारभूत वर्षाचे संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील.

१२०.३ पुढील प्रत्येक वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च, आर्थिक वर्ष २०२४-२५ च्या आधारभूत वर्षाच्या खर्चास, चलन-वाढीचा घटक, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर २० टक्के भारांकनाने, आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ८० टक्के भारांकनाने वाढवून व त्यानंतर त्यातून कार्यक्षमता घटकासाठी १ टक्का कमी करून किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येईल त्याप्रमाणे, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाकरिता अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च काढता येतील;

परंतु आणखी असे की, नियंत्रण कालावधीतील कोणत्याही विशिष्ट वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्चाचे अचूक समायोजनामध्ये, चलनवाढीचा घटक, मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या (अचूक समायोजनाच्या वर्षासह) मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर २० टक्के भारांकनासह, आणि औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या (अचूक समायोजनाच्या वर्षासह) मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ८० टक्के भारांकनासह व त्यानंतर त्यातून कार्यक्षमता घटकासाठी १ टक्का कमी करून किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येईल त्याप्रमाणे, त्या वर्षाकरिता अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी लागू करण्यात येईल;

१२०.४ नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या

विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.

१२०.५ अचूक समायोजनाच्या वेळी वेतन सुधारणा खर्चाची तरतूद प्रत्यक्ष खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि प्रत्यक्ष करण्यात आलेला खर्च केवळ विचारात घेण्यात येईल.

१२०.६ एमएसएलडीसी यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती तंत्रज्ञान अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबवू शकेल आणि अशा खर्चाला, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या व्यतिरिक्त मान्यता देता येईल.

परंतु असे की, एमएसएलडीसी भांडवली खर्चाच्या योजना आणि आणि संचालन आणि देखभाल खर्चामधील बचत, असल्यास, च्या तुलनेत या योजनांचे सविस्तर स्पष्टीकरण, खर्च-लाभ विश्लेषण, लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषण सादर करेल.

१२०.७ काही योजना भांडवली गुंतवणुकी ऐवजी संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये विचारात घेतल्यामुळे एमएसएलडीसीची प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चामध्ये सुधारणा करण्याची कोणतीही विनंती, आयोग, अर्जदाराने सादर करावयाचे स्पष्टीकरण आणि लाईफ-सायकल खर्च विश्लेषणावर अवलंबून, प्रकरण-निहाय तत्वावर विचारात घेऊ शकेल.

परंतु असे की, जर प्रत्यक्ष झालेला संचालन आणि देखभाल खर्च प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चापेक्षा कमी असेल तर, त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमतेतील नफ्याची कोणतीही वाटणी करण्यात येणार नाही.

१२०.८ मानव संसाधन विकासावरील (एचआरडी) खर्चाची नोंद नियंत्रण कालावधीच्या पहिल्या वर्षापासून ए अॅण्ड जी खर्चाऐवजी कर्मचारी खर्चामध्ये करण्यात येईल. अंदाजित एचआरडी खर्च संबंधित आर्थिक वर्षासाठीच्या कर्मचारी खर्चाच्या किमान पाच टक्के (५%) असेल.

परंतु असे की, जर एचआरडी खर्च या विनियमांतर्गत परवानगी दिलेल्या एकूण कर्मचारी खर्चाच्या ५ टक्क्यांपेक्षा कमी असेल तर एचआरडी खर्चातील अशी बचत कर्मचारी खर्चाशी समायोजित करण्यात येणार नाही.

१२०.९ एमएसएलडीसी बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेमध्ये एचआरडी खर्चाच्या नियोजनासाठी कृती आराखडा सादर करेल. राष्ट्रीय प्रशिक्षण धोरणानुसार प्रत्येक कर्मचाऱ्याला दरवर्षी किमान सात दिवसांचे प्रशिक्षण मिळण्यासाठी सर्व प्रयत्न करण्यात येतील. एमएसएलडीसी प्रशिक्षणासाठी संस्था, क्षमता बांधणी निश्चित करेल आणि बहु-वर्षीय वीज दर याचिकेमध्ये तपशीलवार योजना तयार करेल.

१२१ आरएलडीसीचे शुल्क आणि डब्ल्युआरपीसी आकार

१२१.१ केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या संबंधित आदेशानुसार, एमएसएलडीसीने देय असलेल्या आरएलडीसीच्या शुल्क व आकारांची वसुली, एमएसएलडीसीला आयोगाने मान्यता दिलेल्या शुल्क व आकारांमधून करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

१२१.२ डब्ल्युआरपीसी सचिवालयाला देय असलेले डब्ल्युआरपीसी आकार आयोगाने मंजूर केलेल्या शुल्क आणि आकारांच्या माध्यमातून एमएसएलडीसीकडून वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येईल.

१२१.३ एमएसएलडीसीला मध्यावधी आढाव्याच्या किंवा अचूक समायोजनाच्या वेळी अशा आकारांचा भरणा केल्याचा कागदोपत्री पुरावा द्यावा लागेल.

परंतु असे की, मान्यता दिलेले आरएलडीसी शुल्क व आकार आणि डब्ल्युआरपीसीचे आकार आणि एमएसएलडीसीने प्रत्यक्षात अदा केलेले आकार यांमधील तफावत, अचूक समायोजनाच्या वेळी लेखापरीक्षित लेख्यांनुसार काळजीपूर्वक छाननीस अधीन राहून आणि आयोगाला उचित वाटतील अशा अन्य घटकासह, विचारात घेण्यात येईल.

१२२ वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्न

१२२.१ आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेले एमएसएलडीसीशी संबंधित वीज दरा व्यतिरिक्तचे उत्पन्न एमएसएलडीसीकरिता शुल्क व आकार निश्चित करताना एकूण महसुली गरजेतून वजा करण्यात येईल;

परंतु असे की, एमएसएलडीसी त्यांच्या वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या अंदाजाचा संपूर्ण तपशील आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा नमुन्यामध्ये आयोगाला सादर करील.

१२२.२ वीज दराव्यतिरिक्तच्या उत्पन्नामध्ये खालील घटकांचा समावेश असेल :

(ए) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;

- (बी) गुंतवणुकांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमावरील व्याज;
- (डी) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (इ) निविदा दस्तावेजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (एफ) वीज दराव्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न;

परंतु असे की, एमएसएलडीसीच्या भागभांडवलावरील परताव्यामधून केलेल्या गुंतवणुकीतून प्राप्त झालेले व्याज वीज दरा व्यतिरिक्तच्या उत्पन्नात समाविष्ट करण्यात येणार नाही.

१२३ एमएसएलडीसी आकारांची वाटणी

१२३.१ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांनी देय असलेल्या एमएसएलडीसी आकारांची परिगणना खालील सूत्रांनुसार करण्यात येईल:

$$AFC(u)_{(t)} = AFC_{(t)} \times ([Base\ TCR(u)]_{(t)} / \sum_{i=1}^n [Base\ TCR(u)]_{(t)})$$

जेथे,

$$AFC(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकांमध्ये}_{(u)} \text{विभागणी करावयाचे एमएसएलडीसी आकार;}$$

$$AFC_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकांमध्ये}_{(u)} \text{विभागणी करावयाचे एकूण एमएसएलडीसी आकार;}$$

$$Base\ TCR\ (u) = [CPD(u)_{(t)} + NCPD(u)_{(t)}] / 2$$

जेथे

आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क, हे प्रत्येक लाभधारकाचे_(u) वार्षिक कालावधीतील _(t) आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क दाखवितात.

$$CPD(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकाच्या}_{(u)} \text{एकाच वेळी असलेल्या (कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी;}$$

$$NCPD(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकाच्या}_{(u)} \text{एकाच वेळी नसलेल्या (नॉन-कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी;}$$

परंतु असे की, मुक्त प्रवेश ग्राहकांसाठी आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या परिगणनेसाठी सरासरी मासिक सीपीडी आणि एनसीपीडी च्या ऐवजी दीर्घ-

कालिन मुक्त प्रवेश ग्राहकांसाठी वाटप केलेली क्षमता, त्यातून अंशतः दीर्घ-कालिन उपयोगकर्ते वगळून, विचारात घेण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, संबंधित वितरण परवानाधारक, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कातील अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांच्या पारेषण आकारांचे योगदान काढण्यासाठी, अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांना वाटप केलेली क्षमता एमएसएलडीसीला स्वतंत्रपणे सादर करेल.

१२४ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये (टीएसयु) एमएसएलडीसी आकारांची विभागणी

१२४.१ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये एमएसएलडीसी आकारांची विभागणी, प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांशी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत वाटप केलेल्या एकूण समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या असलेल्या प्रमाणात करण्यात येईल.

परंतु असे की, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी पारेषण परवानाधारकाऐवजी वितरण परवानाधारकाकडे एमएसएलडीसी आकार अदा करतील, जे वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या मविनिआ (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या विहित वेळेत एमएसएलडीसीवर लावण्यात येतील.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांची गणना करण्यासाठी अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची मुक्त प्रवेश मागणीची देयके एसटीयु आणि एमएसएलडीसीला मासिक तत्वावर सादर करेल.

१२४.२ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांने देय असलेल्या वार्षिक एमएसएलडीसी आकारांची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:-

$$\text{Monthly MSLDC Charges (INR/MW/Month)} = [\text{AFC}(u)_{(t)} \div \sum_{i=1}^n [\text{Adjusted Base TCR}(u)]_{(i)}] \div 12$$

जेथे,

$$\text{Adjusted Base TCR}(u) = \text{Base TCR}(u) - \text{Billed OA Demand of POA}(u)$$

जेथे,

समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क, हे प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांचे वार्षिक कालावधीतील (t) अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांच्या

मुक्त प्रवेश मागणीच्या देयकांसाठी समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क दाखवितात.

१२४.३ एका वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या एमएसएलडीसी आकारांची वर्षाच्या १२ महिन्यांमध्ये समान विभागणी करण्यात येईल आणि एमएसएलडीसीकडून एमएसएलडीसी आकारांची प्रति मेगावॉट प्रति महिना परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

मासिक एमएसएलडीसी आकार (रु./मेगावॉट/महिना) = $[AFC(u)_{(t)} \div \sum_{i=1}^n [Base\ TCR(u)_{(t)}] \div १२$

१२४.४ मुक्त प्रवेश ग्राहक, विनियम १२०.१ मध्ये समाविष्ट असलेले मुक्त प्रवेश ग्राहक वगळून, संबंधित देयक कालावधीतील, ज्या कालावधीकरिता मुक्त प्रवेश मंजूर करण्यात आला असेल त्या कालावधीकरिता, एमएसएलडीसी आकारांचा भरणा यथा-प्रमाणात करण्यास जबाबदार राहतील.

१२४.५ या विनियमानुसार आयोगाकडून आकारांना मान्यता मिळेपर्यंत १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या आणि ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या वीज दराने एमएसएलडीसीकडून वसूल करावयाच्या आकारांची देयक आकारणी चालू ठेवण्यात येईल.

१२५ एमएसएलडीसीने आकारावयाचे शुल्क

१२५.१ आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार एमएसएलडीसी खालील शुल्क वसूल करील;

ए) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या सर्व उपयोगकर्त्यांकडून प्रति जोडणीकरिता नोंदणी किंवा जोडणी शुल्क;

बी) राज्यांतर्गत अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश व्यवहारांसाठी प्रति दिवशी शेड्युलिंग शुल्क;

सी) डे-अहेड तत्वावर एमएसएलडीसी कडून अंतिम शेड्युल तयार करण्यात आल्यानंतर या शेड्युलमधील प्रत्येक सुधारणेसाठीचे किंवा राज्य ग्रिड संहितेच्या आवश्यकतांप्रमाणे शेड्युल सादर न करण्यासाठीचे रि-शेड्युलिंग शुल्क;

डी) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या अर्जाचे प्रक्रिया शुल्क;

इ) आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिलेले कोणतेही अन्य शुल्क.

१२५.२ अशा शुल्कापासून मिळणारा महसूल, तो एलडीसी विकास निधीचा भाग बनत नसेल तर, पुढील वर्षामध्ये वार्षिक स्थिर आकारांच्या समायोजनासाठी विचारात घेण्यात येईल.

१२६ कामगिरीशी संलग्न प्रोत्साहन-अधिदान

१२६.१ एमएसएलडीसीद्वारे प्रोत्साहन-अधिदानाची वसुली खाली विनिर्दिष्ट केलेले महत्वाचे कामगिरीचे निर्देशांक (केपीआय) साध्य करण्यावर किंवा आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा अन्य निकषांवर आधारित असेल.

१२६.२ एमएसएलडीसी प्रत्येक महत्वाच्या कामगिरीचे निर्देशांकापोटी त्याची प्रत्यक्ष कामगिरी पुष्ट्यर्थ दस्तऐवजांसह वार्षिक तत्त्वावर आयोगाकडे सादर करेल.

१२६.३ आयोग खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या भारांकाच्या आधारावर एमएसएलडीसीच्या एकूण कामगिरीचे मूल्यांकन करेल.

१२६.४ एसएसएलडीसीला केपीआयच्या ९० टक्के कामगिरीच्या पातळीसाठी नक्त एआरआरच्या कमाल ३ टक्क्यांपर्यंत प्रोत्साहन वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येईल. ३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या मागील वर्षातील कामगिरी त्या वर्षातील प्रोत्साहनाच्या गणनेसाठी आणि वसुलीसाठी विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असे की, एकूण महसुली गरजेच्या कमाल ५ टक्के मर्यादेसह, ९० टक्क्यांपेक्षा जास्त कामगिरीच्या पातळीतील वाढीसाठी प्रोत्साहन-अधिदान यथाप्रमाण तत्त्वावर १ टक्क्याने वाढेल.

परंतु असे की, कामगिरीची पातळी ९० टक्क्यांपेक्षा कमी असल्यास प्रत्येक ३ टक्के कमी पातळीसाठी यथाप्रमाण तत्त्वावर प्रोत्साहन-अधिदान १ टक्क्याने कमी करण्यात येईल.

एमएसएलडीसी करिता महत्वाचे कामगिरीचे निर्देशांक

अनु.क्र.	मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
१	(ए) हितसंबंधितांचे समाधान (एकूण भारांक ४०%)	८०	पी = आयएफ (ए \geq ९९.९५, १००, (१०० - (९९.९५ - ए)) / १०० * ८० ए = ३ संकेतस्थळांच्या मासिक कामगिरीची भारांकित सरासरी मासिक कामगिरी = (M-O)/M एम: एका महिन्यातील मिनिट्स (४३,८००)

अनु.क्र.		मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
		९९.९५ % उपलब्धता राखणे		ओ: आउटेजची एकूण मिनिट्स म्हणजे महिन्यातील अनुपलब्धता
२		साप्ताहिक डीएसएम देयक/रिअॅक्टिव्ह देयक संबंधितांना निर्गमित करणे	८०	पी = आयएफ (ए=५२,८०, IF(A>४५,६०, IF(A>=४०,४०,०))) ए = साप्ताहिक डीएसएम देयक/रिअॅक्टिव्ह देयक संबंधितांना निर्गमित करण्यासाठी एक वर्षातील आठवड्यांची संख्या.
३		मासिक राज्य ऊर्जा खाते विवरणपत्र निर्गमित करणे	८०	पी = आयएफ (A<=२०,८०, IF(A>२०,६०, IF(A>३०,४०,०))) ए = डीएसएम देयक निर्गमित केल्यानंतर श्रम दिवसांची संख्या (एका वर्षातील १२ महिन्यांसाठी एम +१ मध्ये)
४		मासिक राज्य पारेषण हानिची घोषणा	८०	पी = आयएफ (A<=२५,८०,०) ए = मासिक राज्य पारेषण हानिचे देयक निर्गमित करण्यासाठी एक वर्षातील महिन्यांची संख्या
५		सविस्तर ग्रीड अडथळा अहवाल (१००० मेवॅ भार/निर्मिती हानि किंवा ७६५/४०० केव्ही उपकेंद्रातील ७६५केव्ही आणि ४०० केव्ही बस खंडीत होणे) वेळेवर मविनिआला सादर करणे	८०	पी = आयएफ (A<=१५,८०, IF(A<=२०,६०,IF(A<=२५,४०,०))) ए = श्रम दिवसांची संख्या ज्यामध्ये १००% तपशीलवार ग्रीड अडथळे अहवाल विहित नमुन्यात डब्ल्युआरएलडीसी/मविनिआ यांना सादर करण्यात येतो.
दुय्यम बरीज			४००	
६	(बी) वित्तीय दूरदृष्टी (एकूण भारांक २०%*	कॅपेक्सच्या वापरातील तफावत: आयोगाने परवानगी दिलेल्या कॅपेक्समधून प्रत्यक्ष कॅपेक्सची किमान तफावत (+/-)	८०	पी = आयएफ (V<=१५, १००, १००-(८५-(१००-V)))/१००*८० व्ही = पध्दती (ए-बी)/बी*१०० ए = केलेला प्रत्यक्ष खर्च बी: मविनिआने परवानगी दिलेले कॅपेक्स लक्ष्यांक = १५% किंवा त्यापेक्षा कमी तफावत
७		खालील लेखापरीक्षांची वैधानिक पूर्तता :	१२०	पी = ए/बी*१२० ए: वर्षभरात केलेल्या लेखापरीक्षांची संख्या लक्ष्यांक (बी) = ४ लेखापरीक्षणे

अनु.क्र.		मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
		१. अंतर्गत लेखापरीक्षण (टप्पा १) २. अंतर्गत लेखापरीक्षण (टप्पा २) ३. प्रत्यक्ष पडताळणी लेखापरीक्षण		
दुय्यम बेरीज			२००	
८		नवीन तंत्रज्ञान स्वीकारणे / आर अॅण्ड डी	६०	$P = IF (A \geq B, 60, 0)$ ए : स्वीकारण्यात आलेल्या नवीन तंत्रज्ञानांची संख्या बी : लक्ष्यांक संख्या (१)
९	(सी)	व्यापक माहिती अहवालाच्या माध्यमातून ज्ञात झालेला विषय आणि ज्ञानाचे प्रसारण	६०	पी= आयएफ($A \geq B, ६०, IF (A=१, ३०, ०)$) ए : प्रसिध्द झालेल्या अहवालांची संख्या बी : लक्ष्यांक संख्या (२)
१०	लर्निंग आणि वाढ (एकूण भारांक २० %)	मानव संसाधनांची पर्याप्तता - पात्र आपरेटर्समधून प्रमाणित ऑपरेटर्सचे % : पात्र कर्मचाऱ्यांमधून ८०% किंवा त्यापेक्षा जास्त प्रमाणित आपरेटर्स	४०	पी= आयएफ ($A \geq ८०, १००, १००-(८०-A)/१००*४०$) ए = आर्थिक वर्षाच्या अंतिम दिनांका रोजी प्रमाणित केलेली कर्मचाऱ्यांची संख्या/आर्थिक वर्षाच्या अंतिम दिनांका रोजी प्रमाणित करण्यास पात्र असलेल्या कर्मचाऱ्यांची संख्या*१००
११		क्षमता बांधणी: प्रति वर्ष प्रति पात्र कर्मचाऱ्यांच्या श्रम दिवसांची संख्या	४०	पी= $\{१००-(१००-A)/२\}/१००*४०$ ए = आर्थिक वर्षाच्या अंतिम दिनांका रोजी अनिवार्य ७ दिवस किंवा त्यापेक्षा जास्त दिवसांसाठी प्रशिक्षण दिलेल्या कर्मचाऱ्यांची संख्या
दुय्यम बेरीज			२००	
१२	(डी) अंतर्गत प्रक्रिया (एकूण भारांक २० %)	निर्णय सहाय्य यंत्रणेची उपलब्धता - स्काडा	८०	पी= आयएफ ($A \geq ९९.९५, १००, (१००-(९९.९५-A)/१००*८०$) ए मासिक कामगिरीची सरासरी मासिक कामगिरी = $(M-D)/M$ एम: महिन्यामधील तास

अनु.क्र.		मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
				डी: तासांमध्ये डाउनटाईम, जर कोणत्याही महिन्यात मासिक कामगिरी ७५% किंवा त्यापेक्षा कमी झाल्यास, गुण शून्य असतील.
१३		आयटी पायाभूत सुविधा हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरची उपलब्धता: जसे की, सर्व्हर, फायरवॉल, राउटर्स, बॅकअप उपसाधने, मॅनेज्ड स्वीचेस, संकेतस्थळ, क्लाउडवर आयटी पायाभूत सुविधा इ.	६०	पी = ए/बी*६० ए = कार्यरत अवस्थेत उपलब्ध असलेल्या विशिष्ट सुविधा/पायाभूत सुविधा बी = संबंधित वर्षातील दिवसांची संख्या
१४		आयएसओ प्रमाणपत्र	२०	पी = ए/बी*२० ए = एक वर्षात सर्व दिवस सक्रिय असलेल्या आयएसओ मानकांची संख्या । बी = आयएसओ मानकांची संख्या (४)
१५		दस्तऐवजीकरण प्रक्रिया- ब्लॉक स्टार्ट, रिअॅक्टिव्ह पॉवर: प्रत्येक वर्षीच्या ३१ जानेवारी पर्यंत ब्लॉक स्टार्ट कार्यपध्दती अद्ययावत करणे आणि प्रत्येक वर्षीच्या ३१ डिसेंबरपर्यंत रिअॅक्टिव्ह पॉवर कार्यपध्दती अद्ययावत करणे	४०	पी = IF (A=२,४०, IF(A=१,२०,०)) ए = अद्ययावत आणि निर्दिष्ट वेळेत अपलोड केलेल्या दस्तऐवजांची संख्या.
दुय्यम बेरीज			२००	
एकूण बेरीज			१०००	

१२७ देयक तयार करणे व आकारांचा भरणा

- १२७.१ मागील महिन्यातील एमएसएलडीसी आकारांसाठी महिन्याच्या पहिल्या कामाच्या दिवशी एमएसएलडीसी प्रत्येक दीर्घ-कालिन लाभधारक आणि मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश ग्राहकाला एमएसएलडीसी आकारांचे मासिक देयक पाठवील.

भाग के: राज्य पारेषण कंपनीकरिता (एसटीयु) शुल्क व आकार

१२८ व्याप्ती

१२८.१ या भागात समाविष्ट असलेले विनियम हे राज्य पारेषण कंपनीने (एसटीयु) १ एप्रिल, २०२५ नंतर आकारावयाच्या करावयाच्या शुल्क व आकारांच्या निश्चितीकरणासाठी लागू राहतील.

१२९ भांडवल गुंतवणूक योजना

१२९.१ एसटीयु, संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेचा एक भाग म्हणून, आयोगाने आणि भारत सरकारच्या विद्युत मंत्रालयाने किंवा कोणत्याही अन्य अशा वैधानिक प्राधिकरणाने विहित केलेल्या कामकाजविषयक आवश्यकतेच्या आधारावर सविस्तर भांडवल गुंतवणुकीची योजना, निधी उभारणीची योजना व भौतिक लक्ष्यांक, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करील.

१२९.२ भांडवल गुंतवणूक योजना गुंतवणूक करण्यासाठीच्या किमान खर्चाच्या योजना असतील आणि त्यामध्ये रु. एक कोटीपेक्षा अधिक रकमेच्या किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येऊ शकेल अशा अन्य रकमेच्या सर्व भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांचा समावेश असेल आणि ते आयोग वेळोवेळी ठरवून देईल त्या नमुन्यामध्ये असतील.

१२९.३ भांडवली गुंतवणूक योजनेसोबत, प्रस्तावित गुंतवणुकीची गरज दर्शविणारी, विचारात घेतलेले पर्याय, खर्च-लाभ विश्लेषण आणि एसटीयुच्या शुल्क व आकारांवर परिणाम करू शकणाऱ्या अन्य अशा बाबींची, महिती, तपशील व दस्तावेज, सोबत जोडण्यात येतील.

१२९.४ आयोग, प्रस्तावित खर्चाची आवश्यकता आणि एसटीयुच्या शुल्क व आकारांवर होणारा संभाव्य परिणाम या बाबी विचारात घेऊन, एसटीयुकडून संपूर्ण नियंत्रण कालावधीसाठी बहु-वर्षीय एकूण महसुली गरजेसह सादर करण्यात आलेली भांडवली गुंतवणूक योजना, विचारात घेईल.

१२९.५ एसटीयु, एकूण महसुली गरजेच्या निश्चितीकरणाच्या याचिकेसह भांडवली खर्चाच्या प्रकल्पांची प्रगती दर्शविणारा तपशील, त्यासह आयोगाला अशा प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यासाठी आवश्यक असणारी अशी अन्य माहिती, तपशील किंवा दस्तावेज, सादर करील.

१३० एसटीयुकरिता वार्षिक स्थिर आकार

१३०.१ एसटीयुने आकारावयाच्या वार्षिक स्थिर आकारांच्या वसूलीमधून एसटीयुची नियंत्रण कालावधीतील संबंधित वर्षाकरीता एकूण महसुली गरज भागविता येईल, जी

आयोगाने मान्यता दिल्यानुसार वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या रकमेने कमी करण्यात येईल. यामध्ये खालील घटक असतील:-

- (ए) संचालन व देखभाल खर्च;
- (बी) घसारा;
- (सी) कर्ज भांडवलावरील व्याज;
- (डी) खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
- (इ) भाग भांडवलावरील परतावा;

वजा :

(एफ) मुक्त प्रवेश आकारांसाठीच्या अर्जापासून उत्पन्न, जनरल नेटवर्क ॲक्सेस (जीएनए);

(जी) वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न;

परंतु असे की, या विनियमांतील **भाग-डी** मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या तरतुदीनुसार एसटीयुकरीता घसारा, कर्जावरील व्याज आणि भागभांडवलावरील परतावा अनुज्ञेय राहिल;

परंतु आणखी असे की, मागील कालावधीतील उत्पन्न/खर्चाला लेखापरीक्षित लेख्यांवर आधारीत अचूक समायोजनाच्या वेळी, प्रकरण-निहाय तत्वावर, जर त्या आधीच्या कालावधीतील उत्पन्न/खर्चास प्रत्यक्ष तत्वावर परवानगी देण्यात आलेली असल्यास, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, आयोगाकडून मान्यता देण्यात येईल;

परंतु असेही की, एसटीयुने त्यांच्यावरील बंधनांची पूर्तता न केल्यामुळे किंवा नुकसानामुळे, आयोग आणि न्यायालयांच्या आदेशांच्या परिणामस्वरूप, अन्य पक्षकाराला देय असलेला सर्व दंड व नुकसानभरपाई, एकूण महसुली गरजेच्या माध्यमातून वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, अशा दंड व नुकसानभरपाईपोटी एसटीयुकडून अदा केलेल्या किंवा देय असलेल्या रकमांचा, असल्यास, एसटीयु वेगळा तपशील ठेवील, आणि हा तपशील आयोगास या विनियमांतर्गत दाखल करावयाच्या याचिकेसोबत सादर करील.

१३१ संचालन व देखभाल खर्च

१३१.१ एसटीयुकरिता संचालन व देखभाल खर्चाची परिगणना या विनियमानुसार करण्यात येईल.

ए) एसटीयु मंजूर कर्मचारी संख्येच्या आधारावर महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनीपासून पाच वर्षासाठीचा म्हणजेच, आर्थिक वर्ष २०१९-२० ते आर्थिक वर्ष २०२३-२४ साठीचा कर्मचारी खर्च अलग करेल. एसटीयुचा पाच वर्षासाठीचा संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या अन्य संबंधित घटकांची जसे की, एसटीयुच्या कामकाजाशी संबंधित प्रशासकीय आणि सर्वसाधारण खर्च (ए अॅण्ड जी) आणि दुरुस्ती व देखभाल खर्चाची (आर अॅण्ड एम) वाटणी करण्यात येईल.

बी) अशा संचालन व देखभाल खर्चाची सरासरी ही ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षातील संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि त्यामध्ये, ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या आधारभूत वर्षाकरिता संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी, आर्थिक वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या संबंधित वृद्धी दराने वाढ करण्यात येईल.

परंतु असे की, नियंत्रण कालावधीतील प्रत्येक वर्षाकरिता अनुज्ञेय संचालन व देखभाल खर्च काढण्यासाठी आर्थिक वर्ष २०२२-२३, आर्थिक वर्ष २०२३-२४ आणि आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठीच्या वृद्धी दराची परिगणना, भारत सरकारच्या आर्थिक सल्लागार यांच्या कार्यालयानुसार मागील संबंधित पाच आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर २० टक्के भारांकन विचारात घेऊन, आणि भारत सरकारच्या श्रम संस्थेनुसार औद्योगिक कामगारांसाठी (सर्व भारतातील) मागील पाच संबंधित आर्थिक वर्षांच्या मासिक घाऊक किंमत निर्देशांकाच्या आधारावर काढण्यात आलेल्या सरासरी वार्षिक वृद्धीवर ८० टक्के भारांकन विचारात घेऊन व त्यानंतर त्यातून कार्यक्षमता घटकासाठी १ टक्का कमी करून किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी ठरवून देण्यात येईल त्याप्रमाणे, करण्यात येईल.

परंतु असेही की, या नियंत्रण कालावधीच्या प्रत्येक वर्षासाठी अचूक समायोजन करण्याच्या वेळी, संचालन व देखभाल खर्च हे, विम्यासह कार्यक्षमता नफा/तोटाच्या हिश्याची भर घालून/वजा करून, संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या अंतिम अचूक समायोजनाच्या आधारे काढण्यात येतील व त्यामधून असाधारण खर्च, असल्यास, आयोगाकडून काळजीपूर्वक

छाननी करण्याच्या अधीन राहून, वगळण्यात येतील आणि ते आधारभूत वर्षाचे संचालन व देखभाल खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येतील.

परंतु असेही मी, जर प्रत्यक्ष संचालन व देखभाल खर्च यामुळे प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चापेक्षा कमी असतील तर त्या मर्यादेपर्यंत कार्यक्षमता नफ्याची वाटणी करण्यात येणार नाही.

- सी) पुढील प्रत्येक वर्षासाठी संचालन व देखभाल खर्च आणि नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनामध्ये विनियम १३०.१ (बी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने निश्चित करण्यात येईल.
- डी) नियंत्रण कालावधी दरम्यान वेतन सुधारणा, असल्यास ती, कर्मचारी खर्चाचा एक भाग म्हणून नियंत्रणाधीन मापदंड म्हणून मानण्यात येईल आणि त्याची तुलना प्रमाणकानुसार ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या तुलनेत करण्यात येईल. त्यामुळे, एखाद्या विशिष्ट वर्षामध्ये कर्मचारी खर्चाचा भाग म्हणून धरलेला वेतन सुधारणेच्या थकबाकीचा परिणाम, असल्यास, नियंत्रण कालावधी दरम्यान दरवर्षी सामान्य करण्यात येईल आणि त्याची हाताळणी संबंधित वर्षाच्या ओ अॅण्ड एम खर्चाच्या अचूक समायोजनाच्या प्रयोजनासाठी विनियम ११ नुसार, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, नफा आणि तोट्याच्या विभागणीनुसार करण्यात येईल.
- इ) अचूक समायोजनाच्या वेळी वेतन सुधारणा खर्चाची तरतूद प्रत्यक्ष खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि प्रत्यक्ष करण्यात आलेला खर्च केवळ विचारात घेण्यात येईल.

१३१.२ एसटीयु यंत्रणेचे स्वयंचलन, नवीन तंत्रज्ञान आणि माहिती तंत्रज्ञान अंमलबजावणी इ. साठी ओपेक्स योजना राबवू शकेल आणि अशा खर्चाला, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या व्यतिरिक्त मान्यता देता येईल.

१३२ वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्न

१३२.१ एसटीयुकरिता शुल्क व आकार निश्चित करताना एसटीयुला आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज दराव्यतिरिक्त उत्पन्नाची रक्कम एकूण महसुली गरजेतून वजा करण्यात येईल;

परंतु असे की, एसटीयु त्यांच्या वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्नाच्या अंदाजाचा संपूर्ण तपशील आयोगाकडून ठरवून देण्यात येईल अशा नमुन्यामध्ये आयोगाला सादर करील.

वीज दराव्यतिरिक्तच्या उत्पन्नामध्ये खालील घटकांचा समावेश असेल :

- (ए) भंगार विक्रीपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (बी) गुंतवणुकांपासून मिळणारे उत्पन्न;
- (सी) पुरवठादार/ठेकेदारांना दिलेल्या अग्रिमावरील व्याज;
- (डी) कर्मचारी निवासस्थानांच्या भाड्यापोटी मिळणारे उत्पन्न;
- (इ) निविदा दस्तावेजांच्या विक्रीतून मिळणारे उत्पन्न;
- (एफ) वीज दराव्यतिरिक्त अन्य कोणतेही उत्पन्न;

परंतु असे की, एसटीयुच्या भागभांडवलावरील परताव्यापासून केलेल्या गुंतवणुकीतून प्राप्त झालेले व्याज वीज दरा व्यतिरिक्तच्या उत्पन्नात समाविष्ट करण्यात येणार नाही.

१३३ एसटीयु आकारांची वाटणी

१३३.१ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांनी देय असलेल्या एसटीयु आकारांची परिगणना खालील सूत्रांनुसार करण्यात येईल:

$$AFC(u)_{(t)} = AFC_{(t)} \times ([Base\ TCR(u)]_{(t)} / \sum_{i=1}^n [Base\ TCR(u)]_{(t)})$$

जेथे,

$$AFC(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकांमध्ये}_{(u)} \text{विभागणी करावयाचे एसटीयु आकार;}$$

$$AFC_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकांमध्ये}_{(u)} \text{विभागणी करावयाचे एकूण एसटीयु आकार;}$$

$$Base\ TCR\ (u) = [CPD(u)_{(t)} + NCPD(u)_{(t)}] / 2$$

जेथे

आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क, हे प्रत्येक लाभधारकाचे_(u) वार्षिक कालावधीतील _(t) आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क दाखवितात.

$$CPD(u)_{(t)} = \text{वार्षिक कालावधीकरिता}_{(t)} \text{लाभधारकाच्या}_{(u)} \text{एकाच वेळी असलेल्या (कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी;}$$

$NCPD(u)_{(t)} =$ वार्षिक कालावधीकरिता (t) लाभधारकाच्या (u) एकाच वेळी नसलेल्या (नॉन-कोइन्सिडंट) सर्वोच्च मागणीची सरासरी;

परंतु असे की, मुक्त प्रवेश ग्राहकांसाठी आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या परिगणनेसाठी सरासरी मासिक सीपीडी आणि एनसीपीडीच्या ऐवजी दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेश ग्राहकांसाठी वाटप केलेली क्षमता, अंशतः दीर्घ-कालिन उपयोगकर्त्यांसह, विचारात घेण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, संबंधित वितरण परवानाधारक, आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कातील अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांच्या पारेषण आकारांचे योगदान काढण्यासाठी, अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांना वाटप केलेली क्षमता एमएसएलडीसीला स्वतंत्रपणे सादर करेल.

१३४ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये (टीएसयु) एसटीयु आकारांची विभागणी

१३४.१ दीर्घ-कालिन पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये एसटीयु आकारांची विभागणी, प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांशी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत वाटप केलेल्या एकूण समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांच्या असलेल्या प्रमाणात करण्यात येईल.

परंतु असे की, अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी पारेषण परवानाधारकाऐवजी वितरण परवानाधारकाकडे एसटीयु आकार अदा करतील, जे वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या मविनिआ (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ च्या विनियम १४.५ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या विहित वेळेत एसटीयुवर लावण्यात येतील.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्कांची गणना करण्यासाठी अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांची मुक्त प्रवेश मागणीची देयके एसटीयु आणि एमएसएलडीसीला मासिक तत्त्वावर सादर करेल.

१३४.२ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांने देय असलेल्या वार्षिक एसटीयु आकारांची परिगणना खालील सूत्रानुसार करण्यात येईल:-

$$\text{Monthly STU Charges (INR/MW/Month)} = [AFC(u)_{(t)} \div \sum_{i=1}^n [\text{Adjusted Base TCR}(u)]_{(t)}] \div 12$$

Where,

$$\text{Adjusted Base TCR}(u) = \text{Base TCR}(u) - \text{Billed OA Demand of POA}(u)$$

जेथे,

समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क, हे प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांचे वार्षिक कालावधीतील (t) अंशतः मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांच्या मुक्त प्रवेश मागणीच्या देयकांसाठी समायोजित आधारभूत पारेषण क्षमता हक्क दाखवितात.

१३४.३ एका वर्षासाठी मान्यता दिलेल्या एसटीयु आकारांची वर्षाच्या १२ महिन्यांमध्ये समान विभागणी करण्यात येईल आणि एसटीयु आकारांची प्रति मेगावॅट प्रति महिना परिगणना एसटीयुकडून खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

$$\text{मासिक एसटीयु आकार (रु./मेगावॅट/महिना)} = [\text{AFC}(u)_{(t)} \div \sum_{i=1}^n [\text{Base TCR}(u)]_{(t)}] \div 12$$

१३४.३ विनियम १३४.१ अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या मुक्त प्रवेश ग्राहक संबंधित देयक कालावधीतील, ज्या कालावधीकरिता मुक्त प्रवेश मंजूर करण्यात आला असेल त्या कालावधीकरिता, एसटीयु आकारांचा भरणा यथा-प्रमाणात करण्यास जबाबदार राहतील.

१३४.४ या विनियमांनुसार आयोगाकडून आकारांना मान्यता मिळेपर्यंत १ एप्रिल, २०२५ पासून सुरु होणाऱ्या कालावधीसाठी आयोगाने मान्यता दिलेल्या आणि ३१ मार्च, २०२५ रोजी लागू असलेल्या वीज दराने एसटीयुकडून वसूल करावयाच्या आकारांची देयक आकारणी चालू ठेवण्यात येईल.

१३५ एसटीयुने आकारावयाचे शुल्क

१३५.१ आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार एसटीयु खालील शुल्क वसूल करील;

ए) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या सर्व उपयोगकर्त्यांकडून प्रति जोडणीकरिता नोंदणी किंवा जोडणी शुल्क;

बी) दीर्घ-कालिन आणि मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश आकार,

सी) परत न मिळणारे अर्जाचे प्रक्रिया शुल्क;

डी) आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिलेले कोणतेही अन्य शुल्क.

अशा शुल्कापासून मिळणारा महसूल पुढील वर्षांमध्ये वार्षिक स्थिर आकारांच्या समायोजनासाठी विचारात घेण्यात येईल.

१३६ कामगिरीशी संलग्न प्रोत्साहन-अधिदान

१३६.१ एसटीयु प्रत्येक महत्वाच्या कामगिरीच्या निर्देशांकापोटीची त्याची प्रत्यक्ष कामगिरी पुष्ट्यर्थ दस्तऐवजांसह वार्षिक तत्त्वावर आयोगाकडे सादर करेल.

१३६.२ आयोग खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या भारांकाच्या आधारावर एसटीयुच्या एकूण कामगिरीचे मूल्यांकन करेल.

१३६.३ एसटीयुच्या ९० टक्के कामगिरीच्या पातळीसाठी नक्त एआरआरच्या कमाल ३ टक्क्यांपर्यंत प्रोत्साहन वसूल करण्याची परवानगी देण्यात येईल. ३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या मागील वर्षातील कामगिरी त्या वर्षातील प्रोत्साहनाच्या गणनेसाठी आणि वसुलीसाठी विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असे की, एकूण महसुली गरजेच्या कमाल ५ टक्के मर्यादेसह, ९० टक्क्यांपेक्षा जास्त कामगिरीच्या पातळीतील वाढीसाठी प्रोत्साहन-अधिदान यथाप्रमाण तत्त्वावर १ टक्क्याने वाढेल.

परंतु आणखी असे की, कामगिरीची पातळी ९० टक्क्यांपेक्षा कमी असल्यास प्रत्येक ३ टक्के कमी पातळीसाठी यथाप्रमाण तत्त्वावर प्रोत्साहन-अधिदान १ टक्क्याने कमी करण्यात येईल.

१३६.४ एसटीयुद्वारे प्रोत्साहन-अधिदानाची वसुली खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या महत्वाच्या कामगिरीचे निर्देशांक (केपीआय) साध्य करण्यावर किंवा आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा अन्य निकषांवर आधारित असेल.

एसटीयुकरिता महत्वाचे कामगिरीचे निर्देशांक

अनु.क्र.	मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
१	(ए) हितसंबंधितां चे समाधान	१००	नवीन राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या नवीन प्रस्तावांचे नियोजन अंतिम करण्यासाठी फिल्ड डेटाचा वापर. नियोजन प्रस्तावांसाठी अद्ययावत फिल्ड डेटाच्या उपयोगाची टक्केवारी प्राप्त गुण निश्चित करण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.
२	मुक्त प्रवेश: जोडणीयता आणि जीएनच्या मंजूरी द्वारे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये भेदभावरहित मुक्त प्रवेशाची मंजूरी	१००	जोडणीयता आणि जीएनए जारी करण्यासाठी एक वर्षात आलेल्या अर्जांची संख्या आणि जोडणीयता मंजूर न झालेल्या आणि जीएनए मंजूर न झालेल्या अर्जांची संख्या

अनु.क्र	मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
			प्राप्त गुण निश्चत करण्यासाठी जोडणीयता मंजूर न झालेल्या अर्जांची संख्या आणि जीएनए मंजूर न झालेल्या अर्जांची संख्या, ज्यासाठी अर्जदाराकडून अनुपालनाची आवश्यकता नाही, विचारात घेण्यात येईल.
३	प्रकल्पाचे संनियंत्रण : एसटीयु प्रकल्पाच्या संनियंत्रणासाठी जाबाबदार. वेगवेगळ्या प्रकल्पांकडून ऑनलाईन डेटा	१००	राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकांच्या चालू प्रकल्पांची संख्या आणि संकलित प्रकल्पाच्या प्रगती अहवालांचा तपशील. एसटीयुचे राज्यांतर्गत प्रकल्पांच्या संनियंत्रणासाठी प्रयत्न राज्यांतर्गत प्रकल्पांचे संनियंत्रण करण्यासाठी आणि चालू प्रकल्पांची प्रगती आयोगाकडे सादर करण्यासाठी एसटीयुचे प्रयत्न यांचा वापर प्राप्त गुणांची टक्केवारी निश्चत करण्यासाठी केला जाईल.
४	एसटीयु टीबीसीबी प्रकल्पांकरिता नोडल एजन्सी राहिल. टीबीसीबी प्रकल्पांच्या प्रगतीचे संनियंत्रण करणे.	१००	राज्यांतील चालू टीबीसीबी प्रकल्प आणि प्रकल्पांचा तपशीलवार प्रगती अहवाल संकलित करणे आणि मविनिआला कळविणे टीसीबीसी अंतर्गत चालू असलेल्या प्रकल्पांच्या तुलनेत सादर केलेला प्रगती अहवाल प्राप्त गुणांची टक्केवारी निश्चत करण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.
५	राज्य-सापेक्ष डेटा प्रदान करुन सीटीयु-एसटीयु प्रकल्पांसाठी सीटीयुशी समन्वय साधणे	१००	एका वर्षात आयोजित केलेल्या सीटीयु-एसटीयु समन्वय समितीच्या बैठकांची संख्या. एसटीयुने राज्याचे प्रतिनिधीत्व

अनु.क्र		मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
				केलेल्या बैठकींची संख्या आणि मंजूरी दिलेले एसटीयु प्रकल्प एसटीयुने राज्याचे प्रतिनिधीत्व केलेल्या बैठकांची संख्या आणि मंजूरी मिळालेले एसटीयु प्रकल्प प्राप्त गुण निश्चित करण्यासाठी विचारात घेण्यात येतील.
६		वेगवेगळ्या नियोजन कार्यासाठी राज्यांतर्गत एन्टीटीजशी समन्वय बैठका घेणे	१००	राज्यांतर्गत नियोजनासाठी आयोजित करण्यात आलेल्या राज्यांतर्गत बैठकांची संख्या आणि मंजूरी दिलेल्या राज्यांतर्गत प्रकल्पांची संख्या मंजूरी दिलेल्या राज्यांतर्गत प्रकल्पांची संख्या प्राप्त गुण निश्चित करण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.
७		एसटीयु ५ वार्षिक योजना प्रस्ताव आयोगाला सादर करेल आणि प्रत्येक वर्षी प्रस्ताव अद्ययावत करेल.	१००	एसटीयु विहित वेळेत ५ वार्षिक योजना प्रस्ताव आयोगाला सादर करेल. ५ वार्षिक योजना सादर करण्यात झालेल्या प्रत्येक एक महिन्याचा विलंबासाठी आणि त्याच्या भागासाठी एसटीयुने प्राप्त केलेल्या गुणांमधून १० गुण कमी होतील.
दुय्यम बेरीज			७००	
८	(बी) वित्तीय दूरदृष्टी	एसटीयु राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील पारेषण परवानाधारकांना पारेषण देयक पाठविणे, संकलन करणे आणि पारेषण आकार वितरित करण्यासाठी जबाबदार राहिल.	१००	राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा आदेशानुसार पारेषण आकारांची देयके निर्गमित करणे, पारेषण आकारांचे संकलन करणे आणि पारेषण परवानाधारकांना पारेषण आकार वितरित करणे. पारेषण परवानाधारकांमध्ये वितरित करण्यासाठी पारेषण आकारातील तूट

अनु.क्र		मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
				पारेषण आकारांची देयके निर्गमित करण्यासाठी आणि पारेषण आकारांची देयक वितरित करण्यासाठी झालेल्या एक (१) दिवसाच्या विलंबासाठी ५ टक्के कमी करण्यात येतील. एकूण वार्षिक कामगिरी प्राप्त गुण निश्चित करण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल.
९		खालील लेखापरीक्षांची वैधानिक पूर्तता : १. अंतर्गत लेखापरीक्षण (टप्पा १) २. अंतर्गत लेखापरीक्षण (टप्पा २) ३. प्रत्यक्ष पडताळणी लेखापरीक्षण	१००	पी = ए/बी*१०० ए: वर्षभरात केलेल्या लेखापरीक्षांची संख्या लक्ष्यांक (बी) = ४ लेखापरीक्षणे
दुय्यम बेरीज			२००	
१०	(सी) लर्निंग आणि वाढ	नवीन तंत्रज्ञान स्वीकारणे / आर अॅण्ड डी/नवीन सॉफ्टवेअरचे पुर्ननियोजन करणे	५०	पी= आयएफ (ए>=बी, ५०,०) ए : स्वीकारण्यात आलेल्या नवीन तंत्रज्ञानांची संख्या बी : लक्ष्यांक संख्या (१)
११		आयटी सॉफ्टवेअरची उपलब्धता: जसे की फ्लो सॉफ्टवेअर, शॉर्ट सर्कीट स्टडीज इ.	५०	पी= आयएफ (ए>=बी, ५०, आयएफ (ए=१, ३०, ०)) ए: वापरलेल्या सॉफ्टवेअरची संख्या बी: लक्ष्यांक संख्या (२)
१२		क्षमता बांधणी: प्रति वर्ष प्रति पात्र कर्मचाऱ्याच्या श्रम दिवसांची संख्या	५०	पी= {१००-(१००-A)/२}/१००*५० ए = आर्थिक वर्षाच्या अंतिम दिनांका रोजी अनिवार्य ७ दिवस किंवा त्यापेक्षा जास्त दिवसांसाठी प्रशिक्षण दिलेल्या कर्मचाऱ्यांची संख्या
१३		आयएसओ प्रमाणपत्र	५०	पी = ए/बी*५० ए = एक वर्षात सर्व दिवस सक्रिय असलेल्या आयएसओ मानकांची संख्या

अनु.क्र.	मापदंड	गुण	कामगिरी/मिळालेले गुण
			बी = आयएसओ मानकांची संख्या
	दुय्यम बेरीज	२००	
	एकूण बेरीज	११००	

१३७ देयक तयार करणे व आकारांचा भरणा

१३७.१ मागील महिन्यातील एसटीयु आकारांसाठी महिन्याच्या पहिल्या कामाच्या दिवशी एसटीयु प्रत्येक दीर्घ-कालिन लाभधारक आणि मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश ग्राहकाला एमएसएलडीसी आकारांचे मासिक देयक पाठवील.

भाग-एल : ऊर्जा साठवण यंत्रणा (इएसएस)

१३८.१ व्याप्ती

- १३८.१ या भागामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले विनियम, पम्ड स्टोअरेज जल-विद्युत प्रकल्पासह ऊर्जा साठवण यंत्रणेसाठीच्या वीज दर निश्चितीकरणास लागू राहतील;
- १३८.२ खालील प्रकरणी इएसएससाठीच्या वीज दराचे निश्चितीकरण करताना, आयोग या भागात असलेल्या अटी व शर्तीचे मार्गदर्शन घेईल :-
- (ए) जेथे विद्यमान निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण कंपनी विजेचा ऊर्जा साठवण व्यवसाय करत असेल.
- (बी) जेथे ऊर्जा साठवण यंत्रणा विकासक (इएसएसडी) विजेच्या ऊर्जा साठवण व्यवसाय करत असेल आणि त्याने विद्यमान निर्मिती कंपनी किंवा पारिषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक किंवा एमएसएलडीसी सोबत ऊर्जा साठवण सेवा देण्यासाठी अशा कंपनीशी कराराची व्यवस्था केलेली असेल.
- (सी) जेथे वितरण परवानाधारक विजेचा ऊर्जा साठवण व्यवसाय करत असेल तर, वितरण परवानाधारकाच्या ऊर्जा साठवण व्यवसायाकडून त्याच्या किरकोळ व्यवसायाला करण्यात येत असलेल्या ऑफ-पीक विजेचे रूपांतरण पीक विजेमध्ये करण्यासाठीची रूपांतरण किंमत निश्चित करण्यासाठी.
- (डी) जेथे या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकाच्या नंतर करण्यात आलेल्या वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या अनुषंगाने वीज दर असेल तर; किंवा
- (इ) जेथे या विनियमांच्या प्रभावी दिनांकाच्या पूर्वी करण्यात आलेल्या वीज खरेदी करार किंवा व्यवस्थेच्या अनुरोधाने वीज दर असेल आणि आयोगाने अशा करार किंवा व्यवस्थेला मान्यता दिलेली असेल आणि करार किंवा अशा व्यवस्थेत अभिप्रेत असेल की वीज दर त्या त्या वेळी प्रचलित असलेल्या वीज दर विनियमांवर आधारीत असतील;

१३९ ऊर्जा साठवण यंत्रणेच्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका

- १३९.१ इएसएसडी या विनियमांतील **भाग बी** नुसार वीज दर निश्चित करण्यासाठी याचिका दाखल करेल.

- १३९.२ या विनियमांतर्गत, इएसएसच्या संबंधात वीज दर हा, टप्पा-निहाय, संच-निहाय किंवा संपूर्ण इएसएससाठी, जसे असेल तसे, निश्चित करता येईल.
परंतु असे की, या भागात विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या इएसएससाठीच्या वीज दराच्या अटी व शर्ती या इएसएसच्या टप्प्यांना किंवा संचांना किंवा इएसएसला, जसे असेल तसे, त्याच पद्धतीने लागू राहतील.
- १३९.३ जेथे इएसएसच्या टप्प्यासाठी किंवा संचासाठी वीज दर निश्चित करण्यात येत असतील तेथे, इएसएसडी ही सामायिक सुविधांवरील भांडवली खर्चाचे आणि सर्व टप्पे व संचाच्या, संयुक्त व सामायिक खर्चाचे वाटप करताना, जसे असेल तसे, वाजवी आधार स्वीकारील;
परंतु असे की, अशा खर्चाचे वाटप कोणत्या आधारे केले ते दाखविणारे एक विवरणपत्र इएसएसडी ठेवेल जे वैधानिक लेखापरीक्षकाकडून यथोचितपणे लेखापरीक्षित व प्रमाणित करण्यात येईल आणि असे लेखापरीक्षित आणि प्रमाणित विवरणपत्र आयोगाला वीज दर निश्चितीकरणाची याचिका सादर करताना त्यासोबत सादर करण्यात येईल.
- १३९.४ इएसएसडी, इएसएस संच किंवा टप्पा किंवा संपूर्ण यंत्रणेच्या, जसे असेल तसे, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या अपेक्षित दिनांकाच्या किमान सहा महिने पूर्वी, नवीन इएसएसकरिता तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;
- १३९.५ इएसएसडी, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांकापर्यंत केलेला भांडवली खर्च किंवा करावयाचा अंदाजित भांडवली खर्च आणि केलेला अतिरिक्त भांडवली खर्च, जो वैधानिक लेखापरीक्षकाद्वारे यथोचितपणे प्रमाणित करण्यात आलेला असेल, यांच्या आधारावर, नवीन इएसएसकरिता तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;
परंतु असे की, याचिकेमध्ये, अंदाजित भांडवली खर्च आणि अतिरिक्त भांडवली खर्चासाठी, जेथे लागू असेल तेथे, मूलभूत गृहितकांचा तपशील समाविष्ट असेल.
- १३९.६ नवीन प्रकल्पांच्या बाबतीत, आयोगाकडून इएसएसडीला अंदाजित भांडवली खर्चाच्या आधारे, काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या अपेक्षित दिनांकापासून, तात्पुरत्या वीज दरास परवानगी देता येईल.
- १३९.७ वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांकास, तात्पुरत्या वीज दराच्या मान्यतेचा आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून, सहा महिन्यांपेक्षा अधिक विलंब होण्याची शक्यता असेल तर, इएसएसडी, प्रकल्पाच्या कामाच्या सद्यस्थितीचा आणि प्रकल्प पूर्ण होण्यामागील विलंबाच्या कारणांचा तपशील

देऊन, तात्पुरता वीज दर लागू राहण्याचा वैधता कालावधी वाढविण्यासाठी याचिका सादर करू शकेल जी आयोगाकडून आवश्यक ती काळजीपूर्वक छाननी झाल्यानंतर विचारात घेण्यात येईल.

१३९.८ इएसएसडी, लेखापरीक्षित भांडवली खर्च आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांका रोजीचे भांडवलीकरण यांच्या आधारे ऊर्जा साठवणूक संच किंवा टप्पा किंवा संपूर्ण यंत्रणेच्या, जसे असेल तसे, वाणिज्यिक तत्वावर कामकाजास सुरुवात झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत, इएसएससाठी अंतिम वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी याचिका दाखल करील;

परंतु असे की, इएसएसमध्ये एकापेक्षा अधिक संच असल्यास अशी याचिका, जेव्हा प्रत्येक संच वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु करील तेव्हा, संपूर्ण केंद्राचे वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याची प्रतिक्रिया न करता, प्रत्येक संचासाठी दाखल करण्यात येईल.

१३९.९ लेखापरीक्षित भांडवली खर्च आणि वाणिज्यिक तत्वावर कामकाज सुरु होण्याच्या दिनांका रोजीचे भांडवलीकरण यांच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारे, आयोगाकडून नवीन इएसएससाठी अंतिम वीज दराचे निश्चितीकरण करण्यात येईल.

१३९.१० जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च हा आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांपेक्षा कमी असेल तेव्हा, इएसएसडी लाभधारकांना ज्यादा भांडवली खर्चाशी संबंधित प्राप्त झालेल्या ज्यादा वीज दराचा परतावा, संबंधित वर्षाच्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या दिवशी प्रचलित असलेल्या आधारभूत व्याज दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या व्याज दरानुसार करील.

१३९.११ जेव्हा वार्षिक तत्वावर केलेला प्रत्यक्ष भांडवली खर्च हा आयोगाने तात्पुरत्या वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठी मान्यता दिलेल्या भांडवली खर्चापेक्षा पाच टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक टक्क्यांपेक्षा जास्त असेल तेव्हा, इएसएसडी, आयोगाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून, लाभधारकांकडून भांडवली खर्चातील अशा घटीच्या संबंधातील वीज दरातील तूट, संबंधित आर्थिक वर्षाच्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या दिवशी प्रचलित असलेल्या आधारभूत व्याज दरास १५० बेसिस अंशाने वाढवून येणाऱ्या व्याज दरानुसार वसूल करील.

१३९.१२ सिंचन, पूर नियंत्रण आणि विद्युत भाग यासह असलेल्या बहु-उद्देशीय पम्पड स्टोअरेज जल-विद्युत प्रकल्पांच्या संबंधात, प्रकल्पाच्या फक्त विद्युत भागांशी/घटकांशी संबंधित असलेला आकारणीयोग्य भांडवली खर्च वीज दर निश्चितीकरणाच्या वेळी विचारात घेण्यात येईल.

१४० स्पर्धात्मक बोली अंतर्गत इएसएस साठी वीज दराची स्वीकृती

१४०.१ या विनियमांमध्ये काहीही असले तरी, आयोग, अधिनियमांच्या कलम ६३ अंतर्गत केंद्र शासनाने जारी केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, पारदर्शक प्रक्रियेच्या माध्यमातून इएसएससाठी वीज दर निश्चित करण्यात आला असेल तर, असा वीज स्वीकृत करेल.

परंतु असे की, याचिकाकर्ता, केंद्र शासनाने जारी केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचा यथोचित अवलंब केला आहे, याची खात्री करण्यासाठी आयोगाला आवश्यक असलेली माहिती पुरविल.

१४१ वीज दराचे भाग

१४१.१ इएसएसच्या वीज दरामध्ये वार्षिक स्थिर आकार आणि डिझाईन सायकल कार्यक्षमतेपेक्षा जास्त सायकल कार्यक्षमतेसाठी प्रोत्साहन-अधिदान यासारख्या दोन भागांचा समावेश राहिल.

१४१.२ वार्षिक स्थिर आकारांचे घटक खालीलप्रमाणे असतील-

- (ए) संचालन व देखभालीवरील खर्च;
- (बी) घसारा;
- (सी) कर्ज भांडवलावरील व्याज;
- (डी) खेळत्या भांडवलावरील व्याज;
- (इ) भाग भांडवलावरील परतावा;

वजा:

(एफ) वीज-दराव्यतिरिक्त उत्पन्न;

परंतु असे की, इएसएससाठी भागभांडवलावरील परताव्यास या विनियमांच्या **भाग डी** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदींनुसार परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असेही की, आयोग किंवा न्यायालय, इ.च्या आदेशांच्या परिणामस्वरूप कोणत्याही निर्देशांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल किंवा नुकसानीसाठी इएसएस विकासक किंवा निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाद्वारे कोणत्याही पक्षकाराला देय असलेले सर्व दंड आणि नुकसानभरपाई यांची वसुली एकूण महसुली गरजेतून करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही;

परंतु असेही की, इएसएसडी किंवा निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारक, इएसएसडी किंवा निर्मिती कंपनी किंवा परवानाधारकाद्वारे अदा करण्यात आलेल्या किंवा त्यांनी देय असलेल्या अशा दंड आणि नुकसानभरपाईचा, असल्यास, वेगळा तपशील ठेवेल आणि तो त्यांच्या याचिकेसह आयोगाला सादर करील.

१४२ स्टॅण्डअलोन बॅटरी एनर्जी स्टोरेज सिस्टमच्या (बीईएसएस) वीज दराचे निश्चितीकरण

१४२.१ बीईएसएसच्या याचिकेत खालील गोष्टींचा समावेश असेल:

- १ बीईएसएसचा भांडवली खर्च,
- २ बीईएसएसची उपलब्धता
- ३ बीईएसएसची रूपांतरण कार्यक्षमता किंवा डिझाइन राउंड ट्रिप कार्यक्षमता,
- ४ अन्य तांत्रिक मापदंड जसे की, विभारणाची (डिस्चार्ज) खोली/डेप्ट, डिरेशन घटक इ.
- ५ उपयुक्त आयुर्मानातील चक्रांची/सायकल्सची संख्या,
- ६ बीईएसएसचे उपयुक्त आयुर्मान. बॅटरी सिस्टीमचे उपयुक्त आयुर्मान आणि सिस्टम बॅलन्सचे उपयुक्त आयुर्मान स्वतंत्रपणे,
- ७ संचालन आणि देखभाल खर्च,
- ८ २४ तासांच्या चक्रादरम्यान प्रभारणाच्या (चार्जिंग) तासांची संख्या आणि विभारणाच्या तासांची संख्या यांचे डिझाइन मापदंड,
- ९ बीईएसएसच्या प्रभारणासाठी चार्जिंग पॉवर व्यवस्था,
- १० प्रति मिनिट शुल्काचा दर (कमाल/किमान) आणि
- ११ प्रति मिनिट स्ट्राव दर (कमाल/किमान)

१४२.२ **भांडवली खर्च** : या विनियमांच्या विनियम २४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने आणि मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ मधील तरतुदीनुसार भांडवली खर्च विचारात घेण्यात येईल.

१४२.३ **अतिरिक्त भांडवली खर्च** : मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ मधील तरतुदीनुसार अतिरिक्त भांडवली खर्च विचारात घेण्यात येईल.

१४२.४ भांडवली रचना :

- (ए) या विनियमांच्या विनियम २७ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांका रोजीचे कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर विचारात घेण्यात येईल.
- (बी) या विनियमानुसार आयोगाने स्वीकारलेल्या अतिरिक्त भांडवली खर्चाचे कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर या विनियमांच्या विनियम १४२.४(ए) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने विचारात घेण्यात येईल.

१४२.५ बीईएसएससाठी परिचालन मापदंड:

- (ए) प्रत्येक मासिक परिचालन कालावधीसाठी बीईएसएसची राऊण्ड ट्रीप कार्यक्षमता कमीतकमी ७५% असेल.

$$\text{बीईएसएसची मासिक राऊण्ड ट्रीप कार्यक्षमता} = \frac{\text{विभारित झालेली मासिक ऊर्जा}}{\text{वापरली जाणारी मासिक ऊर्जा}} \times 100$$

- (बी) बीईएसएसची प्रमाणकानुसार वार्षिक उपलब्धता ९५% असेल.

बीईएसएसची वार्षिक उपलब्धता = ज्या वर्षात लाभार्थ्याने बीईएसएस प्रभारण / विभारण करण्यासाठी वीज निर्धारित केली आहे त्या वर्षातील सर्व काल-गटांच्या यंत्रणा उपलब्धतेची सरासरी.

$$\text{काल-गटामध्ये उपलब्धता} = \frac{\text{प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण किंवा वीज खेचणे } \text{MU}_i \text{ (A)}}{\text{निर्धारित अंतःक्षेपण किंवा वीज खेचणे } \text{MU}_i \text{ (B)}} \times 100$$

जेथे,

- १ i त्या वर्षातील i काल-गट (१५ मिनिटे) संदर्भित करतो जेव्हा $\text{MU}_i \text{ (B)} \neq 0$ असतो.
- २ $\text{MU}_i \text{ (A)}$ = परवानाधारक किंवा लाभार्थी आणि बीईएसएसडी यांच्यात सहमत झालेले प्रेषण वेळापत्रक जे शेवटी MU मध्ये i काल-गटामध्ये प्रभारण / विभारणासाठी एमएसएलडीसीकडे पाठविले जाईल
- ३ $\text{MU}_i \text{ (B)}$ = वितरण परवानाधारक किंवा लाभार्थीने एमयूमध्ये i काल-गटामध्ये प्रभारण / विभारणासाठी बीईएसएसडीला प्रदान केलेले प्रेषण वेळापत्रक.

- (सी) बीईएसएससाठी विभारणाची प्रमाणकानुसार खोली ९०% असेल.
- (डी) बॅटरी पॅक परफॉर्मन्स डिग्रेडेशन दरवर्षी १% विचारात घेण्यात येईल.
- (इ) बीईएसएससाठी सरासरी रॅम्प दर प्रमाणित क्षमता/मिनिट च्या ७५% असेल.

१४२.६ घसारा

ए. बीईएसएसच्या संबंधात घसान्याची परिगणना वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून सरासरी घसारा पध्दतीद्वारे (स्ट्रेट लाईन मेथड) करण्यात येईल;

परंतु असे की, केंद्राच्या वाणिज्यिक कामकाजास प्रारंभ होण्याच्या दिनांकापासून १५ वर्षानंतरच्या अखेरीस ३१ मार्च रोजीच्या उर्वरित घसारा मूल्य मत्तेच्या उर्वरित उपयुक्त आयुमानाच्या कालावधीत विभागलेला असेल.

परंतु बॅटरी पॅकचे उपयुक्त आयुर्मान १२ वर्षे असेल तर यंत्रणेचे उपयुक्त आयुर्मान २५ वर्षे असेल.

बी. घसान्यासाठीचे मूल्य याचा आधार आयोगाने स्वीकृत केलेला मत्तेचा भांडवली खर्च राहिल.

परंतु असे की,

एक. फ्रीहोल्ड जमीन किंवा अनुदानातून खरेदी केलेली मत्ता घसारायोग्य मत्ता म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि मत्तेच्या घसारायोग्य मूल्याची परिगणना करताना तो खर्च भांडवली खर्चातून वगळण्यात येईल;

दोन. जेथे फ्रीहोल्ड जमिनीचे वाटप सशर्त असते आणि ती परत करणे आवश्यक असते, तेव्हा अशा जमिनीचा खर्च, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, घसान्यासाठी मूल्य आधाराचा हिस्सा राहिल;

तीन. भाडेपट्ट्याचा कालावधी किंवा बीईएसएसचा उर्वरित शिल्लक आयुर्मानाचा कालावधी, यापैकी जो कालावधी कमी असेल ते, यादरम्यान भाडेपट्टीवरील जमिनीच्या कर्जावरील परतफेडीची तरतूद करण्यात येईल.

सी. विद्यमान मत्तांच्या बाबतीत, मत्तांच्या घसारा आकारण्या-योग्य एकूण मूल्यातून, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत आयोगाने मान्यता दिलेली संचयी तत्त्वावर काढलेली घसान्याची रक्कम वजा करुन, दिनांक १ एप्रिल २०२५ रोजी असलेले शिल्लक घसारा आकारणीयोग्य मूल्य काढण्यात येईल;

डी. मत्तेचे तारण मूल्य मत्तेच्या भांडवली खर्चाच्या १० टक्के इतके विचारात घेण्यात येईल:

एक) माहिती तंत्रज्ञान उपकरणे आणि सॉफ्टवेअर करिता शून्य;

दोन) शून्य किंवा जमिनीसाठी बीइएसएस विकासकाने राज्य शासनासोबत केलेल्या सहमतीप्रमाणे; आणि

परंतु बीइएसएस किंवा पारेषण यंत्रणेच्या, जसे असेल तसे, कमी उपलब्धतेमुळे झालेल्या घसान्याची वसुली उपयुक्त आयुर्मान किंवा वाढीव आयुर्मानाच्या नंतरच्या टप्प्यात करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

इ. बीइएसएसच्या संबंधात घसारा, घसान्याचा दर लागू करुन किंवा या विनियमांच्या **परिशिष्ट-२** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अपेक्षित उपयुक्त आयुर्मानाच्या आधारावर, वार्षिक तत्त्वावर काढण्यात येईल;

१४२.७ कर्जावरील व्याज (IOL)

या विनियमांच्या विनियम ३० नुसार प्रत्यक्ष कर्ज पोर्टफोलिओच्या आधारे गणना केलेला भारांकित सरासरी दर (Weighted Average Rate) विचारात घेऊन कर्जावरील व्याज, प्रमाणकानुसार कर्जासह, असल्यास, काढण्यात येईल.

१४२.८ खेळत्या भांडवलावरील व्याज (IOWC)

ए. बीइएसएसच्या खेळत्या भांडवलामध्ये खालील बाबी समाविष्ट असतील:

एक. संचालन आणि देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च.

दोन. देखभालीसाठी सुट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का

तीन. ऊर्जा साठवण सेवेच्या उपलब्धतेपोटी मंजूर वार्षिक स्थिर आकारांच्या पंचेचाळीस दिवसांच्या सममूल्य, आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, प्राप्त करण्यायोग्य खर्च;

बी. खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर आणि प्रदाने विनियम ३२.१(एफ) नुसार निश्चित करण्यात येतील.

१४२.९ बीइएसएस करिता ओ अॅण्ड एम खर्च

ए. बीइएसएसच्या संबंधात प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्चास वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांका रोजीच्या भांडवली खर्चाच्या एक टक्के (१%) इतकी परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, त्यानंतरच्या प्रत्येक वर्षासाठी संचालन आणि देखभाल खर्च आणि नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनामध्ये विनियम ४८.१ (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने निश्चित करण्यात येईल.

परंतु असेही की, नियंत्रण कालावधीच्या अखेरीस प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चाचे अचूक समायोजन करण्यात येईल आणि प्रमाणकानुसार आणि प्रत्यक्ष संचालन व देखभाल खर्चातील तफावतीची हाताळणी विनियम ११ नुसार करण्यात येईल.

१४२.१० क्षमता आकारांची परिगणना आणि प्रदाने

ए. १ एप्रिल, २०२५ नंतर वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजास प्रारंभ केलेल्या बीइएसएसच्या स्थिर खर्चाची परिगणना या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांच्या आधारावर वार्षिक तत्त्वावर करण्यात येईल आणि मासिक तत्त्वावर क्षमता आकार म्हणून वसुली करण्यात येईल.

बी. बीइएसएसच्या विक्रीयोग्य क्षमतेमधील त्यांच्या संबंधित वाटणीच्या प्रमाणात लाभधारकांकडून क्षमता आकार देय राहतील.

$$\text{Monthly BESS Availability} = \frac{\sum \text{Actual Injection or Drawal MWh (i)(A)}}{\sum \text{Scheduled Injection or Drawal MWh (i)(B)}} \times 100$$

जेथे,

ए i त्या वर्षातील i काल-गट (१५ मिनिटे) संदर्भित करतो जेव्हा MWh(i) (B) ≠ 0 असतो.

बी MWh (i)(A)= परवानाधारक किंवा लाभार्थी आणि बीइएसएसडी यांच्यात सहमत झालेले प्रेषण वेळापत्रक जे शेवटी MUMध्ये i काल-गटामध्ये प्रभारण / विभारणासाठी एमएसएलडीसीकडे पाठविले जाईल

सी MWh (i)(B)= वितरण परवानाधारक किंवा लाभार्थीने एमयूमध्ये i काल-गटामध्ये प्रभारण / विभारणासाठी बीईएसएसडीला प्रदान केलेले प्रेषण वेळापत्रक.

डी बीइएसएसची वार्षिक उपलब्धता - लाभधारकाने ज्या वर्षात बीइएसएस प्रभारण / विभारण करण्यासाठी वीज निर्धारित केली आहे त्या वर्षातील सर्व काल-गटांच्या यंत्रणेतील उपलब्धतेची सरासरी.

इ) बीइएसएसची प्रमाणकानुसार वार्षिक उपलब्धता ९५ टक्के असेल.

मासिक उपलब्धता घटकाशी संलग्न बीइएसएससाठी मासिक क्षमता आकारांचा भरणा खालील सुत्रानुसार देय राहिल:

$$CC1=(AFC)x (1/12) x (EAFM1 / NAEAF)$$

$$CC2=(AFC)x (1/6) x (EAFM2 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (1/6)\} - \{CC_1\}$$

$$CC3=(AFC)x (1/4) x (EAFM3 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (1/4)\} - \{CC_1 + CC_2\}$$

$$CC4=(AFC)x (1/3) x (EAFM4 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (1/3)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3\}$$

$$CC5=(AFC)x (5/12) x (EAFM5 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (5/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4\}$$

$$CC6=(AFC)x (1/2) x (EAFM6 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (1/2)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5\}$$

$$CC7=(AFC)x (7/12) x (EAFM7 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (7/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6\}$$

$$CC8=(AFC)x (2/3) x (EAFM8 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (2/3)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7\}$$

$$CC9=(AFC)x (3/4) x (EAFM9 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (3/4)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8\}$$

$$CC10=(AFC)x (5/6) x (EAFM10 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (5/6)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9\}$$

$$CC11=(AFC)x (11/12) x (EAFM11 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC)x (11/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9 + CC_{10}\}$$

$$CC12=(AFC)x (EAFM11 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9 + CC_{10} + CC_{11}\}$$

जेथे,

CC_n= (एन) महिन्यासाठी क्षमता आकार

AFC = वार्षिक स्थिर आकार

EAFM_n = एन महिन्या दरम्यान साध्य केलेला मासिक बीइएसएस उपलब्धता घटक

NAEAF= प्रमाणकानुसार वार्षिक बीइएसएस उपलब्धता घटक.

परंतु असे की, वर विनिर्दिष्ट केल्यानुसार क्षमता आकारांच्या परिगणनेसाठी चार्जिंग आणि डिस्चार्जिंग दोन्ही वापरासाठी बीइएसएसची उपलब्धता विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असेही की, बीइएसएसने वर्षभरादरम्यान प्रत्यक्ष केलेली निर्मिती आणि प्रत्यक्ष वापरलेल्या ऊर्जेचे समायोजन वर्षाच्या अखेरीस करण्यात येईल.

१४२.११ प्रमाणकानुसार सायकल कार्यक्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या सायकल कार्यक्षमतेकरिता प्रोत्साहन-अधिदान

ए. प्रमाणकानुसार सायकल कार्यक्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या सायकल कार्यक्षमतेकरिता प्रत्येक लाभधारकाकाने वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्के पेक्षा ज्यादा विजेसाठी लाभधारकाला पुरविण्यात यावयाच्या एकूण निर्धारित विजेकरिता एक्स बस २० पैसे प्रति युनिट या एकाच दराने प्रोत्साहन-अधिदान देय राहिल.

परंतु असे की, जर विवक्षित महिन्यात निर्मिती केलेली वीज त्या महिन्यासाठी वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्क्यांपेक्षा कमी असेल तर लाभधारकाने देय असलेले प्रोत्साहन-अधिदान शून्य असेल.

बी. बीइएसएसच्या बाबतीत, बॅटरी चार्जिंग करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विजेची व्यवस्था लाभधारक/लाभधारकांकडून, बीइएसएस यंत्रणेच्या बस बारपर्यंतची पारिषण हानि आणि वितरण हानि यथोचित विचारात घेऊन, करण्यात येईल आणि त्या बदल्यात, लाभधारकाला सर्वोच्च (पीक) मागणीच्या तासांमध्ये बॅटरी चार्जिंग करण्यासाठी वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्क्यांच्या सममूल्य विजेचा हक्क राहिल आणि सर्वोच्च मागणीच्या तासांमध्ये अशा प्रमाणात वीज पुरवठा करणे बीइएसएसला बंधनकारक राहिल.

१४३ पम्ड स्टोअरेज जल-विद्युत संयंत्रासाठी (पीएसएच) वीज दराचे निश्चितीकरण

१४३.१ पीएसएचच्या याचिकेत खालील गोष्टींचा समावेश असेल:

- १ पीएसएचचा भांडवली खर्च,
- २ पीएसएचची उपलब्धता
- ३ पीएसएचची सायकल कार्यक्षमता,
- ४ उपयुक्त आयुर्माना दरम्यान सायकल्सच्या (निर्मिती आणि पम्पिंग) संख्येचे डिझाईन मापदंड,
- ५ पीएसएचचे उपयुक्त आयुर्मान,

- ६ संचालन आणि देखभाल खर्च,
- ७ प्रत्येक परिचालन दिवसाच्या २४ तासांच्या कालावधीदरम्यान पम्पिंगच्या तासांची संख्या आणि वीजनिर्मितीच्या तासांची संख्या,
- ८ उपयुक्त आयुर्मानादरम्यान वार्षिक डिरेक्शन फॅक्टर (असल्यास),
९. पीएसएचसाठी पम्पिंग विजेची आवश्यकता आणि व्यवस्था.

१४३.२ **भांडवली खर्च** : या विनियमांच्या विनियम २४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने भांडवली खर्च विचारात घेण्यात येईल.

१४३.३ **अतिरिक्त भांडवली खर्च** : मविनिआ (भांडवली गुंतवणूक योजनांना मान्यता) विनियम, २०२२ मधील तरतुदीनुसार अतिरिक्त भांडवली खर्च विचारात घेण्यात येईल.

१४३.४ **भांडवली रचना** :

(ए) या विनियमांच्या विनियम २७ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांका रोजीचे कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर विचारात घेण्यात येईल.

(बी) या विनियमानुसार आयोगाने स्वीकारलेल्या अतिरिक्त भांडवली खर्चाचे कर्ज-भागभांडवल गुणोत्तर या विनियमांच्या विनियम १४३.४(ए) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने विचारात घेण्यात येईल.

१४३.५ पीएसएचसाठी परिचालन मापदंड:

(ए) पीएसएचची मासिक सायकल कार्यक्षमता मीटरच्या ठिकाणाच्या संदर्भात किमान ७५% असेल.

पीएसएचची मासिक/

वार्षिक सायकल कार्यक्षमता =

वार्षिक ऊर्जा निर्मिती

$\frac{\text{वार्षिक ऊर्जा निर्मिती}}{\text{पम्पिंगसाठी वापरलेली वार्षिक ऊर्जा}} \times 100$

(बी) पीएसएच प्रकल्पाची प्रमाणकानुसार वार्षिक उपलब्धता ९०% असेल. देखभालीसाठी नियोजित शटडाऊन, असल्यास, १ महिना आधी कळवावे लागेल.

पीएसएचची वार्षिक उपलब्धता = ज्या वर्षात लाभार्थ्याने पीएसएचकडून पम्पिंग/निर्मितीसाठी वीज निर्धारित केली आहे त्या वर्षातील सर्व काल-गटांच्या यंत्रणा उपलब्धतेची सरासरी.

काल-गटामध्ये उपलब्धता = $\frac{\text{पीएसएचकडून प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण किंवा वीज खेचणे } \text{MU}_i(A)}{\text{पीएसएचकडून निर्धारित अंतःक्षेपण किंवा वीज खेचणे } \text{MU}_i(B)} \times 100$

जेथे,

- १ i त्या वर्षातील i काल-गट (१५ मिनिटे) संदर्भित करतो जेव्हा $\text{MU}_i(B) \neq 0$ असतो.
- २ $\text{MU}_i(A) =$ परवानाधारक किंवा लाभार्थी आणि पीएसएच यांच्यात सहमत झालेले प्रेषण वेळापत्रक जे शेवटी MU मध्ये i काल-गटामध्ये निर्मिती/पम्पिंगसाठी एमएसएलडीसीकडे पाठविले जाईल
- ३ $\text{MU}_i(B) =$ वितरण परवानाधारक किंवा लाभार्थीने एमयूमध्ये i काल-गटामध्ये निर्मिती/पम्पिंगसाठी पीएसएचला प्रदान केलेले प्रेषण वेळापत्रक.

१४३.६ घसारा

ए. घसान्याची परिगणना सरासरी घसारा पध्दतीद्वारे (स्ट्रेट लाईन मेथड) वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून करण्यात येईल;

परंतु असे की, केंद्राच्या वाणिज्यिक कामकाजास प्रारंभ होण्याच्या दिनांकापासून १५ वर्षांनंतरच्या अखेरीस ३१ मार्च रोजीच्या उर्वरित घसारा मूल्य मत्तेच्या उर्वरित उपयुक्त आर्युमानाच्या कालावधीत विभागलेली असेल.

परंतु पीएसएचचे उपयुक्त आयुर्मान वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकापासून ४० वर्षे असेल.

बी. घसान्यासाठी मूल्य आधार आयोगाने स्वीकृत केलेला मत्तेचा भांडवली खर्च राहिल.

परंतु असे की,

एक. फ्रीहोल्ड जमीन किंवा अनुदानातून खरेदी केलेली मत्ता घसारायोग्य मत्ता म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही आणि मत्तेच्या घसारायोग्य

मूल्याची परिगणना करताना तो खर्च भांडवली खर्चातून वगळण्यात येईल;

दोन. जेथे फ्रीहोल्ड जमिनीचे वाटप सशर्त असते आणि ती परत करणे आवश्यक असते, तेव्हा अशा जमिनीचा खर्च, आयोगाच्या काळजीपूर्वक छाननीच्या अधीन राहून, घसाऱ्याच्या प्रयोजनासाठी मूल्य आधाराचा हिस्सा राहिल;

तीन. भाडेपट्ट्याचा कालावधी किंवा एकात्मिक खाण/खाणीच्या उर्वरित शिल्लक आयुर्मानाच्या कालावधी, यापैकी जे कमी असेल ते, यादरम्यान भाडेपट्टीवरील जमिनीच्या कर्जावरील परतफेडीची तरतूद करण्यात येईल.

सी. विद्यमान मत्तांच्या बाबतीत, मत्तांच्या घसारा आकारण्या-योग्य एकूण मूल्यातून, ३१ मार्च २०२५ पर्यंत आयोगाने मान्यता दिलेली संचयी तत्त्वावर काढलेली घसाऱ्याची रक्कम वजा करून, दिनांक १ एप्रिल २०२५ रोजी असलेले शिल्लक घसारा आकारणीयोग्य मूल्य काढण्यात येईल;:

डी. मत्तेचे तारण मूल्य मत्तेच्या भांडवली खर्चाच्या १० टक्के इतके विचारात घेण्यात येईल:

एक) माहिती तंत्रज्ञान उपकरणे आणि सॉफ्टवेअर करिता शून्य;

दोन) शून्य किंवा जमिनीसाठी पीएसएच विकासकाने राज्य शासनासोबत केलेल्या सहमतीप्रमाणे; आणि

परंतु पीएसएच केंद्र किंवा संच किंवा पारिषण यंत्रणेच्या, जसे असेल तसे, कमी उपलब्धतेमुळे झालेल्या घसाऱ्याची वसुली उपयुक्त आयुर्मान किंवा वाढीव आयुर्मानाच्या नंतरच्या टप्प्यात करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

इ. पीएसएचच्या संबंधात घसारा, वार्षिक तत्त्वावर, घसाऱ्याचा दर लागू करून किंवा या विनियमांच्या **परिशिष्ट-२** मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अपेक्षित उपयुक्त आयुर्मानाच्या आधारावर, काढण्यात येईल;

१४३.७ कर्जावरील व्याज (IOL)

या विनियमांच्या विनियम ३० नुसार प्रत्यक्ष कर्ज पोर्टफोलिओच्या आधारे गणना केलेला भारांकित सरासरी दर विचारात घेऊन कर्जावरील व्याज, प्रमाणकानुसार कर्जासह, असल्यास, काढण्यात येईल.

१४३.८ खेळत्या भांडवलावरील व्याज (IOWC)

ए. पीएसएचच्या खेळत्या भांडवलामध्ये खालील बाबी समाविष्ट असतील:

एक. संचालन आणि देखभालीवरील एक महिन्याचा खर्च.

दोन. देखभालीसाठी सुट्ट्या भागांवरील खर्च - त्या वर्षीच्या सुरुवातीच्या एकूण स्थिर मत्तांच्या एक टक्का

तीन. ऊर्जा साठवण सेवेच्या उपलब्धतेपोटी मंजूर वार्षिक स्थिर आकारांच्या पंचेचाळीस दिवसांच्या सममूल्य, आणि प्रोत्साहन-अधिदान वगळून, असल्यास, प्राप्त करण्यायोग्य खर्च;

बी. खेळत्या भांडवलावरील व्याजाचा दर आणि प्रदाने विनियम ३२.१(एफ) नुसार निश्चित करण्यात येतील.

१४३.९ पीएसएचकरिता ओ अॅण्ड एम खर्च

ए. पीएसएच संयंत्राच्या संबंधात प्रमाणकानुसार संचालन आणि देखभाल खर्च वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांका रोजीच्या भांडवली खर्चाच्या दोन टक्के (२ %) इतकी परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, त्यानंतरच्या प्रत्येक वर्षासाठी संचालन आणि देखभाल खर्च आणि नियंत्रण कालावधीच्या संबंधित वर्षाच्या अचूक समायोजनामध्ये विनियम ४८.१ (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पध्दतीने निश्चित करण्यात येईल.

परंतु असे की, प्रमाणकानुसार संचालन व देखभाल खर्चाचे नियंत्रण कालावधीच्या शेवटी अचूक समायोजन करण्यात येईल आणि प्रमाणकानुसार आणि प्रत्यक्ष ओ अॅण्ड एम खर्चातील तफावतीची हाताळणी विनियम ११ नुसार करण्यात येईल.

१४३.१० क्षमता आकारांची परिगणना आणि प्रदाने

ए. १ एप्रिल, २०२५ नंतर वाणिज्यिक तत्त्वावरील कामकाजास प्रारंभ केलेल्या बीइएसएसच्या स्थिर खर्चाची परिगणना या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांच्या आधारावर वार्षिक तत्त्वावर करण्यात येईल आणि मासिक तत्त्वावर क्षमता आकार म्हणून वसुली करण्यात येईल.

बी. पीएसएचच्या विक्रीयोग्य क्षमतेमधील त्यांच्या संबंधित वाटणीच्या प्रमाणात लाभधारकांकडून क्षमता आकार देय राहतील.

पीएसएचकडून एका कॅलेण्डर वर्षासाठी देय असलेले क्षमता आकार खालीलप्रमाणे :

$$\text{Monthly BESS Availability} = \frac{\sum \text{Actual Injection or Drawal MWh (i)(A)}}{\sum \text{Scheduled Injection or Drawal MWh (i)(B)}} \times 100$$

जेथे,

ए) i त्या वर्षातील i काल-गट (१५ मिनिटे) संदर्भित करतो जेव्हा $\text{MWh (i)(B)} \neq 0$ असतो.

बी) MWh (i)(A) = परवानाधारक किंवा लाभार्थी आणि पीएसएच यांच्यात सहमत झालेले प्रेषण वेळापत्रक जे शेवटी MUमध्ये i काल-गटामध्ये पम्पिंग/निर्मितीसाठी एमएसएलडीसीकडे पाठविले जाईल

सी) MWh (i)(B) = वितरण परवानाधारक किंवा लाभार्थीने एमयूमध्ये i काल-गटामध्ये पम्पिंग/निर्मितीसाठी पीएसएचला प्रदान केलेले प्रेषण वेळापत्रक.

डी) पीएसएचची वार्षिक उपलब्धता - लाभधारकाने ज्या वर्षात पीएसएच पम्पिंग/निर्मितीसाठी वीज निर्धारित केली आहे त्या वर्षातील सर्व काल-गटांच्या यंत्रणेतील उपलब्धतेची सरासरी.

इ) पीएसएचची प्रमाणकानुसार वार्षिक उपलब्धता ९० टक्के असेल.

मासिक उपलब्धता घटकाशी संलग्न बीइएसएससाठी मासिक क्षमता आकारांचा भरणा खालील सुत्रानुसार देय राहिल:

$$CC1 = (AFC) \times (1/12) \times (EAFM1 / NAEAF)$$

$$CC2 = (AFC) \times (1/6) \times (EAFM2 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (1/6)\} - \{CC_1\}$$

$$CC3 = (AFC) \times (1/4) \times (EAFM3 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (1/4)\} - \{CC_1 + CC_2\}$$

$$CC4 = (AFC) \times (1/3) \times (EAFM4 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (1/3)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3\}$$

$$CC5 = (AFC) \times (5/12) \times (EAFM5 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (5/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4\}$$

$$CC6 = (AFC) \times (1/2) \times (EAFM6 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (1/2)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5\}$$

$$CC7 = (AFC) \times (7/12) \times (EAFM7 / NAEAF) \text{ subject to ceiling of } \{(AFC) \times (7/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6\}$$

$CC8=(AFC)x(2/3) \times (EAFM8 / NAEAF)$ subject to ceiling of $\{(AFC)x(2/3)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7\}$

$CC9=(AFC)x(3/4) \times (EAFM9 / NAEAF)$ subject to ceiling of $\{(AFC)x(3/4)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8\}$

$CC10=(AFC)x(5/6) \times (EAFM10 / NAEAF)$ subject to ceiling of $\{(AFC)x(5/6)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9\}$

$CC11=(AFC)x(11/12) \times (EAFM11 / NAEAF)$ subject to ceiling of $\{(AFC)x(11/12)\} - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9 + CC_{10}\}$

$CC12=(AFC)x(EAFM11 / NAEAF)$ subject to ceiling of $\{(AFC) - \{CC_1 + CC_2 + CC_3 + CC_4 + CC_5 + CC_6 + CC_7 + CC_8 + CC_9 + CC_{10} + CC_{11}\}$

जेथे,

$CC_n =$ (एन) महिन्यासाठी क्षमता आकार

$AFC =$ वार्षिक स्थिर आकार

$EAFM_n =$ एन महिन्या दरम्यान साध्य केलेला मासिक पीएसएच उपलब्धता घटक

$NAEAF =$ प्रमाणकानुसार वार्षिक पीएसएच उपलब्धता घटक.

परंतु असे की, वर विनिर्दिष्ट केल्यानुसार क्षमता आकारांच्या परिगणनेसाठी पम्पिंग आणि निर्मिती दोन्ही वापरासाठी पीएसएचची उपलब्धता विचारात घेण्यात येईल.

परंतु असेही की, पीएसएचने वर्षभरादरम्यान प्रत्यक्ष केलेली निर्मिती आणि प्रत्यक्ष वापरलेल्या ऊर्जेचे समायोजन वर्षाच्या अखेरीस करण्यात येईल.

१४३.११ प्रमाणकानुसार सायकल कार्यक्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या सायकल कार्यक्षमतेकरिता प्रोत्साहन-अधिदान

ए. प्रमाणकानुसार सायकल कार्यक्षमतेपेक्षा जास्त असलेल्या सायकल कार्यक्षमतेकरिता प्रत्येक लाभधारकाकाने वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्के पेक्षा ज्यादा विजेसाठी लाभधारकाला पुरविण्यात यावयाच्या एकूण निर्धारित विजेकरिता एक्स बस आधारावर २० पैसे प्रति युनिट या एकाच दराने प्रोत्साहन देय राहिल.

परंतु असे की, जर विवक्षित महिन्यात निर्मिती केलेली वीज त्या महिन्यासाठी वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्क्यांपेक्षा कमी असेल तर लाभधारकाने देय असलेले प्रोत्साहन शून्य असेल.

बी. पीएसएच संयंत्राच्या बाबतीत, खालच्या पातळीवरील जलाशयातून वरच्या पातळीवरील जलाशयामध्ये पाणी खेचण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विजेची व्यवस्था लाभधारक/लाभधारकांकडून, निर्मिती केंद्राच्या बस बारपर्यंतची पारेषण हानि आणि वितरण हानि यथोचित विचारात घेऊन, करण्यात येईल आणि त्या बदल्यात, लाभधारकांना खालच्या पातळीवरील जलाशयातून वरच्या पातळीवरील जलाशयामध्ये पाणी खेचण्यासाठी वापरलेल्या विजेच्या ७५ टक्क्यांच्या सममूल्य वीज निर्मिती केंद्रातून त्यांच्या विनंतीनुसार वीज मिळण्याचा हक्क राहिल आणि पीएसएच संयंत्राला अशा प्रमाणात वीज पुरवठा करणे बंधनकारक राहिल.

१४४ रॅम्प रेट सिध्द करुन दाखविणे

- १४४.१ एमएसएलडीसी जेव्हा विचारणा करील तेव्हा इएसएसला रॅम्प रेट उपलब्धता मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० च्या विनियम ३२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार सिध्द करुन दाखवावी लागेल.
- १४४.२ जर इएसएस सरासरी रॅम्प रेट सिध्द करु शकली नाही, तर कामगिरीशी संलग्न भागभांडवलावरील परतावा दंड म्हणून कमी करण्यात येईल.
परंतु असे की, एमएसएलडीसी इएसएसच्या रॅम्प रेटच्या प्रमाणीकरणाची कार्यपध्दती तयार करेल आणि संबंधितांशी यथोचित सल्लामसलत केल्यानंतर आयोगाच्या मान्यतेसाठी सादर करेल.
- १४४.३ इएसएसच्या कामाची नोंदवही (लॉगबुक) एमएसएलडीसीला छाननीसाठी उपलब्ध राहिल आणि या नोंदवहीमध्ये यंत्राच्या कार्यान्वयनाची व देखभालीची नोंद ठेवण्यात येईल.

१४५ देयक तयार करणे आणि आकारांचा भरणा

- १४५.१ इएसएससाठी वार्षिक स्थिर आकार, क्षमता आकार आणि प्रोत्साहन-अधिदान यांची देयके व त्यांचा भरणा मासिक तत्वावर करण्यात येईल.

१४६ तफावत आकार

- १४६.१ इएसएससाठी वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या तरतुदी आणि त्याखालील पध्दती लागू राहिल.

परंतु असे की, इएसएस जेव्हा चार्जिंग/पम्पिंग मोडमध्ये कार्य करेल तेव्हा त्यास खरेदीदार मानण्यात येईल आणि इएसएस जेव्हा डिस्चार्जिंग/पम्पिंग मोडमध्ये कार्य करेल तेव्हा त्यास विक्रेता मानण्यात येईल आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ मधील खरेदीदार आणि विक्रेत्याशी संबंधित तरतुदी इएसएसला लागू राहतील.

परंतु असे की, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम ९ नुसार निर्मिती कंपनीने अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले तफावत आकार किंवा महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ च्या विनियम १० नुसार निर्मिती कंपनीने अदा केलेले किंवा अर्जित केलेले अतिरिक्त तफावत आकार वीज दराच्या माध्यमातून लाभधारकांकडून वसूल/समायोजित करता येणार नाही.

भाग-एम : राज्य शासनाने सबसिडी देणे बाबत

१४७ राज्य शासनाने सबसिडी मंजूर करण्याची पद्धत

- १४७.१ राज्य शासनास कोणत्याही ग्राहकास किंवा ग्राहकांच्या वर्गवारीस आयोगाने निश्चित केलेल्या वीज दरात कोणतीही सबसिडी द्यावयाची असेल तर राज्य शासन, आयोगाला पूर्व-सूचना देऊन, सबसिडी दिल्याने बाधित होणाऱ्या वितरण परवानाधारकास/व्यक्तीस भरपाईची रक्कम या विनियमांत विहित केलेल्या पद्धतीनुसार, आगाऊ अदा करील.
- १४७.२ राज्य शासनाने सबसिडी द्यावयाची ठरविलेली रक्कम राज्य शासनाकडून अनुदानाच्या स्वरूपात देण्यात येईल.
- १४७.३ राज्य शासनाने वितरण परवानाधारकाची एकूण गरज असलेली सबसिडीची रक्कम ज्या प्रमाणात अदा केली असेल त्या प्रमाणात सबसिडीची रक्कम पात्र ग्राहकांच्या वीज देयकात जमा करण्यात येईल;
- परंतु असे की, चुकीच्या अंदाजामुळे किंवा अन्य कोणत्याही कारणामुळे सबसिडी प्रत्यक्ष देण्यात जर काही तूट आली तर ही तूट ग्राहकांच्या देयकात स्पष्टपणे दाखविण्यात येईल आणि ती, जोपर्यंत कमी होत नाही तोपर्यंत किंवा संपेपर्यंत, संबंधित पात्र ग्राहकांमध्ये यथा-प्रमाणात विभागण्यात येईल.
- १४७.४ वितरण परवानाधारक ग्राहकांच्या देयकात खालील तपशील स्पष्टपणे दाखवेल.
(ए) आयोगाने निश्चित केलेला वीज दर;
(बी) राज्य शासनाच्या सबसिडीची रक्कम, त्याचा दर व कालावधी;
(सी) निव्वळ देय रक्कम.
- १४७.५ वितरण परवानाधारक आयोगाला तिमाही अहवाल सादर करेल, यामध्ये राज्य शासनाने सबसिडी घोषित केलेल्या वर्गवारीने वापरलेल्या विजेचा आणि ग्राहक वर्गवारीनिहाय प्रति युनिट सबसिडीचा हिशोब, अधिनियमांच्या कलम ६५ नुसार सबसिडीचा प्रत्यक्ष भरणा व देय असलेल्या आणि प्रदान केलेल्या सबसिडीमधील तफावत यांच्या आधारावर वितरण परवानाधारकाने संबंधित तिमाहीत वितरण परवानाधारकाने सरकारला सादर केलेल्या मागण्यांचा तपशील तसेच विद्युत अधिनियम, २००३ च्या तरतुदीं अंतर्गत आयोग आणि/किंवा वीज मंत्रालयाने तयार केलेल्या नियमांप्रमाणे अन्य तपशील समाविष्ट असेल.

भाग - एन : संकीर्ण

१४८ कार्य-प्रणाली निर्देश

१४८.१ या विनियमांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, अधिनियमातील तरतुदींच्या अधीन राहून, आयोग, वेळोवेळी, कार्य-प्रणाली निदेश निर्गमित करू शकेल.

१४९ शिथिल करण्याचे अधिकार

१४९.१ आयोग, स्वतःहून किंवा आयोगासमोर हितसंबंधित व्यक्तीने केलेल्या अर्जाच्या संदर्भात, या विनियमांतील कोणतीही तरतूद सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे शिथिल करू शकेल; मात्र त्यापूर्वी, यासंबंधीच्या कारणांची लेखी नोंद करण्यात येईल आणि तरतूद शिथिल केल्यामुळे बाधित होऊ शकणाऱ्या व्यक्तींना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी देण्यात येईल.

१५० दुरुस्ती करण्याचे अधिकार

१५०.१ आयोग कोणत्याही वेळी, या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदीमध्ये बदल, फेरफार, फेरबदल किंवा सुधारणा करू शकेल.

१५१ अडचणी दूर करण्याचे अधिकार

१५१.१ या विनियमांतील तरतुदींची अंमलबजावणी करताना जर कोणतीही अडचण आली तर, आयोग, साधारण किंवा विशिष्ट आदेशाने, अडचण दूर करण्यासाठी त्यास आवश्यक वाटेल अशा, अधिनियमातील तरतुदींशी विसंगत नसणाऱ्या, तरतुदी करू शकेल.

मुंबई,

दिनांक: १९ ऑगस्ट, २०२४

(डॉ. राजेंद्र गं. आंबेकर)

सचिव,

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

जोडपत्र १ घसाऱ्याची अनुसूची

अनु. क्र.	मत्तांचा तपशील	विद्यमान मत्ता किंवा योजनांसाठी घसाऱ्याचा दर (सरासरी घसारा पद्धतीने)
ए	पूर्णपणे मालकीची असलेली जागा	०.००%
बी	भाडेपद्धत्यावर (लीजवर) घेतलेली जागा	
ए)	जागेतील गुंतवणुकीसाठी	३.३४%
बी)	जागा साफ करण्याच्या खर्चासाठी	३.३४%
सी)	जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत जलाशयाची जागा	३.३४%
सी.	नवीन खरेदी केलेल्या मत्ता:	
ए)	विद्युत निर्मिती केंद्रातील प्लॅटच्या पायासह प्लॅट व मशिनरी	
एक)	जल-विद्युत	५.२८%
दोन)	बाष्प-विद्युत	५.२८%
तीन)	एनएचआरबी आणि वाया जाणारी उष्णता परत मिळविणारे बॉयलर्स/प्लॅट्स	५.२८%
चार)	डिझेल-विद्युत आणि गॅस प्लॅट्स	५.२८%
बी)	कुलिंग टॉवर्स आणि सक्क्युलेटिंग पाण्याची यंत्रणा	५.२८%
सी)	जल-विद्युत यंत्रणेचा भाग असलेली खालील कामांसह जलशक्तीवर चालणारी कामे :-	
एक)	धरणे, स्पिल-वेज, विअर्स, कालवे, रिइन्फोर्सड कॉन्क्रीट फ्ल्युम्स अँड सिफोन्स	५.२८%
दोन)	रि-इन्फोर्सड कॉन्क्रीट पाइपलाइन्स अँड सर्ज टँक्स, स्टील पाइपलाइन्स, स्लुइस गेट्स, स्टील सर्ज (टँक्स) हायड्रॉलिक कंट्रोल व्हॉल्व्हज अँड अदर हायड्रॉलिक वर्क्स	५.२८%
डी.	कायम स्वरुपाची स्थापत्य व बांधकाम अभियांत्रिकी कामे	
एक)	कार्यालये आणि शो-रूम्स	३.३४%
दोन)	औष्णिक-विद्युत निर्मिती प्लॅट्स असलेली	३.३४%
तीन)	जल-विद्युत निर्मिती प्लॅट्स असलेली	३.३४%
चार)	लाकडी बांधकामांसारखी तात्पुरती कामे	१००%
पाच)	कच्च्या रस्त्यांशिवाय अन्य रस्ते	३.३४%
सहा)	इतर	३.३४%
इ.	ट्रान्सफॉर्मर्स, ट्रान्सफॉर्मर (किसॉक्स) उप-केंद्रातील साहित्य व इतर स्थिर साधने (प्लॅटच्या पायासह)	
एक)	१०० किलो व्होल्ट अपिअर्स आणि त्या वरील क्षमतेचे ट्रान्सफॉर्मर्स (पायासह)	५.२८%
दोन)	इतर	५.२८%
एफ.	केबल जोडण्यांसह स्विच-गिअर्स	५.२८%
जी.	वीज निरोधक	
एक)	स्टेशन टाइप	५.२८%
दोन)	पोल टाइप	५.२८%
तीन)	सिन्क्रोनस कंडेन्सर	५.२८%

एच.	बॅटरीज	९.५०%
एक)	भूमिगत केबल्स इन्क्लुडिंग जॉइंट बॉक्सेस अँड डिस्काउंटेड बॉक्सेस	५.२८%
दोन)	केबल डक्ट सिस्टीम	५.२८%
आय.	उपरी वाहिन्या इन्क्लुडिंग सपोर्ट्स	-
एक)	लाइन्स ऑन फॅब्रिकेटेड स्टील ऑपरेटिंग अँट टर्मिनल व्होल्टेज हायर दॅन ६६ केव्ही	५.२८%
दोन)	लाइन्स ऑन स्टील सपोर्ट ऑपरेटिंग अँट टर्मिनल व्होल्टेज हायर दॅन १३.२ किलोव्होल्ट्स बट नॉट एक्सिडिंग ६६ किलोव्होल्ट्स	५.२८%
तीन)	लाइन्स ऑन स्टील ऑर रि-इन्फोर्सड कॉन्क्रिट सपोर्ट्स	५.२८%
चार)	लाइन्स ऑन ट्रिटेड वुड सपोर्ट्स	५.२८%
जे.	मीटर्स	५.२८%
के.	स्वयं-चलित वाहने	९.५०%
एल.	वातानुकुलिन प्लॅट	
एक)	स्थिर	५.२८%
दोन)	सहज हाताने नेता येण्याजोगा (पोर्टेबल)	९.५०%
एम.		
एक)	कार्यालयीन फर्निचर आणि फर्निशिंग	६.३३
दोन)	कार्यालयीन साधन-सामग्री	६.३३%
तीन)	फिटिंग्स आणि साधनांसह अंतर्गत वायरिंग	६.३३%
चार)	रस्त्यांवरील दिव्यांची फिटिंग्स	५.२८%
एन.	भाड्यावर दिलेली साधने	
एक)	मोटर्स शिवाय अन्य साधने	९.५०%
दोन)	मोटर्स	६.३३%
ओ.	संदेशवहन-साधने	
एक)	रेडिओ आणि उच्च वारंवारता वाहक यंत्रणा	१५.००%
दोन)	दूरध्वनी वाहिन्या व दूरध्वनी	१५.००%
तीन)	फायबर ऑप्टिक/OPGW	६.३३%
पी.	आय.टी. साधने	१५.००%
क्यु	सॉफ्टवेअर, SCADA system	१५.००%
आर.	वर समाविष्ट नसलेली अन्य कोणतीही मत्ता	५.२८%

जोडपत्र- २ : घसाऱ्याची अनुसूची

मत्तांचा घसारा		विद्यमान मत्ता किंवा योजनांसाठी घसाऱ्याचा दर (सरासरी घसारा पद्धतीने)
ए	पूर्णपणे मालकीची असलेली जागा	०.००%
बी	भाडेपद्धत्यावर (लीजवर) घेतलेली जागा	
(अ)	जमीनीमधील गुंतवणुकीसाठी	३.३४%
(ब)	जागेची सफाई करण्याच्या खर्चासाठी	३.३४%
(क)	जलसाठ्याकरिता जमीन जल-विद्युत निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत	३.३४%
सी	नवीन मत्तांची खरेदी	
(अ)	निर्मिती केंद्रातील संयत्र आणि मशिनरी	
(i)	जल-विद्युत	४.२२%
(ii)	बाष्प-विद्युत	४.२२%
(iii)	एनएचआरबी आणि वाया जाणाऱ्या उष्णता परत मिळवणारे बॉयलर्स	४.२२%
(iv)	डिझेल विद्युत आणि गॅस संयत्र	४.२२%
(ब)	कुलिंग टॉवर्स आणि सर्क्युलेटिंग वॉटर सिस्टम्स	४.२२%
(क)	जल-विद्युत निर्मिती केंद्राचा भाग असलेली जल-विद्युत कामे	
(i)	धरणे, स्पिल-वेज, विअर्स, कालवे, रिइन्फोर्सड कॉन्क्रिट फ्ल्युम्स अँड सिफोन्स	४.२२%
(ii)	रि-इन्फोर्सड कॉन्क्रिट पाइपलाइन्स अँड सर्ज टँक्स, स्टील पाइपलाइन्स, स्लुइस गेट्स, स्टील सर्ज (टँक्स) हायड्रॉलिक कंट्रोल व्हॉल्व्हज अँड अदर हायड्रॉलिक वर्क्स	४.२२%
डी.	इमारत आणि नागरी अभियांत्रिकी कामे	
(i)	कार्यालये आणि शोरुम	३.३४%
(ii)	औष्णिक-विद्युत निर्मिती संयत्र असलेले	३.३४%
(iii)	जल-विद्युत निर्मिती संयत्र असलेले	३.३४%
(iv)	तात्पुरती उभारणी, जसे की लाकडी संरचना	१००.००%
(v)	कच्च्या रस्त्यांव्यतिरिक्त अन्य रस्ते	३.३४%
(vi)	अन्य	३.३४%
इ.	ट्रान्सफॉर्मर्स, किऑक्स, उपकेंद्र उपकरणे आणि अन्य स्थायी उपसाधने (संयत्रासह)	
(i)	ट्रान्सफॉर्मर्स, १०० केव्हीए आणि त्यापेक्षा जास्त मानक असलेल्या फाउण्डेशनसह	४.२२%
(ii)	अन्य	४.२२%
एफ.	स्विचगियर, केबल जोडण्यांसह	४.२२%
जी.	लाइटनिंग अरेस्टर	
(i)	केंद्राचा प्रकार	४.२२%

मत्तांचा घसारा		विद्यमान मत्ता किंवा योजनांसाठी घसान्याचा दर (सरासरी घसारा पद्धतीने)
(ii)	खांबाचा प्रकार	४.२२%
(iii)	सिन्क्रोनस कण्डेन्सर	४.२२%
एच.	बॅटरीज्	९.५०%
(i)	भूमिगत केबल, जॉइण्ट बॉक्सेस आणि खंडीत बॉक्सेस सह	४.२२%
(ii)	केबल डक्ट यंत्रणा	४.२२%
वि.	उपरी वाहिन्या, केबल सपोर्टसह	
(i)	६६ केव्ही पेक्षा जास्त व्होल्टेजच्या टर्मिनलवर कार्यरत असलेल्या फॅब्रिकेटेड स्टीलवरील वाहिन्या	४.२२%
(ii)	६६ केव्ही पेक्षा जास्त व्होल्टेजच्या टर्मिनलवर कार्यरत असलेल्या स्टील सपोर्टवरील वाहिन्या	४.२२%
(iii)	रिइन्फोर्सड कॉंक्रीट स्टीलवरील वाहिन्या	४.२२%
(iv)	लाकडी सपोर्टवरील वाहिन्या	४.२२%
जे.	मीटर्स	४.२२%
के.	स्वयंचलित वाहने	९.५०%
(i)	स्थितिक	४.२२%
(ii)	हातवाही	९.५०%
एम.		
(i)	कार्यालयीन फर्निचर अँड फर्निशिंग	६.३३%
(ii)	कार्यालय उपकरणे	६.३३%
(iii)	अंतर्गत वायरिंग, फिटींग्ज आणि उपसाधनांसह	६.३३%
(iv)	स्ट्रीट लाईट फिटींग्ज	४.२२%
एन.	भाड्याने घेतलेली उपसाधने	
(i)	मोटर्स व्यतिरिक्त	९.५०%
(ii)	मोटर्स	६.३३%
ओ.	संसूचन उपकरणे	
(i)	रेडिओ आणि उच्च वारंवारता असलेली यंत्रणा	१५.००%
(ii)	दूरध्वनी वाहिन्या आणि दूरध्वनी	१५.००%
(iii)	फायबर ऑप्टिक/ओपीजीडब्ल्यु	६.३३%
पी.	आयटी उपकरणे	१५.००%
क्यु.	सॉफ्टवेअर, स्काडा यंत्रणा	१५.००%
आर..	वर समाविष्ट नसलेली अन्य कोणतीही मत्ता	४.२२%

एकात्मिक खाणीसाठी घसाऱ्याची अनुसूची - अपेक्षित उपयुक्त आयुर्मान

अनु.क्र.	मत्तेचा तपशील	आयुर्मान वर्षामध्ये
१	पूर्ण मालकीची (फ्री होल्ड) जमीन	९९९
२	भाडेपट्ट्यावरील जमीन	४४४
३	तात्पुरते बांधकाम	१
४	HEMM \$	८
५	रस्ते, पूल, भूमिगत विजेच्या तारा असलेले नळ (culverts), हेलिपॅड	२५
६	मुख्य प्लॅट इमारती	३०
७	HEMM व्यतिरिक्त मशिनरी	१५
८	पाणी पुरवठा, जलनिःस्सारण आणि सांडपणी व मलनिःस्सारण	१५
९	फर्निचर आणि फिक्स्चर	१५
१०	कार्यालयीन उपकरणे, संगणकांव्यतिरिक्त	१५
११	रुग्णालय उपकरणे	१५
१२	इडीपी, डब्ल्युपी मशीन्स, SATCOM आणि संपर्क उपकरणे	१५
१३	विद्युत मांडणी	१५
१४	स्वयं-चलित वाहने	१०
१५	संगणक, सॉफ्टवेअर	६.३३
१६	खाण विकास खर्च #	२० किंवा खाणीचे आयुर्मान, यापैकी जे कमी असेल
१७	मूल्यांकन आणि अन्वेषण #	२० किंवा खाणीचे आयुर्मान, यापैकी जे कमी असेल
१८	वर समाविष्ट नसलेले अन्य	१५
*	खालील मत्तेसाठी तारण मूल्य ५ टक्क्यांपेक्षा जास्त राहिल इ अ. आयटी उपकरणे, सॉफ्टवेअर शून्य (०), ब. जमिनीच्या बाबतीत शून्य किंवा राज्य सरकारशी मान्य केल्याप्रमाणे क. कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे विशेष खाण उपकरणांसाठी ड. खाण विकास खर्च, मूल्यांकन आणि अन्वेषण शून्य (०)	
@	जर फ्रीहोल्ड जमीन परत करण्यासाठीच्या कोणत्याही अटीसह असेल तर याचिकाकर्त्याने नमूद करणे. उत्तर होय असल्यास, अटी आणि किती कालावधीनंतर जमीन परत करावयाची	

	आहे ते नमूद करणे. अशा प्रकरणी, जमीन अशा तपशीलाच्या आधारावर घसारायोग्य राहिल.	
&&&	भाडेपट्टा करार/खाणीचे आयुर्मान/ वापर करण्याच्या हक्काचा कालावधी याचिकाकर्त्याकडून भरण्यात यावा.	
\$	प्रत्येक HEMM च्या किंमतीसह वैयक्तिक HEMM ची यादी स्वतंत्रपणे देण्यात यावी.	
#	<p>सामान्य अर्थाने, खाण विकास खर्च आर्थिक वर्धनक्षमतेची खात्री केल्यानंतर खाण वापरण्यायोग्य स्थितीत आणण्यासाठी केलेला खर्च आणि खाण मालकाने खाण विकसित करण्याचा घेतलेला निर्णय. या शीर्षाखाली माहिती भरताना, शक्य असेल तेथवर, स्वतंत्रपणे तपशील देणे.</p> <p>मूल्यमापन आणि अन्वेषण खर्च हा सामान्यतः स्थलाकृतिक, भूवैज्ञानिक, भू-रासायनिक आणि भू-भौतिकीय अभ्यास, अन्वेषण ड्रिलिंग, खंदक, नमुने, तांत्रिक व्यवहार्यता आणि वाणिज्यिक वर्धनक्षमतेच्या मूल्यांकनांच्या संबंधित कामकाजासाठी खर्च, अन्वेषणाच्या हक्काचे संपादन करणे इ. वर खर्च करून खनिज शोधण्याच्या संबंधात केलेला खर्च आहे. या शीर्षाखाली माहिती भरताना, शक्य असेल तेथवर, स्वतंत्रपणे तपशील देणे.</p>	

जोडपत्र - ३ वितरण व्यवसायासाठी मत्ता आणि खर्चाच्या वाटपाची कार्यपद्धती

१. वायर्स, पुरवठा आणि सामायिक गटामध्ये मत्तेचे वाटप आणि सामायिक मत्तेचे पुढे वायर्स आणि पुरवठा यामध्ये वाटप
- १.१ वितरण परवानाधारकांनी मत्तेचे तीन गट तयार करणे आवश्यक आहे - वायर्स विषयक कामे, पुरवठा विषयक कामे आणि व्यवसाय विषयक कामांसाठी सामायिक गट.
- १.२ वितरण परवानाधारकांनी पुरवठ्यासाठी समर्पित मत्ता निश्चित करणे आवश्यक आहे आणि त्यामध्ये खालील बाबींचा, त्यासह परंतु त्यापुरतेच मर्यादित नाही, समावेश राहिल:
- सर्व ग्राहक मीटर्स आणि संलग्न मीटरिंग उपसाधने, त्यासह सीटी / पीटी, मीटरमधील नोंदी घेण्याची उपकरणे आणि साधने, दूरस्थ (रिमोट) मीटर संसूचन मत्ता आणि सुविधांसह एएमआर पायाभूत सुविधा, मीटरचे वेष्टण, बोर्डच्या वायरिंगसह मीटर बोर्ड. यामध्ये वितरण ग्रीडवर वेगवेगळ्या ठिकाणी बसविण्यात आलेल्या मीटर्ससह त्यांच्याशी संलग्न मीटरिंग उपसाधने, वायरिंग आणि वेष्टणाचा समावेश असणार नाही.
 - वीज वापराचे विश्लेषण आणि लेखापरीक्षणाशी संबंधित सर्व मत्ता, देयक आणि प्रदानांचा भरणा करण्याच्या सुविधा जसे की, वीज वापराच्या विश्लेषणासाठी आयटी हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअर, देयक आकारणी इ., रोख भरणा करण्याची केंद्रे, स्वयंचलित प्रदानांचे किऑक्स, ग्राहक सेवा केंद्रे इ.
 - देयक आकारणी आणि प्रदानांचा भरणा करण्यासाठी मीटरमधील नोंदी घेणाऱ्यांच्या वाटपासाठी अॅप्स, असल्यास.
- १.३ वीज पुरवठ्याशी समर्पित वरील यादी संपूर्ण यादी नसून केवळ सूचक यादी आहे. वितरण परवानाधारकाला पुरवठ्याशी समर्पित कामांमध्ये अन्य मत्ता आणि सुविधांचा समावेश, पुरेशी कारणे आणि समर्थनासह, करण्याबाबत प्रस्तावित करता येईल.
- १.४ व्यवसायाच्या सामायिक मत्तांमध्ये अशा मत्तांचा समावेश राहिल ज्यांना वायर्स व्यवसाय किंवा पुरवठा व्यवसायामध्ये समाविष्ट करता येऊ शकत नाही. वितरण कामांमध्ये सामायिक व्यवसायाच्या मत्तांमध्ये खालील प्रकारच्या मत्तांचा, त्यासह परंतु त्यापुरतेच मर्यादित नाही, समावेश करता येईल:
- परवानाधारकांच्या प्रशासकीय कार्यालयाच्या इमारती, संबंधित भूखंडांसह.

- वेगवेगळ्या प्रशासकीय कार्यालयांमध्ये वापरले जाणारे फर्निचर आणि फिक्चर्स, विद्युत व इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे आणि अन्य विद्युतविषयक कामे, सुरक्षा यंत्रणा इ.
 - वितरण जाळ्याच्या देखभालीच्या कार्यासाठी समर्पित नसलेली परवानाधारकांच्या अधिकारी किंवा कर्मचाऱ्यांच्या वापरासाठी सामान्य वाहने.
 - आयटी सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअर, संसूचन सुविधांसह, कर्मचाऱ्यांसाठी आयटी हार्डवेअर आणि अन्य आयटी हार्डवेअर, कार्यालयांमध्ये वापरले जाणाऱ्या मॉनिटर्स, वेबकॅम आणि अन्य संसूचन हार्डवेअरसह, कार्यालयांमध्ये वापरली जाणारी सॉफ्टवेअर आणि परवाने इ.
- १.५ व्यवसायाच्या सामायिक मत्तांची वरील यादी संपूर्ण नसून ती केवळ सूचक यादी आहे. वितरण परवानाधारकाला या गटात अन्य मत्ता आणि सुविधांचा समावेश, पुरेशी कारणे आणि समर्थन देऊन, करण्याचे प्रस्तावित करता येईल.
- १.६ पुरवठ्याशी समर्पित आणि व्यवसायाच्या सामायिक मत्ता निश्चित केल्यानंतर आणि त्या वगळल्यानंतर, वितरण परवानाधारकांच्या उर्वरित मत्तांना वायर्सशी समर्पित कामांमध्ये वर्गीकृत करण्यात येईल.
- १.७ तसेच, व्यवसायामध्ये अधिकाधिक आणि वेगवेगळ्या प्रकारच्या मत्तांची भर पडत असल्यामुळे, वितरण परवानाधारक अशा मत्तेच्या प्राथमिक स्वरूपाचे विश्लेषण करतील आणि त्यांची वाटणी वायर्स कामे, पुरवठा कामे किंवा सामायिक कामांमध्ये करतील आणि वीज दराच्या निश्चितीकरण प्रक्रियेदरम्यान पुरेशी कारणे आणि समर्थनासह सादर करतील आणि आयोग, काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारावर, त्या मत्ता आणि सुविधांचा संबंधित कामांमध्ये यथोचित विचार करेल.
- १.८ मत्तेच्या पृथक्करण केल्यानंतर प्राप्त झाल्यानुसार आणि या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये परिभाषित केल्यानुसार, सर्व मत्तांची वाटणी वायर्स आणि पुरवठ्यामध्ये करण्यासाठी व्यवसायाच्या सामायिक मत्तांची वाटणी त्यानंतर, वायर्स आणि पुरवठ्याशी समर्पित मत्तेच्या गुणोत्तराचा वापर करून, वायर्स आणि पुरवठ्याशी समर्पित कामांमध्ये करण्यात येईल.
- २. वायर्स कामांसाठी उद्देशावर आधारित मत्ता बंडल तयार करणे**
- २.१ वायर्सच्या कामांसाठी निश्चित केलेली समर्पित मत्ता तीन गटांमध्ये विभागण्यात येईल -

- ए) विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता म्हणजे अशा मत्ता ज्या स्पष्टपणे आणि विशेषतः एकाच व्होल्टेज वर्गाशी संबंधित असतात,
- बी) दोन व्होल्टेजवर कार्यरत असलेल्या मत्ता जसे की, विद्युत रोहित्र आणि वितरण रोहित्र जे एकापेक्षा जास्त व्होल्टेजवर चालतात आणि
- सी) अशा मत्ता ज्या नेटवर्क (वायर्स) व्यवसायाशी संबंधित आहेत, परंतु कोणत्याही विशिष्ट व्होल्टेज पातळीसाठी नसतात आणि नेटवर्कमधील सर्व किंवा बहुविध व्होल्टेज पातळ्यांवर वापरता येऊ शकतात.
- २.२ वायर्सशी समर्पित निश्चित केलेल्या मत्तांचे समान-उद्देशाच्या आधारावर एकत्रित/बंडल करण्यात येईल. एकत्रीकरण/बंडलिंगमध्ये समान उद्देशाच्या मत्तांचे एका गटामध्ये एकत्रीकरण/बंडलिंग करणे अभिप्रेत आहे. बंडलिंग, मत्तांचे स्वतंत्र प्रमाणित व्होल्टेज विचारात न घेता, वापराच्या उद्देशाने आणि समान उद्देशाच्या मत्तांचा गट बनवण्यास सहाय्य होण्यासाठी करण्यात येते. उदाहरणार्थ, वितरण उप-केंद्रामध्ये स्टेशन बॅटरीज असतात, ज्या अन्यथा लो व्होल्टेजवर प्रमाणित असतात, परंतु बॅटरीज उप-केंद्राचा अविभाज्य भाग असतो आणि त्यामुळे उप-केंद्रातील अन्य उपकरणे हाय व्होल्टेजमध्ये वर्गीकृत करण्यात येत असताना, त्या बॅटरीज लो व्होल्टेजमध्ये वर्गीकृत केल्या जाऊ शकत नाहीत.
- २.३ निश्चित केलेल्या मत्तांचा गट आणि बंडल्स आणि समान उद्देशाच्या मत्तांची संबंधित बंडलमध्ये समाविष्ट करण्यासाठीची सूचक यादी खालीलप्रमाणे राहिल:

मुख्य गट	सूचित बंडल	समाविष्ट Inclusions
दोन व्होल्टेजच्या मर्यादेत कार्य करणाऱ्या मत्ता	वितरण उपकेंद्र (३३/११ केव्ही किंवा २२/११ केव्ही किंवा ३३/२२ केव्ही किंवा मल्टी-वाइंडिंग)	पॉवर ट्रान्सफॉर्मर, सर्व संलग्न नागरी बांधकामे, जमीन, केबल्स आणि वायरिंग, रिलेज, स्विचगिअर, कंट्रोल पॅनेल्स, लाइटनिंग अरेस्टर्स, कॅपॅसिटर बॅक्स, स्टेशन बॅटरीज, स्टेशन ट्रान्सफॉर्मर्स, अर्थिंग उपकरणे आणि उपकेंद्राचा भाग असलेली अन्य सर्व संलग्न उपकरणे
दोन व्होल्टेजच्या मर्यादेत कार्य करणाऱ्या मत्ता	ग्राहक उपकेंद्र (११/०.४ केव्ही किंवा २२/०.४ केव्ही किंवा ३३/०.४ केव्ही)	वितरण ट्रान्सफॉर्मर, सर्व संलग्न नागरी बांधकामे, संबंधित जमीन, रिलेज, केबल्स आणि वायरिंग, असल्यास, स्विचगियर, नियंत्रण पॅनेल, कॅपॅसिटर बॅक्स, अर्थिंग उपकरणे आणि उपकेंद्राचा भाग असलेली अन्य सर्व संलग्न उपकरणे
विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता	वाहिनी - ३३ केव्ही वाहिनी - ११ केव्ही वाहिनी - एलटी	उपरी वाहिन्या आणि संलग्न टॉवर्स, टॉवर प्लिथ, इन्सुलेटर्स, गॅन्ट्री आणि स्थापित केलेली अन्य उपकरणे

मुख्य गट	सूचित बंडल	समाविष्ट Inclusions
	(प्रमाणित व्होल्टेजवर अवलंबून)	भूमिगत केबल आणि केबल डक्ट्स, असल्यास बसवलेले रिलेज्, असल्यास आणि एलटी वाहिन्यांच्या बाबतीत, ज्यात वितरण खांब/ बॉक्स, टाइल्स, सांधे इ. स्थापित केल्याप्रमाणे
विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता	ग्रीड मीटर्स	मांडणीच्या व्होल्टेजनुसार ग्रीड मीटर्स मीटरचे वेष्टण, बोर्डस् मीटरची उपसाधने, सीटी/पीटी आणि संलग्न वायरिंग
विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष नसलेल्या मत्ता	अन्य	देखभाल वाहने स्काडा, डीएमएस, ओएमएस, नेटवर्ग प्लालिंग सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअर व्होल्टेज सापेक्ष नसलेली टूल्स आणि उपकरणे.

२.४ संबंधित बंडलमध्ये समाविष्ट केलेल्या मत्ता केवळ सूचक असून त्या परिपूर्ण नाही. वितरण परवानाधारकांसाठी या संबंधात सर्वसाधारण मार्गदर्शक सूचना म्हणजे वरील बंडलानुसार समान ठिकाण, समान उद्देशाच्या मत्तांचे एका सामायिक बंडलमध्ये एकत्रीकरण करणे ही होय. हे महत्वाचे असून त्यामुळे मत्तेचे उद्देशावर आधारित वाटप केले जाऊ शकते आणि समान उद्देशाची मत्ता एकत्रित केली जाऊ शकते.

२.५ वरील गट आणि बंडल केवळ विशिष्ट व्होल्टेज पातळीवर मत्तेचे वाटप करण्याच्या उद्देशाने आहेत आणि वितरण परवानाधारकांनी ठेवावयाच्या लेख्यांमध्ये कोणत्याही बदलाची शिफारस करीत नाहीत. परवानाधारकांना नियामक आवश्यकतांनुसार माहितीचे विश्लेषण आणि सादरीकरण करण्यासाठी त्यांच्या एसएपी प्रणालीमध्ये यथोचित बदल करण्याचे किंवा एसएपी प्रणालीतील डेटा डम्पचा वापर करून आवश्यक गट आणि सिस्टमच्या बाहेर बंडल तयार करण्याचे स्वातंत्र्य असेल. ईआरपी / एसएपी प्रणाली नसलेल्या परवानाधारकांना, जोपर्यंत ते मत्ता आधार डेटा हाताळण्यासाठी योग्य मॉड्यूलसह एसएपी प्रणाली स्थापित करत नाहीत तोपर्यंत या आवश्यकतांनुसार आपला मत्ता आधार डेटा मॅन्युअली ठेवावा लागेल.

३ वेगवेगळ्या व्होल्टेजवर परिभाषित केलेल्या वायर्स मत्ता गटांची निश्चिती/वाटप

३.१ वर दर्शविल्याप्रमाणे वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवर समान वाटपाच्या आधारासह वायर्स कामांसाठी खालीलप्रमाणे तीन मुख्य मत्ता गट असतील,:

३.१.१ विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता:

३.२ यामध्ये फक्त वितरण वाहिन्या, केबल्स आणि संबंधित मीटरचा (ग्राहक मीटरचा समावेश नाही, कारण ते किरकोळ पुरवठा व्यवसायाचा भाग आहेत) समावेश असेल. या मत्तेचे वाटप वाहिनीच्या व्होल्टेज रेटिंगवर अवलंबून वैयक्तिक/स्वतंत्र व्होल्टेजला करण्यात येईल. या मत्ता स्पष्टपणे विशिष्ट व्होल्टेजसाठी राखून ठेवण्यात येतील आणि त्या विशिष्ट व्होल्टेजवर विजेच्या वितरणासाठी किंवा त्या विशिष्ट व्होल्टेजवर ऊर्जेच्या प्रवासाची नोंद करण्याच्या उद्देशाने अस्तित्वात असतील.

३.२.१ दोन व्होल्टेजच्या मर्यादेत कार्य करणाऱ्या मत्ता (Boundary assets)

३.२.१.१ या गटात वर दर्शविल्याप्रमाणे 'वितरण उपकेंद्र' आणि 'ग्राहक उपकेंद्र' च्या मत्ता बंडल्सचा समावेश असेल.

३.२.१.२ ३३/११ केव्ही किंवा २२/११ केव्ही किंवा ३३/२२ केव्ही ची वितरण उपकेंद्रे दुय्यम साइड व्होल्टेजनुसार निश्चित करण्यात यावीत आणि त्यांचे वाटप करण्यात यावे. वर दर्शविल्याप्रमाणे सदर वरील बंडलमध्ये संदर्भित केलेले वितरण उपकेंद्र, संलग्न नागरी आणि विद्युत मालमत्ता आणि संलग्न उपकरणांसह.

३.२.१.३ ११/०.४ केव्ही किंवा २२/०.४ केव्ही किंवा ३३/०.४ केव्हीची ग्राहक उपकेंद्रे, जसे असेल तसे, निश्चित करण्यात यावीत आणि एलटी व्होल्टेज पातळीवर त्यांचे वाटप करण्यात यावे. वर दर्शविल्याप्रमाणे सदर वरील बंडलमध्ये संदर्भित केलेले ग्राहक उपकेंद्र, संलग्न नागरी आणि विद्युत मालमत्ता आणि संलग्न उपकरणांसह.

३.२.२ विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष नसलेल्या मत्ता:

३.२.२.१ विद्युत नेटवर्क व्यवसायाच्या वेगवेगळ्या प्रयोजनांसाठी काही अन्य मत्ता देखील असतात, परंतु त्यांचे वर्गीकरण कोणत्याही विशिष्ट व्होल्टेजसह निश्चित केले जाऊ शकत नाही. या मत्ता कोणत्याही विशिष्ट व्होल्टेज पातळीसाठी समर्पित असण्याऐवजी संपूर्ण नेटवर्कसाठी सेवा देतात आणि अस्तित्वात असतात. उदाहरणादाखल, नेटवर्कच्या देखभालीसाठी वापरली जाणारी वाहने, सर्वसाधारणपणे, किंवा स्काडा / डीएमएस / ओएमएस, जे संपूर्ण वितरण नेटवर्कसाठी अस्तित्वात असतात किंवा एचटीच्या सर्व व्होल्टेजसाठी सामायिक असलेल्या एचटी नेटवर्कची सेवा देऊ शकतात. सायमडिस्टसारखे नेटवर्क

प्लॅनिंग सॉफ्टवेअर देखील या गटाअंतर्गत वर्गीकृत केले जाऊ शकते, कारण अशी मत्ता कोणत्याही विशिष्ट व्होल्टेज वर्गासाठी समर्पित नसते.

३.२.२.२ वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवर एकत्रित केलेल्या ओळखण्यायोग्य व्होल्टेज + बाऊण्ड्री मत्तेच्या प्रमाणाप्रमाणे विशिष्ट व्होल्टेज पातळीवरील या मत्तांचे वाटप वर मिळाल्याप्रमाणे करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येते.

३.३ मत्तेची वरील यादी केवळ उदाहरणात्मक हेतूने आहे आणि ती संपूर्ण यादी म्हणून मानण्यात येऊ नये. परवानाधारकांना अशा सर्व मत्ता निश्चित करण्याचे निर्देश दिले जातात जे अन्यथा केवळ नेटवर्क (वायर्स) कामासाठी वापरले जातात परंतु त्यांच्याकडे व्होल्टेज रेटिंग नसते किंवा त्यांना कोणत्याही विशिष्ट व्होल्टेजसह निश्चित केले जाऊ शकत नाहीत किंवा सर्व व्होल्टेज पातळ्यांवर वापरतात. अशा सर्व मत्तांचे वर्गीकरण या गट/बंडल अंतर्गत करणे आवश्यक आहे.

४ वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवर सामायिक मत्तेचे वाटप (वायर्स कामासाठी वाटप केल्याप्रमाणे)

४.१ वितरण परवानाधारकांच्या एकूण स्थिर मत्ता बेस/आधारावरून ओळखल्या जाणाऱ्या/निश्चित केलेल्या व्यवसायाच्या सामायिक मत्तेचे वाटप प्रथम वायर्स आणि पुरवठा कामांमध्ये करावे लागेल. यासाठी, या मार्गदर्शक तत्वांचा वापर करून मिळविलेल्या एकूण (वायर्स अ सप्लाय फक्त) मत्तेशी केवळ वायर्स आणि केवळ पुरवठा मत्तांच्या गुणोत्तराचा वापर करण्यात येईल.

४.२ पुढील टप्प्यात, वायर्स कामाला अशा प्रकारे वाटप केलेल्या सामायिक मत्तांचे वाटप पुढे वितरणाच्या वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवर करण्यात येईल. यासाठी खालील पद्धतीचा वापर केला जाईल.

	ग्राहक-चालित			नेटवर्क-चालित		
व्यवसायाच्या सामायिक मत्तेचे जीएफए मूल्य, वायर्स कामांना वाटप केलेली (ए)	ए च्या ५० %			ए च्या ५० %		
	इएचटी	एचटी	एलटी	इएचटी	एचटी	एलटी

व्होल्टेजस्चे वाटप गुणोत्तरात च्या →	एकूण ग्राहकांशी ईएचटी ग्राहकांची टक्केवारी	एकूण ग्राहकांशी एचटी ग्राहकांची टक्केवारी	एकूण ग्राहकांशी एलटी ग्राहकांची टक्केवारी	सर्कीट-किमीमध्ये एकूण वितरण वाहिन्यांच्या लांबीशी सर्कीट-किमीमध्ये इएचटी वितरण वाहिन्यांच्या लांबीची टक्केवारी	सर्कीट-किमीमध्ये एकूण वितरण वाहिन्यांच्या लांबीशी सर्कीट-किमीमध्ये एचटी वितरण वाहिन्यांच्या लांबीची टक्केवारी	सर्कीट-किमीमध्ये एकूण वितरण वाहिन्यांच्या लांबीशी सर्कीट-किमीमध्ये एलटी वितरण वाहिन्यांच्या लांबीची टक्केवारी
--------------------------------------	--	---	---	--	---	---

*वितरण वाहिन्यांच्या लांबीमध्ये सेवा वाहिन्यांचा देखील समावेश असेल

४.३ वर दर्शविल्याप्रमाणे, वाटप केलेल्या व्यवसायाच्या सामायिक मत्तेच्या एकूण जीएफए मूल्याच्या ५०% मूल्य ग्राहक-चालित म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि परवानाधारकाने प्रत्येक स्तरावर सेवा दिलेल्या ग्राहकांच्या संख्येच्या प्रमाणात वितरणाच्या वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवर वाटप करण्यात येईल . त्याचप्रमाणे, वाटप केलेल्या व्यवसायाच्या सामायिक मत्तेच्या एकूण जीएफए मूल्याचे उर्वरित ५०% मूल्य नेटवर्क-चालित म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि प्रत्येक व्होल्टेज स्तरावर सर्कीट किमीमध्ये वाहिन्यांच्या लांबीच्या (सेवा वाहिन्यांसह) प्रमाणात वितरणाच्या व्होल्टेज पातळीवर वाटप करण्यात येईल.

४.४ विचारात घ्यावयाच्या ग्राहकांच्या संख्येमध्ये किरकोळ ग्राहकांचा, अशा ग्राहकांना पुरवठा करण्यासाठी कुणाच्या वायर्सचा उपयोग करण्यात येतो हे विचारात न घेता, समावेश राहिल. शिवाय, ग्राहकांची संख्या आणि वाहिन्यांची लांबी अलीकडच्या लेखापरीक्षित आर्थिक वर्षाच्या संबंधात अंतिम संख्या असेल.

५ वेगवेगळ्या मत्तांचे गुणोत्तर निश्चित करणे आणि वायर्स खर्च घटकांचे वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीवर आणि पुरवठा खर्चात वाटप करणे

५.१ मागील परिच्छेदांमध्ये चर्चा केल्यानुसार मत्तांच्या वाटपाच्या आधारे, वितरणाच्या संपूर्ण जीएफएची विभागणी ईएचटी, एचटी, एलटी व्होल्टेज (वायर बिझनेस) आणि पुरवठा व्यवसाय यांच्यामध्ये करता येईल. अशा प्रकारे वाटप केलेल्या मूल्यांमुळे नेटवर्क मत्ता गट, नॉन-नेटवर्क मत्ता गट आणि एकूण मत्तेसाठी वेगवेगळे मत्ता गुणोत्तर प्राप्त होईल. हे खालीलप्रमाणे दर्शविले आहे:

व्होल्टेज	नेटवर्क मत्ता गट			नेटवर्क मध्ये नसलेला मत्ता गट	पुरवठा	एकूण
	विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता	बाउण्ड्री मत्ता	नेटवर्कच्या सामायिक मत्ता	व्यवसायाच्या सामायिक मत्ता		
				ग्राहक प्रति नेटवर्क - ५०:५०		
इएचटी	A _१	B _१	C _१	D _१	-	A _१ to D _१
एचटी	A _२	B _२	C _२	D _२	-	A _२ to D _२
एलटी	A _३	B _३	C _३	D _३	-	A _३ to D _३
एकूण वायर्स	A	B	C	D	-	A to D
पुरवठा				D _४	E _१	D _४ +E _१
एकूण	A _Σ	B _Σ	C _Σ	D _Σ	E _Σ	A _Σ +E _Σ

५.२ टप्पा ४ मध्ये परिभाषित केलेल्या मत्तेच्या वाटपाच्या आधारे, मत्तेचे गुणोत्तर निश्चित करण्यात येईल जे वायर्स व्यवसायाच्या एआरआरच्या खर्चाच्या वाटपासाठी आधार म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

मत्ता गुणोत्तर	इएचटी	इएचटी	इएचटी	पुरवठा
नेटवर्क मत्ता (पी)	$(A_1+B_1+C_1) / (A+B+C)$	$(A_2+B_2+C_2) / (A+B+C)$	$(A_3+B_3+C_3) / (A+B+C)$	-
नेटवर्क नसलेल्या मत्ता (क्यु)	$(D_1) / (D)$	$(D_2) / (D)$	$(D_3) / (D)$	-
एकूण वायर (टी)	$T_{EHTW} = (A_1+B_1+C_1+D_1) / (A+B+C+D)$	$T_{HTW} = (A_2+B_2+C_2+D_2) / (A+B+C+D)$	$T_{LTW} = (A_3+B_3+C_3+D_3) / (A+B+C+D)$	-
एकूण जीएफए (T _{GFA})	$T_{EHTT} = (A_1+B_1+C_1+D_1) / (A_Σ+B_Σ+C_Σ+D_Σ+E_Σ)$	$T_{HTT} = (A_2+B_2+C_2+D_2) / (A_Σ+B_Σ+C_Σ+D_Σ+E_Σ)$	$T_{LTT} = (A_3+B_3+C_3+D_3) / (A_Σ+B_Σ+C_Σ+D_Σ+E_Σ)$	$T_{ST} = (D_4+E_1) / (A_Σ+B_Σ+C_Σ+D_Σ+E_Σ)$

५.३ वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवरील मत्ता मूल्यांच्या आधारे, वितरण वायर्स एआरआरचे वेगवेगळे किंमत घटक निश्चित करण्यात येतील.

५.४ जेथे विशिष्ट व्होल्टेज पातळीवर खर्च थेट मिळण्याजोगा असतो तेथे गुणोत्तर वापरले जाणार नाही या तत्त्वाचा वापर करून, व्होल्टेज ओळखण्यायोग्य मत्ता आणि बाउण्ड्री मत्तांचा घसारा थेट वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळीसाठी निश्चित करण्यात येईल कारण परवानाधारकाच्या स्थिर मत्ता नोंदवहीमध्ये प्रत्येक स्वतंत्र मत्तेची मूळ किंमत आणि संचित घसारा थेट उपलब्ध असेल. परवानाधारकांनी

शक्यतो मत्तेचे हे वर्गीकरण त्यांच्या एसएपी प्रणालीतच करावे, जेणेकरून या मर्यादेपर्यंत व्होल्टेज निहाय घसारा थेट यंत्रणेमधूनच उपलब्ध होऊ शकेल.

- ५.५ विशिष्ट व्होल्टेज सापेक्ष मत्ता आणि बाऊण्डी मत्तांसाठी घसारा निश्चित केल्यानंतर, आणि नेटवर्कची सामायिक मत्ता आणि व्यवसायाच्या सामायिक मत्तेच्या मत्ता गटाशी संबंधित एकूण घसान्याचे वाटप वेगवेगळ्या व्होल्टेजवर प्राप्त झालेल्या या मत्तांच्या गुणोत्तराचा वापर करून व्होल्टेजेस दरम्यान करण्यात येईल.
- ५.६ एआरआर / वीज दर याचिकेमधील (वर्ष 'एन') कोणत्याही आर्थिक वर्षाकरिता घसान्याच्या अंदाजासाठी, परवानाधारक, मागील लेखापरीक्षण केलेल्या आर्थिक वर्षापर्यंत (वर्ष 'एन -२') प्रत्यक्षात जोडल्या गेलेल्या सर्व मत्तांचा आणि चालू व पुढील आर्थिक वर्षामध्ये म्हणजेच 'एन-१' आणि वर्ष 'एन' दरम्यान वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्या आणि किरकोळ पुरवठा व्यवसायात भर घालावयाच्या वाढीव मत्तांचा, मार्गदर्शक सूचनांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार घसारा काढेल.
- ५.७ **दीर्घकालीन कर्जावरील व्याज आणि भागभांडवलावरील परताव्यावरील व्याज** हे दोन्ही एकूण मत्तेच्या व्होल्टेजनिहाय गुणोत्तरात म्हणजेच टीजीएफए, टीईएचटीटी, टीएचटीटी आणि टीएलटीटीच्या गुणोत्तरात वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवर वाटण्यात येईल. (परिच्छेद ५.२ वरून संदर्भ)
- ५.८ **आकस्मिक राखीव निधीमधील वर्गणी** बहु-वर्षीय वीज दर विनियमानुसार, आकस्मिक राखीव निधीतील वर्गणी जीएफएच्या सुरुवातीच्या टक्केवारीनुसार निश्चित करण्यात येते. त्यानुसार संपूर्ण मत्तेचा आधार वेगवेगळ्या व्होल्टेज पातळ्यांवर वर्गीकृत केला जाऊ शकतो आणि त्यामुळेच हा खर्च, मत्तेच्या मूल्याची टक्केवारी असल्याने, प्रत्येक व्होल्टेज पातळीवर वाटप केलेल्या मत्तेच्या मूल्याच्या विशिष्ट टक्केवारीवर थेट प्राप्त केला जाऊ शकतो.
- ५.९ **संचालन आणि देखभाल खर्च, वीज दरा व्यतिरिक्त उत्पन्न आणि अन्य व्यवसायातून मिळणारे उत्पन्न**, व्यावसायाच्या सामायिक मत्तांप्रमाणेच व्होल्टेज दरम्यान वितरित करण्यात येईल, म्हणजेच वायर्स व्यवसायाच्या एकूण मंजूर संचालन आणि देखभाल खर्चाच्या ५०% खर्च ग्राहकांशी संबंधित म्हणून विचारात घेण्यात येईल आणि उर्वरित ५०% खर्च नेटवर्कशी संबंधित म्हणून विचारात घेण्यात येईल. त्यानंतर, ग्राहकांशी संबंधित घटक प्रत्येक व्होल्टेज पातळीवर वितरण परवानाधारकाच्या ग्राहकांच्या संख्येच्या प्रमाणात ईएचटी, एचटी आणि एलटी व्होल्टेजवर विभागण्यात येईल आणि नेटवर्क-संबंधित घटक प्रत्येक व्होल्टेज पातळीवर सर्कीट-किमीमधील वाहिनीच्या लांबीच्या (सेवा वाहिन्यांसह) गुणोत्तरात ईएचटी, एचटी आणि एलटी व्होल्टेजवर विभागण्यात येईल.

- ५.१० खेळत्या भांडवलावरील व्याज आणि बुडीत कर्जासाठीच्या तरतुदीचे वाटप वर दिलेल्या तत्त्वांचा वापर करून निश्चित केल्यानुसार प्रत्येक व्होल्टेज पातळीवर उर्वरित वायर्स एआरआरच्या गुणोत्तराचा वापर करून वेगवेगळ्या व्होल्टेजवर करण्यात येईल.
- ५.११ **आयकर :** सध्याच्या बहु-वर्षीय वीज दर विनियम, २०१९ नुसार, आयकर हा एआरआरमधील एक स्वतंत्र घटक नाही, परंतु आयकराच्या संबंधित दराद्वारे एकत्रित भागभांडवलावरील परताव्यास परवानगी देण्यात आली आहे. तथापि, ही मार्गदर्शक सूचना भविष्यकालीन आहेत आणि त्यामुळे, भविष्यात, जर प्राप्तिकरास स्वतंत्रपणे परवानगी दिली गेली तर भागभांडवलावरील परताव्याच्या वाटपासाठी लागू केलेल्या समान तत्त्वांचा वापर करून वेगवेगळ्या व्होल्टेजवर त्याचे वाटप करण्यात येईल.
- ५.१२ **मागील महसुली तफावत / शिल्लक :** वितरण परवानाधारकाच्या वायर्स व्यवसायाची आर्थिक वर्ष २०२५-२६ आधीच्या वर्षासाठीची मंजूर महसुली तफावत/शिल्लक त्याच गुणोत्तरात व्होल्टेज पातळींमध्ये विभागण्यात येईल ज्या गुणोत्तरात स्टॅण्ड-अलोन एआरआरचे वाटप, अशी महसुली तफावत/शिल्लक ज्या वर्षात ग्राहकांवर लावण्यास मंजुरी देण्यात आली आहे त्या वर्षासाठी, करण्यात येईल. आर्थिक वर्ष २०२५-२६ नंतर, आयोग वायर्स व्यवसायासाठी व्होल्टेज-निहाय वाटप केलेल्या अचूक समायोजित एआरआरला मान्यता देईल आणि अशा प्रकारे मंजूर केलेल्या वायर्स व्यवसायातील एकूण महसुली तफावत / शिल्लक अशा व्होल्टेजनिहाय अचूक समायोजित एआरआरच्या प्रमाणात व्होल्टेजमध्ये विभागण्यात येईल.
- ५.१३ **अन्य कोणताही खर्च:** वितरण परवानाधारकाच्या वायर्स किंवा पुरवठा व्यवसायाशी संबंधित अन्य कोणत्याही खर्चासाठी, जे या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये स्पष्टपणे समाविष्ट नाहीत, वितरण परवानाधारक या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अंतर्निहित तत्त्वांशी सुसंगत राहून त्यांच्या संबंधित वीज दर याचिकांमध्ये त्यासाठीची वाटप पद्धती प्रस्तावित करतील आणि आयोग, काळजीपूर्वक छाननीच्या आधारे, अशा खर्चाच्या वाटपाच्या कार्यपद्धतीला मान्यता देईल.

परंतु, समान प्रकारच्या खर्चाच्या वाटपासाठी समान कार्यपद्धतीकरिता, वेगवेगळ्या वितरण परवानाधारकांनी आपापल्या याचिकांमध्ये खर्चाचे वाटप करण्यासाठी वेगवेगळ्या पद्धती सुचविल्या तरी प्रत्येक वितरण परवानाधारकाच्या समान प्रकारच्या खर्चाचे वाटप करण्यासाठी समान कार्यपद्धती मंजूर करण्यात येईल.

जोडपत्र ४ : वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोलीद्वारे विकसित करावयाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेसाठी श्रेशोल्ड मर्यादा

१. वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोलीद्वारे विकसित करावयाच्या आंतरराज्य पारेषण प्रणालीची श्रेशोल्ड मर्यादा रु. दोनशे (२००) कोटींची असेल, जमिनीची किंमत आणि पुनःस्थापन आकार (आरआय चार्जेस) वगळून.
२. रुपये दोनशे (२००) कोटी किंवा त्यापेक्षा जास्त खर्चाच्या, जमिनीची किंमत आणि पुनःस्थापन आकार वगळून, सर्व नवीन राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणांची अंमलबजावणी एसटीयुकडून, विद्यमान पारेषण परवानाधारकाचा भाग असलेल्या मत्तांचे अद्ययावतीकरण / त्यात भर घालण्यासाठीच्या योजना वगळून आणि पारेषण परवानाधारकाच्या परवान्यामध्ये असलेल्या योजना वगळून, वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोलीद्वारे केंद्र सरकारने वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या स्पर्धात्मक बोली मार्गदर्शक सूचनांनुसार करण्यात येईल.
३. ही श्रेशोल्ड मर्यादा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणांचे सर्व नवीन प्रकल्प आणि ज्या प्रकल्पांना आयोगाने दिलेली आधीची मान्यता वैध नाही किंवा आयोगाकडून मान्यता रद्द करण्यात आली आहे, जसे असेल तसे अशा प्रकल्पांना लागू राहिल.
४. कोणत्याही अपस्ट्रीम/डाऊनस्ट्रीम प्रकल्पासह संपूर्ण राज्यांतर्गत स्वतंत्र पारेषण यंत्रणांची रचना, वीज दरावर आधारित स्पर्धात्मक बोलीद्वारे प्रकल्पाच्या विकासासाठी बोली आमंत्रित करण्यासाठी, एकल प्रकल्प म्हणून केली जाईल.
५. काही विशिष्ट कारणामुळे जसे की, प्रकल्प गुंतागुंतीच्या स्वरूपाचा असणे (उदा. संरक्षण, रेल्वे, एअरपोर्ट इ. साठी पारेषण यंत्रणा विकसित केली जाणे) किंवा प्रकल्पाची मालकी किंवा इंटरफेस विषयक प्रश्न उद्भवू शकणे उदा. विद्यमान पारेषण मत्तेमधून नवीन राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेची मालकी विनिर्देशपूर्वक स्पष्ट केली जाऊ न शकणे, यामुळे जर एसटीयु श्रेशोल्ड मर्यादेच्या वरील कोणत्याही राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेची अंमलबजावणी, अधिनियमाच्या कलम ६२ अंतर्गत अधिपरिव्यय (कॉस्ट-प्लस) दृष्टीकोनाच्या माध्यमातून करू इच्छित असेल तर, एसटीयु त्यासाठी आयोगाची पूर्व-मान्यता घेईल. याशिवाय, एसटीयु, काही विशिष्ट कारणामुळे, जर श्रेशोल्ड मर्यादेच्या आतील कोणत्याही राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेची अंमलबजावणी स्पर्धात्मक बोलीवर आधारित वीज दराच्या माध्यमातून करू इच्छित असेल तर, एसटीयु, तसे करण्याच्या वैध कारणांसह आणि आयोगाच्या पूर्व मान्यतेसह, स्पर्धात्मक बोलीवर आधारित वीज दराच्या माध्यमातून अशा प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय घेऊ शकेल.

जोडपत्र ५ लाईफ सायकल खर्च विश्लेषणसाठी नमुना

Annexure IV - Format for Life Cycle Cost Analysis

"Life-cycle Cost Analysis" means the process of assessing the total cost of ownership of an asset over its entire Useful Life, after taking into account all costs of acquiring, owning, maintaining and disposing of such asset;"

Name of Applicant: _____
 Project Detail/Code: _____
 Discounted Factor (%): _____

Summary	
	NPV
O&M Expense	₹ -
Capital Investment	₹ -
Difference	₹ -

Life Cycle Cost Analysis

Year	0	1	2	3	4	5	6	7
Discount Factor													

Operations and Maintenance		₹ - NPV												
Generation, Transmission and Distribution Businesses														
Unit														
Employee Expenses	Rs.													
R&M Expenses	Rs.													
A&G Expenses	Rs.													
Total	Rs.													

Capital Investment		₹ - NPV												
Generation, Transmission and Distribution Businesses														
Unit														
Return on Equity Capital	Rs.													
Depreciation	Rs.													
Interest on Loan Capital	Rs.													
Total	Rs.													

जोडपत्र - ६ एका महिन्यासाठी पारेषण यंत्रणा उपलब्धतेची परिगणना करण्याची कार्यपध्दती

१. एका कॅलेंडर महिन्यातील पारेषण यंत्रणेच्या उपलब्धतेची परिगणना संबंधित पारेषण परवानाधारकाकडून प्रत्येक एसी आणि एचव्हीडीसी पारेषण यंत्रणेकरिता वेगवेगळी करण्यात येईल आणि एमएसएलडीसीकडून प्रमाणित करण्यात येईल. पारेषण यंत्रणा उपलब्धतेच्या परिगणनेच्या प्रयोजनाकरिता :

एक) एसी पारेषण वाहिन्या: प्रत्येक एसी पारेषण वाहिनीचे सर्किट एक भाग म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

दोन) आंतर-जोडणी ट्रान्सफॉर्मर्स (आयसीटी) : प्रत्येक आयसीटी बँक (श्री सिंगल फेज ट्रान्सफॉर्मर एकत्र) एक भाग बनेल.

तीन) स्टॅटिक व्हीएआर कॉम्पेनसेटर (एसव्हीसी): एसव्हीसी ट्रान्सफॉर्मरसह एसव्हीसी मिळून एक भाग बनेल. तथापि, ५० टक्के क्रेडीट इण्डक्टीव्ह आणि ५० टक्के कॅपॅसिटीव्ह रेटिंगला देण्यात येईल.

चार) बस रिअॅक्टर्स/स्विचेबल लाईन रिअॅक्टर्स : प्रत्येक बस रिअॅक्टर्स/स्विचेबल लाईन रिअॅक्टर्सला एक भाग म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

पाच) एचव्हीडीसी बाय-पोल लिंक्स : एचव्हीडीसी लिंकचा प्रत्येक पोल त्यासह त्याच्या दोन्ही टोकांचे संलग्न उपकरण एक भाग म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

सहा) एचव्हीडीसी बँक-टू-बँक स्टेशन : एचव्हीडीसी बँक-टू-बँक स्टेशनचा प्रत्येक गट एक भाग म्हणून विचारात घेण्यात येईल. जर संलग्न एसी वाहिनी (एचव्हीडीसी बँक-टू-बँक स्टेशनच्या माध्यमातून आंतर-प्रादेशिक विजेच्या हस्तांतरणासाठी आवश्यक) उपलब्ध नसेल तर, एचव्हीडीसी बँक-टू-बँक स्टेशन गट देखील अनुपलब्ध म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

२. पारेषण यंत्रणेच्या एसी आणि एचव्हीडीसी भागाच्या उपलब्धतेची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल :

एसी यंत्रणेसाठी उपलब्धता %

$$\frac{o \times AVo + p \times AVp + q \times AVq + r \times AVr}{o + p + q + r} \times 100$$

एचव्हीडीसी यंत्रणेसाठी उपलब्धता %

$$\frac{s \times AVs + t \times AVt}{s + t} \times 100$$

जेथे

o	=	ए सी वाहिन्यांची एकूण संख्या;
AVo	=	B सी वाहिन्यांच्या o संख्येची उपलब्धता;
p	=	बस रिअॅक्टर्स/स्विचेबल वाहिनी रिअॅक्टर्सची एकूण संख्या;
AVp	=	बस रिअॅक्टर्स/स्विचेबल वाहिनी रिअॅक्टर्सची p संख्येची उपलब्धता;
q	=	आय सी टी ची एकूण संख्या;
AVq	=	आय सी टी च्या q संख्येची उपलब्धता;
r	=	एसव्हीसीची एकूण संख्या;
AVr	=	एसव्हीसीच्या r संख्येची उपलब्धता;
s	=	एचव्हीडीसी खांबांची एकूण संख्या;
AVs	=	एचव्हीडीसी खांबांच्या s संख्येची उपलब्धता;
t	=	एचव्हीडीसी बॅक-टू-बॅक स्टेशन ब्लॉकची एकूण संख्या;
AVt	=	एचव्हीडीसी बॅक-टू-बॅक स्टेशन ब्लॉकच्या t संख्येची उपलब्धता;

३ पारेषण भागाच्या प्रत्येक वर्गवारीसाठी भारांकित घटक (गुणक) खालीलप्रमाणे राहिल;-

(ए) एसी वाहिनीच्या प्रत्येक सर्किटसाठी- सर्ज इम्पीडन्स लोडिंग (एस आय एल) भरपाई न दिलेल्या वाहिनीसाठी x सर्किट-किलोमीटर

विविध व्होल्टेज पातळ्या आणि कन्डक्टर कॉन्फिगरेशन्ससाठी एस आय एल दर्जा **परिशिष्ट-एक** मध्ये देण्यात आला आहे. तथापि, परिशिष्ट-१ मधील सूचित नसलेल्या विविध व्होल्टेज पातळ्या आणि कन्डक्टर कॉन्फिगरेशन्ससाठी, दीर्घ-कालिन पारेषण ग्राहक/ डीआयसी यांना सूचित करून, तांत्रिक बाबींवर आधारीत उचित एसआयएलचा वापर करून, उपलब्धतेची परिगणना करण्यात येईल;

भरपाई दिलेल्या एसी वाहिनीकरिता, एसआयएल हे महाराष्ट्र राज्य विद्युत समिती (एमएसपीसी)च्या सचिवालयाने, वाहिनीला दिलेली भरपाई विचारात घेऊन, दिलेल्या प्रमाणपत्रानुसार राहिल;

भरपाई दिलेल्या शण्ट (Shunt) वाहिनीकरिता, रिअॅक्टर्सच्या ठिकाणानुसार एसआयएलचे घटीत मूल्य घेण्यात येईल. तसेच सेरीज भरपाईच्या वाहिन्यांच्या बाबतीत, भरपाईच्या टक्केवारीनुसार उच्च एसआयएल घेण्यात येईल;

- बी) प्रत्येक एचव्हीडीसी खांबाकरिता- प्रमाणित मेगावॉट क्षमता x सर्किट किलोमीटर ;
- सी) प्रत्येक आयसीटी बँककरिता - प्रमाणित एम व्ही ए क्षमता;
- डी) एसव्हीसीकरिता - प्रमाणित एम व्ही ए आर क्षमता (इंडक्डिडव्ह आणि केपॅसीटीटीव्ह) ;
- इ) बस रिअॅक्टर/ स्विचेबल लाईम रिअॅक्टर्स करिता - प्रमाणित एम व्ही ए आर क्षमता;
- एफ) दोन प्रांतिक ग्रिडसला जोडणारे एचव्हीडीसी बँक टु बँक स्टेशन - प्रत्येक ब्लॉकची प्रमाणित मेगावॉट क्षमता;
४. पारेषण भागाच्या प्रत्येक वर्गवारीच्या उपलब्धतेची परिगणना, भारांकित घटक (गुणक), त्या वर्गवारीतील प्रत्येक भागासाठी विचाराधीन असलेले एकूण तास आणि उपलब्ध नसलेले तास, यांच्या आधारे करण्यात येईल. पारेषण भागाच्या प्रत्येक वर्गवारीच्या उपलब्धतेची परिगणना करण्यासाठीचे सूत्र **परिशिष्ट-दोन** मध्ये दिल्यानुसार आहे.
५. दुरुस्तीच्या कामासाठी खालील कारणांमुळे बंद असलेले पारेषण भाग उपलब्ध असल्याचे मानण्यात येईल;
- (एक) दुसऱ्या पारेषण योजनेच्या पारेषण भागांच्या देखभालीसाठी किंवा बांधकामासाठी बंद ठेवलेला कालावधी. जर दुसरी पारेषण योजना पारेषण परवानाधारकाची असेल तर एमएसएलडीसी, कामाचे स्वरूप लक्षात घेऊन, त्यास वाजवी वाटेल इतका हा मानीव उपलब्धता कालावधी, मर्यादित करू शकेल;
- (दोन) जास्त व्होल्टेज झाले असल्यास ते मर्यादित राखण्यासाठी पारेषण वाहिनी बंद करणे आणि एमएसएलडीसीच्या निर्देशाप्रमाणे स्वीचड रिअॅक्टर्स हाताने बंद करणे.
६. पारेषणाच्या भागांची दुरुस्तीसाठी बंद असण्याची वेळ, खालील परिस्थितीत, विचाराधीन कालावधीकरिता, भागाच्या असलेल्या एकूण वेळेतून वगळण्यात येईल-
- एक) पारेषण परवानाधारकाच्या नियंत्रणा बाहेर असलेल्या दैवी प्रकोप किंवा दैवी आपत्तीच्या घटनांमुळे पारेषणाचे भाग दुरुस्तीकरिता बंद असणे. तथापि, त्या भागाचे दुरुस्तीकरिता बंद ठेवणे डिझाईनच्या अपयशामुळे नसून ते वरील घटनांमुळे होते, याबाबत एमएसएलडीसीची खात्री पटविण्याची जबाबदारी ही पारेषण परवानाधारकाची राहिल. पारेषणाचे भाग पूर्ववत सुरु करण्यासाठी वाजवी कालावधी विचारात घेण्यात येईल आणि पारेषण

परवानाधारकाने भाग पूर्ववत सुरु करण्यासाठी वाजवी कालावधीपेक्षा घेतलेल्या कोणत्याही जादा कालावधीचा संबंध, हा पारेषण परवानाधारकाशी जोडण्यात येईल. ईआरएस (इमर्जन्सी रिस्टोरेशन सिस्टीम) द्वारा पूर्ववत केलेले सर्किट्स हे उपलब्ध असल्याचे म्हणून विचारात घेण्यात येईल;

दोन) पारेषण परवानाधारकाशी संबंध जोडता येणार नाही अशा ग्रिडमधील घटनेमुळे।अडथळ्यांमुळे उद्भवलेला दुरुस्तीसाठी बंदचा कालावधी, उदा. अन्य एजन्सीच्या मालकीच्या असलेल्या उप-केंद्रांतील किंवा बे मधील दोषांमुळे पारेषण परवानाधारकाचे पारेषणाचे भाग दुरुस्तीकरिता बंद ठेवणे, ग्रिडमधील अडथळ्यांमुळे वाहिन्या, आयसीटीज, एचव्हीडीसी इ. खंडीत होणे. तथापि, ग्रिडमधील घटना/अडथळ्यांनंतर यंत्रणा पूर्व स्थितीत आणत असताना जर, आरएलडीसीकडून सूचना प्राप्त झाल्यानंतर वाजवी वेळेत भाग पूर्वस्थितीत आणण्यात आला नाही तर, आरएलडीसीकडून पूर्व स्थितीत आणावयाच्या सूचना प्राप्त झाल्यानंतर तो भाग, दुरुस्तीसाठी बंद असण्याच्या कालावधीत उपलब्ध नाही, म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

परिशिष्ट - एक

एसी वाहिन्यांचे सर्ज इम्पिडन्स लोडिंग (एसआयएल)

अनु. क्र.	वाहिनीचे व्होल्टेज(केव्ही)	कण्डक्टरचे कॉन्फ्युगरेशन	एस आय एल (मेगावॉट)
१	७६५	Quad Bersimis	२२५०
२	४००	Quad Bersimis	६९१
३	४००	Twin Moose	५१५
४	४००	Twin AAAC	४२५
५	४००	Quad Zebra	६४७
६	४००	Quad AAAC	६४६
७	४००	Triple Snowbird	६०५
८	४००	ACKC(५००/२६)	५५६
९	४००	Twin ACAR	५५७
१०	२२०	Twin Zebra	१७५
११	२२०	Single Zebra	१३२
१२	१३२	Single Panther	५०
१३	६६	Single Dog	१०

परिशिष्ट - दोन
पारेषण भागाच्या प्रत्येक वर्गवारीच्या उपलब्धतेच्या परिगणनेसाठी सूत्र

$$\begin{aligned}
 AV_o(\text{Availability of } o \text{ no. of AC lines}) &= \frac{\sum_{i=1}^o \frac{W_i(T_i - T_{NAi})}{T_i}}{\sum_{i=1}^o W_i} \\
 AV_s(\text{Availability of } s \text{ no. of HVDC pole}) &= \frac{\sum_{j=1}^s \frac{W_j(T_j - T_{NAj})}{T_j}}{\sum_{j=1}^s W_j} \\
 AV_q(\text{Availability of } q \text{ no. of ICTs}) &= \frac{\sum_{K=1}^q \frac{W_k(T_k - T_{NAk})}{T_k}}{\sum_{k=1}^q W_k} \\
 AV_r(\text{Availability of } r \text{ no. of SVCs}) &= \frac{\left[\sum_{l=1}^r \frac{0.5 W_{il}(T_{il} - T_{NAil})}{T_{il}} + \sum_{l=1}^r \frac{0.5 W_{cl}(T_{cl} - T_{ACl})}{T_{cl}} \right]}{\sum_{l=1}^r 0.5 W_{il} + \sum_{l=1}^r 0.5 W_{cl}} \\
 AV_p(\text{Availability of } p \text{ no. of Switched Bus reactors}) &= \frac{\sum_{m=1}^p \frac{W_m(T_m - T_{NAM})}{T_m}}{\sum_{m=1}^p W_m} \\
 AV_t(\text{Availability of } t \text{ no. of HVDC Back-to-back Blocks}) &= \frac{\sum_{n=1}^t \frac{W_n(T_n - T_{NAn})}{T_n}}{\sum_{n=1}^t W_n}
 \end{aligned}$$

Where

W_i	$=$	Weightage factor for i^{th} transmission line
W_j	$=$	Weightage factor for j^{th} HVDC pole
W_k	$=$	Weightage factor for k^{th} ICT
$W_{il} & W_{cl}$	$=$	Weightage factors for inductive & capacitive operation of lth SVC
W_m	$=$	Weightage factor for m^{th} bus reactor
W_n	$=$	Weightage factor for n^{th} HVDC back to back block.

$T_i, T_j, T_k, T_{il}, T_{cl}, T_m \& T_n$ = The total hours of ith AC line, j^{th} HVDC pole, k^{th} ICT, l^{th} SVC (Inductive Operation), l^{th} SVC (Capacitive Operation), m^{th} Switched Bus Reactor & n^{th} HVDC back-to-back block during the period under consideration (excluding time period for outages not attributable to Transmission Licensee for reasons given in Para 6 of the procedure)

$T_{NAi}, T_{NAj}, T_{NAk}, T_{NAM}, T_{NAn}$ = The non-availability hours (excluding the time period for $T_{NAil}, T_{NAcl}, T_{NAM}, T_{NAn}$, outages not attributable to transmission Licensee taken as T_{NAm} ,

deemed availability as per Para 5 of the procedure) for i^{th} AC line, j^{th} HVDC pole, k^{th} ICT, l^{th} SVC (Inductive Operation), l^{th} SVC (Capacitive Operation), m^{th} Switched Bus Reactor and n^{th} HVDC back-to-back block.

जोडपत्र - ७: नियोजित आऊटेज वगळून, निर्मिती केंद्र किंवा संच दुरुस्तीसाठी / देखभालीसाठी बंद असण्यामधील काळाची (मिन टाईम बिटविन फेल्युअर -एमटीबीएफ) परिगणना

मिन टाईम बिटविन फेल्युअर म्हणजे नियोजित आऊटेज वगळून, निर्मिती केंद्र किंवा संच दुरुस्तीसाठी /देखभालीसाठी बंद असण्यामधील गणिती सरासरी.

बंदमधील दरम्यानच्या काळाची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

$$\text{Mean Time Between Failure (MTBF) in days} = \frac{\sum_{i=0}^n (Dt_i - Ut_i)}{N}$$

Dt = कार्य बंद होण्याची वेळ, म्हणजेच निर्मिती केंद्र किंवा संचाचे जनित्र खंडीत होण्याची वेळ;

Ut = कार्य पूर्ववत होण्याची वेळ, म्हणजेच मागील सक्तीच्या दुरुस्तीसाठी/देखभालीसाठी संच/केंद्र बंद ठेवण्याच्या घटनेनंतर जनित्राचे कार्य पूर्ववत होण्याची वेळ,

N = एका वर्षात सक्तीच्या दुरुस्तीसाठी/देखभालीसाठी संच/केंद्र बंद ठेवण्याच्या घटनांची संख्या

n = कालावधी, म्हणजेच एक वर्ष

परंतु असे की, मिन टाईम बिटविन फेल्युअरच्या परिगणनेसाठी सक्तीचे आऊटेज, शून्य शेड्युलिंग, आणि राखीव बंद विचारात घेण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, कार्य बंद होण्याची वेळ आणि कार्य पूर्ववत होण्याची वेळ यामधील फरकाची परिगणना दिवसांमध्ये किंवा त्याच्या भागामध्ये करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, निर्मिती कंपनी अचूक समायोजनाच्या वेळी, संबंधित वर्षासाठी प्रत्येक निर्मिती केंद्र किंवा संचाकरिता, जसे असेल तसे, एमएसएलडीसीने उचितपणे प्रमाणित केलेले, एमटीबीएफ सादर करील.

मुंबई,

दिनांक: १९ ऑगस्ट, २०२४

(डॉ. राजेंद्र गं. आंबेकर)

सचिव,

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग